

**T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET
BAKANLIĞI**

**İDARE FAALİYET RAPORU
2012**

I. GENEL BİLGİLER.....	1
A- MİSYON VE VİZYON.....	1
B- YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR.....	2
C- İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	4
Tarihçe.....	4
Fiziksel Yapı.....	6
Örgüt Yapısı.....	10
Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	16
İnsan Kaynakları	25
Sunulan Hizmetler	32
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	32
GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	33
İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ.....	33
RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	34
TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	34
ESNAF VE SANATKARLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	34
KOOPERATİFÇİLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ.....	35
AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	35
TASFİYE HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ.....	36
REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	36
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	37
İÇ DENETİM BİRİM BAŞKANLIĞI	37
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ.....	37
PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	38
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	38
DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI.....	38
BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI.....	38
BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	39
ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ.....	39
Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	39
II. AMAÇ VE HEDEFLER	40
A- İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ.....	42
B- TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER	42
III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER.....	44
A- MALİ BİLGİLER.....	46
1. Bütçe Uygulama Sonuçları ve Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar.....	46
Mali Denetim Sonuçları	49
B- PERFORMANS BİLGİLERİ	50
1. Faaliyet ve Proje Bilgileri	50
GÜMRÜK HİZMETLERİ.....	50
GÜMRÜK MUHAFAZA HİZMETLERİ	63
İÇ TİCARET HİZMETLERİ.....	73
RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL HİZMETLERİ	84
TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ HİZMETLERİ	91
ESNAF VE SANATKAR HİZMETLERİ	99

KOOPERATİFÇİLİK FAALİYETLERİ	104
AB ve Dış İlişkiler	115
TASFİYE HİZMETLERİ	129
DENETİM FAALİYETLERİ	137
STRATEJİK YÖNETİM FAALİYETLERİ	138
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ FAALİYETLERİ.....	143
BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ FAALİYETLERİ	143
İNSAN KAYNAKLARI FAALİYETLERİ	145
EĞİTİM FAALİYETLERİ.....	147
DESTEK HİZMETLERİ FAALİYETLERİ	149
BİLGİ İŞLEM FAALİYETLERİ (OTOMASYON).....	150
IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	153
ÜSTÜNLÜKLER, GELİŞİME AÇIK YANLAR, FIRSATLAR VE DEĞERLENDİRME.....	155
A. <i>Üstünlükler</i>	155
B. <i>Gelişime Açık Yanlar</i>	155
C. <i>Değerlendirmeler</i>	155
V. ÖNERİ VE TEDBİRLER.....	157
A- 2013 YILI EYLEM VE HEDEFLERİ	159
VI. EKLER.....	160
EK-1: Mevzuat Çalışmaları	
EK-2 : Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı	
EK-3: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı	

BAKAN SUNUŞU

Hayati YAZICI
BAKAN

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak hedefimiz; Türkiye'nin, "ticaretin en kolay ve en güvenli yapıldığı ülke" olmasını sağlamaktır.

- Ülkemizdeki 3 milyonu aşkın ticari işletme, 1 trilyon doların üzerinde mal ve hizmet üretmektedir.
- 400 milyar dolara yaklaşan dış ticaretimiz, Gümrük Kapılarımızdan gerçekleştiriliyor.
- 76 milyon tüketicimiz, bu mal ve hizmetlerden yararlanmaktadır.
- Sınırlarımızdan her yıl milyonlarca insan ve araç, giriş ve çıkış yapmaktadır.

Bütün bunlarla ilgili işlemler ve süreçler Bakanlığımızca takip edilmekte, güvenli ve kolay ticaretin yol alacağı kanallar, hızla ve büyük bir titizlikle inşa edilmektedir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı iç ticaretin tüm yönlerini, gümrükler aracılığıyla da dış ticaretin tüm akışını düzenlemektedir.

Gelişen teknolojinin ve buna bağlı olarak büyüyen ticaretin şartlarını bu değişim ve gelişmelere göre yeniliyoruz.

Ticaretin her alanda daha kolay ve daha güvenli yapılması için yeni enstrümanlar geliştiriyoruz.

Sistemlerin işleyişini düzenliyor, varsa aksaklıkları ortadan kaldırıyoruz.

Bürokrasiyi azaltacak yeni projeler geliştiriyor ve uyguluyoruz.

2012 yılı, gümrüklerde ve iç ticarete büyük bir yenilenmenin ve değişimin yılı olmuştur.

2013 yılı ise, tüm bu çalışmaların uygulamaya dönüştüğü ve sonuçların görülmeye başladığı yıl olacaktır.

Günümüzde ticaretin kolaylaştırılması, ekonomik kalkınma için hayati önem arz etmektedir.

Ürünlerin piyasaya daha ekonomik, daha hızlı ve daha güvenli taşınması için işlem maliyetlerini düşürüyoruz.

Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında ülkemiz için büyük hedeflerimiz var:

- Dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girmek,
- Kişi başına geliri 25 bin dolar seviyesine çıkarmak,
- Dünyanın en büyük 10 limanından en az birine sahip olmak,
- İhracatımızı 500 milyar dolara çıkarmak.

Büyük hedeflere ulaşmak için büyük adımlar atmak gerekir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak 2023'e giden yolda büyük adımlar atıyoruz.

Zihinlerdeki kalıpları kırıyor, olaylara farklı yönlerden yaklaşıyoruz.

Yaptığımız iş ve sorumluluk alanlarımızla ilgili büyük hayallerimiz, büyük hedeflerimiz var.

Dış ticaret politikalarının uygulayıcısı konumunda, etkili, verimli, süratli ve kaliteli bir şekilde faaliyetlerini yürüten Gümrük ve Ticaret Bakanlığının 2012 yılı Faaliyet Raporunun,

öngörülen hedeflerin gerçekleştirilmesine katkıda bulunacağı inancıyla hayırlı olmasını diliyorum.

BAKAN YARDIMCISI

Fatih METİN
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Bakan Yardımcısı

Bakanlıkların yeniden yapılandırılması çerçevesinde, 08 Haziran 2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 640 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları düzenlenmiştir.

Gümrük Müsteşarlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren İç Ticaret, Tüketicinin korunması ve Piyasa Gözetimi, Esnaf ve Sanatkarlar ile Kooperatifçilik Genel Müdürlüklerinin Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde toplanmasıyla kurumumuzun görev alanı bir hayli genişlemiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı yeni yapısıyla, ülkemizi dünyanın en kolay ve güvenli ticaret yapılan ülkelerinden biri haline getirmeyi hedeflemektedir.

Her alanda hızlı bir değişimin ve gelişimin yaşandığı, buna paralel olarak ihtiyaçların, beklentilerin hizmet çeşitliliğinin arttığı ve küresel rekabetin söz konusu olduğu günümüzde, bu değişim ve gelişimin gerisinde kalmamak ve giderek artan ihtiyaçlara ve beklentilere cevap verebilmek ve riskleri yönetebilmek için dinamik bir yapıya sahip olmak gerekmektedir.

Uluslararası rekabetin farkında olan Bakanlığımız, bürokrasinin azaltılarak işlemlerin hızlandırılması, uluslararası standartta hizmet sunulması, tüm işlemlerde en son teknolojilerin kullanılması gibi stratejiler geliştirmekte, artan ticaretimizin kolaylaştırılmasında etkin bir rol oynamaktadır.

Bu bilinçle, hesap verme sorumluluğuna dayalı bir yönetim anlayışının sonucu olarak hazırlanan ve 2012 yılı içinde gerçekleştirdiğimiz ve bundan sonraki süreçte gerçekleştirmeyi hedeflediğimiz faaliyet ve projelerin yer aldığı Bakanlığımız 2012 Mali Yılı Faaliyet Raporu bilginize sunulmuştur.

MÜSTEŞAR SUNUŞU

Ziya ALTUNYALDIZ
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı

Fark yaratan işler, elde edilen katma değeri yüksek sonuçlar, kuruluşların varlıklarını sürdürebilmeleri ve daha başarılı ve parlak bir geleceğe ulaşabilmeleri için gereklidir. Kuruluşların hizmet sunduğu muhatapları gözündeki başarısının en kritik belirleyicisi de, yine beklenti ve ihtiyaçların ötesine geçen başarılı işler ve elde edilmiş sonuçlardır.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, ortaya koyduğu **“en kolay ve en güvenli ticaret”** vizyonu doğrultusunda, hem gümrükler hem de ticaret alanında önemli projeler geliştirmiş ve başarılı sonuçlar elde etmiştir.

Bu çerçevede, 2012 yılı içerisinde gümrükler alanında büyük mesafeler kat edilmiş, adeta kurallar yeniden yazılmıştır.

Gümrük işlemlerine, artık eşyanın ülkemize varmasından önce de başlanabilmektedir. Yine, ticaret erbabımız, Bilgisayarlı Yeni Transit Sistemi (NCTS)' ni kullanarak, AB ve EFTA ülkelerine daha ucuz bir transit taşımacılık gerçekleştirebilmektedir. İhracat işlemlerinde bürokrasi en aza indirilmiştir. İhracatçılarımız, ihracat beyannamesine artık herhangi bir belge eklememektedirler. Yine firmalarımız, gümrükleme işlemlerini artık sadece gümrüklerde değil, kendi tesislerinde de yapabilmektedirler.

Ticaret alanında da önemli sonuçlar elde edilmiştir.

İhtiyaçlara, cevap veremeyen 55 yıllık Türk Ticaret Kanunu tamamen yenilenmiştir. Ticari işletmelerimiz, artık uluslararası kuralların diliyle konuşabilmekte ve uluslararası ticaret ağına kolayca entegre olabilmektedirler. Yine, daha güçlü kooperatifler için ilk kez ülke çapında bir strateji belgesi ve eylem planı hazırlanmıştır. Aynı şekilde, esnaf ve sanatkarlarımız için de Etna Bilgi Sistemi kurulmuştur. Tüketici haklarının daha etkin bir şekilde korunabilmesi için ise hakem heyetlerine yapılan başvuruların elektronik ortamda kayıt altına alınması sağlanmıştır.

Bakanlığımızın 2012 yılı faaliyetlerinin yer aldığı bu Rapor' u, şeffaflık ve hesap verebilirlik gibi çağdaş yönetim ilkelerinin bir gereği olarak kamuoyunun bilgisine sunmaktan mutluluk duyuyorum.

Kökleri derinlerde ancak kendisi genç olan Bakanlığımız, 2023' ün müreffeh Türkiye'sine giden yolda üzerine düşen sorumluluğu, performansa dayalı ve sonuç odaklı çalışma anlayışı içerisinde daima en iyi şekilde yerine getirme azim ve gayreti içerisinde olacaktır.

Bu duygu ve düşüncelerle Rapor' un faydalı olmasını diler, hazırlanmasında emeği geçen çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim.

I. GENEL BİLGİLER

A- MİSYON VE VİZYON

Misyon

Gümrük ve ticaret alanında;

- Rekabeti, girişimciliği ve ekonomik büyümeyi teşvik eden,
- Piyasa aktörlerinin kurumsal yapılarını güçlendiren,
- Üreticileri ve tüketicileri koruyan,
- Etkin, hızlı ve insan odaklı hizmet sunan,

politika ve uygulamaları geliştirmek, yürütmek ve denetlemek.

Vizyon

Yenilikçi yaklaşım ve uygulamalarla ülkemizi, gümrük hizmetlerinin ve ticaretinin kolay ve en güvenli yapıldığı, dünyanın sayılı ticaret merkezlerinden biri haline getirmek.

B- YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

06/04/2011 tarih ve 6223 sayılı Kanun kapsamında bakanlıkların yeniden yapılandırılması çerçevesinde, 08/06/2011 tarih ve 27958 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname** ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığının kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmiş olup, Bakanlığımızın görevleri şunlardır:

a) Gümrük politikasının hazırlanmasına yardımcı olmak ve uygulamak; gümrük hizmetlerinin süratli, etkili, verimli, belirlenmiş standartlara uygun şekilde yürütülmesini sağlamak ve denetlemek.

b) İç ticaret hizmetlerine ilişkin ana hedef ve politikaların belirlenmesine yardımcı olmak, belirlenen ticaret politikasını uygulamak, gerekli koordinasyonu sağlamak.

c) Diğer kurum ve kuruluşların iç ticaret politikasını etkileyen faaliyet, temas ve düzenlemelerinin, genel ticaret politikasına uygunluğunu sağlamak; ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği halinde söz konusu faaliyet, temas ve düzenlemelerin koordinasyonunu ve yürütülmesini temin etmek.

ç) Gümrük Kanunu, gümrük işlemleriyle ilgili diğer mevzuat ve uluslararası sözleşmelerin uygulanmasını sağlamak; gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma ilişkin iş ve işlemleri yürütmek; gümrük kontrolüne tabi kişi, eşya ve araçların muayene ve kontrolünü yapmak.

d) Gümrük tarifesini hazırlamak; gümrük vergileri ile gümrük idarelerince tahsil edilmesi gereken vergi, fon ve diğer mali yüklerin tahakkuk, tahsil, takip ve kontrolünü yapmak; ertelenmiş kontrol ve sonradan kontrol hizmetlerini yürütmek; ihtilafli durumlarda uzlaşmaya ilişkin işlemleri düzenlemek ve yürütmek; gümrük işleriyle ilgili istatistikî bilgileri üretmek, toplamak, değerlendirmek ve açıklamak.

e) Geçici depolama yerleri, antrepolar, ambarlar, lojistik merkezleri, tasfiyelik eşya depoları, mağazalar ve satış reyonları açılması ve işletilmesine izin vermek, işletmek, işlettiirmek ve denetlemek; gümrük mevzuatına göre tasfiyelik hale gelen eşyanın tasfiye işlemlerini yürütmek.

f) Gümrüklü yer ve sahalarda münhasıran, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak.

g) Kara ve demiryolu kapıları ile gümrük teşkilatı bulunan hava ve deniz limanlarında, serbest bölgeler, antrepolar ile gümrüklü yer ve sahalarda ve Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gümrük muhafaza görevlerini yerine getirmek.

ğ) Gümrüklü yer ve sahalarda koordinasyonu sağlamak ve kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak.

h) Bakanlık hizmetlerine ilişkin olarak uluslararası kuruluşların ve Avrupa Birliğinin çalışmalarını takip etmek, Avrupa Birliğine uyum çalışmalarını yürütmek ve bu konularda görüş oluşturmak.

ı) Teknik mevzuatı bulunmayan ve doğrudan tüketiciye sunulan ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimini yapmak veya yaptırmak, denetimlere dair mevzuat, politika ve uygulamaların koordinasyonunu sağlamak.

i) Ticaret odaları, sanayi odaları, ticaret ve sanayi odaları, deniz ticaret odaları, ticaret borsaları, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, esnaf ve sanatkar meslek kuruluşlarına ait hizmetleri ilgili diğer bakanlıklarla işbirliği suretiyle yürütmek.

j) Evrensel kabul görmüş tüketici haklarının sağlanması ve korunmasına yönelik hukuki ve idari tedbirleri almak, tüketicinin korunmasını sağlayıcı inceleme, araştırma ve düzenlemeler yapmak.

k) Esnaf ve sanatkarlar ile kooperatifçiliğe ilişkin politikaları, ilke ve hedefleri ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak belirlemek, stratejiler geliştirmek, sonuçları izlemek ve değerlendirmek.

l) Şirketler, kooperatifler ve ticaret sicili memurlukları ile esnaf ve sanatkar sicil kayıtlarıyla ilgili hizmetleri yürütmek ve bunları denetlemek.

m) Bakanlığın görev alanına giren konularda laboratuvarlar kurmak ve çalışmalarını yürütmek.

n) Gümrük müşaviri ve yardımcısıyla yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak ve denetlemek.

o) Mevzuatla Bakanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak.

C- İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

Tarihçe

Bakanlığımız, Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı (mülga) ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın (mülga) bazı birimlerini birleştiren 08.06.2011 tarihli 27958 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur. Bakanlığın tarihi gelişimi, gümrük ve ticaret faaliyetlerinin geçmişteki gelişimi çerçevesinde iki ayrı alt başlık altında incelenmiştir.

Gümrük

Türk Gümrük İdaresinin Anadolu Beyliklerinden Osmanlı İmparatorluğuna, Osmanlıdan Türkiye Cumhuriyeti Devletine kadar gelişerek devam eden uzun bir gelişim öyküsü olduğu bilinmektedir.

Kurtuluş Savaşı sonrası Lozan Anlaşması nedeniyle bir bekleme dönemi geçirilmiş, Cumhuriyet döneminin ilk uygulaması 1929'da yürürlüğe giren 1499 sayılı "Gümrük Tarifesi Kanunu" olmuştur. Bu tarife uygulaması nedeniyle artan kaçakçılık faaliyetlerini önlemek için, 02.06.1929 tarihinde 1510 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibi Kanunu yürürlüğe konulmuştur.

30.12.1929 tarihinde 1909 sayılı Kanunla gümrükler müstakil bir bakanlık olarak teşkilatlandırılarak "Gümrük ve İnhisarlar Vekaleti" kurulmuş, kaçakçılıkla mücadele görev ve yetkisi de bu Bakanlığın bünyesine verilmiştir. 1931'de kaçakçılıkla mücadele amaçlı yarı askeri "Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı" kurulmuştur. 29.03.1932 tarihli ve 1989 sayılı Kanunla Maliye Bakanlığına bağlı olan Tekel İdare ve İşletmeleri de bu Bakanlığa bağlanarak Bakanlığın kuruluşu tamamlanmıştır.

1918 yılından itibaren yürürlükte olan ve değişen ekonomik koşullar karşısında yetersiz kalan Gümrük Kanunu 1949 yılında kaldırılarak 5383 sayılı "Gümrük Kanunu" çıkarılmıştır. Cenevre'de imzalanarak 1948 yılında yürürlüğe konulan Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (GATT) paralelinde; gümrük mevzuatının basitleştirilmesi, formalitelerinin azaltılması ve mevzuat uyumunun sağlanması amacıyla yapılan çalışmalar sonucu 1950 yılında Brüksel'de Gümrük İşbirliği Konseyi kurulmuş ve ülkemiz bu Konseyin ilk üye ülkeleri arasında yer almıştır. Ayrıca, o dönemde hazırlanan Nomenklatör ve Kıymet Sözleşmelerine dahil olunarak 1916 yılında yürürlüğe konulan spesifik tarifeden çıkılmış, yerine kıymet esasına dayalı vergilendirme dönemine geçilmiştir.

1931 yılında kurulan yarı askeri nitelikteki Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı 1956'da kaldırılmış ve sivilleşerek Gümrük Muhafaza Müdürlüğü ismini almıştır. 13.12.1983 tarihli ve 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Gümrük ve Tekel Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı şeklinde birleştirilmiştir. Bu yapı 02.07.1993 tarihli ve 485 sayılı "Gümrük Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile Başbakanlığa bağlı müstakil bir "Bakanlık" olarak yeniden teşkilatlanana kadar devam etmiştir.

Türkiye-Avrupa Topluluğu 36'ncı Ortaklık Konseyinin 06.03.1995 tarihli Kararı ile 01.01.1996 tarihinde başlamak üzere taraflar arasında "Gümrük Birliği" tesisi öngörülmüştür. Avrupa Birliği mevzuatına uyuma ilişkin 01.01.1996 tarihinden itibaren Gümrük Birliği uygulamaları Türk gümrüklerinde başlatılmıştır. Ülkemizin Gümrük Birliğine girmesi nedeniyle Topluluk Gümrük kodunda yer alan hükümlerin, Ortaklık Konseyi Kararı gereğince Gümrük Kanununa yansıtılması amacıyla 4458 sayılı Gümrük Kanunu 1999'da yayımlanmış ve 2007 yılında yayımlanan 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile de bütün gümrük suçlarına ilişkin yeni düzenlemeler yapılmıştır.

05.04.2007 tarihli ve 5622 sayılı "Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün Gümrük Bakanlığına Bağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile TASİŞ Genel Müdürlüğü, Bakanlığımıza bağlanmıştır.

Bununla birlikte, Avrupa Birliği Topluluk Gümrük Kodunda zaman içerisinde meydana gelen değişikliklere uyum sağlamak amacıyla 4458 sayılı Gümrük Kanunu 07/07/2009 tarihli ve 27281 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5911 sayılı Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile değiştirilmiştir. Anılan yasal düzenleme ile Gümrük Kanununda geçen bazı deyimlerin tanımları, transit rejimi, ekonomik etkili gümrük rejimleri, gümrük yükümlülüğünün doğması ve başlaması, gümrük vergisi ve para cezalarının tebliği, itirazlar ve usulsüzlük cezası gibi konularda değişiklik yapılmıştır.

Ticaret

Osmanlı Devletinde II. Mahmut döneminde yapılan birçok ıslahat hareketi içinde, batı ülkelerinde olduğu gibi, devlet görevlerinin yeni oluşturulan nazırlıklar (bakanlıklar) arasında bölüştürülmesi de yer almıştır. Ticaret alanındaki hizmetler de 1838 yılında oluşturulan "Meclis-i Ziraat ve Ticaret Komisyonu" bünyesinde verilmeye başlanmıştır. Tanzimat Fermanının kabulünden sonra 1840 yılında da İstanbul'da "Umur-ı Ticaret ve Ziraat Nezareti" kurulmuştur. Bu nezarete; "Ticaret ve Ziraat Meclis-i Kebiri" adı verilen sürekli bir komisyon ile ticaret, muhasebe, istatistik, ziraat kalemleri (daireleri) yer almıştır. Bu kurum, saltanatın kaldırılmasıyla tüm Osmanlı Bakanlıklarının varlığının sona erdiği 1922 yılına kadar farklı isimler ve işlevler üstlenerek 82 yıl hizmet vermiştir.

İlk TBMM Hükümetinde "İktisat Vekaleti " tarafından yürütülen bu hizmetler, 1924 yılından 1928 yılına kadar Ticaret Vekaleti bünyesinde, 1928-1931 yılları arasında "Ticaret ve Ziraat Vekaletlerinin Tevhidi Kanunu" ile iki müsteşarlık olarak kurulan İktisat Vekaleti içerisinde verilmiştir.

1931 yılında Ziraat Vekaleti'nin, 1939 yılında Ticaret Vekaleti ile Münakalat Vekaleti'nin kurulmasıyla kendisinden ayrılan birimlerden dolayı İktisat Vekaleti iyice küçülmüş, bu durum 1949 yılına dek sürmüştür. 1949 yılında sanayi, maden ve enerji işlerinin de bağlı olduğu Ekonomi ve Ticaret Vekaleti kurulmuştur. 1957 yılında sanayi işlerinin ayrılması ile 1939 yılındaki kuruluş yapısına ve görev alanına dönen Ticaret Bakanlığı 1971 yılı başında yeniden sanayi işlerini de alarak ilk defa Sanayi ve Ticaret Bakanlığı haline gelmiştir.

Ticaret kanadı aynı yılın sonunda tekrar ayrılarak Dış Ekonomik İlişkiler Bakanlığı ile birleşmiş ve 1939 yılındaki Ticaret Bakanlığı haline dönmüş, bu durum 1983 yılına kadar devam etmiştir. 1983 yılında ise sanayi kesimi ile tekrar birleşilerek oluşturulan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, 2011 yılında Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın kurulmasına kadar faaliyetlerine devam etmiş olup, Türk kamu yönetiminde bugünkü anlamıyla "Ticaret Bakanlığı Kavramı" birkaç geçici dönem dışında 1840 yılından bugüne kadar varlığını sürdürmüştür.

Fiziksel Yapı

Merkezde 7 ayrı binada hizmetlerini yürüten Bakanlığımızı yeni hizmet binasına kavuşturmak amacıyla TOKİ Başkanlığı ile 29/05/2009 tarihinde protokol imzalanmış, 23/02/2010 tarihinde başlanılan hizmet binası yapımı çalışmaları tamamlanarak, 04.10.2012 tarihinde bina teslim alınmıştır.

Ayrıca; 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan

Bakanlığımıza, 4 yeni Genel Müdürlüğün ilave edilmesinden dolayı Bakanlık hizmet binasının yetersiz kalması nedeniyle ihtiyaç duyulan “Ek Hizmet Binası” inşaatı çalışmaları devam etmektedir.

Diğer taraftan; Bakanlığımızın eğitim faaliyetlerinin, AB standartlarına uygun, hem ulusal, hem de uluslar arası eğitim etkinlikleri için kullanılabilecek, AB Merkezli Eğitimler için yeterli özellik ve donanımına sahip bir eğitim tesisinde yürütülmesi amacıyla, Havaalanı Yolu 24.km’de 19.601 m² yüzölçümlü alan üzerinde “Eğitim Merkezi Hizmet Binası Yapımı” çalışmaları tamamlanarak, bina 18.09.2012 tarihinde teslim alınmıştır. Taşınma işlemleri tamamlanmıştır.

Merkez Teşkilatı

Hükümet Meydanı No: 2 Ulus/ANKARA adresinde bulunan ana hizmet binasında (Tarihi Bina); Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Makamı, Müsteşar Yardımcıları, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı, Gümrükler Genel Müdürlüğü, AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Personel Dairesi Başkanlığı,

Anafartalar Caddesi No: 6 Ulus/ANKARA adresindeki hizmet binasında; Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü, Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Ankara Grubu, Strateji Geliştirme Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No: 6 Kızılay/ANKARA adresindeki ek hizmet binasında Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve İç Denetim Birim Başkanlığı,

Eskişehir Yolu TOBB İkiz Binalarda, İç Ticaret Genel Müdürlüğü, Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü, Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü,

hizmetlerini yürütmektedirler.

Güzelhisar Mahallesi No: 304 Akyurt adresindeki hizmet binasında ise Kurum Arşivi,
Balıkhisar Köyü Elvan Çayırı Yöresi Akyurt/ANKARA adresinde Eğitim ve Sosyal Tesisler
Hizmet Binası (Eğitim Dairesi Başkanlığı ile yatakhane),

İstanbul Caddesi No:24 Ulus/ANKARA adresinde bulunan binada Bakanlık Müşavirleri ile
Eğitim Dairesi Başkanlığı ek yatakhane, bulunmaktadır.

Taşra Teşkilatı

Bakanlığımız taşrada; Hazine taşınmazlarından tahsis edilen veya kiralanan, döner sermaye imkanları ile satın alınan, yaptırılan ya da başka kurum ve kuruluşlara ait hizmet binalarında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Başta sınır kapıları olmak üzere hizmet binalarının bir kısmı Katılımcı Model bir kısmı Yap-İşlet-Devret Modeli, bir kısmı da bütçe imkanları ile yenilenmiş olup, İstanbul, Doğu Anadolu (Van) ve İpekyolu (Diyarbakır) Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü hizmet binalarının yapım çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığımız Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri ile bağlantılarının hizmet yürüttüğü binalar ile taşra teşkilatına tahsisli lojmanların muhtelif bakım-onarım giderleri bütçe kaynaklarından karşılanmıştır.

Diğer taraftan; Bakanlığımız Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine bağlı ve yükümlülerle birebir irtibatı olan tüm idarelerde kapalı devre kamera sistemi kurulması planlanmış ve bu sistem ile gümrük idarelerinin ve çalışan personelin takibi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, Uludağ, Trakya, Doğu Anadolu, Doğu Marmara, Batı Marmara, İpekyolu, İstanbul, Ege, Orta Akdeniz, Batı Akdeniz, Fırat, Orta Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri ile bağlantılarında kurulum işlemleri tamamlanarak faaliyete geçirilmiştir.

Yap-İşlet-Devret (YİD) Modeli

Gümrük kapılarında Yap-İşlet-Devret Modelinin uygulanması yönünde 2000 yılında başlayan çalışmalar kapsamında; **20** kara sınır kapısı ve 2 adet gümrük idaresinin yeniden yapılandırılması konusunda Yüksek Planlama Kurulundan (YPK) yetki kararı alınmıştır.

Tablo 1: Gümrük İdarelerinin YİD Modeli ile Yeniden Yapılandırma Durumları

GÜMRÜK İDARESİ	DURUMU	İŞLETİCİ KURULUŞ VE FAALİYETE GEÇME TARİHİ	
1	Gürbulak Kara Sınır Kapısı	Faal	UND Gürbulak Gümrük İşletmeleri Yatırım A. Ş. 11.01.2001
2	İpsala Kara Sınır Kapısı	Faal	TOBB/UMAT Gümrük ve Turizm İşletmeleri A. Ş. 19.10.2003
3	Cilvegözü Kara Sınır Kapısı	Faal	TOBB/GTİ (Gümrük ve Turizm İşletmeleri A.Ş) 13.06.2007
4	Habur Kara Sınır Kapısı	Faal	TOBB/GTİ (Gümrük ve Turizm İşletmeleri A.Ş) 10.07.2006
5	Kapıkule Kara Sınır Kapısı	Faal	TOBB/GTİ (Gümrük ve Turizm İşletmeleri A.Ş) 21.11.2008
6	Hamzabeyli Kara Sınır Kapısı	Faal	TOBB/GTİ (Gümrük ve Turizm İşletmeleri A.Ş) 04.04.2009
7	Sarp Kara Sınır Kapısı	Faal	TOBB/GTİ (Gümrük ve Turizm İşletmeleri A.Ş) 04.03.2009
8	Nusaybin Kara Sınır Kapısı	Yatırımı tamamlandı. Suriye'de yaşanan iç karışıklıklardan dolayı işletmeye alınamadı.	TOBB/GTİ (Gümrük ve Turizm İşletmeleri A.Ş)

9	Halkalı Gümrük Müdürlüğü	Halkalı Gümrük Tesislerinin yenilenmesi ve modernizasyonunun, bütçeden hiç bir kaynak aktarılmadan, Yap-İşlet-Devret modeli ile yapılandırılmasına ilişkin uygulama sözleşmesi 05/07/2012 tarihinde TOBB ve GTİ A.Ş. ile imzalanmış ve yatırım dönemi başlamıştır.
10	Çıldır/Aktaş Gümrük Kapısı	Çıldır-Aktaş Gümrük Kapısının tesislerinin yenilenmesi ve modernizasyonunun, bütçeden hiç bir kaynak aktarılmadan, Yap-İşlet-Devret modeli ile yapılandırılmasına ilişkin uygulama sözleşmesi 05/07/2012 tarihinde TOBB ve GTİ A.Ş. ile imzalanmış ve yatırım dönemi başlamıştır.
11	Kapıköy Gümrük Kapısı	Kapıköy Gümrük Kapısının tesislerinin yenilenmesi ve modernizasyonunun, bütçeden hiç bir kaynak aktarılmadan, Yap-İşlet-Devret modeli ile yapılandırılmasına ilişkin uygulama sözleşmesi 05/07/2012 tarihinde TOBB ve GTİ A.Ş. ile imzalanmış ve yatırım dönemi başlamıştır.
12	Dilucu Kara Sınır Kapısı	Dilucu Gümrük Kapısının tesislerinin yenilenmesi ve modernizasyonunun, bütçeden hiç bir kaynak aktarılmadan, Yap-İşlet-Devret modeli ile yapılandırılmasına ilişkin uygulama sözleşmesi 05/07/2012 tarihinde TOBB ve GTİ A.Ş. ile imzalanmış ve yatırım dönemi başlamıştır.
13	Esendere Kara Sınır Kapısı	Esendere Gümrük Kapısının tesislerinin yenilenmesi ve modernizasyonunun, bütçeden hiç bir kaynak aktarılmadan, Yap-İşlet-Devret modeli ile yapılandırılmasına ilişkin uygulama sözleşmesi 05/07/2012 tarihinde TOBB ve GTİ A.Ş. ile imzalanmış ve yatırım dönemi başlamıştır.
14	Dereköy Kara Sınır Kapısı	YPK yetki kararı alınmıştır. Ülkeler arası gelişmeler dikkate alınarak çalışmalar sürdürülebilecektir. Karşı ülke yolunun TIR trafiğine uygun hale getirilmesi beklenilmektedir. TIR trafiğine açılmaması halinde durumu yeniden değerlendirilecektir. Yer tespiti çalışmaları yapılmaktadır.
15	Karkamış Kara Sınır Kapısı	YPK yetki kararı alınmıştır. Gaziantep Valiliğinden mayınlı arazinin temizlendiği bilgisi alınmıştır.
16	Öncüpinar Kara Sınır Kapısı	YPK yetki kararı alınmıştır. Gümrük tesislerinin konuşlanması planlanan arazilerin mayın temizliği için gerekli işlemler yürütülmekte olup, mayın temizleme faaliyetini müteakiben arazilerin devri Bakanlığımıza yapılacaktır. Yatırım için gerekli arazinin kamulaştırma işleminin çabuklaştırılması Kilis Valiliğinden istenilmiştir.
17	Yayladağı Kara Sınır Kapısı	YPK yetki kararı alınmıştır. Karşı ülke yolunun TIR trafiğine uygun hale getirilmesi beklenilmektedir. TIR trafiğine açılmaması halinde durumu yeniden değerlendirilecektir.
18	Pazarkule Kara Sınır Kapısı	YPK yetki kararı alınmıştır. Ülkeler arası gelişmelere göre kapının yeniden yapılandırılması çalışmaları yürütülecektir.
19	Ali Rıza Efendi Kara Sınır Kapısı	YPK yetki kararı alınmıştır. Irak ile aramızda kapının açılmasına yönelik hususların netleştirilmesini müteakip, modernizasyon çalışmaları sürdürülecektir..
20	Akçakale Kara Sınır Kapısı	YPK yetki kararı alınmıştır. Valilik tarafından imar çalışmaları bitirilmele birlikte bazı parsellerin kamulaştırma işlemleri tamamlandıktan sonra mayın temizliği yapılacaktır. Mayın temizliğini müteakip yüklenici seçimi ile yatırıma başlanılacaktır. 88,90 ve 118/1 numaralı parsellerden ihtiyaç duyulan alanların kamulaştırılması işleminin çabuklaştırılması Şanlıurfa Valiliğinden istenilmiştir.
21	Türkgözü Kara Sınır Kapısı	YPK yetki kararı alınmıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı nezdinde yargıya intikal eden hizmet binası inşaatı ile ilgili dava sonucuna göre Yap-İşlet-Devret modeli kapsamında yapılandırma çalışmaları yürütülecektir. Yargı safhası devam etmektedir.
22	Erenköy Gümrük Tesisleri ve Lojistik Merkezi	YPK yetki kararı alınmıştır. Ataşehir ilçesi, Kayışdağı mahallesinde bulunan idaremize tahsisli Erenköy ve TASIŞ birimlerinin hizmet verdiği taşınmazın TOKİ'ye devri karşılığında, TOKİ tarafından İstanbul ili Tuzla ilçesi, Orhanlı-Aydınlı mahalleri içerisinde yer önerilmiştir. Lojistik üs olarak faaliyet yürütülmesi öngörülmektedir. TOKİ 'nin kamulaştırma işlemleri devam etmektedir. Lojistik üssün 1500 dönümlük bir arazi üzerine konuşlandırılması planlanmaktadır. Arsa devri karşılığı arsa temin protokolü çalışmaları çerçevesinde, Bakanlığımız ile TOKİ arasında imzalanması planlanan "Arsa Devri Karşılığı Arsa Teminine Dair Protokol" taslağı TOKİ'ye gönderilmiştir.

Katılımcı Model

Geçmiş yıllarda Bakanlığımız ve bölgedeki Sanayi/Ticaret Odaları, Organize Sanayi Bölgeleri ve Serbest Bölge İşletici Kuruluşlarının katılımı ile Haydarpaşa, Gaziantep, Yeşilköy Otomotiv, Ambarlı, Kayseri, Adapazarı, Konya, Aksaray, Gemlik, Gebze ve Eskişehir gümrük

idare binaları yenilenmiştir.

AB Projeleri ile Temin Edilen Kaynak

2006-2012 döneminde AB Projeleri ve İkili Projelerle, **52.292.172 Euro** kaynak temin edilmiştir. Bakanlık Arşiv Merkezi bu projelerden biri ile inşa edilmiştir. 2006-2012 yıllarına ait proje adetleri ve tutarları Tablo 2'de belirtilmiştir.

Tablo 2: Yıllar İtibariyle AB Projeleri

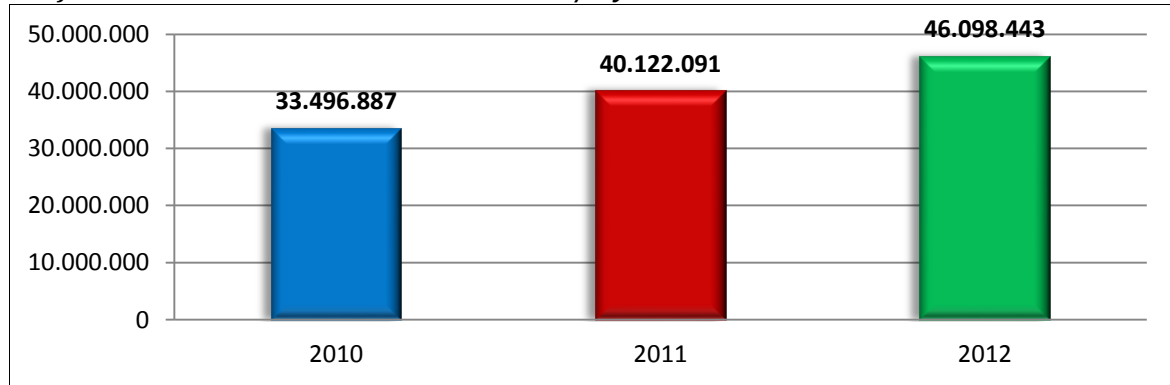
YIL	TOPLAM PROJE ADEDİ	DEVAM EDEN PROJE ADEDİ	TOPLAM ÖNGÖRÜLEN PROJE TUTARI (Euro)
2006	7	7	14.500.000
2007	3	0	4.950.000
2008	1	1	3.877.139
2009	2	2	16.600.000
2010	1	0	505.000
2011	yok	-	-
2012	5	5	11.860.033
TOPLAM	19	15	52.292.172

Döner Sermaye İşletmeleri

2012 yılında, Döner Sermaye İşletmelerinin safi gelirleri 68.346.174 TL, giderleri 43.785.767 TL ve gelir-gider farkı 24.560.407 TL olarak gerçekleşmiştir.

2012 yılında, Döner Sermaye İşletmelerinin tahsil ettiği ve hazineye ve diğer kamu kurumlarına ödediği mali yükümlükler 46.098.443 TL olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında tahsil edilen ve ödenen mali yükümlülükler 2011 yılına göre yaklaşık % 15 artmıştır.

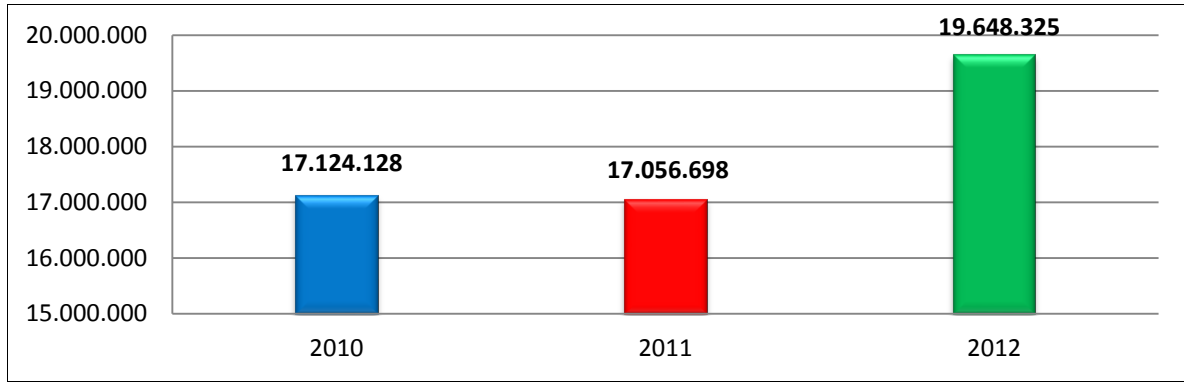
Grafik 1: 2010-2012 Yıllarında Tahsil Edilen ve/veya Ödenen Mali Yükümlülükler

2012 yılında, Döner Sermaye İşletmelerinin bilanço karı bir önceki yıla göre %15 artarak 19.648.325 TL olarak gerçekleşmiştir. Aşağıdaki Grafikte, Döner Sermaye İşletmelerinin 2010-2012 yılları Bilanço Kar-Zarar Durumu verilmiştir.

Grafik 2: Döner Sermaye İşletmelerinin 2010-2012 Yılları Bilanço Kar-Zarar Durumu

Örgüt Yapısı

Merkez Teşkilatı

Bakanlığımız merkez teşkilatı hizmet birimleri: Gümrükler Genel Müdürlüğü, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü, İç Ticaret Genel Müdürlüğü, Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü, Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü, Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü, AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı, Strateji Geliştirme Başkanlığı, İç Denetim Birim Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Bakanlık Müşavirleri, Personel Dairesi Başkanlığı, Eğitim Dairesi Başkanlığı, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, Özel Kalem Müdürlüğünden oluşmaktadır.

Taşra Teşkilatı

Bakanlığımız taşra teşkilatı Bölge Müdürlükleri ile İl Müdürlüklerinden oluşmaktadır. Bakanlığımız taşra teşkilatının örgütlenmesine ilişkin Kararname 22/12/2011 tarihli 28150 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Mezkur Kararname ile taşra teşkilatımız;

16 Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü ve bu Bölge Müdürlüklerine bağlı 147 adet Gümrük Müdürlüğü, 29 adet Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü, 23 adet Tasfiye İşletme Müdürlüğü, 6 adet Laboratuvar Müdürlüğü, 16 adet Personel Müdürlüğü ve Valiliklere bağlı 81 Ticaret İl Müdürlüğü olarak yapılandırılmıştır.

Tablo 3: Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri

Orta Anadolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Ankara)
Batı Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Antalya)
Uludağ Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Bursa)
Trakya Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Edirne)
Gap Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Gaziantep)
Doğu Anadolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Van)
İpekyolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Diyarbakır)
Doğu Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Hatay)
İstanbul Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (İstanbul)
Ege Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (İzmir)
Doğu Marmara Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Kocaeli)

Fırat Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Malatya)
Orta Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Mersin)
Orta Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Samsun)
Doğu Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Trabzon)
Batı Marmara Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Tekirdağ)

Tablo 4: Sınır Kapısı ve Gümrük İdaresi Sayısı

SINIRKAPILARI/GÜMRÜK İDARELERİ	SINIR KAPISI SAYISI	GÜMRÜK İDARESİ SAYISI
Kara Sınır Kapısı	25	22
Demiryolu Sınır Kapısı	7	7
Deniz Sınır Kapısı	57	42
Hava Sınır Kapısı	49	11
Sınır Kapısında Bulunmayan Gümrük İdareleri		
Sınır Kapısı Olmayan Ancak Limanda Bulunan Gümrük İdareleri	-	8
Sınırdaki Olmakla Birlikte Sınır Kapısı Olmayan Gümrük İdareleri	-	2
Serbest Bölge Gümrük İdareleri	-	9
İç Gümrük İdareleri	-	48
TOPLAM	138	149(*)

(*) Mevcut Gümrük İdarelerinin sayısı 147 olup, Nusaybin Gümrük Müdürlüğü ile Kapıköy Gümrük Müdürlüğü'nün hem kara hem demiryolu hudut kapısı olması nedeniyle sayı 149 olmaktadır.

FAAL OLAN KARA SINIR KAPILARI

FAAL OLAN KARA SINIR KAPILARI:(18)

GÜRBULAK, SARP, KAPIKÖLE, PAZARKULE, İPSALA, HAMZABEYLİ, KARKAMIŞ, ESENDERE, CILVEGÖZÜ, YAYLADAĞI, DEREKÖY, NUSAYBIN, AKÇAKALE, HABUR, TÜRKGÖZÜ, DİLUCU, ONCUPINAR, KAPIKÖY

FAAL OLMAYAN KARA SINIR KAPILARI:(3)

CEYLANPINAR, AKTAŞ, MÜRŞİTPINAR

GÜMRÜK İDARESİ OLMAYAN KARA SINIR KAPILARI:(4)

ŞENYURT, DERECİK, ÜZÜMLÜ, GÜLYAZI

FAAL OLAN DEMİRYOLU SINIR KAPILARI

FAAL OLAN DEMİRYOLU SINIR KAPILARI:(6)
UZUNKÖPRÜ, KAPIKULE, İSLAHİYE, NUSAYBİN, KAPIKÖY, ÇOBANBEY
FAAL OLMAYAN DEMİRYOLU SINIR KAPILARI:(1)
AKYAKA

GÜMRÜK İDARESİ OLAN DENİZ SINIR KAPILARI

GÜMRÜK İDARESİ OLAN DENİZ SINIR KAPILARI:(39)
BOTAŞ, ANTALYA, ALANYA, KAŞ, FİNİKE, HOPA, KUŞADASI, ALIAGA, AYVALIK, BANDIRMA, MUDANYA, GEMLİK, ÇANAKKALE, GİRESUN, İSKENDERUN, MERSİN, TAŞUCU, İSTANBUL, İZMİR, DİKİLİ, ÇEŞME, FOÇA, DERİNCE, MARMARİS, BODRUM, FETHİYE, DATÇA, ORDU, ÜNYE, RİZE, SAMSUN, İNEBOLU, TEKİRDAĞ, TRABZON, ZONGULDAK, K.EREĞLİ, BİGA, BARTIN, PENDİK
GÜMRÜK İDARESİ OLMAYAN DENİZ SINIR KAPILARI:(18)
AKÇAY, TAŞUCU-SEKA, ANAMUR, BOZYAZI, FATSA, GÜLLÜK, YALIKAVAK, TURGUTREİS, KEPEZ LİMANI, KEMER, SÖKE DİDİM, DİDİM YAT LİMANI, SARAYBURNU, BOZBURUN, MANTARBURNU, SİNOP, SEFERİHİSAR, KAS SETUR

GÜMRÜK İDARESİ OLAN HAVA SINIR KAPILARI

GÜMRÜK İDARESİ OLAN HAVA SINIR KAPILARI

(SİVİL) (10)

ESENBOĞA, ANTALYA, ATATÜRK HAVALİMANI, SABİHA GÖKÇEN HAVALİMANI, ADNAN MENDERES, DALAMAN, ÇORLU, MİLAS, GAZİANTEP, ZAFER BÖLGESEL

(ASKERİ) (1)

İNCİRLİK

GÜMRÜK İDARESİ OLMAYAN HAVA SINIR KAPILARI

(SİVİL) (30)

ADANA ŞAKİRPAŞA, KAYSERİ ERKİLET, KONYA, BALIKESİR KÖRFEZ, KAPADOKYA, UŞAK, BURSA YENİŞEHİR, ÇAYCUMA, KARS, BURSA, ÇARŞAMBA, SİNOP, DENİZLİ ÇARDAK, VAN FERİT MELEN, SİVAS, ESKİŞEHİR, ŞANLIURFA GAP, MUŞ, MALATYA ERHAÇ, GAZİPAŞA, ELAZIĞ, İSPARTA S.DEMİREL, ÇANAKKALE, HATAY, DİYARBAKIR, MERZİFON, TRABZON, ERZURUM, KOCAELİ CENGİZ TOPEL, BATMAN

(ASKERİ) (8)

AFYON, AKHİSAR, BALIKESİR, BANDIRMA, BATMAN(*), ÇİĞLİ, ETİMESGUT, ESKİŞEHİR, GAZİEMİR, (*Batman Askeri Havalimanının hac ve umre seferleri düzenlenebilmesini teminen 28/03/2012 tarihli Bakan Onayı ile sivil uçuşlara açık geçici hava hudut kapısı haline getirilmiştir.

Yurtdışı Teşkilatı

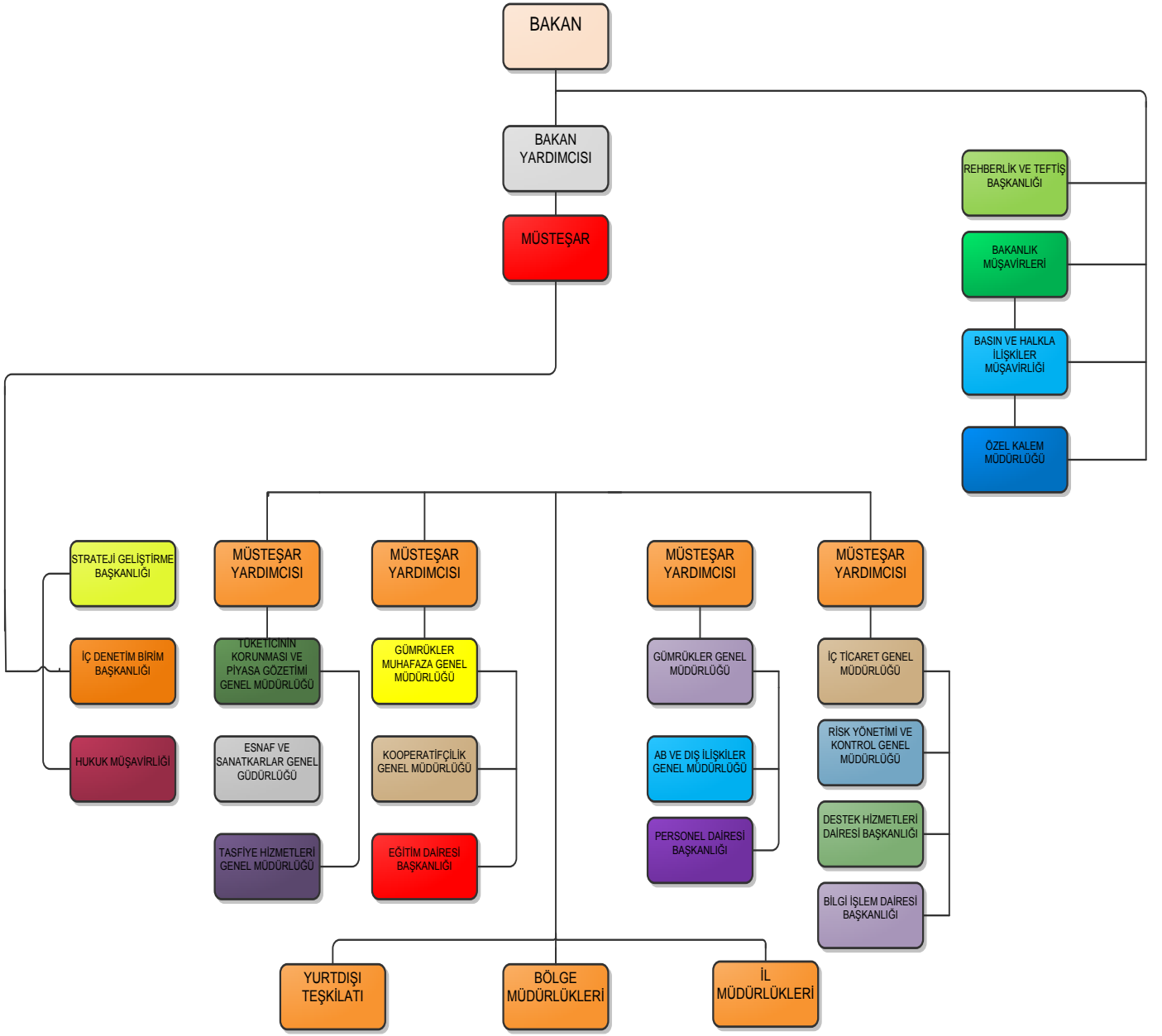
Öncesinde 02.09.2008 tarihli ve 2008/14541 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile; AB nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği (Brüksel) ile Brüksel, Washington, Moskova, Kahire, Berlin ve Bakü Büyükelçiliklerimiz nezdinde olmak üzere 7 yerde, 25.02.2009 tarihli ve 2009/14731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile de, Astana, Pekin ve Sofya Büyükelçiliklerimiz nezdinde 3 yerde olmak üzere toplam 10 yerde yurtdışı teşkilatımızın kurulması kararlaştırılmış olup, 10

adet yurtdışı Gümrük Müşavirliği kadrosundan 7 adedine (AB nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği (Brüksel), Brüksel, Vaşington, Moskova, Kahire, Berlin, Bakü Büyükelçiliklerimiz nezdinde) 21.07.2009 tarih ve 2009/11027 sayılı Karar ile ataması yapılan Gümrük Müşavirlerimiz 2009 Ekim ayı itibariyle de görevlerine başlamışlardır. 03.06.2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca 15 adet yurt dışı Gümrük Müşaviri ve 5 adet Gümrük Ataşesi kadrosu ihdas edilmiştir.

Mevcut 10 adet yurtdışı kadrosuna ilaveten, 640 sayılı KHK ile ihdas edilen 5 Gümrük Müşavirliği ve 5 Gümrük Ataşeliği kadrolarının kurulacağı ülkelere ilişkin olarak, Bakanlığımızın yurtdışı teşkilatının düzenlenmesi çerçevesinde,13.08.2012 tarih ve 2012/3681 sayılı BKK ile; KKTC/Lefkoşe, Romanya/Bükreş ve Güney Kore/Seul Büyükelçiliklerimiz nezdinde 1'er adet Gümrük Müşavirliği, İran/Urumiye, Irak/Erbil ve Gürcistan/Batum Başkonsolosluklarımız nezdinde 1'er adet gümrük ataşeliği olmak üzere toplam 6 yerde daha yurtdışı teşkilatımızın kurulması kararlaştırılmıştır. Söz konusu BKK ile belirlenmiş olan 2 adet Müşavirlik ile 2 adet Ataşelik kadrosunun görev yerlerini belirleme çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca, anılan kadrolara atama yapılabilmesini teminen hazırlanan, "Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Personelinin Yurt Dışı Sürekli Göreve Atanmasına İlişkin Yönetmelik" ve "Yurtdışında Sürekli Görevlendirilecek Personel Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in yürürlüğe konulmasına dair 25/5/2012 tarihli 2012/3262 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 26 Haziran 2012 tarihli 28335 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI ORGANİZASYON ŞEMASI

Donanım ve Haberleşme Altyapısı

Bakanlığımızın bilişim altyapısının tasarlanması ve uygulanmasının sağlanması, teknolojik gelişmelerin takip edilmesi ve Bakanlık otomasyon stratejilerinin belirlenmesi, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemlerin alınması, politika ve ilkelerin belirlenmesi ve kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretilmesi ile ilgili çalışmaların yanında, merkez ve taşra teşkilatının merkeze direk bağlı çalışan tüm idarelerin yedekli olarak çalışan data hatlarının talep, takip ödeme ve iptal işlemleri ile taşra teşkilatının kullanmakta olduğu telsiz sistemlerinin alımı, bakımı ve onarımları Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığınca yapılmaktadır.

Data hatları star topoloji olarak yapılandırılmış olup, fiber optik ve bakır kablolar üzerinde çalışan değişik hızlarda Metro Ethernet, G.SHDSL ve Noktadan Noktaya ADSL teknolojileri kullanılmaktadır. Merkez ve taşra teşkilatında değişik amaçlarla kullanılan 435 adet sunucu parkı mevcuttur. İhtiyaca göre sürekli artan Domain'e bağlı 8800 adet PC kullanılmakta, bu sistemlere tanımlı 13522 kullanıcı kodu ve 7329 e-posta hesabı bulunmaktadır.

NCTS sistemlerinde kullanılmak üzere 600 adet barkod okuyucu bulunmakta ayrıca, Rusya BGH'da kullanılmak üzere sertifikasyonlar alınmış ve kullanılmaktadır.

Bakanlık Çağrı Merkezi 444 8 482 (444 8 GTB) hizmete alınmış olup, Alo 175 Tüketici Danışma Hattı ve Alo 136 Gümrük İhbar Hattı da bu sistem üzerinden hizmet vermektedir.

Kartuş tabanlı yedekleme sisteminden, sistemlerde yaşanabilecek olası sorunlarda ihtiyaç halinde çok hızlı bir şekilde yedeklerden geri dönüş sağlanabilen 90 TB X 2 Kapasiteli Disk Tabanlı Yedeklemeye geçilmiştir.

BİLGE (Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri) ve GİMOP

GİMOP (Gümrük İdaresinin Modernizasyonu Projesi) kapsamında hazırlanan BİLGE uygulaması ile yükümlülerin internet üzerinden elektronik imzalı olarak ve gümrüğe gelmeksizin kendi bürolarından beyanname tescil etmeleri sağlanmıştır.

BİLGE yazılımı halen tüm faal gümrük idarelerinde uygulamakta ve işlemlerin %100'ü elektronik olarak yürütülmektedir. BİLGE sisteminde beyanlar gümrük idarelerindeki veri giriş salonları, gümrük web sayfasındaki uygulamalar ve mükelleflerin kendi bürolarından web servisleri aracılığıyla yapılabilmektedir.

BİLGE yazılımı tüm gümrük işlemlerinin gerçek zamanlı olarak elektronik ortamda yürütülmesini sağlayan bir yazılım olarak Türkiye genelinde 2000 yılı başında uygulanmaya başlanmıştır.

BİLGE sisteminin temel modülleri:

- Özet Beyan
- Detaylı Beyan (ithalat, ihracat ve transit)
- Muhasebe
- Entegre Tarife
- TCGB Sorgulamalar

olarak geliştirilmiştir.

BİLGE'ye entegre diğer modüller ise;

- NCTS
- TIR Takip ve Taşıt Takip
- Bağlayıcı Tarife
- Kara Kapıları Araç ve İhbar Takip Sistemi
- Risk Analizleri
- Referans Verileri
- DIR Otomasyon Sistemi
- Banka – GÜMKART Online Ödeme Sistemi
- Ceza Kararları ve Ek Tahakkuk
- e-Ticaret (Hızlı Kargo)
- Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri Sistemi
- GÜVAS
- Firma Dosya Takip Sistemi
- Döküm Programları
- Yetki Yönetimi
- Antrepo Kayıt ve Takip programı
- Bedelsiz ve Özel Fatura
- Onaylanmış Kişi ve Mavi Hat
- Yetkilendirilmiş Yükümlü
- Kıymet Veri Bankası ve Kıymet Araştırması

olarak eklenmiştir.

İlk etapta dağınık yapıda gümrük idarelerinde bulunan sunuculardaki verilerin merkezi veri tabanında toplanması amacıyla tasarlanmış olan BİLGE sistemi, teknolojik gelişmelere paralel olarak 2006 yılından başlayarak yeniden yazılmış, yeni bilge sistemi SOA yaklaşımında ve merkezi mimariyle çalışmak üzere tasarlanmıştır. WEB tabanlı ara yüzleri bulunan yazılımda harici sistemler ile veri alışverişi web-servisler ile ve XML mesaj standardında sağlanmaktadır.

BİLGE sistemindeki elektronik imzalı web servisler aracılığı ile aylık işlemlerin %96- 98'ine tekabül eden yaklaşık 550.000 adet beyanname tescil edilmekte olup, tescil edilen beyannamelerin mükelleflerce her aşamada ofislerinden takip edilmesi sağlanmıştır. Yine hem mükelleflerce hem de kurumlarca çeşitli mevzuatlara tabi beyanname durumları web üzerinden takip edilebilmektedir.

BİLGE sisteminde oluşan beyannamelerin vergileri online olarak bankalar aracılığı veya GÜMKART ile otomatik ödenebilmektedir. Aynı şekilde ceza kararlarına bağlı ek tahakkuklar ile diğer ek tahakkuklar da otomatik ödenebilmektedir.

DIR otomasyon, TPE tescilli ürün ve AZO kapsamındaki beyannameler gibi çeşitli mevzuatlara tabii beyannamelerin işlemleri online yada offline olarak BİLGE sistemine entegre olarak yapılmaktadır.

Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemi (NCTS), ulusal düzeyde uygulamaya alınmış ve NCTS-AB ile entegre edilerek uluslararası olarak uygulamaya geçirilmiştir.

GÜMSİS (Gümrük Kapıları Güvenlik Sistemleri)

Gümrük Kapıları Güvenlik Sistemleri Projesi (GÜMSİS) kapsamında geliştirilen uygulamalar Kara Kapıları Araç Takip ve İhbar Sistemi, 1 No'lu Taşıt Takip, 2 No'lu Taşıt Takip, Kaçakçılık Bilgi Bankası (KBB), Silah Takip, Gemi Takip Programı ve İkramiye Programıdır.

Kara Kapıları Programı, sınır kapılarında cari giriş çıkış işlemlerinin doğru ve işlem akışına göre yapılması ve diğer işlemler (X-RAY, İhbar, ATS, Uzaktan Teyit v.s.) için kullanılmaktadır. Diğer birimlerde istatistik, sorgulama ve analiz için modüllere sahiptir. 2002 yılından beri yerel olarak kullanılan Kara Kapıları Projesi yerine 15.06.2010'dan itibaren Merkezi Kara Kapıları Projesi uygulamaya sokulmuştur. Sınır kapılarında kullanılan 1 No'lu, 2 No'lu, TIR ve NCTS projeleri ile entegre çalışmaktadır. NCTS projesi kapsamında Taşıt 2 Programı üzerinden veri alışı verişi sağlanmaktadır.

Kaçakçılık Bilgi Bankası Programı, Türkiye sınır kapılarında ve Türkiye sınırları içerisinde de ortaya çıkarılan tüm kaçakçılık olaylarına ilişkin bilgileri sistematik bir şekilde toplamak, depolamak, uluslararası standartlara uygun olarak analizini yapmak ve ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşmak amacıyla tasarlanmıştır. Sonuçlanan kaçakçılık olaylarına ilişkin formlar 1993 yılından beri kullanılan KBB programına girilerek, risk analizleri yapılmaktaydı. 2005 yılında geliştirilen KBB ile bilgiler intranetten elektronik ortamda sisteme girilmeye ve GÜVAS'a aktarılmaya başlanmıştır.

Merkezi İhbar Programı, sınır kapılarından ülkemize giren veya çıkan kişi, araç veya firma vs. bilgilerini güvenlik kontrolünden geçiren merkezi ihbar programıdır. 1, 2 No'lu Taşıt Takip, TIR Takip , Gemi Takip ve Kara Kapıları Programlarıyla entegre çalışmaktadır.

1 No'lu Taşıt Takip Programı, Yabancı Uyruklu Özel Kullanıma Mahsus, MA ve Takrir (Diplomatik vs.) işlemlerine tabi kara taşıtlarının takibi için kullanılır.

2 No'lu Taşıt Takip Programı, TIR ve 1 No'lu Taşıt Programına girilmeyen tüm araçların takibinde kullanılmaktadır.

TIR Transit Takip Programı, TIR Karnesi kapsamında gerçekleştirilen işlemlerin takibinde kullanılmaktadır.

İthalat işlemlerinde TIREPD (ön beyan) uygulamasına geçilmiştir.

ATS Web Servisleri, Araç Takip Sistemi ile Kara Kapıları Arasındaki veri transferi ve entegrasyonu sağlayan servislerdir.

Gemi Takip Programı, Gümrüklerin modernizasyonu amacıyla başlatılan çalışma kapsamında limanlardaki gümrük kapılarına yurtdışından gelecek ve buralardan yurtdışına gidecek tüm gemilerin mevzuat çerçevesinde kontrol ve takibinin yapılmasını amaçlamaktadır.

Silah Takip Programı, Gümrük Muhafaza Memurlarına verilen ve kasada duran silahların takibi için kullanılan intranette çalışan bir web uygulamasıdır. Bu proje ile ilgili yenileme çalışmaları devam etmektedir.

İkramiye Programı, kaçakçılık vb. olaylara ilişkin yakalamalarda ödenecek ikramiyelerin hesaplanması ve kaydının tutulmasına ilişkin hazırlanmıştır. Halihazırda kullanımdadır.

GÜVAS (Gümrük Veri Ambarı Sistemi)

GÜVAS Projesi ile Bakanlığımızın geniş ve karmaşık yapısı içerisinde idarenin sağlıklı kararlar alabilmesi ve gümrükler üzerinden doğru bilgiye etkin erişim hedefleri çerçevesinde Veri Ambarı oluşturularak bir Karar Destek Sistemi kurulmuştur. Türkiye genelinde tüm gümrük idarelerinde operasyonel olarak girilen ithalat, ihracat, transit gibi gümrük işlemleri ile ihlaller ve kaçakçılık olaylarına ilişkin bilgilerin Bakanlığımız bünyesinde merkezde oluşturulan veritabanında toplanarak, karar vericilere bilginin hızlı ve sağlıklı iletilmesini sağlayan bu sistemde özet beyan, beyanname bilgileri ve elektronik ortamda veri girişi yapılan her türlü unsur Gümrük Veri Ambarı Sisteminde yer almaktadır.

Gümrük Veri Ambarı Sistemi, ilk etapta BİLGE ve bağlantılı modüllerde üretilen veya işlenen verilerin statik olarak tutulduğu bir veri ambarı sistemidir.

Sistemde, birçok boyutta hesaplama özetleri ve tanımlamalarında SQL'den üstün olan, çok boyutlu veri analizi sağlamaya odaklanmış yapısıyla ön planda bulunan OLAP yapısı etkin olarak kullanılmaktadır. Halen Oracle Discoverer İş Zekası (BI) uygulamaları ile sorgular çalıştırılmakta ve rapor üretilmektedir.

GÜVAS'ın hedefleri;

- Daha etkin bir merkezi yönetim,
- Daha caydırıcı bir denetim,
- Performans ölçümü,
- Dış ticaret İstatistikleri Analizi,
- Kıymet ve Kaçakçılık Veri Bankası Oluşturulması

olarak sunulmaktadır.

Diğer yandan işlevsel kapsam olarak GÜVAS sisteminde;

- Dış ticaret istatistikleri,
- Sorgulamalar,
- Grafiksiz Analiz,
- Tahmin,
- Bülten,
- Dış Kullanıcıların WEB Üzerinden Erişimi,
- Gümrük İdareleri Performans İstatistikleri,
- TIR ve Taşıt, Takip ve Sorgulama
- Tahmin ve Analiz
- Kıymet Veri Bankası
- Kaçakçılık Veri Bankası

Alanları ve uygulamaları yer almaktadır.

İnsan Kaynakları Programları

Personel Bilgi Sistemi (PERSON); Bakanlığımızda, merkez ve taşra teşkilatında görevli tüm personele ilişkin bilgilerin tutulduğu "PERSON" programı kullanılmaktadır. Söz konusu program Bakanlığımız hizmetleri için oluşturulan diğer programlarla da ilgilendirilerek, 24 Aralık 2012 itibariyle tüm çalışan personele ilişkin gerekli bilgilerin elektronik ortamda paylaşımı sağlanmıştır.

Bu çerçevede;

- Özlük bilgilerinin ilgili personel tarafından kontrol edilerek eksik veya hatalı yönlerinin tespit edilip bildirilmesi ve düzeltilmesi,
- Hatasız personel bilgi bankası oluşturularak, bunlara bağlı olarak yapılan işlemlerin doğruluğunun sağlanması,
- Özellikle taşra teşkilatında görev yapan personelimizden gelen bilgi edinme taleplerinin önüne geçilerek emek ve zaman israfının önlenmesi,
- Kırtasiyeciliğin ve kaynak israfının önüne geçilmesi,
- Özellikle taşra teşkilatında görev yapan personelin, merkez teşkilatına olan güveninin artırılması,

amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan, Bölge Müdürlüklerinde bulunan personel müdürlerine PERSON Programı üzerinden veri giriş imkanının sağlanması amaçlanmakta olup, PERSON programındaki eksikliklerin giderilmesi ve güncelleme işlemlerine devam edilmekle birlikte insan kaynakları anlayışımıza hizmet edebilecek **İNSAN KAYNAKLARI OTOMASYON SİSTEMİ** programı çalışmalarına başlanılmıştır.

Personel Alım Programları ile Bakanlığımıza iş başvurularının web üzerinden yapılmasını sağlamakta, diğer yazılımlarla personel dosya bilgilerinin kendileri tarafından görüntülenebilmesi ve düzeltilmesi talebinde bulunulabilmesi olanakları sağlanmakta ayrıca, **Personel Anket Programı** ile personel eğilimleri tespit edilebilmektedir. Ek olarak Elbise Programı ile Bakanlığımız taşra teşkilatı personeline dağıtılan elbisenin takip ve planlaması yapılabilmektedir.

SGB.NET

Bakanlığımız merkez ve taşra birimlerinin kullanımına açılan programla iş ve işlemlerde standartlaşma ile süreçlerde iyileştirmeler amaçlanmaktadır. SGB.NET programının Yönetim Bilgi Sistemlerinin temelini oluşturmasının yanında İç Kontrol Sisteminin kurulmasında da büyük faydalar sağlaması beklenmektedir. Bu kapsamda mali işlemlerin süreç bazlı elektronik ortamda yapılmasını sağlayan Harcama Yönetimi Modülü 01/07/2010 tarihinden itibaren tüm merkez ve taşra harcama birimleri tarafından kullanılmaya başlanmıştır. Bu modül ile sistemde üretilen bilgiler anlık olarak, yöneticilere sunulmakta ayrıca sistem üzerinden kontrol ve denetim imkanı sağlanmaktadır.

Doküman Yönetim Sistemi

Doküman Yönetim Sistemi, yazışmalar için harcanan kaynakların (zaman, kağıt, fotokopi, insan gücü vs.) minimuma indirilmesini amaçlayan; belgelerin üretimi, dosyalanması, dağıtımı ve saklanmasını bir disiplin ve plan içerisinde yapılmasını sağlamaktadır. Sistem kullanımda olup, Bakanlığımıza BKK ile bağlanan Genel Müdürlüklerinde kullanımı konusundaki çalışmalar devam etmektedir.

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Programı

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Programı gümrük işlemleri sırasında sahte ürünlerin muayene memurlarınca tespit edilmesi, hak sahibi firmaya ulaşılması ve bu olaylar sonucunun sisteme girilmesi ile firmalar ve eşyalarla ilgili detaylı raporların alınmasını sağlamaktadır.

Hukuk Bilgi Sistemi

Hukuk Bilgi Sistemi sayesinde Bakanlığımız ile ilgili davaların kaydedilerek istatistiki bilgilerinin tutulması, hukuk dosya bilgilerinin kaydedilerek standart dosya planı ile ilişkilendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca Adalet Bakanlığının UYAP projesi kapsamında Bakanlığımızı ilgilendiren davaların safahat ve sonucundan elektronik ortamda daha sağlıklı ve süratli bilgi alınması gerçekleştirilmektedir.

TIOP (Tasfiye İşleri Otomasyonu Projesi)

Tasfiye İşleri Otomasyon Projesi ile Gümrük Kanununa göre tasfiye edilecek hale gelen eşyanın tasfiyesi kapsamında yapılan işlemler, gümrük denetimine tabi her türlü eşya ile kaçak veya kaçak zannı ile yakalanan eşya ve araç için gümrüklü yer ve sahalarda veya diğer yerlerde yapılan işlemler, gümrük idarelerinin denetimi altındaki alanlarda yükleme, boşaltma, nakliye, ambarlama, tartım ve benzeri hizmetlerle ilgili yapılan işlemler takip edilebilmektedir.

TIOP Projesi, Tespit Tahakkuk Giriş, Ambarlama, Tasfiye, Mağaza, Muhasebe, Maaş, Bütçe, Elektronik İhale(e-ihale), internet üzerinden perakende satış gerçekleştirilebilmesi için Elektronik Satış (e-satış) ve Gümrüklü Saha işlemlerini kapsayan modüllerden oluşmaktadır.

Proje kapsamında, Tespit Tahakkuk Modülü tüm gümrük idarelerinde, Maaş ve Muhasebe modülü bütün tasfiye hizmetleri birimlerinde kullanılmaktadır. Diğer modüller Ankara Bölge Müdürlüğü ve bağlantılı birimlerde başlatılmış olup, güncelleme ve yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir.

Kağıtsız Beyanname

Beyanname ekinde aranan belgelerin yükümlü tarafından kağıt ortamında gümrük idaresine ibraz edilmesinin gerekmediği kağıtsız beyanname uygulaması tüm gümrük idarelerinde mavi hat yetkisini haiz onaylanmış kişi statü belgesi sahibi firmalar tarafından ihracat beyannamelerinde kullanılabilir.

Tek Pencere Sistemi

Kamu kurumlarından izin ve onay alma zorunluluğu bulunan yükümlülerin, bu yükümlülüklerini bir noktadan başvuru yaparak, başvurularının yanıtlarını bir noktadan alarak yerine getirmelerini sağlayan bir sistemdir.

20 Mart 2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Gümrük Hizmetlerinde “Tek Pencere” Sistemi” konulu Başbakanlık Genelgesi ile “Tek Pencere” sisteminin kurulması ile ilgili çalışmaların koordinasyon görevi Bakanlığımıza verilmiştir.

Sistemin kurulması amacıyla, beyanname ekinde aranan muhtelif belgelerin elektronik hale getirilerek Bakanlığımızca saklanabilmesi ve gümrük işlemlerinde kullanılabilmesine yönelik analiz ve tasarım çalışmaları devam etmektedir. Tek Pencere sistemi hükümet eylem planına alınmış olup, anılan projenin 2014 yılı başında tamamlanması hedeflenmektedir.

Hızlı Kargo

Başbakanlık tarafından başlatılan 11 Öncelikli e-Devlet Projeleri arasında yer alan yurtdışına e-Ticaret Projesi kapsamında, hava yolları ile yapılan posta ve hızlı kargo taşımacılığında halen gerçekleştirilen ithalatta olduğu gibi ihracatta da kolaylık sağlanması hedeflenmiştir. Bu çerçevede, Gümrük Kanununda yapılan bir değişiklikle posta ve hızlı kargo taşıyıcılarına da

dolaylı temsilci yetkisi getirilerek, Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen değerin altındaki yurtdışına e-ticaret işlemleri basitleştirilmiş usullerden yararlandırılmış ve 15 firma yetkilendirilmiştir. Bu kapsamda hazırlanan e-Ticaret yazılımı, Mart 2011 başında İstanbul Atatürk Havalimanı ve Sabiha Gökçen Havalimanı Gümrük Müdürlüklerinde uygulamaya alınmıştır. Yaklaşık 1 yıl sonra 2012 yılı Şubat ayı sonlarında, AHL Kargo Gümrük müdürlüğü ile Sabiha Gökçen Havalimanı Gümrük Müdürlüğünde yeni özet beyan sistemine geçişle aynı anda ETGB beyan sisteminde değişiklik yapılmıştır.

Halen, posta ve hızlı kargo taşımacılığı gümrük işlemlerinin yeniden düzenlenmesi amacıyla çalışmalar yapılmaktadır. Bu doğrultuda, kargo firmalarının cezai hükümlerinin hafifletildiği mevzuat düzenlemesi yapılmıştır. Hazırlanan Tebliğ Taslağında yapılan esaslı değişiklikler özetle; ithalat iş akışının yeniden yapılandırılması, eşya tasnifinin otomatik barkot okuyucu ve otomatik bant ayrımı yoluyla yapılması, beyanın eşya gelmeden önce verilebilmesi, vergilerin eşya tesliminden sonra ödenmesi, tüm ithal eşyasının X-RAY kontrolüne tabi tutulması, tamamlayıcı beyanda eksik kalan vergi/TC kimlik numaraları yerine alternatif kodlar oluşturulması, geri gelen eşya ve mahrece iade konularıdır. Mevzuatta yapılacak değişikliklerle, hızlı kargo işlemlerinde risk analizinin erken yapılmasına da olanak sağlanarak, daha güvenli ve hızlı bir sisteme geçilecektir.

Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS)

Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) projesi, tüzel kişiliklerle ilgili bilgilerin tek bir numara ile bir sistemde birleştirilmesini sağlamak suretiyle ticaret sicili işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesi, şirket kuruluşlarının on-line yapılabilmesi ile tüzel kişilere ait kayıtların güncel halde elektronik ortamda merkezi bir sistemde tutulması, kamu kurum ve kuruluşları ile üçüncü kişiler tarafından tüzel kişilere ait istenilecek her türlü bilgi ve belge taleplerinin zamanında, eksiksiz ve tam olarak güncel bir şekilde ilgililere ulaştırılması amacıyla uygulanmıştır.

Uygulamada çevrimiçi şirket işlemleri ile tüm ticaret sicil işlemlerinin sistem üzerinden gerçekleştirilmesi sağlanmaktadır.

MERSİS uygulaması halihazırda birçok ilimizde uygulanmakla birlikte yaygınlaştırma sürecinin 2013 yılı içinde tamamlanması öngörülmektedir.

Uygulama ile işletmelerin, unvan, adres, iletişim, ortak, merkez, şube, ödenmiş sermaye, ödenmemiş sermaye, temsil ve ilzama yetkililer, denetçiler, firma kısıtlamaları, acentelik ilişkileri, rehin ve benzeri işletme bilgilerinin sisteme girişi, sorgulanması ve raporlanması temin edilmektedir.

Uygulama sayesinde mevzuat zorunluluklarını bilmek zorunda olmayan herhangi bir müteşebbis, dakikalar içinde hiçbir destek almadan standart bir işletme kurabilmektedir. Keza uygulama, halihazırda bir standart sağlanamayan pek çok duyuru ve ilanın bir standart çerçevesinde olmasına önemli ölçüde katkı sağlanmaktadır.

Hal Kayıt Sistemi

Hal Kayıt Sistemi; elektronik ortamda tutulan bilgilerin izlenmesi ve duyurulması, meslek mensuplarının kayıt altına alınması, bunlara yönelik veri tabanının oluşturulması ve toptancı halleri arasında ortak bilgi paylaşımının ve iletişimin sağlanmasını amaçlayan merkezi bir kayıt sistemidir. Halihazırda aktif olan sistemde iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

Esnaf ve Sanatkar Bilgi Sistemi (ESBİS)

Esnaf ve Sanatkar Bilgi Sistemi (ESBİS), e-devlet üzerinden sisteme giriş sağlanan bir sistem olarak sağladığı istatistiki bilgilerle Bakanlığımızın geleceğe dönük sağlam stratejiler üretmesine yardımcı olmayı, hem de esnaf ve sanatkarlarla ilgili işlemlerin yürütülmesindeki bürokrasiyi ve harcanan zamanı azaltmayı amaçlayan bir uygulama olarak geliştirilmiştir.

Sistemin kullanılmaya başlamasından sonra zaman içinde ortaya çıkan gereksinimler olarak belirtilen; artan ihtiyaçlar doğrultusunda gelen yeni talepler, sistemin tasarımı esnasında yapılmış olan tasarım hataları, müdahale zorlukları, raporlama yetersizliği, gelişen ve değişen teknolojiye uyum sağlamak, daha hızlı ve kolay kullanım sağlamak, daha hızlı ve esnek raporlama, verilerin doğruluğunun sağlanması, kurumlar arası veri alış-verişi ve entegrasyon sağlanması gereksinimlerini (özellikle diğer elektronik sistemlerle entegre olarak çalışabilme) sağlayabilmeyi temin için yenilenmesine karar verilmiş, yeni uygulama 11.06.2012 tarihi itibarıyla Bakanlığımız sunucularına sistemin aktarımı ile paralel olarak uygulamaya alınmış, amaçlanan bağlantılar ve yenilikler gerçekleştirilmiştir.

Sistem ile esnaf ve sanatkarlar sicil müdürlükleri aşağıdaki işlemleri elektronik ortamda gerçekleştirerek işlemin yapılmasını müteakip sistem üzerinden Türkiye Esnaf ve Sanatkar Sicil Gazetesi yolu ile elektronik ortamda yayımlanmaktadır.

KOOP-BİS

Kooperatiflerin kayıtlarının tutulması, faaliyetlerinin izlenmesi, mevzuat çerçevesinde takip edilmesi gerekli diğer hususların takip edilebilmesi, etkin bir denetim sağlanması yaklaşımları çerçevesinde hazırlanan proje ile kooperatif bilgi sistemi oluşturulmuştur. Yazılım aşamasında olan projenin 2013 yılında tamamlanarak uygulamaya geçmesi planlanan yazılımın fonksiyonlar yönüyle tüm kooperatifler için uygulama olanağı sağlaması amaçlanmaktadır.

TUBİS Projesi

TUBİS Projesi kapsamında tüketicilerin şikayetlerini doğru şekilde iletmek üzere çeşitli kanallar üzerinden teknik desteğin sağlanması ve tüketici hakem heyetleri tarafından yürütülen işlemlerin etkinliğinin artırılması amacıyla tüm tüketici şikayetlerin toplandığı merkezi bir şikayet bilgi sistemi oluşturulmuştur. Halihazırda uygulamada olan yazılım e-devlet kapısından hizmet vermektedir.

Diğer Programlar ve Uygulamalar

Bakanlığımızda yukarıda belirtilenlerin dışında aşağıdaki programlar kullanılmaktadır.

- Ödeme emri belgesi düzenlemek için kullanılan (e-bütçe) programı,
- Personelin emekli keseneklerini gösterir icmal girişleri için kullanılan (e-hizmetler) program,
- İşçilerin aylık bildirgelerini Sosyal Sigortalar Kurumuna bildirmek için (e-bildirge) programı,
- Web tabanlı TIR muayene onay programı,
- Detaylı beyan mükellef masaüstü uygulaması,

- Çeşitli amaçlı sorgulamalar,
- Turnike sistemi için kullanılan (Puanter) programı,
- Evrak otomasyonu için kullanılan (e-evrak) programı,
- Doküman Yönetim Sistemi,
- Merkezi BİLGE Sistemi,
- Gümrük idareleri online sorgulama,
- Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği programı,
- Gümrük Müşavirliği Programı,
- Bedelsiz ithalat programı,
- Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Programı,
- Bağlayıcı tarife bilgisi programı,
- Dış Temsilcilikler imza kaşe ve mühür örnekleri programı,
- AB İstatistik, muhtelif ülke gümrük idareleriyle karşılıklı idari yardım kapsamında yürütülen bilgi talepleriyle ilgili olarak istatistiki bilgi kaydı, raporlama ve sorgulama işlemleri,
- Yurtdışı toplantı raporları, yurtdışı toplantı raporlarının kaydedildiği ve portal üzerinden yayınlandığı program,
- KPSS & KPDS sınav sonuç sorgulama programı, açıktan atama yoluyla alınacak adayların atanmaları sürecinde geriye dönük son 5 yılın (2007 ve sonrası) ve önümüzdeki yılların KPDS&KPSS sonuçlarının kontrolü amacı ile ÖSYM'den sınav sonuçlarının alınması programı,
- Lojman Programı,
- Arşiv Yönetim Sistemi,
- Maaş Programı,
- Mesai programı,
- EVRAK bilgi sistemi, ilgili genel müdürlüklerin eski evraklarını içermektedir.

Diğer Kurumlar ile Yürütülen e-Devlet Projeleri

-
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı – Ekonomi Bakanlığı elektronik bağlantısı,
  - Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı (ULAŞ-NET) elektronik bağlantısı,
  - Emniyet Genel Müdürlüğü ile POLNET Projesi entegrasyonu,
  - İçişleri Bakanlığı ile MERNİS Projesi entegrasyonu,
  - Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - Gelir İdaresi Başkanlığı elektronik bağlantısı; ithalat beyannameleri, ihracat beyannameleri KDV iadeleri, vergi numaraları bilgileri ve ortaklara ait bilgiler.
  - Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - Türkiye İstatistik Kurumu elektronik bağlantısı; Dış Ticaret İstatistikleri,
  - Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - Muhasebat Genel Müdürlüğü elektronik bağlantısı; GÜM-KART projesi gümrük vergilerinin banka kartı ile saymanlıklarca tahsili,
  - Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - Bankalar elektronik bağlantısı; gümrük vergilerinin online olarak bankalarca tahsili,
  - Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - TOBB-IRU elektronik bağlantısı; TIR karnesi bilgilerinin aktarımı,
  - Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - İhracatçı Birlikleri elektronik bağlantısı; e-Birlik Projesi ile entegrasyon,
  - Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı elektronik bağlantısı,
  - PDK, TÜİK, DPT, RODER, UND, Bankalar, doğrudan ve dolaylı temsilciler,
  - Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı (UYAP) bilgi sistemleri arasında e-Devlet kapsamında veri iletişim bağlantısı kullanılarak, ilgili mevzuat çerçevesinde veri erişimi, paylaşımı ve kullanılması,

- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı-İdareyi Geliştirme Başkanlığı; Devlet Teşkilatı Veri Tabanı uygulaması (DTVT),
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı-İdareyi Geliştirme Başkanlığı; Hizmet Envanteri Veri Tabanı Uygulaması (HEVT),
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı-İdareyi Geliştirme Başkanlığı; Kamu Veri Envanteri Uygulaması (KVE),
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı-Türk Patent Enstitüsü; Türk Patent Enstitüsü tarafından tescillenmiş ürünlerin Gümrük ve Ticaret Bakanlığı sistemine aktarılması,
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı- Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ile Seyir İzin Belgesinin Elektronik Ortamda Düzenlenmesine İlişkin İşbirliği Protokolü.

İnsan Kaynakları

Bakanlığımız,

- ✓ İnsana odaklanmış,
  - ✓ Çalışanların ilişkilerini yönetsel bir yapı içinde ele alan,
  - ✓ Kurum kültürüne uygun personel politikalarını geliştiren
- ve bu yönüyle Kurum yönetiminde kilit işlevi gören bir İnsan Kaynakları Yönetimi'ni benimsemiştir.

Genel Kadro Bilgileri

Bakanlığımızda 31.12.2012 tarihi itibarıyla, memur olarak merkezde 2037, taşrada 8525, döner sermayede 517, yurt dışında 6, Ticaret İl Müdürlüğünde 565 olmak üzere toplam 11650 personel çalışmaktadır. Ayrıca, toplamda 190 sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici işçi ile birlikte 11840 personel hizmet sunmaktadır.

12.10.2012 tarihinde Bakanlığımız ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasında yapılan Protokolle Ticaret İl Müdürlüklerinde görev yapacak 565 personel belirlenmiştir. Ticaret İl Müdürü görevlendirmeleri yapılmıştır. Ticaret İl Müdürlüklerinin ihtiyaç ve sorunlarının tespiti ile yapılacak işlemlerin belirlenmesi için merkez teşkilatı birimlerinden 7 ekip illerde çalışma yapmak üzere görevlendirilmiş olup, çalışmalar tamamlanarak raporlar hazırlanmıştır.

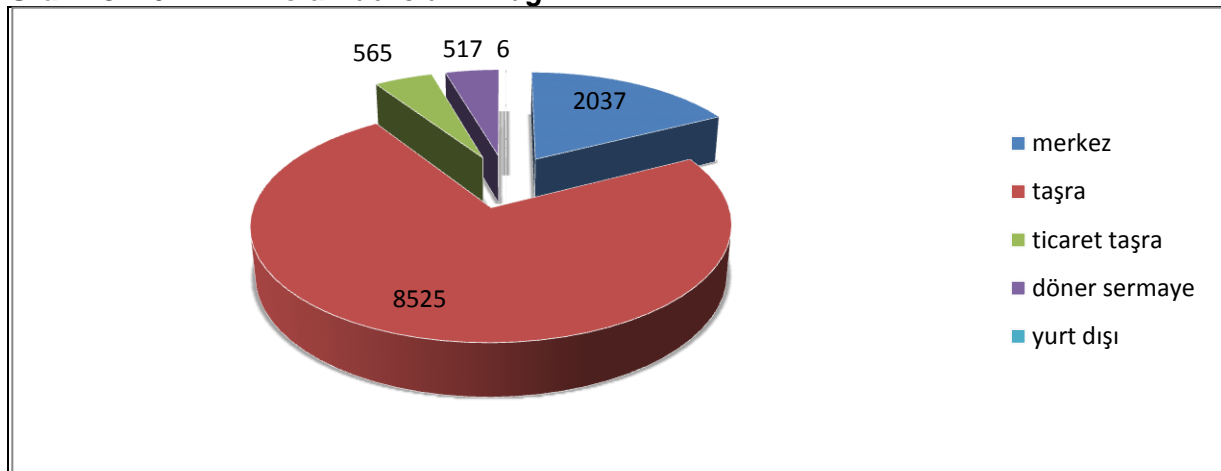
Tablo 5: Kadro Bilgileri

KADRO DURUMU	BİRİM	2008	2009	2010	2011	2012
DOLU KADRO (Kadrolu Personel)	MERKEZ	1427	1432	1442	2038	2037
	TAŞRA	6814	7086	7280	7983	8525
	TİCARET TAŞRA					565
	DÖNER SERMAYE	444	454	471	553	517
	YURTDIŞI		7	7	7	6
TOPLAM		8685	8979	9200	10581	11650
DOLU KADRO (Sözleşmeli personel, Sürekli işçi ve geçici işçiler)	MERKEZ	58	55	57	10	9
	TAŞRA	19	18	18	11	11
	TİCARET TAŞRA					0
	DÖNER SERMAYE	211	212	202	170	170
TOPLAM		288	285	277	191	190
TOPLAM DOLU KADRO		8973	9264	9477	10772	11840
BOŞ KADRO (Kadrolu Personel)	MERKEZ	567	559	492	902	939
	TAŞRA	1561	1289	1096	6947	6055

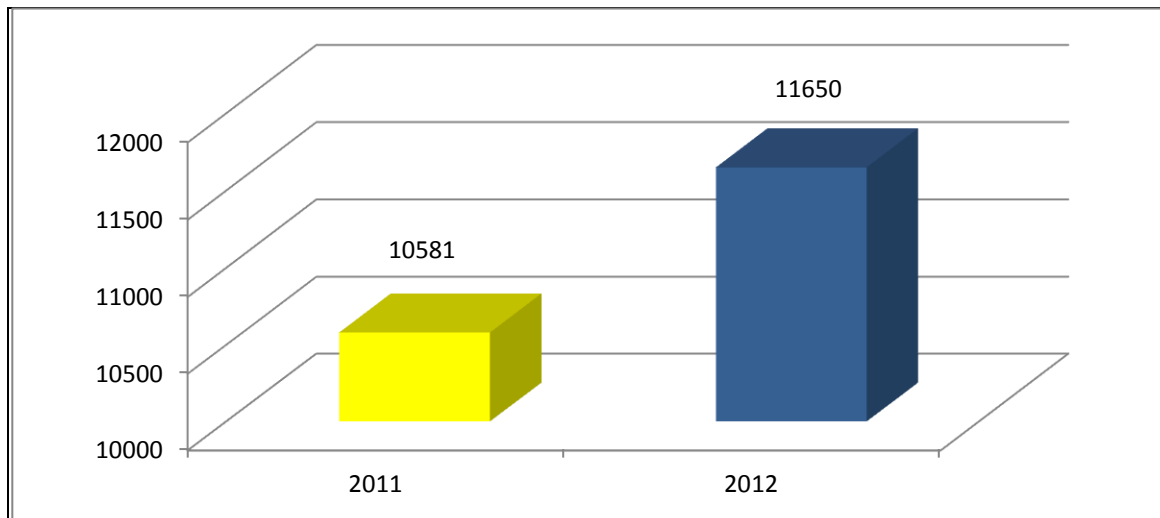
	TİCARET TAŞRA					81
	DÖNER SERMAYE	601	591	574	264	300
	YURTDIŞI	10	3	3	13	14
TOPLAM		2739	2442	2165	8126	7389
BOŞ KADRO (Sözleşmeli personel, Sürekli işçi ve geçici işçiler)	MERKEZ	17	19	16	17	17
	TAŞRA	46	47	36	36	36
	TİCARET TAŞRA					0
	DÖNER SERMAYE	189	189	199	43	43
	YURTDIŞI					
TOPLAM		252	255	251	96	96
TOPLAM BOŞ KADRO		2991	2697	2416	8222	7485
TOPLAM MEVCUT KADRO		11964	11961	11893	18994	19325

Grafik 3: 2012 Yılı Dolu Kadroların Dağılımı

Bakanlığımız dolu kadrolarının %18'i merkezde, %72'si taşrada, %5'i Ticaret İl Müdürlüklerinde, %4,1'i döner sermaye teşkilatında, %0,0005'i yurt dışı teşkilatında çalışmaktadır.

Grafik 4: 2011-2012 Yılı Dolu Kadroların Karşılaştırması

Tablo 6: Çeşitli Nedenlerle Görevden Ayrılan Personel

	2008	2009	2010	2011	2012	TOPLAM	2012 Yılı Ayrılanların Dolu Kadroya Oranı
Emekli	311	421	261	289	284	1566	%2,43
Başka Kurumlara Nakil	32	94	81	269	73	549	%0,62
Çekilme (istifa-müstafi)	38	88	72	54	72	324	%0,61
Göreve son verme	27	27	14	6	17	91	%0,14
Vefat	11	10	13	20	14	68	%0,12
TOPLAM	419	640	441	638	460	2598	%3,92

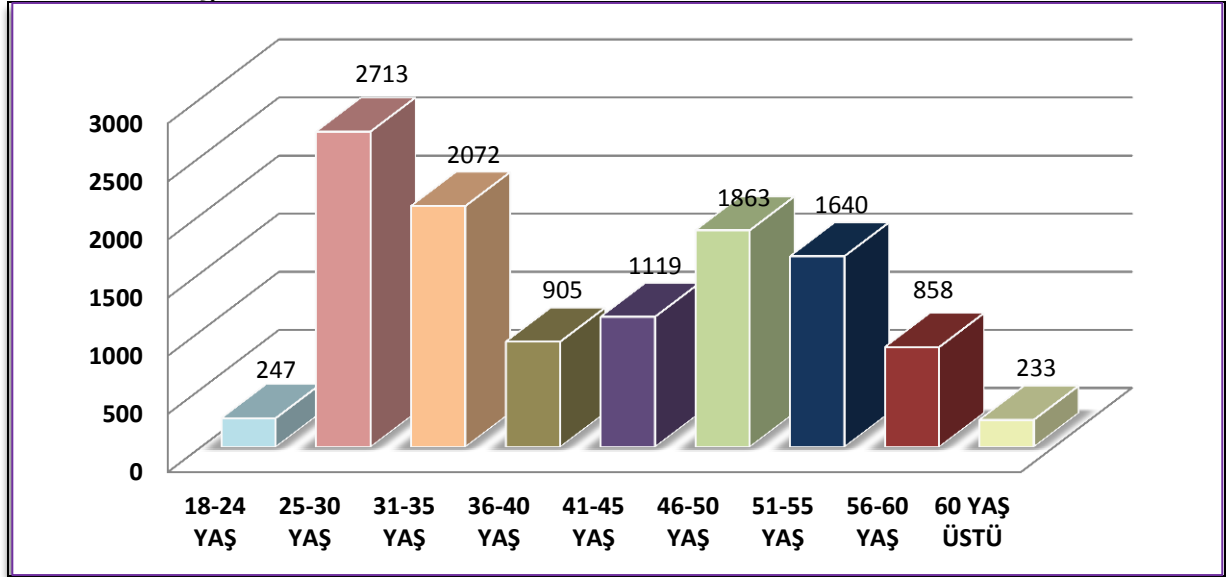
2008-2012 tarihleri arasında toplam 2598 personel çeşitli nedenlerle Kurumumuzdan ayrılmıştır. 2012 yılında Bakanlığımızdan emekliye ayrılan tüm personelin emeklilik yaşları dikkate alındığında emeklilik yaşı ortalaması 53 civarındadır. 2012 yılında, kurumumuzdan çeşitli nedenlerle toplam görev yapanların %3,92'si oranında personel ayrılmış olmakla birlikte (A) ve (B) grubu kadrolarına açıktan atama ile %21.3 oranında personel alımı gerçekleştirilmiştir.

Tablo 7: Personelin Cinsiyet Bazında Dağılımı (Sözleşmeli Personel, Sürekli İşçi ve Geçici İşçi Hariç)

	MERKEZ	TAŞRA	DÖNER SERMAYE	TİCARET İL MÜD.	YURT DIŞI	TOPLAM
ERKEK	1343	6627	396	440	6	8812
KADIN	694	1898	121	125	0	2838
TOPLAM	2037	8525	517	565	6	11650

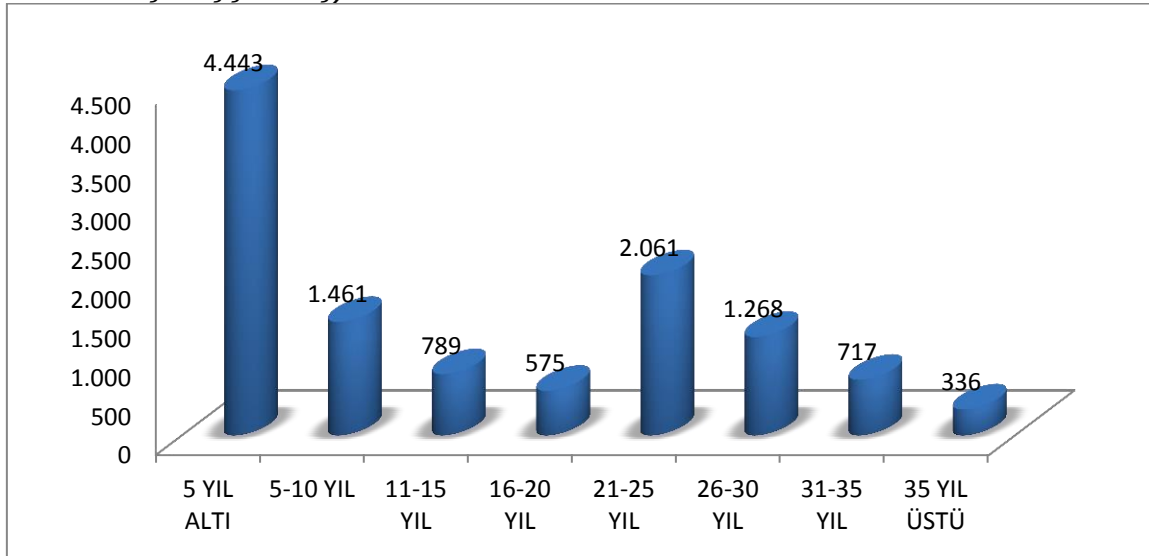
Bakanlığımızın %76'sı erkek, %24'ü kadın personelden oluşmaktadır. Bunlardan; merkezde %66 erkek, %34 kadın, taşrada %78 erkek, %22 kadın, ticaret il müdürlüklerinde %22 kadın, %78 erkek, döner sermayede %77 erkek, %23 kadın personelden, yurt dışı teşkilatının ise tamamı erkek personelden oluşmaktadır.

Grafik 5: Personelin Yaş Durumu (Sözleşmeli Personel, Sürekli İşçi ve Geçici İşçi Hariç)

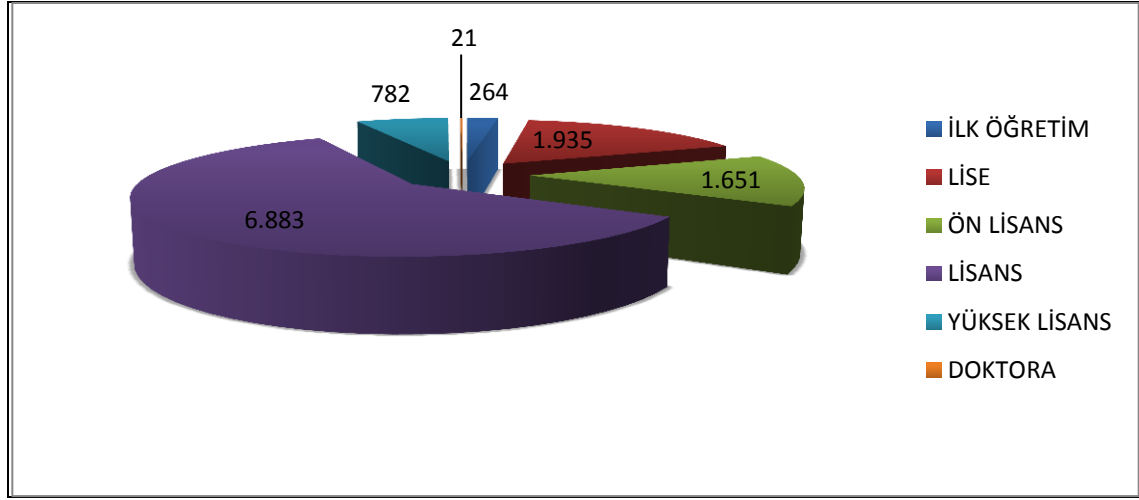
Bakanlığımız personeli yaşları itibariyle gruplandırıldığında; toplam personelin; %25'inin 18-30 yaş aralığında, %26'sinin 31-40 yaş aralığında, %26'sinin 41-50 yaş aralığında, %21'inin 51-60 yaş aralığında ve %2'sinin 60 yaş üstü olduğu görülmektedir.

Grafik 6: Hizmet Sürelerine Göre Personel Sayısı (Sözleşmeli Personel, Sürekli İşçi ve Geçici İşçi Hariç)

Hizmet süresine göre dağılıma bakıldığında personelin, %38'inin 5 yıldan az, %19'unun 5-15 yıl, %5'inin 16-20 yıl, %18'inin 21-25 yıl, %11'inin 26-30 yıl ve %9'unun 30 yıl üstü hizmete sahip olduğu görülmektedir.

Grafik 7: Öğrenim Durumuna Göre Personel Sayısı(Sözleşmeli Personel, Sürekli İşçi ve Geçici İşçi Hariç)

Personelin; %18,8'i ilköğretim ve lise (2199 kişi), %14,5'i ön lisans (1711 kişi), %59,5'i lisans (6883kişi), %7'si yüksek lisans (782 kişi), %0,2'si doktora (21 kişi) düzeyinde öğrenime sahiptir. Bu kapsamda toplam personelin yaklaşık %82'si üniversite mezunudur.

Tablo 8: Merkez ve Yurt Dışı Teşkilatı Personelinin Unvan Bazında Dağılımı

MERKEZ	TOPLAM
Bakan Yardımcısı	1
Müsteşar	1
Müsteşar Yardımcısı	3
Gümrükler Genel Müdürü	1
Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü	1
İç Ticaret Genel Müdürü	0
Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürü	0
Tük. Kor. ve Piyasa Göz. Genel Müdürü	0
Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürü	0
Kooperatifçilik Genel Müdürü	0
AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürü	1
Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürü	1
Rehberlik ve Teftiş Başkanı	1
Strateji Geliştirme Başkanı	1
Genel Müdür Yardımcısı	12
Bakanlık Müşaviri	7
Bakanlık Müşaviri (640 S. KHK-2 sayılı liste)	84
1. Hukuk Müşaviri	1
Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri	0
Personel Dairesi Başkanı	1
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı	0
Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1
Eğitim Dairesi Başkanı	1
Özel Kalem Müdürü	0

Daire Başkanı	55
Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi	210
Gümrük ve Ticaret Müfettişi	104
İç Denetçi	12
Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcısı	62
Hukuk Müşaviri	14
Güm. Mhz. Kaç. ve İst. Müdürü	0
Şube Müdürü	98
Müdür (özelleştirme)	0
Müdür Yardımcısı (özelleştirme)	0
Savunma Uzmanı	1
Gümrük ve Ticaret Uzmanı	183
AB Uzmanı (kadro karşılığı sözleşmeli)	16
Mali Hizmetler Uzmanı	6
Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı	129
AB Uzman Yardımcısı (kadro karşılığı sözl.)	14
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	1
Eğitim Uzmanı	3
Uzman	30
APK Uzmanı	7
Ayniyat Saymanı	1
Bölge Amiri	2
Kısım Amiri	4
Şef	98
Muayene Memuru	33
Muhafaza Memuru	50
Araştırmacı	18
Çözümleyici	13
Programcı	20
Bilgisayar İşletmeni	8
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	454
Memur	87
Usta Öğretici	0
Şoför	23
Daire Tabibi	2
Diş Tabibi	1
Veteriner Hekim	2
Hemşire	2
Diyetisyen	0
Laborant (SHS)	0
Avukat	6
Mimar	2
Mühendis	37
Mütercim	5
İstatistikçi	7
Ekonomist	0
Fizikçi	0
Matematikçi	0
Kimyager	1

Tekniker	5
Teknisyen	18
Teknisyen Yardımcısı	2
Hizmetli	47
Kaloriferci	3
Dağıtıcı	23
YURTDIŞI - Gümrük Müşaviri	6
TOPLAM	2043

Tablo 9: Taşra ve Döner Sermaye Teşkilatı Personelinin Unvan Bazında Dağılımı

T A Ş R A	DOLU KADRO SAYISI
Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürü	10
Gümrük ve Ticaret Bölge Müdür Yardımcısı	29
İl Müdürü	0
Gümrük Müdürü	79
Gümrük Mhz. Kaç. ve İst. Müdürü	15
Personel Müdürü	8
Laboratuar Müdürü	0
Şube Müdürü	122
Araştırmacı	101
Gümrük ve Ticaret Denetmen Yardımcısı	0
APK Uzmanı	1
Uzman	28
Gümrük Müdür Yardımcısı	123
Bölge Amiri	65
Kısım Amiri	143
Şef	268
Muayene Memuru	1539
Muhafaza Memuru	2534
Programcı	12
Sivil Savunma Uzmanı	3
Bilgisayar İşletmeni	10
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	569
Memur	2621
İcra Memuru	25
Daktilograf	19
Sekreter	10
Usta Öğretici	1
Gemi Adamı	51
Şoför	139
Daire Tabibi	1
Avukat	28
Mimar	1
Mühendis	69
Kimyager	75
Kaptan	28
Laborant	21
Makinist	22

Teknisyen	51
Tekniker	20
Teknisyen Yardımcısı	6
Hizmetli	179
Aşçı	7
Kaloriferci	23
Bekçi	31
TOPLAM	9090
D Ö N E R S E R M A Y E	
	SAYISI
Tasfiye İşletme Müdürü	3
Şef	24
Bilgisayar İşletmeni	2
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	55
Memur	92
Anbar Memuru	113
Veznedar	27
Satış Memuru	29
Koruma ve Güvenlik Görevlisi	82
Teknisyen	8
Tekniker	0
Hemşire	1
Şoför	14
Hizmetli	24
Bekçi	43
DÖNER SERMAYE TOPLAM	517

Sunulan Hizmetler

640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6. maddesiyle belirlenen Bakanlığımız hizmet birimlerinin görevleri aşağıda yer almaktadır.

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün görevleri; Türk Gümrük Tarife Cetvelini, eşyanın menşei, gümrük kıymetini, gümrük rejim ve formalitelerini taraf olunan anlaşmalara ve uluslararası uygulamalara uygun olarak düzenlemek ve uygulanmasını sağlamak, gümrük vergileri ile gümrüklerce tahsil edilen diğer vergi, fon ve mali yükleri tahakkuk ettirmek ve tahsil etmek, dahilde işleme, hariçte işleme, gümrük kontrolü altında işleme, geçici ithalat ve antrepo gümrük rejimleriyle ilgili taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalar ve gümrük mevzuatı çerçevesinde düzenleme yapmak, izin vermek ve uygulamanın yürütülmesini sağlamak, serbest dolaşıma giriş, ihracat, yeniden ihracat, imha, gümrüğe terk işlemlerinin uygulanmasını sağlamak ve serbest bölgeler, lojistik dış ticaret bölgeleri, dış ticaret merkezlerindeki gümrük işlemlerini yürütmek, tercihli menşe ve tavizli vergi uygulamalarına yönelik işlemleri yürütmek, gümrüksüz satış mağazaları ile ilgili işlemleri yürütmek, geri gelen eşya ile ilgili ihracat rejimi kararlarının uygulanmasını sağlamak, çift kullanımlı eşya ve

ihracat kontrollerine ilişkin görevleri yapmak, dış ticaret mevzuatı ve sair mevzuatın gümrükle ilgili hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek ve uygulanmasını sağlamak, sınır ve kıyı ticareti ve münasebetleri ile sınır ticaret merkezlerinden yapılacak ticarete ilişkin gümrük işlemlerinin yapılmasını sağlamak yolcu beraberli, posta ve hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen ve giden eşya ile bunlarla ilgili elektronik ticarete konu eşyanın gümrük işlemlerinin yürütülmesini sağlamak, gümrük muafiyetine ilişkin işlemleri yapmak, konteynerlere ilişkin işlemlerin yürütülmesini sağlamak, transit rejimi ile ilgili işlemleri düzenlemek, yürütülmesini sağlamak ve uygulamayı kontrol etmek, teşvik mevzuatının gümrük işlemleriyle ilgili hükümlerinin yürütülmesini sağlamak, gümrük laboratuvarları kurmak, tahlil metotlarını hazırlamak ve çalışmalarını düzenlemek, gümrük müşaviri ve yardımcısı ile yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek, gümrüklerce alınan vergi ve benzeri yüklerle ilişkin uzlaşma usul ve esaslarını belirlemek ve uygulamayı yürütmek.

Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü

Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü'nün görevleri; gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak, buraların takip ve muhafazasını sağlamak, gerektiğinde müdahalede bulunarak durumu adli mercilere intikal ettirmek, deniz ve hava limanlarıyla kara sınırlarındaki gümrük kapılarında ve diğer gümrüklü yer ve sahalarda giriş ve çıkış yapan kişi, eşya ve taşıtların muhafazası ile gümrüğe sevk edilmesini sağlamak ve gümrük işlemleri bitirilmeden buralardan çıkmalarını önlemek, yatlara ilişkin işlemlerin yürütülmesini sağlamak, gümrüklü yer ve sahalarda münhasıran, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde kişi, eşya ve taşıtların kaçakçılıkla mücadele kapsamında takibini yapmak, kaçakçılıkla mücadele için bilimsel yöntemler de kullanmak suretiyle bilgi toplayarak gerekli araştırma, soruşturma ve operasyonları yapmak, taşra teşkilatının yapacağı operasyonları koordine etmek, gerektiğinde taşra teşkilatı ile müşterek operasyon yapmak, kaçakçılıkla mücadele amacıyla ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak, bilgi değişiminde bulunmak, protokoller hazırlamak ve uygulamak, gerektiğinde müşterek operasyonlar yapmak, kaçakçılıkla etkin mücadele etmek amacıyla ulusal ve uluslararası bilgi akışına dayalı veri tabanları oluşturmak, verileri işlemek, değerlendirmek ve risk analizi çerçevesinde kullanılabilen nitelikte olanları Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğüne iletmek, adli kolluğa ilişkin olarak diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak.

İç Ticaret Genel Müdürlüğü

İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün görevleri; ticarete ilişkin politikaların oluşturulmasına yardımcı olmak, ticari faaliyetleri teşvik etmek, gerekli düzenlemeleri yapmak ve bunların uygulanmasını sağlamak, Türk Ticaret Kanunu ve ilgili diğer mevzuat gereğince Bakanlıkça yapılması gereken işlemleri yürütmek, Merkezi Sicil Kayıt Sistemini kurmak, işletmek ve bu sistemin diğer kurum ve kuruluşlar nezdinde tutulan kayıt sistemleriyle bağlanmasına ilişkin çalışmaları yürütmek, kuruluşuna izin verilecek anonim şirketler ile genel kurul toplantılarında Bakanlık temsilcisi bulunacak anonim şirketleri belirlemek ve bunların işlemlerini yürütmek, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile odalar ve borsalarla ilgili mevzuat ve uygulamalara ilişkin iş ve işlemleri yürütmek ve bunlarla ilgili düzenlemeler yapmak, sebze ve meyveler ile yeterli arz ve talep derinliği bulunan diğer malların ticaretini düzenlemek, toptancı halleri ile pazar yerlerinin çağdaş bir yapıya kavuşturulmasını ve işletilmesini sağlamak ve bu konularda mevzuatla verilen görevleri yapmak, depolamaya uygun temel ve işlenmiş tarım ürünlerinin ticaretine ilişkin düzenlemeler yapmak, lisanslı depoculuk ve ürün ihtisas borsacılığının teşvik edilmesi, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarda

bulunmak ve lisanslı depoculuk, ürün ihtisas borsacılığı ve umumi mağazacılığa ilişkin mevzuatla verilen görevleri yapmak, elektronik ticarete ve organize perakende ticaretine yönelik düzenlemeler yapmak ve uygulanmasını sağlamak, bunların gelişmesine ve yaygınlaşmasına yönelik çalışmalar yapmak, bu konularda mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek ve gerekli tedbirleri almak, lüzumu halinde, ticari faaliyetlere ya da bu ticari faaliyetleri yürütenlere yönelik düzenlemeler yapmak ve bunların uygulanmasını sağlamak.

Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün görevleri; Bakanlığın faaliyet alanlarına giren konularda veriler toplamak, araştırmalar yapmak, istatistiki bilgiler üretmek, değerlendirmek ve gümrük işlemlerine ilişkin istatistikleri açıklamak, bu konularda gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, Gümrük işlemleriyle ilgili verileri risk analizine tabi tutmak, analiz sonuçlarını değerlendirmek ve bunları ilgili birimlere aktarmak, risk analizi ölçütlerini belirlemek, risk yönetimi ile ilgili koordinasyonu sağlamak, risk analizi konusunda ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla gerekli bilgi değişimi ve işbirliğini sağlamak, risk analizine ilişkin verileri de kullanarak sonradan kontrol işlemleriyle ilgili verileri toplamak, değerlendirmek, arşivlemek, ilgili birimlere aktarmak ve bu birimler arasında koordinasyonu sağlamak, gümrük gelirlerinin tahsil seyrini araştırmak ve bütçe tahminlerine esas olacak bilgileri toplamak, gümrük vergileri ile gümrüklerce tahsil edilen diğer vergi, fon ve mali yüklerin tahakkuk ve tahsilini sonradan kontrol etmek, eksik veya fazla tahsilat ve tecil ile ilgili işlemleri yapmak, gümrüklerce tahsil edilen vergi, fon ve mali yükler yönünden gerçek ve tüzel kişilere ilişkin her türlü bilgi ve belgenin kontrol ve denetimini yapmak, gümrük işlemlerine ait yazılı veya elektronik ortamdaki belgelerin, kanuni süreler içinde muhafaza edilmesini ve bu sürelerden sonra usulüne göre imha edilmesini sağlamak.

Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü

Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü'nün görevleri; tüketicinin korunmasına ilişkin politikalar oluşturmak, bu politikaların belirlenmesinde yurtiçi ve yurtdışındaki kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak ve gerekli koordinasyonu sağlamak, tüketicilerin, sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu, kayıplarını giderici tedbirleri almak ve gerekli düzenlemeleri yapmak, tüketicilerin tüketim maddeleri yönünden çevresel tehlikelerden korunabilmesi amacıyla alınacak tedbirlerin belirlenmesinde ilgili bakanlık ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, piyasaya sunulan mal ve hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi amacıyla yönelik olarak kalite denetimi yapmak, yaptırmak, kalite kontrol sistemleri kurmak, ilgili kurum ve kuruluşlara standart tespitine ilişkin görüş ve önerilerde bulunmak, tüketicileri aydınlatıcı ve eğitici tedbirleri almak, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini özendirme ve tüketicinin korunması konusundaki politikaların oluşturulmasında bunların gönüllü örgütlenmeleri yoluyla temsil edilmelerini sağlamak, tüketici sorunlarının çözümüne ilişkin olarak diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak, teknik mevzuatı bulunmayan ve doğrudan tüketiciye sunulan ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimini yapmak, bu ürünlerde ihtiyaç halinde gerekli düzenlemeleri yapmak veya Bakan onayı ile standartları zorunlu uygulamaya koymak, ülke ekonomisinin gerektirdiği özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmak.

Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü

Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü'nün görevleri; esnaf ve sanatkarlara ilişkin politikaları, ilke ve hedefleri ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak belirlemek, stratejiler geliştirmek,

sonuçlarını izlemek ve değerlendirmek, esnaf ve sanatkarlara ilişkin politikaların belirlenmesi, istatistikler ve analizler üretilmesi ve paylaşılması, değerlendirmeler yapılması ve raporlar hazırlanması amacıyla bu işletmelere ait yatırım, üretim, pazarlama, teşvik, mali durum, Ar-Ge, istihdam, enerji ve benzeri ekonomik faaliyet bilgi ve verileri ile esnaf ve sanatkar meslek kuruluşlarına ait bilgileri belirleyeceği usul ve esaslar kapsamında almak suretiyle bilgi sistemi oluşturmak, esnaf ve sanatkarların sorunlarını tespit etmek, çözüm önerileri geliştirmek ve ilgili kurumlar nezdinde girişimde bulunmak, rekabet güçlerinin artırılması, araştırma, geliştirme ve yenilikçilik yeteneklerinin geliştirilmesi, pazarlama, hammadde ve tezgah temini amaçlarıyla teşvik ve destekler vermek ve bu konulara yönelik düzenlemeler yapmak, iç ve dış pazar imkanlarını araştırmak, kredi ve finansman ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çalışmalar ve bu konularda düzenlemeler yapmak, esnaf ve sanatkarlar ile istihdam ettikleri personele yönelik eğitim faaliyetlerini desteklemek, esnaf ve sanatkar meslek kuruluşlarının kuruluş, işleyiş ve siciline ilişkin işleri yürütmek.

Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü'nün görevleri; kooperatifçiliğe ilişkin politikaları, ilke ve hedefleri ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak belirlemek, stratejiler geliştirmek, uygulamak, sonuçlarını izlemek ve değerlendirmek, kooperatifçilikle ilgili Ar-Ge çalışmaları yapmak, kooperatif bilgi ve denetim sistemini kurmak ve işletmek, kooperatifçiliğin geliştirilmesi için gerekli tedbirleri almak ve uygulanmasını sağlamak, yayın, tanıtım ve eğitim faaliyetlerinde bulunmak, kooperatiflerin amaçlarını gerçekleştirmek için hazırlayacakları projeleri desteklemek ve teşvik etmek, teşvik ve desteklere yönelik düzenlemeler yapmak, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı tarımsal amaçlı kooperatifler ve üst birlikleri, yapı kooperatifleri ve üst birlikleri hariç olmak üzere, tarım satış kooperatifleri ve birlikleri ile genel hükümlere tabi kooperatif ve birliklerin kuruluşuna, işleyişine ve denetlenmesine yönelik düzenlemeler yapmak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak, kooperatifleri ve üst kuruluşlarını denetlemek veya denettirmek, kooperatifler için örnek ana sözleşmeler hazırlamak ve yürürlükte olan ana sözleşmeleri ihtiyaçlar doğrultusunda güncellemek, kooperatiflere ve üst kuruluşlarına yol göstermek ve çalışmalarında yardımcı olmak, yeni alanlarda kooperatif girişimlerin geliştirilmesine yönelik özendirici ve destekleyici çalışmalar yürütmek, bireysel tasarrufların uygun kooperatif girişimcilik modelleri ile ekonomiye kazandırılmasını sağlamak, tarım satış kooperatifleri ve birlikleri tarafından kullanılan ürün alım kredilerine faiz desteği sağlamak ve bu kredilerin amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını denetlemek.

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nün görevleri; Bakanlığın yurtdışı ve uluslararası veya ikili münasebetlerini yürütmek, Türkiye'nin gümrüklerle ilgili uluslararası anlaşma ve sözleşmelere katılmasına dair Bakanlık görüşünü hazırlamak, uluslararası kuruluşların kabul ettiği gümrük ile ilgili anlaşmaları ve bunların değişikliklerini takip ederek uygulamaya intikal ettirilmesini sağlamak, Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren, Avrupa Birliği ile ilgili hususlarda koordinasyonu sağlamak, Avrupa Birliği ile ilgili alanda Hükümetin genel politikasını uygulamaya yönelik tedbirleri almak, uyum ve uygulama çalışmaları ile ilgili işleri yürütmek, Bakanlığın görev alanına giren konulardaki ikili ve çok taraflı anlaşma, sözleşme ve protokolleri gerektiğinde ilgili bakanlık ve kuruluşlarla işbirliği halinde hazırlamak, müzakerelerini yürütmek ve ulusal mevzuata aktarılmasını sağlamak, Bakanlığın görev alanına giren konularda Avrupa Birliği kurum ve kuruluşları ve diğer uluslararası kuruluşlarla gerekli temas ve müzakereleri yürütmek, Bakanlığın dış kaynaklı ve uluslararası nitelikteki program ve projelerini hazırlamak, yürütmek ve gerekli koordinasyonu sağlamak, Bakanlığın dış protokol faaliyetlerini yürütmek, Bakanlığın yurtdışı teşkilatının

koordinasyonunu ve etkin işleyişini sağlamak.

Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün yetki ve görevleri: Döner sermaye işletmelerini idari ve mali yönden yönetmek, Gümrük Kanununa göre tasfiye edilecek hale gelen eşyanın tasfiyesini yapmak, Tasfiyelik eşyanın satışa sunulmasından önce özelliklerine göre bakımı, tamiri ve ambalajlamasını yapmak veya yaptırmak, Yolcu beraberliği eşya, kaçak veya kaçak zannı ile yakalanan eşya ve araç ile zorunlu hallerde gümrük denetimine tabi diğer eşya için geçici depolama yerleri ve antrepolar açmak, açılmasına ve işletilmesine izin vermek, işletmek veya işlettirmek, Tasfiyelik eşya için depolar, mağazalar ve satış reyonları açılmasına ve işletilmesine ilişkin ilke ve standartları belirlemek, bu yerleri açmak, işletmek, işlettirmek ve denetlemek, Laboratuvarlar kurmak, laboratuvarlarda yapılan tahlillerin ücretlerini tahsil etmek ve bu laboratuvarların faaliyetleri için ihtiyaç duyulan tüm giderleri karşılamak, Gümrük idarelerinin denetimi altındaki alanlarda yükleme, boşaltma, nakletme, elleçleme, ambarlama, tartım ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak, Bakanlığın görev alanına giren konulara ilişkin bilgi ve belgelerin matbu veya elektronik ortamda alımını, satışını veya bedelsiz dağıtımını yapmak veya yaptırmak, Kaçak zannı ile yakalanan eşya ve aracın muhafazası için konulduğu kamu veya özel depolama yeri ve antrepolar için ücret tarifesi belirlemek, Bakanlığın faaliyet alanına giren gümrük denetimine ve iç ticarete konu eşya hareketinin etkili ve verimli bir şekilde planlanması ve uygulanması ile söz konusu eşyanın taşınması, depolanması ve kontrol altında tutulmasına yönelik çalışmalarda bulunmak, bu amaçla yapılacak çalışmaları koordine etmek, lojistik merkezleri kurulmasına, işletilmesine ve buralarda yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasları belirlemek, Geçici depolama yeri ve antrepo açılmasına ve işletilmesine izin vermek, buraları denetlemek, gerekli hallerde izni geri almak ve bu yerlere ilişkin usul ve esasları belirlemek, Gümrük idaresinin ihtiyaç duyduğu her türlü mührün alımını, satımını veya bedelsiz dağıtımını yapmak, Gümrük hizmetlerinin geliştirilmesi ve kaçakçılıkla etkin mücadele edilmesine yönelik faaliyetler kapsamında, modernizasyon, otomasyon; araç-gereç ve teknik cihazların temini; kurs, konferans, toplantı ve seminer düzenlenmesi; envanter, projelendirme, uygulama, araştırma-geliştirme, yayın, rehberlik, danışmanlık, yönetim, işletme, yurtdışı teşkilatının geliştirilmesi ve benzeri hizmetleri yapmak, yaptırmak veya bunlara katılmak; yap-işlet-devret sözleşmeleri kapsamında alınan Bakanlık payının bu fıkrada belirtilen alanlarda sözleşmelerde yer aldığı şekilde kullanımına yönelik işlemleri yapmak veya yaptırmak.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Bakanlık teşkilatının her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili olarak teftiş, inceleme ve soruşturmalar yapmak, bakanlık teşkilatının denetimi altındaki her türlü kuruluşun faaliyet ve işlemleri ile ilgili olarak Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde teftiş, inceleme ve soruşturmalar yapmak, özel anlaşmalara dayalı olarak Bakanlığa verilmiş görevlere ilişkin konularda ilgili merciler, gerçek ve tüzel kişiler nezdinde inceleme, denetleme ve soruşturma yapmak, bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmasını sağlamak üzere gerekli teklifleri hazırlamak ve Makama sunmak, mevzuatın Bakanlığa ve müfettişlerine tanıdığı teftiş, inceleme ve soruşturma yetkilerini kullanmak, gümrük bölgesi içinde bulunan bütün nakil vasıtalarını, bunların yük ve eşyasını, personel ve yolcularını muayene etmek, Bakanlığın denetimine tabi gümrük ambar, antrepoları ile serbest bölgelerdeki mevcut mallar ile bunların kayıtlarını incelemek, teftiş etmek ve gerektiğinde idarenin haklarını koruyacak tedbirlerin alınmasını sağlayıcı önerilerde bulunmak, acil ve gecikmesinde sakınca bulunan hallerde idare ve Hazinesinin haklarını koruyucu tedbirler almak, bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak rehberlik ve teftiş başkanlığının görevleridir.

Strateji Geliştirme Başkanlığı

Strateji Geliştirme Başkanlığının görevleri; ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükümet programı çerçevesinde idarenin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak, performans ve kalite ölçütleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek, Bakanlığın yönetimi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek ve yorumlamak, Bakanlığın görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak, yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, Bakanlığın stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek, izleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek, mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak, bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile mali istatistikleri hazırlamak, ilgili mevzuat çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek, genel bütçe kapsamı dışında kalan idarelerde muhasebe hizmetlerini yürütmek, harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak, idarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek, Bakanlığın yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak, Bakanlığın diğer idareler nezdinde takibi gereken mali iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak, mali kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak, ön mali kontrol faaliyetini yürütmek, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak; üst yönetimin iç denetime yönelik işlevinin etkililiğini ve verimliliğini artırmak için gerekli hazırlıkları yapmak.

İç Denetim Birim Başkanlığı

İç Denetim Birimi Başkanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 63 üncü maddesi hükmü uyarınca, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetlerini yerine getirmekte olup, bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile mali işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilmektedir.

Hukuk Müşavirliği

Hukuk Müşavirliğinin görevleri; Bakanlığın taraf olduğu adli ve idari davalarda, tahkim yargılamasında ve icra işlemlerinde Bakanlığı temsil etmek, dava ve icra işlemlerini takip etmek, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri zamanında almak, Bakanlık hizmetleriyle ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan mevzuat taslaklarını, Bakanlık birimleri tarafından düzenlenecek her türlü sözleşme ve şartname taslaklarını, Bakanlık ile

üçüncü kişiler arasında çıkan her türlü uyuşmazlıklara ilişkin işleri ve Bakanlık birimlerince sorulacak diğer işleri inceleyip hukuki mütalaasını bildirmek, Bakanlıkça hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilen dava ve icra takiplerine ilişkin usul ve esasları belirlemek, bunları izlemek, koordine etmek ve denetlemek, Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarını temin etmek amacıyla gerekli hukuki teklifleri hazırlayıp Bakana sunmak.

Personel Dairesi Başkanlığı

Personel Dairesi Başkanlığı'nın görevleri: Bakanlığın insan gücü politikası ve planlaması ile insan kaynakları sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak, bakanlık personelinin atama, nakil, terfi, emeklilik vb. özlük işlemlerini yürütmek, bakanlık kadrolarının, ilgili birimlerin görüşünü aldıktan sonra dağıtım, tahsis ve tenkisini sağlamak ve bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Eğitim Dairesi Başkanlığı

Eğitim Dairesi Başkanlığının görevleri; Bakanlığın eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek, eğitim faaliyetleri ile ilgili dokümantasyon ve yayım hizmetlerini yürütmek.

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görevleri; 5018 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde, Bakanlığın kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak, Bakanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek, genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek, Bakanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

Ayrıca, Bakanlığımız taşra teşkilatı (Bölge Müdürlükleri ve Ticaret İl Müdürlükleri) bütçesinin hazırlanması, ödenek gönderilmesi ve takip edilmesi ile tahsis işlemlerinin yürütülmesi ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 218. maddesinin uygulanmasına yönelik işleri ile 3996 Sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanun hükümlerine göre, kara sınır kapılarının ve bazı gümrük idarelerinin yeniden yapılandırılmasıyla ilgili işlemlerin sekretarya görevine ilişkin hizmetleri yürütmek.

Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının görevleri; Bakanlık projelerinin Bakanlık bilişim altyapısına uygun olarak tasarlanmasını ve uygulanmasını sağlamak, teknolojik gelişmeleri takip etmek ve Bakanlık otomasyon stratejilerini belirlemek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri almak, politikaları ve ilkeleri belirlemek, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretmek, Bakanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek, Bakanlığın internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile ilgili teknik çalışmaları yapmak, Bakanlık hizmetleriyle ilgili bilgileri toplamak ve veri tabanları oluşturmak, Bakanlığın bilişim ve iletişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmet içi eğitim almalarını sağlamak.

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinin görevleri; Bakanlığın basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenecek usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak.

Özel Kalem Müdürlüğü

Özel Kalem Müdürlüğünün görevleri; Bakanın çalışma programını düzenlemek, Bakanın resmi ve özel yazışmalarını, protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmektir.

Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca; stratejik yönetim anlayışının benimsenmesi, mali saydamlık, hesap verme sorumluluğu, stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme konuları yeni mali yönetim ve kontrol sisteminin temel unsurlarını oluşturmaktadır ve tüm bu sistemlerin sağlıklı çalışmasını sağlayacak etkin bir iç kontrol sisteminin varlığına ihtiyaç duyulmaktadır.

Söz konusu Kanun gereği, Bakanlığımızca yönetim sorumluluğu çerçevesinde iç kontrol sisteminin, sürekli ve sistematik bir şekilde yürütülerek idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, varlık ve yükümlülüklerin amacına ve mevzuata uygun şekilde gerçekleştirilmesini, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ile iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünü olarak yapılandırılması çalışmaları sürdürülmektedir.

Bakanlığımızın Kamu İç Kontrol Standartlarına uyum çalışmaları kapsamında yapılması gereken faaliyetlerin planlanmasını içeren "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı" hazırlanmış, Eylem Planı takvimlendirme süresi Haziran/2011 de sona ermiştir. Eylem Planı revize çalışmaları sırasında yayımlanan 640 sayılı KHK ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı kurulmuştur. Bakanlığımız 2013-2017 Stratejik Planında; Bakanlığımız İç Kontrol Eylem Planına ilişkin hedef belirlenmiş ve tarihlendirilmiştir. İç Kontrol Eylem Planınının, Bakanlığımız Stratejik Planıyla koordineli uygulanması sağlanacaktır.

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A- İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Gümrük ve ticaret alanında; rekabeti, girişimciliği ve ekonomik büyümeyi teşvik eden, piyasa aktörlerinin kurumsal yapılarını güçlendiren, üreticileri ve tüketicileri koruyan, etkin, hızlı ve insan odaklı hizmet sunan politika ve uygulamaları geliştirmek, yürütmek ve denetlemek misyonuyla hizmet vermektedir.

Yenilikçi yaklaşım ve uygulamalarla ülkemizi, gümrük hizmetlerinin ve ticaretin en kolay ve en güvenli yapıldığı, dünyanın sayılı ticaret merkezlerinden biri haline getirmek, vizyonundan hareket eden Bakanlığımızın 2013-2017 dönemini kapsayacak Stratejik Planına ilişkin çalışmalar 2012 yılında yapılmış olup, 5 Stratejik Eksen ve bu eksenlere bağlı 5 Amaç belirlenmiştir.

B- TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER

Bakanlığımız temel politika ve öncelikleri oluşturulurken;

- 61. Hükümet Programı Eylem Planı,
- 2023 Hedefleri,
- 2007-2023 Dokuzuncu Kalkınma Planı,
- 2011-2012 Yılı Katılım Öncesi Ekonomik Program,
- 2011-2013 Orta Vadeli Program,
- 2011-2013 Orta Vadeli Mali Plan,
- Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı,
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İş ve Yönetim Planı (BCMP),
- YOİKK bünyesindeki Teknik Komitelerin Eylem Planları,
- Kayıtdışı Ekonomi ile Mücadele Stratejisi Eylem Planı (2008-2010),
- Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı,
- AB Komisyonu Customs Blueprints,
- Gümrük İşbirliğine yönelik stratejiye ilişkin 02/10/2003 tarihli Avrupa Birliği Konsey Kararı

ve Dünya Gümrük Örgütü standartları çerçevesinde yer alan ilke ve prensipler ile diğer uluslararası yükümlülüklerimiz esas alınmıştır.

Bakanlığımız,

- Ekonomik, ticari ve siyasi yapıları farklı ülkelerle komşu,
- 2949 km kara sınırı, 8333 km deniz sınırına sahip,
- Dünyanın kavşak noktasında,
- AB'ye tam üyelik sürecinde,
- Uyuşturucu ve insan kaçakçılığı trafik güzergahı üzerinde,
- Her bakımdan sıcak bir bölgede,

bulunan Ülkemizde üstlendiği hizmetleri yerine getirirken; işlemleri basitleştirmeyi, kolaylaştırmayı ve hızlandırmayı, yenilikçi olmayı, verimli olmayı, uzmanlaşmayı, değişim ve gelişim için öğrenerek ilerlemeyi, iyi yönetim ilkeleri benimsemeyi ve kurumsallaştırmayı, hesap verebilirliği, saydamlığı, etkililiği, katılımcılığı esas almaktadır.

Bu doğrultuda;

- Gümrük politikasını belirlemek ve uygulamak özellikle gümrük rejimleri, gümrük vergilerinin tahsili işlemlerini yürütmek,
- Kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak, bu amaçla gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzenini korumak dahil gerekli tüm tedbirleri almak,
- Gümrük işlemleriyle ilgili verilerin risk analizine tabi tutulması ile sonradan kontrol işlemlerini yürütmek,
- Gümrük Kanunu'na göre tasfiye işlemlerini gerçekteştirmek,
- İç ticaret politikalarını belirleyerek diğer kurumlar ile işbirliği içerisinde ticaret politikasının uygulanmasını temin etmek,
- AB müktesebatına uyum sağlamak
- Esnaf, sanatkar ve KOBİ'lerin rekabet güçlerinin yükseltmek, kooperatiflerin geliştirilmesine yönelik destek mekanizmalarının çeşitlendirmek ve mevcut desteklerin etkinliğinin artırmak,
- Gerek ithal edilen gerekse yurt içinde üretilerek doğrudan tüketicie sunulan ürünler ile ilgili piyasa gözetimi ve denetimi gerçekteştirmek,
- lke genelinde 81 il ve 892 ilçede bulunan toplam 975 adet Tüketicie Sorunları Hakem Heyeti'nin koordinasyonunu sağlamak,
- Esnaf ve sanatkarlar ile kooperatifçiliğe ilişkin politikaları ilke ve hedefleri belirleyerek ilgili hizmetleri yürütmek
- Ekonomide rekabet gücünün artırılmasına katkıda bulunmak, haksız rekabeti önlemek,

politika ve öncelikleriyle hizmet vermektedir.

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

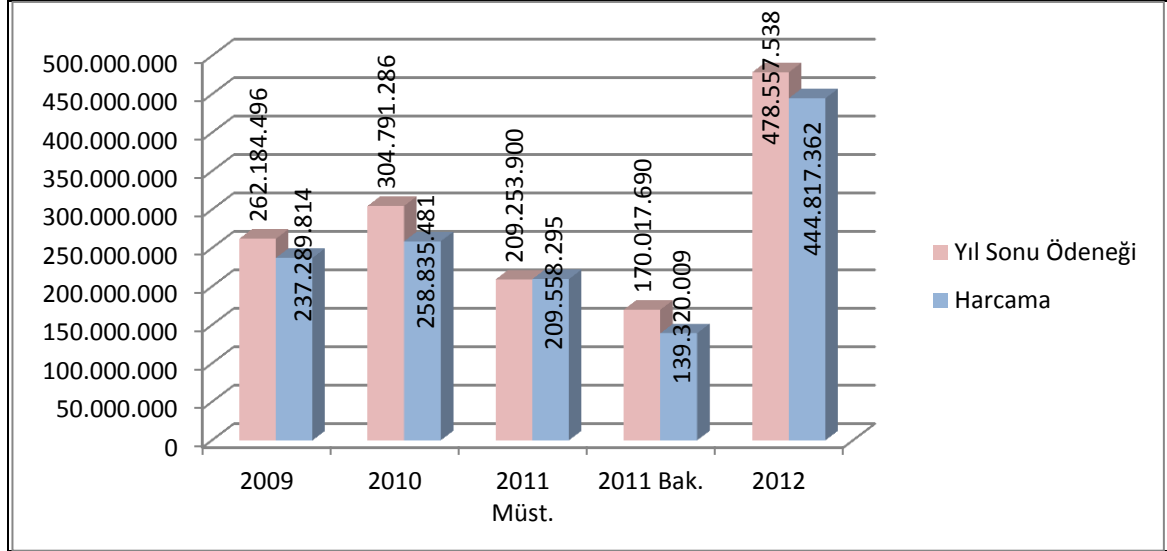

A- MALİ BİLGİLER

1. Bütçe Uygulama Sonuçları ve Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

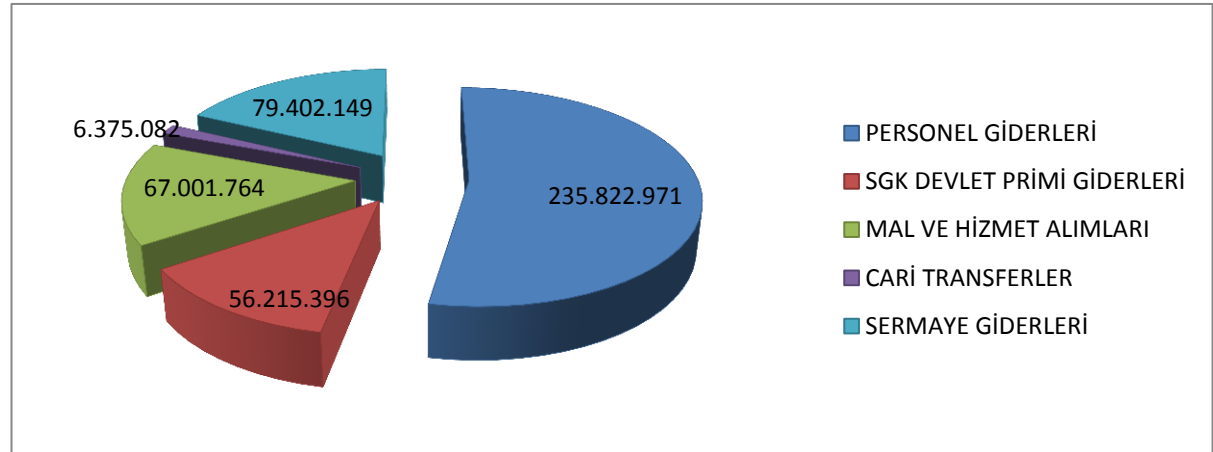
Bakanlığımız mali yönetiminde amacımız, mali disiplin, hesap verilebilirlik ve mali saydamlık hedeflenerek, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasıdır. 2012 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Bakanlığımıza 384.676.000.-TL ödenek tahsis edilmiş, yıl içinde 154.691.731.-TL ödenek eklenmiş, 60.810.193.- TL ödenek düşülmüş ve yılsonu itibarıyla 478.557.538.-TL olan bütçe ödeneğinin yaklaşık %93'ü olan 444.817.362 TL harcanmıştır.

Grafik 8: Son dört yılda tahsis edilen ödenekler ve harcamalar

2012 yılı ödeneğinin değerlendirilmesine ilişkin bilgiler aşağıdaki grafik ve tablolarda gösterilmiştir.

Grafik 9: 2012 Yılı Harcamalarının Ekonomik Dağılımı

2012 yılı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmasına bakıldığında, %53 Personel Giderlerine, %13 SGK Devlet Primi Giderlerine, %15 Mal ve Hizmet Alımlarına, %1 Cari Transferlere, %18 Sermaye Giderlerine harcanmıştır.

Tablo 10: 2012 Yılı Bütçe Ödeneği, Yılsonu Ödeneği, Harcama Durumu ve 2011 Yılı Karşılaştırılması

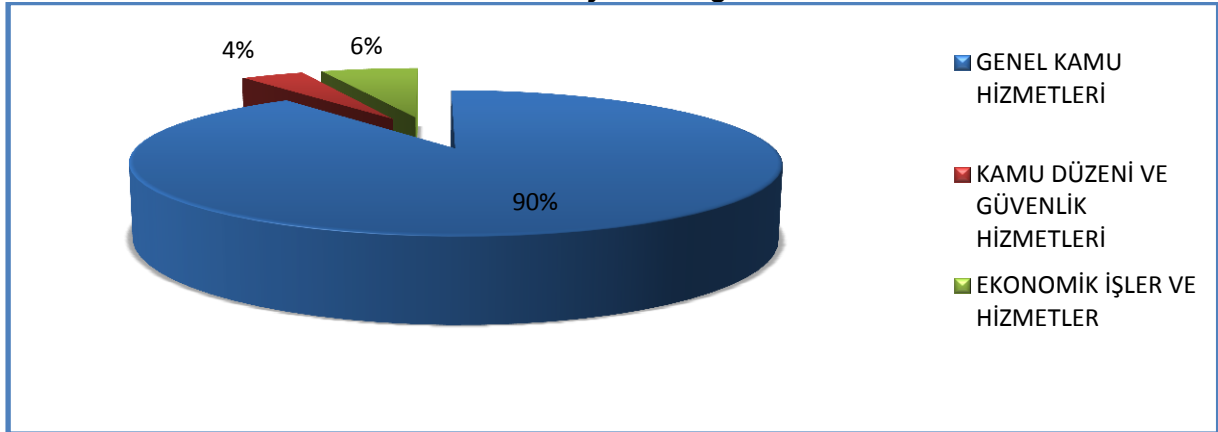
GİDER TÜRÜ (EK 1. DÜZEY)	BÜTÇE ÖDENEĞİ	YILSONU ÖDENEĞİ	HARCAMA
PERSONEL GİDERLERİ	202.793.000	239.487.000	235.822.971
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	47.371.000	51.470.000	56.215.396
MAL VE HİZMET ALIMLARI	55.000.000	78.485.559	67.001.764
CARİ TRANSFERLER	3.012.000	6.564.931	6.375.082
SERMAYE GİDERLERİ	76.500.000	102.550.048	79.402.149
2012 YILI TOPLAMI	384.676.000	478.557.538	444.817.362
2011 YILI TOPLAMI (MÜSTEŞARLIK)	321.480.000	209.253.900	209.558.295
2011 YILI TOPLAMI (BAKANLIK)		170.017.690	139.320.009

Tablodan görüleceği üzere, 2012 yılı bütçesinde;

- “01-Personel Giderleri” için 202.793.000.-TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 69.359.000.-TL ödenek eklenmiş, 32.665.000.-TL ödenek düşülmüş, toplamda 239.487.000.-TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibariyle harcama tutarı 235.822.971.-TL,
- “02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” için 47.371.000.-TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 10.714.300.-TL ödenek eklenmiş, 6.615.300.-TL ödenek düşülmüş toplamda 51.470.000.-TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibariyle harcama tutarı 56.215.396.-TL,
- “03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri” için 55.000.000.-TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 29.011.500.-TL ödenek eklenmiş, 5.525.941.-TL ödenek düşülmüş toplamda 78.485.559.-TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibariyle harcama tutarı 67.001.764.-TL,
- “05-Cari Transferler” için 3.012.000.-TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 4.068.931.-TL ödenek eklenmiş, 516.000.-TL düşülmüş toplamda 6.564.931.-TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibariyle harcama tutarı 6.375.082.-TL,
- “06-Sermaye Giderleri” için 76.500.000.-TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 41.538.000.-TL ödenek eklenmiş, 15.487.952.-TL ödenek düşülmüş toplamda 102.550.048.-TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibariyle harcama tutarı 79.402.149.-TL,

olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 10: 2012 Yılı Harcamalarının Fonksiyonel Dağılımı

Bakanlığımız 2012 yılı bütçe giderleri fonksiyonel sınıflandırma bakımından değerlendirildiğinde; toplam harcamanın %90 olan 399.342.116.-TL Genel Kamu Hizmetlerine, %6 olan 17.798.408.-TL Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetlerine %4 olan Ekonomik İşler ve Hizmetleri 27.676.839.-TL harcanmıştır.

Tablo 11: 2012 Yılı Bütçe Ödenek ve Giderlerinin Harcama Birimlerine Göre Dağılımı

BİRİM	YILSONU ÖDENEĞİ	HARCAMA
ÖZEL KALEM	12.388.800	11.452.052
İÇ DENETİM BİRİM BAŞKANLIĞI	895.400	857.105
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	11.638.700	11.593.886
GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	20.324.800	17.065.954
İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.997.700	5.373.614
RİSK VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.063.800	5.985.900
TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	19.349.300	16.285.349
ESNAF VE SANATKARLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.700.230	2.594.534
KOOPERATİFÇİLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.425.500	3.423.342
AB VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.062.000	3.976.880
TASFIYE HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.164.300	3.036.882
REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	6.155.586	6.075.287
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	4.879.801	4.811.075

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	13.911.500	13.017.311
PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3.207.400	3.158.388
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.829.100	1.622.298
DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	57.127.537	49.159.893
BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	27.853.500	17.009.389
GÜMRÜK VE TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	245.394.070	241.231.645
GÜMRÜK VE TİCARET İL MÜDÜRLÜKLERİ	6.689.200	1.180.708
YURT DIŞI TEŞKİLATI	2.467.200	1.466.352
2012 YILI TOPLAMI	384.676.000	444.817.362

Harcamaların birimlere göre dağılımına baktığımızda, toplam bütçenin %54'lük kısmına denk gelen 241.231.645.-TL'nin Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından kullanıldığı görülmektedir. Harcamalardaki en yüksek payın gümrüklerde işlem yapan mükelleflerle direkt temasta olan Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine ait olması, yararlanıcı odaklı hizmet ve hizmette kalitenin artırılması hedeflerimize paraleldir.

Gümrük ve Ticaret İl Müdürlüklerinin yapılandırılması yılsonunu bulduğundan harcama tutarı düşük kalmıştır.

Mali Denetim Sonuçları

Dış denetim, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları çerçevesinde, Bakanlığımızın hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, mali tabloların güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin mali denetim ile Bakanlığımızın gelir, gider ve mallarına ilişkin mali işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespiti, kamu kaynaklarının etkili ekonomik ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve performans bakımından değerlendirilmesi suretiyle gerçekleştirilecektir. Bu bağlamda Bakanlığımız, Sayıştay'ın dış denetimine tabidir.

B- PERFORMANS BİLGİLERİ

1. Faaliyet ve Proje Bilgileri

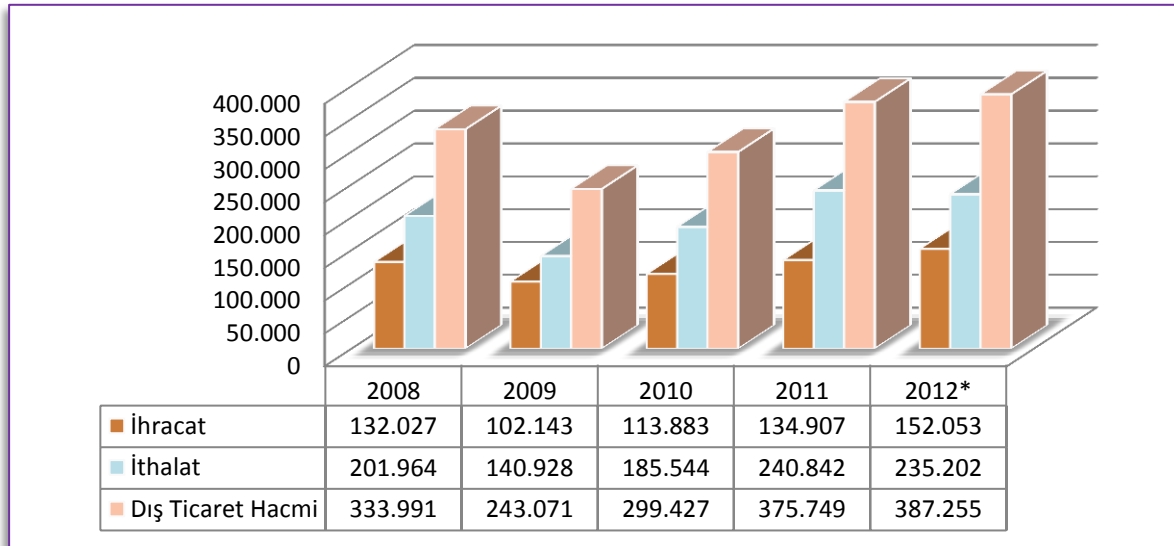
GÜMRÜK HİZMETLERİ

Bakanlığımız başta ithalat ve ihracat olmak üzere bütün gümrük işlemlerinin uygulanması ile ilgili hizmetleri vermektedir.

Dış Ticaretteki Gelişim

2012 yılında ithalat hacmindeki %2'lik düşüğe karşılık ihracat hacmindeki %13'lük bir artış sağlanmış; böylece dış ticaret hacmi %3'lük artış ile 387,2 milyon dolara ulaşmıştır.

Grafik 11: Dış Ticaret Gelişimi (Milyon \$)

*Veriler Geçicidir.

Gümrük Beyannameleri Sayısı

Beyanname sayılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 12: Gümrük Beyannamesi Sayısı (Bin Adet)

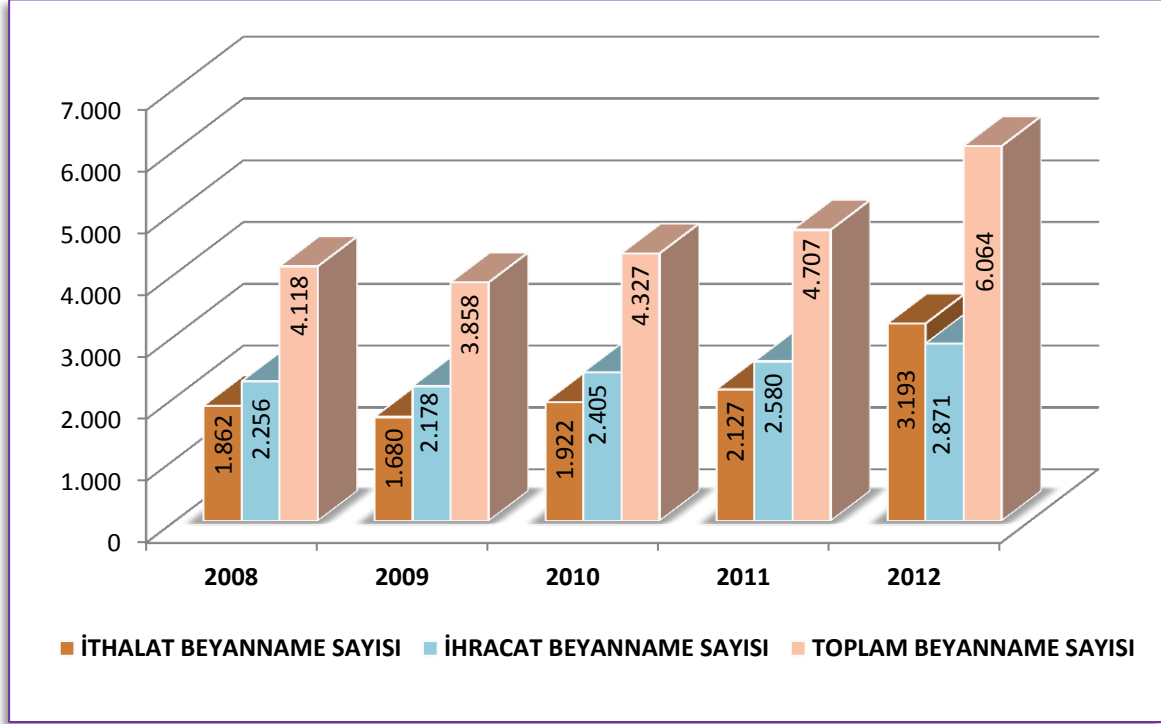
	İTHALAT BEYANNAME SAYISI	İHRACAT BEYANNAME SAYISI	TOPLAM BEYANNAME SAYISI
2008	1.862	2.256	4.118
2009	1.680	2.178	3.858
2010	1.922	2.405	4.327
2011	2.127	2.580	4.707
2012	3.193	2.871	6.064

2012 yılında;

- İthalat beyanname sayısı %50 düzeyinde bir artışla 2.127 bin adetten 3.193 bin adede,
- İhracat beyanname sayısı %11,2 düzeyinde bir artışla 2.580 bin adetten 2.871 bin adede,
- Toplam beyanname sayısı yaklaşık %28,8 düzeyinde bir artışla 4.707 bin adetten 6.064 bin adede ulaşmıştır.

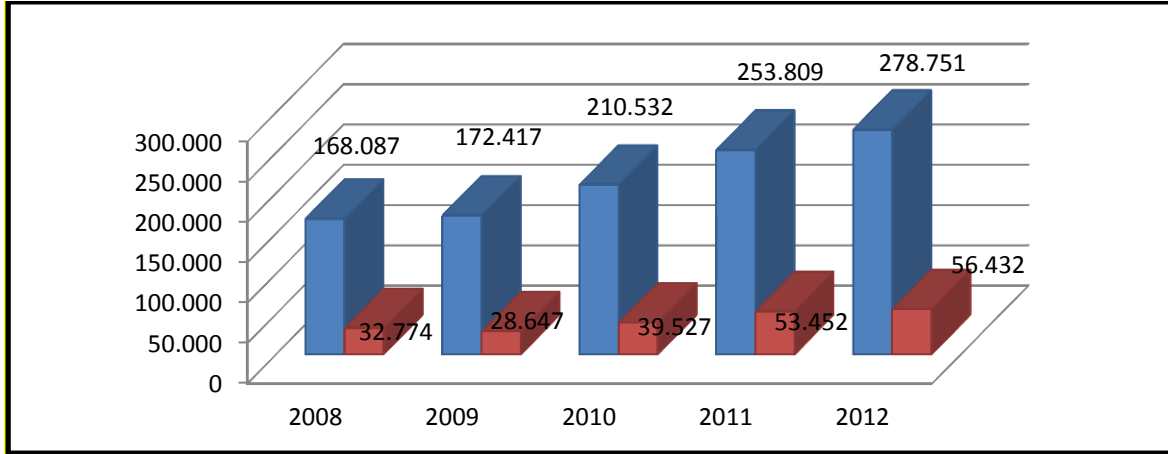
Grafik 12:Gümrük Beyannameleri Sayısı (Bin adet)

Bakanlığımızca Tahsil Edilen Vergilerin Toplam Vergilere Oranı

Uluslararası ticaret ve muamelelerden alınan vergilerin, toplam vergi gelirleri içindeki payı 2012 %20 olarak gerçekleşmiştir. Toplam vergi gelirleri içinde tahsil edilen her **100 birim verginin 20** birimi gümrük idareleri aracılığı ile tahsil edilmiştir.

Grafik 13: Bakanlığımızca Tahsil Edilen Gümrük Vergilerinin Toplam Vergilere Oranı (milyon TL)

Bakanlığımızca Tahsil Edilen Vergilerin Maliyeti

2012 yılında bütçeden Bakanlığımıza tahsis edilen para miktarı, aynı yıl gümrük idareleri aracılığı ile tahsil edilen vergilerin yalnızca yaklaşık **binde 7'sini** oluşturmuştur.

Tablo 13: Bakanlığımızca Tahsil Edilen Vergilerin Maliyeti (Milyon TL)

YILLAR	MÜS/BAK. YIL SONU HARCAMA	BÜTÇE DEĞİŞİMİ (%)	TAHSİL EDİLEN VERGİ TOPLAMI	TAHSİL EDİLEN VERGİ TOPLAMI DEĞİŞİMİ (%)	GÜMRÜK VERGİ MALİYETİ (%)	MALİYET DEĞİŞİMİ (%)
2008	203	0	32.774	13,13	0,62	-12
2009	237	16,75	28.647	-12,59	0,83	34
2010	259	9,28	39.527	37,98	0,66	-21
2011	347	33,98	53.452	35,22	0,65	-2
2012	385	10,95	58.922	10,24	0,65	0

Gümrüksüz Satış Mağazaları

2012 yılı sonu itibariyle 144 gümrüksüz satış mağazasında toplam 996.555.572 € tutarında sigara, puro, sigarillo, yaprak sigara, tütün mamulleri, alkollü içecek, parfüm, kozmetik, gıda ve diğer ürünlerin satışı gerçekleşmiş olup yıl içerisinde 11 adet gümrüksüz satış mağazası kapanmış, 10 adet gümrüksüz satış mağazasının açılmasına izin verilmiştir.

Ayrıca, 2012 yılı sonu itibariyle, 18 adet gümrüksüz satış mağaza deposu faaliyet göstermekte olup yıl içerisinde 4 adet gümrüksüz satış mağaza deposu kapanmıştır.

Tax Free Eşya Gümrük İşlemleri

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı ile yürütülen çalışmalar sonucu anılan Başkanlıkça hali hazırda kullanılan e-fatura sistemine gümrük idareleri, mağazalar ve aracı firmaların da entegre edilmesi ile tüm iş akışının elektronik ortama taşınmasına ilişkin yazılım çalışmaları devam etmektedir.

Tax-free eşyanın gümrük işlemleri Bölge Müdürlüklerince düzenlenen eğitim sonucunda muhafaza memurlarınca yapılmaya başlanmıştır. Eşya kontrollerinin check-in bankosundan

yapılarak yolcu valizinin buradan banta verilmesi uygulamasına İstanbul AHL'de başlanmış olup, İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı, İzmir, Ankara ve Antalya'da da yapılması için girişimler devam etmektedir.

Gümrük Müşavirleri ve Yardımcıları ile Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri

Gümrük Müşavirleri, eşya sahiplerinden almış oldukları temsil yetkisine ilişkin vekaletnameye istinaden dolayı temsil suretiyle gümrük idarelerinde ithalat, ihracat vb. gümrük işlemlerini gerçekleştirmektedir.

Gümrük Müşavirliği mesleğinin yasal bir çerçeveye oturtulması ihtiyacına ilişkin olarak, "Gümrük Müşavirleri, Gümrük Müşavirleri Odaları ve Gümrük Müşavirleri Odaları Birliği Kanunu Tasarısı Taslağı" üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

Müşavir Programına kayıtlı 2739 adet Gümrük Müşaviri sektörde faaliyet göstermektedir. Öte yandan 5924 adet de Gümrük Müşavir Yardımcısı bulunmaktadır.

2012 yılının Aralık ayı itibariyle, Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine göre gümrük müşavirleri ve yardımcılarına ilişkin sayılara aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 14: Bölge Müdürlüklerine Göre Gümrük Müşavir ve Yardımcısı Sayıları

BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	GÜMRÜK MÜŞAVİRİ	GÜMRÜK MÜŞAVİR YARDIMCISI
ORTA ANADOLU BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	204	271
BATI AKDENİZ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	28	59
ULUDAĞ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	120	350
TRAKYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	15	37
DOĞU ANADOLU BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	-	4
GAP BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	16	53
İPEKYOLU BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	4	4
EGE BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	321	714
İSTANBUL BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	1777	3852
DOĞU MARMARA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	23	53
DOĞU AKDENİZ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	16	30
FIRAT BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	2	2
ORTA KARADENİZ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	10	10
DOĞU KARADENİZ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	5	11
ORTA AKDENİZ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	196	464
BATI MARMARA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	2	10
TOPLAM	2739	5924

Gümrük iş ve işlemlerinin basitleştirilmesi, idari yüklerin azaltılması ve antrepolardaki Bakanlığımız denetiminin daha etkili hale getirilebilmesini sağlamak amacıyla Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği uygulamasına geçilmiştir. Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği sistemiyle, mevcut gümrük personeli tarafından yürütülen bazı tespit işlemlerinde karşılaşılan aksaklıklar, zafiyetler ve diğer sıkıntıların ortadan kaldırılarak daha sağlıklı bir işleyişin gerçekleştirilmesi, doğru verilerin üretilebilmesi, etkin ve sağlıklı tespit ve kontrollerin yapılmasına uygun ortam oluşturulması amaçlanmıştır.

05/05/2011 tarihli ve 27925 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2 Seri No.lu Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Gümrük Genel Tebliği (Tebliğin bazı hükümlerinde 05.09.2012 tarih ve

27925 sayılı Resmi Gazete ile değişiklik yapılmıştır.) ve 17.10.2012 tarih ve 2012/33 sayılı Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri Rehberi Genelgesinde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği sistemi yürütülmektedir.

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirlerinin çalışmalarını verimli bir şekilde yürütmeleri ve hizmet kalitesinin sürdürülmesi amacıyla Bakanlığımızca her yıl meslek mensuplarının hizmetleri karşılığı alacakları ücretlere ilişkin asgari ücret tarifesi düzenlenmektedir. Söz konusu tarifenin hazırlanması aşamasında gerek müşavir derneklerinin gerekse faaliyet alanlarındaki sektör temsilcilerinin görüş ve önerileri dikkate alınmaktadır.

2013 yılında uygulanmak üzere hazırlanan Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri için asgari ücret tarifesi, 30 Aralık 2012 tarihinde 2012/41 sayılı Genelge ekinde yayımlanmıştır. Gümrük Müşavirleri için ise 2012/40 sayılı Genelge ekinde yayımlanmıştır.

31/12/2012 tarihi itibarı ile 93'ü bağımsız, 260'ı tüzel kişilik altında faaliyet gösteren toplam 353 Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri bulunmaktadır.

Bağlayıcı Tarife Bilgisi (BTB)

Bağlayıcı Tarife Bilgisi, eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde sınıflandırılmasına ilişkin olarak kişinin yazılı talebi üzerine yetkilendirilmiş Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerince verilen idari karar olup, gümrük idarelerini hak sahibine karşı sadece eşyanın tarife pozisyonu konusunda ve yalnızca bilginin verildiği tarihten sonra tamamlanacak gümrük işlemlerine konu olan eşya için bağlamaktadır.

Dış ticaret rejiminin standart uygulanması ve işlem maliyetlerinin azaltılmasını amaçlayan Bağlayıcı Tarife Bilgisi düzenleme yetkisi, 2008 yılında Gümrük Laboratuvarı bulunan Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine [6 adet; Orta Anadolu (Ankara), İstanbul, Ege (İzmir), Doğu Marmara (İzmit), Uludağ (Bursa), Orta Akdeniz (Mersin)] devredilmiştir. Bu suretle, belge talebinde bulunan vatandaşlarımız açısından zaman maliyeti azaltılmıştır.

Tablo 15: Bölge Müdürlükleri Bazında Bağlayıcı Tarife Bilgileri

	2009	2010	2011	2012
ORTA ANADOLU (ANKARA)	12	4	3	10
ORTA AKDENİZ (MERSİN)	4	5	4	5
İSTANBUL	135	119	108	276
EGE (İZMİR)	16	67	39	23
DOĞU MARMARA (KOCAELİ)	8	12	10	5
ULUDAĞ (BURSA)	3	3	3	7
TOPLAM	178	210	167	326

Gümrük Beyannamesine Eklenmesi Gereken Belgelerin Sayısının Azaltılması

Bakanlığımız E-Belge Projesi kapsamında gümrük beyannameleri ile eklerinin e-imzalı ve elektronik olarak gümrük idaresine gönderilerek gümrük işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve kağıdın kaldırılması hedefi doğrultusunda başlatılan işlemlerde ortaya çıkan sorunların çözülmesi ile dış ticaret işlemlerinde zaman ve maliyet artırıcı unsurların kaldırılması amacıyla beyannameye eklenecek belgelerin azaltılması çalışmaları 2011 yılı itibarıyla başlatılmıştır. Bu çerçevede, BİLGE sisteminde kayıtlı olan 299 belge kodundan; güncelliğini ve gerekliliğini yitirmiş 189 adet belgenin kaldırılması, 110 tanesinin sistemde muhafaza edilmesi ve 16 adet yeni belge kodunun oluşturulması öngörülmüştür. Sonuç olarak, BİLGE

sistemine kayıtlı olması gereken belge sayısı 126 adet olarak tespit edilmiştir.

Diğer Kurumlarca Yapılacak Kontroller

28/12/2011 tarih ve 28156 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile canlı hayvan ithalatında gerçekleştirilen veteriner kontrollerinin sınırda yapılmasına altyapı sağlamak üzere, niteliği gereği taşıtta bekletilemeyecek eşya için özel düzenleme yapma konusunda Bakanlığımıza yetki alınmıştır.

"Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İle Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Gümrüklü Yer ve Sahalarda Yapılacak Kontroller İle İhtisas Gümrüğü Uygulamalarına İlişkin İşbirliği Protokolü" 7/9/2012 tarihinde imzalanmıştır. Bu protokol ile tarımsal ve hayvansal ürünlerin ülkemize giriş ve çıkış noktaları iki Bakanlıkça ortak belirlenecek, ihracat ve ithalatta resmi kontroller risk esaslı, basitleştirilmiş, daha güvenli ve bürokratik işlemler en aza indirgenerek ihtisas gümrüğüne yapılacaktır.

Avrupa Topluluğu Entegre Tarifesine Uyum Çalışmaları (TARIC)

---

10 rakamdan oluşan Topluluk Entegre Tarifesi (TARIC) kodlamasının ilk 6 hanesi Dünya Gümrük Örgütü tarafından oluşturulan Armonize Sistem Nomanklatürü kodunu, 7 ve 8 inci rakamlar AB'nin Kombine Nomanklatür kodunu, 9 ve 10 uncu rakamlar ise TARIC kodunu göstermektedir. Ülkemizde uygulanmakta olan İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli(TGTC) 12 rakamdan oluşmakta olup bunun ilk 8 hanesi AB ile uyumludur. AB'nin TARIC sistemi sadece TGTC'de olduğu gibi eşya tanımlamaya yönelik olmayıp, tanımlanan eşya üzerindeki vergisel ve vergi dışı önlemleri de içermektedir. Dolayısıyla TARIC için "Bakanlığımızca yayımlanan TGTC'nin Ekonomi Bakanlığı tarafından yayımlanan gümrük vergileri ve ticaret politikası önlemlerini de içeren kapsamlı bir versiyonudur" denilebilir. Söz konusu sistem içerisinde KDV ve ÖTV gibi ulusal vergilerin de takip edilmesi öngörülmektedir.

2008 yılı Ulusal Programı'nın "Gümrük Birliği" başlıklı 29. Faslında, 2658/87 sayılı AB Tüzüğü'ne uyum sağlanabilmesi için "Mevcut BİLGE sisteminin TARIC sistemine uyumunun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması"nın 2011 ve sonrasında yapılacağı taahhüt edilmiştir.

Bu çerçevede, gümrük idarelerinde kullanılmakta olan ve eşyanın gümrük sahasına girişinden çıkışına kadar tüm gümrük işlemlerinin gerçek zamanlı olarak bilgisayar ortamında yürütülmesine ilişkin bir yazılım olan BİLGE programındaki mevcut tarife modülü yerine AB mevzuatına uyumlu TARIC Modülü geliştirilmiştir. Bu sayede söz konusu uygulama ile tüm ilgili tarafların dış ticaret önlemlerini internet üzerinden sorgulama imkanı sağlanacaktır.

Ülkemizin gümrük tarife yapısı ve mevzuatının AB'nin entegre tarifesi (TARIC) ile uyumunun sağlanması amacıyla, Entegre Tarife Yönetim Sistemi (ITMS) kurulmasına yönelik AB projesi kapsamında hazırlanan TARIC'e uyumlu Türkçe Tarife Cetveli (nomanklatür), bilgilendirme amaçlı olarak Bakanlığımız web sitesine konulmuştur. Cetvelin vergilendirmeye ilişkin hususlarının tamamlanmasına ilişkin süreç takvime bağlanmış olup bu kapsamda İthalat Rejim Kararı eki listelere göre gümrük vergisi ve toplu konut fonu oranlarının TARIC formatında hazırlanması çalışmaları tamamlanmış olup, söz biçimsel düzeltme çalışmaları devam etmektedir.

Diğer taraftan anti-damping, ek mali yükümlülük, KDV, ÖTV, çevre katkı payı ve ithalat yasakları listeleri belirlenmiş, TARIC formatına aktarma çalışmaları devam etmektedir. Bununla birlikte; TARIC'e uyumlu Entegre Gümrük Tarife Cetvelinin hazırlanması ve uygulamaya konulmasına ilişkin Bakanlığımız ilgili birimlerinin ortak çalışmaları sonucunda "TARIC Çalışmalarına İlişkin Eylem Planı" Kasım 2012'de oluşturulmuş, uygulamanın hayata geçirilmesi için hedeflenen gerçekleşme tarihi 1/1/2014 olarak belirlenmiştir.

Gümrük Laboratuvarlarının Modernizasyonu

Modernizasyon projesi kapsamında 23 gümrük laboratuvarının iş hacmi, eşya gruplarına göre fiziki yapıları, personel sayısı, teknik donanım durumları değerlendirilmiş ve 2006 yılında 6 adete indirilmiştir.

Gerek bütçe ödenekleri gerekse Avrupa Birliği'nin finansal desteği ile kurulan 6 bölgesel gümrük laboratuvarı sayesinde;

- Gümrük laboratuvarlarının modernizasyonuna büyük bir katkı sağlanmış,
- Gümrük laboratuvarlarının cihaz, ekipman ve personel ihtiyacı tamamlanmış olarak etkin hizmet verebilmesi için önemli bir adım atılmış,
- Gümrük idaresinin, her türlü analizi doğru ve hızlı bir şekilde yapacak seviyeye ulaşmasına hizmet edilmiştir.

ISO/IEC 17025 uluslararası standardının gereklilikleri kapsamında, laboratuvarların akreditasyonu çalışmalarına başlanılmıştır. Gümrük laboratuvarlarının etkin bir işleyişe kavuşturulabilmesi amacıyla bir dizi çalışma ve proje yürütülmekte olup, bu kapsamda Gümrük Laboratuvarları Dairesi kurulmuştur.

Laboratuvarların fiziki altyapısı ile ilgili yukarıda bahsedilen hususlar dışında, mevzuat (numune alma ve tahlil metotları) ve teknik altyapı (iş akışları ve BİLGE programı ile entegresine yönelik Laboratuvar Raporlama ve Analiz (LARA) Programı ile ilgili) çalışmalar sürdürülmektedir.

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Mekanizması çerçevesinde IPA 2007 kapsamında, İstanbul Laboratuvarı Cihaz Alımı Projesi ile yaklaşık 3.86 milyon Euro tutarındaki 50 adet cihazın alımı, kurulumu, eğitimleri tamamlanmış ve kesin kabuller yapılmıştır.

Ayrıca AB Katılım Öncesi Mali Yardım Mekanizması, IPA 2012 çerçevesinde hazırlanan "Gümrük Laboratuvarlarının İdari ve Teknik Kapasitesinin Geliştirilmesi" konulu 1,5 milyon EURO bütçeli proje önerisi AB Bakanlığına iletilmiş bulunmaktadır.

Gümrük laboratuvarlarına 2012 yılında gelen toplam beyanname sayısı 56.450, numune sayısı 119.358 ve analizler için TASİŞ bünyesinde toplanan ücret 13.570.234 TL'dir.

Özet Beyana İlişkin Düzenlemeler

AB mevzuatına uyum yükümlülüklerimiz çerçevesinde özet beyana ilişkin olarak 18.06.2009 tarih ve 5911 sayılı Kanunla 4458 sayılı Gümrük Kanununa 35/A, 35/B ve 35/C ile 165/A, 165/B, 165/C ve 165/D maddeleri eklenmiştir. Anılan Kanunda ve buna dayanarak hazırlanan 07.10.2009 tarihli 27369 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinde yapılan düzenlemeyle özet beyanın, eşya Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesinden önce veri işleme tekniği kullanılarak verilmesi hüküm altına alınmıştır. Özet beyan verilebilmesi için gerekli süre sınırları ise Yönetmeliğin 67 nci maddesi çerçevesinde

taşıma şekillerine göre belirlenmiştir.

Diğer taraftan, Topluluk mevzuatında özet beyana ilişkin konularda yapılan değişiklikler doğrultusunda ulusal mevzuatımızda da değişiklik ve ilaveler yapılması gerekliliği doğmuş ve ulusal gerekliliklerimiz de dikkate alınmak suretiyle Gümrük Yönetmeliğinin özet beyan hükümleri ile bu hükümlerle ilişkili diğer yönetmelik hükümlerinde değişiklikler yapılmıştır.

02.11.2011 tarih ve 28103 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik değişikliği ile yasal ticaretin kolaylaştırılması ve yasadışı ticaretin önlenmesi, insan, çevre, bitki sağlığı ve güvenliği ile ulusal güvenlik, terörizm ve terörün finansmanı ile etkin mücadele yanında iş süreçlerinin hızının ve etkinliğinin artırılması amaçlanmıştır.

01 Ocak 2012 tarihinde yürürlüğe giren değişiklikler ile;

- Sevkiyata ilişkin bilgiler önceden alınacağından ticaret erbabının işlemlerinin daha hızlı tamamlanması,
  - Gümrükte bekleme süresinin azalması,
  - Üretim sürecinde kullanılacak girdinin ekonomiye bir an önce kazandırılması,
  - Özet beyan aşamasında risk içeren eşya/risk içermeyen eşya ayrımı yapılarak kontrollerin yurda girmesi yasak, tehlikeli veya sakıncalı olabilecek eşya ve gönderimler üzerinde yoğunlaştırılması ile güvenlik ve emniyet amaçlı risk analizi gerçekleştirilmesi,
  - Risk unsuru içermeyen eşyanın işlemlerinin hızlandırılarak eşyanın gümrük bölgesine gelişinden teslimine kadar geçen sürenin azaltılması,
  - Riskli eşyaya ilişkin denetimlerin sağlıklı yapılması için yeterli zaman aralığına sahip olunması,
  - Özet beyana konu eşyanın, ilgili kurumlarca kontrol edilmesi gereken eşya olması durumunda, eşya gelmeden ya da taşıttan indirilmeden ilgili kurumlarca kontroller tamamlanması, yurda girişi uygun bulunmayan eşyanın taşıttan indirilmeksizin yurt dışı edilebilmesi ve böylece, hem daha etkin kontrol yapılması, hem de gümrük işlemlerinin hızlandırılması,
- amaçlanmıştır.

2012 yılında, havayolunda yaklaşık 162 bin, denizyolunda ise yaklaşık 190 bin özet beyan, eşya Türkiye Gümrük Bölgesine gelmeden önce verilmiş ve işlemleri tamamlanmıştır.

Ortak Transit Sözleşmesine Taraf Olma Çalışmaları

Ortak Transit Rejimi; 1987 yılında imzalanan Ortak Transit Sözleşmesine taraf olan ülkeler (AB ve EFTA üyesi ülkeler) arasında eşyanın gümrük vergilerinin askıya alınarak taşındığı ve bu taşımanın 2005 yılından itibaren “Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemi” (NCTS) adı verilen sistem ile elektronik mesajlar kullanılarak beyan ve takip edildiği rejimdir.

Ortak Transit Sistemine katılmamıza yönelik çalışmalar 05 Ekim 1995 tarihinde Dışişleri Bakanlığı tarafından Avrupa Komisyonuna yapılan resmi başvuru süreciyle başlamıştır.

Bu kapsamda ilk olarak, ülkemizin NCTS sisteminin ulusal düzeyde uygulayabilmesi amacıyla 28/7/2003 tarihli ve 25182 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş, ancak güncelliğini yitirmiş olması nedeniyle uygulama imkanı bulunmayan Ortak Transit Yönetmeliği’nin güncellenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Bu amaçla 2007 yılında mevzuat karşılaştırması yapılması amacıyla AB fonları ile 6 ay süren bir Teknik Yardım Projesi gerçekleştirilmiş, Proje sonucunda bir Boşluk ve İhtiyaç Analizi

Tablosu hazırlanmıştır. 2006 yılında AB'nin Sözleşmede yaptığı değişiklikler nedeniyle o güne kadar yapılan çalışmaların güncellenmesi amacıyla İtalyan Gümrük İdaresi ile ortaklaşa NCTS (Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemi) Eşleştirme Projesi gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu Eşleştirme Projesi'nin tamamlanmasını müteakip 2011 yılında oluşturulan Ortak Çalışma Grubu tarafından 2003 yılında yayımlanmış olan Ortak Transit Yönetmeliği güncellenerek 24/8/2011 tarih ve 28035 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Diğer taraftan, teknik altyapıya ilişkin çalışmalar Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü koordinasyonunda Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığınca yürütülmek suretiyle, NCTS pilot uygulamasına 19/09/2011 tarihi itibarıyla Erenköy Gümrük Müdürlüğü ile Kapıkule TIR Gümrük Müdürlüğü arasında başlanılmış ve 01/01/2012 tarihi itibarıyla tüm gümrük idarelerinde uygulanmaya başlanmıştır.

Tüm bu çalışmaların sonucu olarak 19 Ocak 2012 tarihinde Brüksel'de düzenlenen AT/EFTA Ortak Komitesi 25. Dönem Toplantısında ülkemizin Ortak Transit Sözleşmesi ve Tek İdari Belge Sözleşmesine davet edilmesine karar verilmiştir.

Ortak Transit/NCTS Eylem Planı çerçevesinde ülkemizin Ortak Transit Sözleşmesine katılımına ve uluslararası uygulamaya ilişkin olarak gümrük personeli ve özel sektörün bilgilendirilmesi amacıyla 16-25 Nisan 2012 tarihleri arasında Farkındalık Seminerleri gerçekleştirilmiştir. Gümrükler Genel Müdürlüğü koordinasyonunda, Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü ve AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılımıyla, İstanbul, Trabzon, İzmir, Mersin ve Ankara'da gerçekleştirilen söz konusu seminerlerde 300'e yakın gümrük personeli ile tüm bölgelerden 300'e yakın özel sektör temsilcisine bilgi verilmiştir.

25-26 Haziran 2012 tarihleri arasında İstanbul'da, İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği tarafından gerçekleştirilen "Ortak Transit Yönetmeliği Eğitim ve Bilgilendirme Toplantısı"na eğitimci olarak katılım sağlanmıştır.

Ülkemizin Ortak Transit Sözleşmesi ve Tek İdari Belge Sözleşmesine taraf olması amacıyla; 6333 sayılı "Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun" ve 6334 sayılı "Eşya Ticaretindeki İşlemlerin Basitleştirilmesine İlişkin Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun" 30/06/2012 tarihli ve 28339 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. İlgili Bakanlar Kurulu Kararları olan 2012/3685 sayılı "Eşya Ticaretindeki İşlemlerin Basitleştirilmesine İlişkin Sözleşme'ye Beyanda Bulunmak Suretiyle Katılmamız Hakkında Karar" ve 2012/3686 sayılı "Eşyanın Avrupa Ekonomi Topluluğu ile EFTA Ülkeleri ve EFTA Ülkelerinin Kendileri Arasında Taşınması Amacıyla Oluşturulan "Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme"ye Beyanda Bulunmak Suretiyle Katılmamız Hakkında Karar" da 4/10/2012 tarihli ve 28431 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Ülkemizin AB ve EFTA üyesi ülkeler arasında uygulanan 20 Mayıs 1987 tarihli Ortak Transit Rejimi'ne katılımına ilişkin 'Katılım Belgeleri' 25 Ekim 2012 tarihinde AB Konseyi'ne tevdi edilmiş ve Ortak Transit Sözleşmesi hükmü gereğince ülkemiz 1 Aralık 2012 tarihi itibarıyla anılan Sözleşmelere taraf olmuştur.

Ülkemizin Ortak Transit Sözleşmesine taraf olmasına yönelik anılan Sözleşme'de yapılacak değişikliklere ilişkin AB-EFTA Ortak Transit Ortaklık Komitesi'nin 26 Haziran 2012 tarihli 4/2012 sayılı Kararı, L297 sayılı, 26/10/2012 tarihli AB Resmi Gazetesinde yayımlanmak suretiyle Avrupa Komisyonu tarafından ülkemizin Ortak Transit Rejimi'ne girişi tüm akit

tarafına duyurulmuştur.

Ülkemizin Ortak Transit Sözleşmesi'ne taraf olmasına istinaden 2454/93 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü hükümleri 11/12/2012 tarih ve L 337/37 sayılı Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayımlanan 10/12/2012 tarihli ve 1180/2012 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü ile değiştirilmiştir.

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları

Fikri Mülkiyet Haklarının Korunmasında Türk Gümrük İdaresi'nin Etkinliğinin Arttırılması Projesi

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Mekanizması (IPA) çerçevesinde AB Komisyonuna Bakanlığımızca hazırlanarak sunulan "Türk Gümrük İdaresi'nin Modernizasyonu VIII Projesi" Komisyon tarafından hali hazırda şartlı olarak kabul edilmiş bulunmaktadır. Söz konusu projenin 4. bileşenini Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Korunmasında Türk Gümrük İdaresi'nin Etkinliğinin Arttırılması konusu teşkil etmekte olup, bu bileşen için ayrılan bütçe yaklaşık 4.1 milyon EURO'dur. Söz konusu proje fişi AB Komisyonu yorumları çerçevesinde 19/09/2012 tarihinde güncellenmiştir. 2012 Taslak Finansman Paketinde yer alan Bakanlık projemiz kapsamında fikri ve sınai mülkiyet haklarının etkin kontrolünün sağlanması hedefimiz çerçevesinde planlanan başlıca faaliyetler;

- Konuya ilişkin mevzuatın gözden geçirilmesi,
- Gümrük idarelerine ekipman alınması,
- Kullanılmakta olan merkezi bilgisayar sisteminin güncellenmesi, gerektiğinde halinde yeni bir sistem kurulması ve hak sahiplerine elektronik başvuru yapma imkanı sağlanması,
- Gümrük personeline elektronik eğitim verilmesi, dış ticaret erbabına yönelik çalıştay düzenlenmesi ve TRT kanalıyla Bakanlığımızın bu konudaki faaliyetlerine ilişkin bilgilendirici tanıtım filminin kamu alanlarında gösterilmesi,

olarak belirlenmiştir.

Venedik İşbirliği Girişimi

AB'ye aday ve potansiyel aday statüsünde olan ülkelerin, özellikle de Batı Balkan ülkelerinin gümrük idarelerine teknik destek sağlayacak kurumsal kapasitelerini geliştirmek, AB'ye entegrasyon süreçlerini hızlandırmak ve bölgesel işbirliğini geliştirmek amaçlarıyla İtalyan Gümrük İdaresi'nin teklifi üzerine Venedik İşbirliği Girişimi (Venice Cooperation Initiative) başlatılmıştır.

Söz konusu girişim kapsamında oluşturulan fikri ve sınai mülkiyet hakları ihlalleriyle mücadeleyle ilişkin A Grubu, düşük kıymete ilişkin B Grubu ve gümrüklerin insan sağlığı ve çevrenin korunmasındaki rolüne ilişkin C Grubu çalışmalarına, Türkiye'nin de bu girişim içinde yer almasına ve Batı Balkanlar'daki bölgesel işbirliğine katkıda bulunmasına Avrupa Komisyonu tarafından büyük önem atfedildiği dikkate alınarak, etkin bir şekilde ülkemiz temsil edilmektedir.

Bu çerçevede, Venedik İşbirliği Girişimi kapsamında fikri mülkiyet haklarıyla mücadeleye ilişkin A grubu kapsamında; 14-25 Mayıs 2012 tarihleri arasında "LEVANTER" kod adlı ortak gümrük faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

"IPM-Interface Public Members" Veri Tabanı

Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması ile ilgili olarak ülkemiz adına Bakanlığımızca Dünya Gümrük Örgütü (DGÖ) tarafından oluşturulan "IPM-Interface Public Members" isimli veri tabanına üyelik hazırlıklarına devam edilmektedir.

DGÖ tarafından yürütülen IPM Programı fikri ve sınai mülkiyet hakları kapsamında sahtecilik ve korsanla mücadele amacıyla, hak sahipleri tarafından sağlanan ve onların ürünlerine, hizmetlerine ve haklarına ilişkin veri tabanına gümrük idarelerinin erişimini sağlayan bir sistem olarak çalışmaktadır.

Temmuz 2011 tarihi itibarıyla üye ülkelerin kullanımına sunulduğu bilinen IPM sistemine Türkiye olarak erişme isteğimiz DGÖ'ye resmi olarak bildirilmiştir. Bunu takiben söz konusu sistem gerekli teknik çalışmalar yapılarak Bakanlığımız intranet sistemine tanıtılmış olup bu konuda çalışmalar devam etmektedir.

TIR (Transport International Routiers) Sistemi

SafeTIR Projesi

SafeTIR, TIR karnelerinin sonlandırma verilerinin, TIR Sistemi'nin uluslararası kefil kuruluşu olan ve aynı zamanda TIR karnesi basma yetkisine sahip olan IRU'ya, (International Road Transport Union / Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği) elektronik ortamda ve anlık olarak iletilmesini öngören bir sistemdir.

25 Mayıs 2011 tarihi itibarıyla Türkiye'de uygulanmaya başlanan SafeTIR Sistemi ile TIR karnelerine ait sonlandırma (TIR Karnesi numarası, boşaltma gümrüğü, boşaltma tarihi, boşaltma şekli, boşaltma sayfa no., vs.) verileri, ilgili gümrük idaresinin sistemde gerçekleştirdiği onay sonrası direkt olarak, gecikmesiz bir şekilde IRU'ya iletmeye başlanmıştır. Bu uygulama ile TIR karnesi sonlandırma bilgilerinin bilgisayar ortamında kontrolü, dolayısıyla suistimallerin ve usulsüzlüklerin önlenmesini amaçlamaktadır. (Örneğin; sahte olan veya çalınmış bir TIR karnesi üzerinden işlem yapılmasının engellenmesi ya da karnenin varış gümrük idaresine kadar görmüş olduğu işlemlerin anlık olarak takip edilerek doğrulanmasının sağlanması vb.)

İşlemlerin Bilgisayar Ortamında Gerçekleştirilmesi

e-TIR Pilot Projesi Türkiye-İtalya Gümrük İdareleri arasında yürütülecektir. Pilot projeye ilgili teknik konular çözümlenmiştir. Pilot uygulamanın olumlu sonuç vermesi ve e-TIR işlemleri doğrultusunda güncellenen TIR Sözleşmesinin Akit Taraflar nezdinde kabul edilmesi halinde, 2013 yılında e-TIR işlemlerinin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

Yıllar İtibarıyla Tezkiye Edilen ve Tezkiyesi İptal Edilen Firma Sayıları

2012 yılının Aralık ayı itibarıyla sistemdeki akit ülke sayısı 68, sistemi uygulayan ülke sayısı 58'dir. Ülkemizde sistemden yararlanan yerli firma sayısı 1456'e ulaşmıştır. TIR sistemi kapsamında taşımacılık yapmak isteyen firmalar, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve ulusal kefil kuruluş TOBB'dan alınan belgeler doğrultusunda Bakanlığımızca tezkiye edilmektedir.

TIR Sisteminden İhraç Edilen Firmalar ve İhraç Nedenleri

TIR sistemi, yalnızca belli koşulları taşıyan firmaların belirli kolaylıklardan yararlanmasına imkan veren ve güven esasına dayanan bir sistemdir. Sistemin sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi için Bakanlığımız tarafından çeşitli önlemler alınmaktadır. TIR Sözleşmesinin

akit taraflara verdiği yetkiye dayanılarak, usulsüzlüğün niteliğine göre uyarı, TIR sisteminden geçici/kesin ihraç, tezkiye iptali gibi müeyyideler uygulanabilmektedir. Aşağıdaki tablo, son beş yılda TIR sisteminden geçici olarak ihraç edilen firmaları ve ihraç nedenleri göstermektedir.

Tablo 16: TIR Sisteminden geçici olarak ihraç edilen firma sayısı ve ihraç nedenleri

İHRAÇ TÜRÜ	2008	2009	2010	2011	2012
UYUŞTURUCU	12	12	17	11	12
SİGARA/SİGARA KAĞIDI KAÇAKÇILIĞI	-	-	-	18	33
TARİHİ ESER KAÇAKÇILIĞI	-	-	-	2	-
BEYAN HARİCİ EŞYA	1	3	21	10	10
EŞYANIN YURTİÇİNDE BIRAKILMASI	3	9	14	14	10
SİLAH KAÇAKÇILIĞI	-	-	2	-	2
EVRAKTA SAHTECİLİK	-	-	-	-	1
İNSAN KAÇAKÇILIĞI	-	-	-	-	1
TOPLAM	16	24	54	55	69

İşlem Gören TIR Karneleri

TIR Karnesi kapsamında yapılan taşımaların ülke içerisindeki seyri TIR Transit Takip Programı üzerinden periyodik olarak sorgulama yapılmak suretiyle takip edilmektedir. 2008 yılından bu yana 4.962.212 adet TIR karnesi işlem görmüş, 4.733.833 adet TIR karnesinin (Volet-1 ve Volet-2) çakıştırma işlemi yapılmış ve tespit edilen usulsüzlükler nedeniyle 8.012.622 TL tahsilat yapılması sağlanmıştır.

Tablo 17: İşlem Gören, Çakıştırılan TIR Karneleri

YILLAR	İŞLEM GÖREN TIR KARNESİ SAYISI (VOLET-1)	ÇAKIŞTIRILAN TOPLAM TIR KARNESİ SAYISI (VOLET-1-2)	GERÇEKLEŞEN TAHSİLAT (TL)
2008	987.878	910.315	2.850.904
2009	783.384	749.444	3.643.453
2010	931.531	822.931	1.518.265
2011	1.128.596	1.121.483	0
2012	1.130.823	1.129.660	
TOPLAM	4.962.212	4.733.833	8.012.622

İhracatı ve Yurtdışı Mağazacılığı Desteklemek Amacıyla Antrepo Rejiminde Entegre Elleçleme İşlemlerini de İçerecek Mevzuat Düzenlemeleri Yapılması Projesi

İhracatçılarımızın mümkün olan en az maliyet, prosedür ve sürede ürünlerini pazara sunuma hazır hale getirmeleri ve rekabet güçlerinin artırılması için ithal eşyasının, asli niteliğini değiştirmeden, pazara sunuma hazır hale getirilmesi için; eşyanın paketlenmesi ve birleştirilmesi gibi işlemlerin, gümrüklü antrepoların dışında, firmaların paketleme ünitelerinde yapılması ve paketleme ve birleştirme işlemi yapılmış eşyanın tekrar antrepoya geri getirilmeden gümrük işlemine tabi tutulabilmesi ile antrepo rejimindeki 3. ülke menşeli eşyanın AB'ye gönderilmesinde A.TR dolaşım belgesi düzenlenmesine imkan tanınması amacıyla Perakende Sektörü Eylem Planı hazırlanarak 2011 yılında hayata geçirilmesi sağlanmıştır.

Antrepo içinde ve dışında gerçekleştirilen elleçleme işlemlerinin tespitine (AN9) ilişkin olarak 17/10/2012 tarihli 2012/33 sayılı Genelge ile yenilikler getirilmiştir. Bu bağlamda, AN9 tespit

sözleşmesi, antrepo beyannamesi bazında yapılmayıp, geçerlilik süresi boyunca, eşya sahibinin tüm elleçleme işlemlerini kapsamakta ve en az 1 yıl süreli olarak yapılmaktadır. Yeni düzenleme ile her bir elleçleme işlemi için beyanname bazında sözleşme yapılmasının taraflara yüklediği ek maliyet ve külfetin önüne geçilmiş ve aynı elleçlemeye konu birden fazla beyanname kapsamı eşyanın tek bir işlemle elleçlenmesine olanak sağlanmıştır.

Yanıcı, Parlayıcı ve Patlayıcı Eşya Listesinin Revizesi

Gümrük Yönetmeliğinin 62 no.lu ekinin uygulanmasından kaynaklanan sıkıntılardan dolayı, geçici depolama yeri ve antrepolara alınması bakımından özel düzenek ve yapılara gerek gösteren eşyaya ilişkin yeni bir düzenleme yapılmış olup, yapılan düzenleme ile, özellikle İstanbul gümrüklerinde antrepolara eşya alınmasında yaşanan ve niteliği itibarıyla yanıcı, parlayıcı olmayan kimyasallar, tekstil ürünü gibi bir çok ithal eşyasının özel tertibata sahip antrepolara alınmasına yönelik uygulamadan kaynaklanan sıkıntıların giderilmesi hedeflenmiştir.

Bu kapsamda, 12/6/2012 tarihli ve 28321 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile, Gümrük Yönetmeliği'nin 62 no.lu ekinde değişiklik yapılmıştır. Bu düzenleme ile 2009/15454 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki "Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması" nın (ADR) ekinde yer alan tehlikeli mallar listesi esas alınarak "Geçici Depolama Yeri ve Antrepoya Alınması Bakımından Özellik Gösteren Eşya Listesi" oluşturulmuştur ve böylece, geçici depolama yeri ve antrepolara alınması bakımından özel düzenek ve yapılara gerek gösteren eşyaya ilişkin olarak güncel ve uluslararası geçerliliği olan bir liste uygulamaya alınarak çağdaş antrepo uygulamaları çerçevesinde lojistik sürece ve ticaret erbabının gümrük işlemlerinin basitleştirilmesine katkıda bulunacak önemli bir adım atılmıştır.

Uzlaşma Müessesesi

İdare ile yükümlüler arasında ortaya çıkan ihtilafların yargı yoluna başvurulmadan, görüşme yoluyla çözümlenmesini öngören uzlaşma müessesesi Vergi Usul Kanununda yer almasına rağmen, gümrük uygulamaları için bu konuda bir düzenleme bulunmamakta idi.

4458 sayılı Gümrük Kanununun 6111 sayılı Kanun ile değişik 244 üncü maddesiyle, Gümrük Kanununa uzlaşma müessesesi getirilmiştir.

Bu düzenleme ile yükümlüden istenilen vergi ve cezaların bir kısmından vazgeçilmesi karşılığında, vergi alacağının hemen tahsil edilmesi imkanı sağlanması, bu sayede yargı sürecinin uzaması nedeniyle doğacak sıkıntıların önlenmesi ve çok sayıda davanın takip külfetinin ortadan kaldırılması hedeflenmektedir.

Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği'nin yürürlüğe girdiği 31.08.2011 tarihinden 2012 yılı sonuna kadar Merkezi Uzlaşma Komisyonuna 63 adet uzlaşma talebinde bulunulmuş olup, bunlardan 27 tanesi için görüşmeler yapılarak karara bağlanmış, 6 tanesi de reddedilmiştir. Kalan 30 adet başvuru için incelemeler devam etmektedir.

Diğer taraftan, Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine aynı dönem içerisinde 4204 başvuru yapılmış, bunlardan 3434 tanesi için uzlaşmaya varılmış, 138 tanesi için uzlaşma sağlanamamış, 131 adedi reddedilmiş olup geri kalan 501 tanesi halen işlemedir.

GÜMRÜK MUHAFAZA HİZMETLERİ

Uluslararası ticaretin yasal zeminde gerçekleşmesi amaç ve hedefi doğrultusunda örgütlenen Bakanlığımız, bir taraftan ekonominin lokomotifi olan ithalatçı ve ihracatçılarımıza ticareti kolaylaştırma yönünde düzenlemeler yaparken, diğer taraftan yasa dışı ticareti engelleme gibi önemli bir görevi de yerine getirmektedir.

Bakanlığımız muhafaza hizmetlerini, taşrada 16 Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı olarak 29 Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü ile 147 Gümrük Müdürlüğü bünyesinde bulunan 2867 personel; merkezde 147 personel olmak üzere toplam 3014 personelle gerçekleştirmektedir.

Ayrıca Gümrük Muhafaza teşkilatı Ceza Muhakemesi Kanununun 164 üncü maddesi gereğince **adli kolluk** olarak belirlenen dört kurumdan birisidir. Adli kolluk görevi toplam 833 personel tarafından yürütülmektedir.

Ulusal İşbirliği

2012 yılı içerisinde, diğer ulusal kolluk birimleri ile gerçekleştirilen müşterek operasyonlar sonucu; 94 kg. eroin, 137 kg. kokain, 16 kg. esrar, 45.000 adet ecstasy ve 30 gr. bonzai maddesi ele geçirilmiştir.

Diğer yandan, uyuşturucu madde kaçakçılığının engellenmesi çerçevesinde ilgili ulusal kurumlarla birlikte 2012 yılı içerisinde başlıca; Türkiye Uyuşturucu Bağımlılığını İzleme Merkezi (TUBiM) Koordinasyon Kurulu ve Erken Uyarı Sistemi (EWS) Toplantıları, Jandarma Genel Komutanlığı Kırsal Alan Uygulama Planı Toplantısı ve Emniyet Genel Müdürlüğü koordinesinde Organize Suç Eylem Planı Toplantılarına katılım sağlanmıştır.

Uluslararası İşbirliği

2012 yılı içerisinde gerçekleştirilen uluslararası çalışmalar kapsamında; Belçika'da DGÖ Yasadışı Uyuşturucu Trafik Küresel Forumu, Ukrayna'da AB Sınır Denetim Gücü Toplantısı, Avusturya'da Uyuşturucu Maddeler Komisyonu Toplantısı, Bosna Hersek'te SELEC 18. Görev Gücü Toplantısı, Fransa'da POMPIDOU Toplantısı, Rusya'da Basitleştirilmiş Gümrük Hattı Toplantısı ve Macaristan'da Customs 2013 çerçevesinde gerçekleştirilen bilgi değişimi ve uygulamaya yönelik çalışmalara katılım sağlanmıştır.

2012 yılı içerisinde yürütülen bölgesel ve ikili işbirliği faaliyetleri sonucu, ülkemiz üzerinden Avrupa'ya eroin kaçakçılığı yapan bir suç organizasyonuna yönelik Makedon polisi ile yürütülen müşterek çalışmalar sonucu 4 olayda toplam 192 kg eroin ele geçirilmiştir. Yürütülen inceleme analiz sonuçları ülkemizde ve SELEC Merkezinde düzenlenen operasyonel toplantılarda karşılıklı olarak değerlendirilerek devam eden süreçte ülkemizde 35 kg. Eroin ve Makedonya'da 11 kg. Eroin daha ele geçirilmiştir.

İkili işbirliği çerçevesinde ABD Uyuşturucuyla Mücadele Birimi (DEA) ve Belçika Gümrük İdaresi ile havayolu posta ve kargo yoluyla yapılan uyuşturucu kaçakçılığı faaliyetlerine yönelik yürütülen çalışmalar neticesinde; İstanbul'da gönderici şahıslara yönelik inceleme ve araştırmalar yapılarak takip edilen gönderilerde Belçika'da 7,5 kg ve ABD'de 5,5 kg. afyon sakızı ele geçirilmiştir.

İsviçre/Zürich Havalimanı Suç Soruşturma Birimi ile gerçekleştirilen işbirliği sonucunda; Brezilya-İsviçre-Türkiye güzergahında havayolu ile İstanbul'a gelen yabancı uyruklu bir şahsın bagajında ve vücudunda 1,1 kg. kokain ele geçirilmiştir.

Kontrollü Teslimat

Narkotik suçlarla mücadele kapsamında, suç faillerinin belirlenmesi, her türlü delilin tespiti, toplanması, kaçak veya kaçak olmasından şüphelenilen mal veya fonların müsaderesi amacıyla kontrollü teslimat uygulamaları gerçekleştirilmekte olup, 2012 yılında birimlerimizce de katılım sağlanan 7 adet kontrollü teslimat sonucu 154 kg. eroin, 22,4 kg. afyon sakızı, 630 gr. kokain, 709 gr. metamfetamin ve 2,5 kg. meskalin maddesi ele geçirilmiştir

2012 Yılında Gerçekleştirilen Uyuşturucu Madde Yakalamalarının Değerlendirmesi

Erain: 2008 yılından bu yana güzergah değişimleri ve Afganistan'da afyon ekimindeki düzensizlikler gibi faktörler nedeniyle azalış eğilimindeki eroin yakalama trendi, 2012 yılında gerçekleştirilen 1 ton 398 kg yakalama ile bir önceki yıla göre yaklaşık %300'lük bir artış göstermiştir.

Kokain: 2012 yılında ele geçirilen 171 kg. kokain ile bir önceki yıla göre %120'lik bir artış sağlanmıştır.

Ecstasy: 2012 yılında 1 milyon 314 bin adet ecstasy ele geçirilmiş olup, söz konusu miktar bir yılda ele geçirilen toplam ecstasy bakımından şu ana kadar gerçekleştirilen yakalamalar itibarıyla en yüksek miktar özelliği taşımaktadır.

Metamfetamin: 2012 yılında 30 kg. olarak gerçekleşen metamfetamin yakalaması bir önceki yıla göre %70 azalma göstermiştir.

Sentetik Esrar (Bonza): 2011 yılında 2313 sayılı Kanuna ilave edilerek ülkemizde de uyuşturucu madde olarak kabul edilen sentetik esrar türevlerinin yakalama miktarı 2011 yılında yaklaşık 34 kg iken 2012 yılında % 265 artışla 90 kg.'ye yükselmiştir.

Tablo 18: 2011-2012 Uyuşturucu Madde Yakalamaları

CİNS	2011	2012	DEĞİŞİM %
EROİN	460 kg	1398 kg	203,9
MORFİN	33 kg	0	-----
AFYON	61,533 kg	197,899 kg	221,6
ESRAR	6,38 kg	23,921 kg	274,9
KENEVİR	0,812 kg	0,022 kg	-97,2
KOKAİN	82,436 kg	171,84 kg	108,4
ECSTASY	50.002 Adet	1.314.759 Adet	2529,4
CAPTAGON	0	1880 Adet	-----
AMFETAMİN	12,619 kg	7,245 kg	-42,5
METAMFETAMİN	147,982 kg	30,674 kg	-79,2
SENTETİK ESRA	34,047 kg	90,438 kg	165,6
KHAT	0	35,200 kg	-----
DİĞER	0,067 kg	7,280 kg	10765,6

Gümrüklerde İşlem Gören Araç, Konteyner ve Yolcu Giriş-Çıkış Sayıları

Tablo 19: Gümrüklerde İşlem Gören Araç, Konteyner ve Yolcu Giriş-Çıkış Sayıları

		2008	2009	2010	2011	2012
YOLCU	GELEN	34.703.097	35.779.352	37.956.840	43.785.502	46.017.852
	GİDEN	34.976.002	36.300.665	37.913.518	43.851.746	45.793.904

TIR	GELEN	903.854	1.029.898	1.217.512	1.392.460	1.371.940
	GİDEN	921.451	1.051.491	1.231.819	1.379.609	1.374.615
KAMYON KAMYONET	GELEN	240.821	414.817	531.248	557.862	438.026
	GİDEN	241.614	423.778	528.605	574.971	434.054
TANKER	GELEN	43.760	18.417	9.911	3.928	13.124
	GİDEN	41.092	18.168	8.522	299	13.090
OTOBÜS	GELEN	93.505	96.491	131.240	148.914	116.584
	GİDEN	95.686	98.096	132.893	151.518	120.130
OTOMOBİL	GELEN	1.060.641	1.261.732	1.851.696	1.934.360	1.468.110
	GİDEN	1.061.597	1.264.216	1.848.293	1.931.541	1.453.542
GEMİ	GELEN	42.432	43.241	45.303	46.993	47.396
	GİDEN	41.925	41.600	44.677	45.841	47.448
RO-RO	GELEN	2.715	2.642	2.588	2.695	3.513
	GİDEN	2.733	2.560	2.544	2.642	3.448
YAT	GELEN	6.680	7.582	8.762	10.933	10.274
	GİDEN	5.703	6.184	6.959	8.054	8.456
UÇAK	GELEN	177.129	191.589	207.438	244.708	255.473
	GİDEN	175.933	188.919	207.946	263.169	256.850
KONTEYNER	GELEN	1.723.978	1.471.073	1.852.148	1.889.687	2.210.398
	GİDEN	1.697.320	1.505.332	1.770.822	1.842.606	2.150.438
DİĞER ARAÇ	GELEN	16.292	23.240	23.757	35.029	28.172
	GİDEN	9.897	13.211	14.634	20.161	27.616
TOPLAM ARAÇ	GELEN	4.311.807	4.560.722	5.881.603	6.267.569	5.963.010
	GİDEN	4.294.951	4.613.555	5.797.714	6.220.411	5.889.687

Kaçakçılıkla Mücadelede Kullanılan Programlar

1. Gümrük İhbar Programı,
2. Kara Kapıları Taşıt Takip Programı,
3. Kaçakçılık Bilgi Bankası (KBB) Programı,
4. Gemi Takip Programı (GTP),
5. Konteyner Takip Programı (KTP) (tasarım aşamasında), Mersin Liman işleticisi olan MIP Firması Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı arasında çalışmalar sürdürülmektedir. Son toplantıya Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünden de katılım sağlanmıştır. Söz konusu firma tarafından muhafaza idaresine ihtiyaç duyulan verilerin (konteyner yeri, numarası v.b.) elektronik ortamda verileceği belirtilmiştir.
6. Liman Yönetimi Bilgi Sistemi, (LYBS)
7. Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH) Sistemi,
8. Otomatik Tanımlama Sistemi (AIS),
9. Silah Takip Programı,
10. Alo 136 Gümrük Muhafaza İhbar Hattı,
11. Gümrük Güvenlik Sistemleri (GÜMSİS): Gümrük sahalarının denetim ve kontrolünü, araçların kayıt ve takibini sağlamak üzere;
  - Araç ve Konteyner Tarama (X-Ray),
  - Plaka Okuma,
  - Kapalı Devre Televizyon Sistemi (CCTV),
  - Araç Takip,
  - Nükleer Madde Tespit ve Algılama,

sistemleri sınır kapılarımızda kurulmuş olup, merkezde konuşlandırılmış bulunan Sistem

Komuta ve Kontrol Merkezi (SKKM) tarafından 24 saat süreyle takip edilmektedir.

Kaçakçılıkla Mücadelede Kullanılan Araç ve Cihazlar

Kaçakçılıkla etkin mücadele için, teşkilatımızın mevzuat, personel ve idari alt yapısının fiziki ve teknik yönlerinde iyileştirilmesinin yanı sıra modern teknolojiye dayanan araç ve cihazların da yenilenme ve iyileştirilmesi çalışmalarına ayrı bir önem verilmektedir.

Kapalı Devre Televizyon Sistemleri (CCTV)

AB Projesi ve Yap-İşlet-Devret Projesi kapsamında gümrük sahalarında belirlenen yerlere güvenlik ve kontrolü sağlamak amacıyla yerleştirilen hareketli ve sabit kameralar ile Kapalı Devre TV Sistemi kurulmuştur. Kamera görüntüleri saha içerisindeki bir merkezden izlenebilmekte ve kayıt edilebilmektedir. Sistemin istenilen görüntüyü büyütme, işleme ve depolama kabiliyeti bulunmaktadır. Habur, Cilvegözü, Hamzabeyli, Dereköy, Dilucu, Esendere, Mersin, Samsun, Çeşme, Öncüpınar, Haydarpaşa, Kapıkule, Sarp, Gürbulak ve İpsala'da CCTV sistemleri mevcuttur.

Ayrıca, Bakanlık yeni binasında Komuta Kontrol Merkezine Video Wall Sisteminin kurulumu tamamlanmış ve Geçici Kabulleri yapılmıştır.

Gürbulak'ta işletici kuruluş UND ile yapılan sözleşme kapsamında sahadaki CCTV sistemi tamamen yenilenmiştir.

Araç Tarama Cihazları: Bakanlığımızın kaçakçılıkla mücadelede kara, deniz ve hava gümrük kapılarında etkin hizmet verilebilmesi amacıyla kullanılan tarama sistemlerine ait detaylı bilgi aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 20: Tarama Sistemleri Detayları

X-Ray Bagaj Tarama Sistemleri (Kurulumları Tamamlanan)				
	CİNSİ	KAYNAĞI	YERİ	TEMİN YILI
1	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Karkamış (Öncüpınar'dan 2010 yılında taşınan)	2001
2	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Kapıkule	2009
3	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	İpsala	2009
4	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Hamzabeyli	2009
5	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Sarp	2009
6	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Gürbulak	2009
7	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Esendere	2009
8	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Cilvegözü	2009
9	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Habur	2010
10	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Akçakale	2010
11	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Dilucu	2010
12	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Yayladağı	2010
13	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Dereköy	2010
14	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Öncüpınar	2010
15	X-Ray (Bagaj)	Mardin Valiliği	Nusaybin	---
16	X-Ray (Bagaj)	İşletici Kuruluş	Seka Taşucu Limanı	2010
17	X-Ray (Bagaj)	İşletici Kuruluş	Taşucu Belediye Limanı	2010
18	X-Ray (Bagaj)	Hakkari Valiliği	Kapıköy	2010
19	X-Ray (Bagaj)	İşletici Kuruluş	Antalya Limanı	2011
20	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Bakanlık Binası	2011
21	X-Ray (Mobil Bagaj)	Hibe	Esenboğa	2011
22	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Kapıkule	2011
23	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Habur	2011

24	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	İpsala	2011
25	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Türkgözü	2011
26	X-Ray (Bagaj)	İşl.Kuruluş GTİ	Sarp	2012
27	X-Ray (Bagaj)	İşl.Kuruluş GTİ	Sarp	2012
28	X-Ray (Bagaj)	İşl.Kuruluş UND	Gürbulak	2012 (Henüz faal değil)
29	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Kapıkule Yolcu Sal.	2012
30	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Kapıkule GAR	2012
31	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Pazarkule	2012
32	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	İstanbul AHL	2012
NOT: Ayrıca, İşletici kuruluş Devlet Hava Meydanları tarafından kurulup Muhafaza İdaresinin kullanımına verilen 15 havalimanında bagaj x-ray tarama cihazları mevcuttur.				
X-Ray Araç ve Konteyner Tarama Sistemleri (Kurulumları Tamamlanan)				
1	X-Ray (mobil)	Bütçe	Ambarlı-Habur- Kapıkule Ekim/2011'de Öncüpınar'a kaydırıldı	2003(2008)(2011)
2	X-Ray (yarı sabit)	Bütçe	Kapıkule	2003
3	X-Ray (yarı sabit)	Bütçe	İpsala	2003
4	Gamma-Ray	İşletici kuruluş	Pendik	2005
5	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Habur-Giriş	22.05.2008
6	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Habur-Çıkış	14.06.2008
7	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Cilvegözü	19.05.2008
8	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Hamzabeyli	23.05.2009
9	X-Ray (yarı sabit)	AB Projesi	Ambarlı Limanı	28.03.2008
10	X-Ray (yarı sabit)	AB Projesi	Alsancak Limanı	01.04.2008
11	X-Ray (yarı sabit)	AB Projesi	Mersin Limanı	28.03.2008
12	X-Ray (yarı sabit)	AB Projesi	Gürbulak	31.03.2008
13	X-Ray (yarı sabit)	AB Projesi	Samsun Limanı	31.03.2008
14	X-Ray (mobil)	İşletici kuruluş	Tekirdağ Akport Limanı	06.12.2010
15	Z Backscatter Van	Hibe	15 Eylül 2012'de Kapıkule'den İskenderun'a taşındı.	2008
16	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Kapıkule (TIR Giriş)	01/03/2011
17	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Kapıkule (TIR Çıkış)	01/03/2011
18	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Sarp	10/06/2011
19	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Nusaybin	Aralık /2011 geç.kab.yapıldı.
20	Tren X-Ray	2009 AB Projesi	Kapıköy	Aralık /2012
Araç ve Konteyner Tarama Sistemleri (Kurulacaklar)				
1	X-Ray (Mobil)	TCDD	Haydarpaşa	15/12/2011 tarihinde İhalesi tamamlanmış olup, Nuctech firmasının ihaleyi kazandığı bilgisi alınmıştır. - Firmanın üretim çalışmaları devam etmektedir.
Araç ve Konteyner Tarama Sistemleri (Alımı Planlananlar)				
1	X-Ray (Mobil) (5 adet)	2009 AB Projesi	Kurulum yerleri için sahalara gidilerek gerekli tespitler yapılmıştır.	İhale değerlendirme çalışmaları bitmiş olup, yüklenici firma ile sözleşme imzalanmıştır. Cihazlar üretim aşamasında olup 2013 yılı içinde kurulum çalışmaları başlayacaktır.
2-	X-Ray (Mobil) (5 adet)	Bütçe	İhtiyaç duyulan idareler tespit edilmiştir	2013 yılı son çeyreğinde kurulumları planlanmaktadır

Bagaj X-Ray Tarama Sistemleri (Kurulumu Planlanan)			
1	X-Ray (Mobil Bagaj) (15 Adet)	2012 AB Projesi	Proje aşamasında. Proje onaylanmış olup, teknik şartname üzerinde çalışmalar devam etmektedir.
2	X-Ray (Kargo) (4 adet)	Bütçe	Cihazların ihalesi tamamlanmış olup, Firmanın cihazları kurulum çalışmaları devam etmektedir
3-	X-ray (Bagaj) (9 adet)	Bütçe	2013 yılında kurulumu planlanan
4	X-Ray (Kargo) (6 adet)	Bütçe	2013 yılında kurulumu planlanan

Motorbotlar: Deniz bağlantılı Bölge Müdürlüklerimizde 14 adet motorbot, 1 adet Zodyak bot kullanılmaktadır.

Dedektör Köpekler: Bakanlığımız, teknolojiye yaşanan hızlı değişimin beraberinde kaçakçılık yöntemlerinde görülen farklılaşma karşısında uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede etkinliğin artırılması amacı ile narkotik dedektör köpekler 1998 yılından itibaren kullanmaya başlamıştır.

Uyuşturucu madde, silah ve çay-tütün kaçakçılığının engellenmesi için önemli bir araç olan Dedektör Köpeklerin sayısı 2010 yılında 30 iken 2012 yılında 55'e ulaşmıştır. Mevcut dedektör köpeklerin 37'si narkotik, 14'ü çay-tütün, 4'ü de silah-bomba ve mühimmat branşlarındadır.

Diğer taraftan, kaçakçılıkla daha etkin ve değişen koşullara karşılık verecek şekilde mücadele edilmesi için Bakanlığımız bünyesinde 26.264 m²lik bir alana yayılmış modern bir Köpek Eğitim Merkezi kurma çalışmaları devam etmekte olup, Merkezin 2014 yılında faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

Ulusal Marker Ölçüm Cihazları ve Denetim Aracı: EPDK ile imzalanan işbirliği protokolü kapsamında 40 adet ulusal marker kontrol cihazı alınmış olup, kalibrasyon işlemleri altı ayda bir TÜBİTAK tarafından yapılmaktadır. Söz konusu cihazların 16 Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine dağıtımı yapılmıştır.

Soğuk Hava Depolu Arama Hangarı: 2004 yılı AB Katılım Öncesi Mali İşbirliği Programı çerçevesinde İzmir/Alsancak ve Mersin limanlarında inşası planlanan Soğuk Hava Depolu Arama Hangarlarının 04-05.11.2009 tarihleri arasında kesin kabul işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Diğer Cihazlar: Kaçakçılıkla mücadele amacıyla alınan diğer cihazlara ilişkin döküm aşağıda verilmiştir.

Tablo 21: Diğer Teknik Cihazlar

	CİNSİ	KAYNAĞI	TEMİN YILI
1	Arama çantası (8 adet)	Hibe	2008
2	Kişisel Arama Seti (200 adet)		2008
3	IONSCAN (masa tipi) (1 adet)		2009
4	Nark.ve Patlayıcı İz dedektörü (5 adet)		2009
5	XRF Metal Dedektörü (7 adet)		2009
6	Yoğunluk Ölçüm Cihazı (15 adet)		2009
7	Yoğunluk Ölçüm Cihazı (15 adet)		2010
8	Videoskop (5 adet)		2010

9	9 set Sabre 4000 sarf malzemeleri		2010
10	100 arama sondaj aparatı		2010
11	200 kişisel arama seti		2010
12	50 lazermetre		2010
13	10 adet Araç sökme takımı		2010
14	50 adet Radyasyon El Dedektörü		2011
15	10 adet kaçak eşya arama çantası		2011
16	5 adet fiberskop cihazı		2011
17	Nark.ve Patlayıcı İz dedektörü (15 adet)		2008
18	Yoğunluk Ölçüm Cihazı (13 adet)		2008
19	Videoskop (4 adet)		2008
20	Mobil Ekip Aracı Panel tipi (5 adet)		2009
21	Büyük (NDK aracı) (1 ad)		2009
22	Küçük (NDK aracı) (9 adet)		2009
23	Videoskop (12 adet)		2009
24	Yoğunluk Ölçüm Cihazı (10 adet)		2009
25	Telefon Veri Alma Seti (4 adet)		2009
26	Mini kamera seti (10 adet)		2009
27	24 adet lazermetre		2009
28	100 elektrikli jop		2009
29	Kamera (25 adet)		2009
30	Dijital fotoğraf makinesi (27 adet)		2009
31	Araç Sökme Takımı (22 adet)		2009
32	Pikap (3 adet)		2010
33	NDK Aracı (büyük 1 adet)		2010
34	NDK Aracı (küçük 5 adet)		2010
35	XRF Metal Dedektörü (1 adet)		2012
36	CT 30 Arama Çantası (2 adet)		2012
37	Videoskop (10 adet)		2012
38	Yoğunluk Ölçüm Cihazı (10 adet)		2012
39	Lastik Sökme Takma Makinesi (6 adet)		2012
40	Tabanca (1500 adet)		2012
41	Uyuşturucu Test Kiti (200 adet)		2012
42	Gemi Kontrol Arama Ekipleri İçin Malzeme	BÜTÇE	2012
43	Karbondiyoksit Ölçüm Cihazı (9 adet)		2012
44	ATS Mobil Ünitesi (100 adet)		2012
45	Binek Araç (2 adet)		2012
46	Dedektör Köpek Nakil Aracı (2 adet)		2012

Nükleer Madde Tespit ve Algılama Sistemi: Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından 2007 yılı içerisinde başlatılan çalışma kapsamında tüm sınır kapılarımız ile limanlarımıza kurulacak olan nükleer madde dedektör sistemlerinin tüm kara hudut kapılarımızda kurulumu tamamlanmıştır. Limanlarımızda kurulumlar devam etmektedir.

Gemi Takip Programı (GTP): Gümrüklerin Modernizasyonu Projesi kapsamında limanlarımızdaki denetimleri kuvvetlendirerek deniz yolu ile yapılan kaçakçılığı önlemek için oluşturulan, Bakanlığımız merkez ve taşra idareleri arasında on-line çalışan Gemi Takip programı; liman ve iskelelerin bağlı bulunduğu tüm Gümrük ve Gümrük Muhafaza İdareleri tarafından aktif olarak kullanılmaktadır.

Gemi Takip Programı, hedeflenen amaçlar ve ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilmektedir. Merkezi Bilge Sistemi üzerinden çalışacak olan ve test aşamasında bulunan programın yeni sürümü ile birlikte, eski sürümde alınan bilgilerin yanında; gemi stok listesi, mürettebat listesi, mürettebat kişisel eşya listesi ve yolcu listesinin de program üzerinden elektronik ortamda alınması; kargo manifestolarına veya yüke ilişkin özet beyan bilgilerine (ilgili programlar arasında yapılacak entegrasyondan sonra) program üzerinden erişilmesi ve riskli sevkiyatlar ile gemi, kaptan, acente, donatan ihbarlarının yanı sıra; mürettebat, yolcu ve konteyner ihbarlarının da yine program üzerinden elektronik ortamda takip edilmesi suretiyle, kaçakçılıkla mücadele etkinliğinin artırılması öngörülmektedir.

Alo 136 Gümrük Muhafaza İhbar Hattı: Kaçakçılıkla daha etkin mücadele edebilmek ve 7 gün 24 saat her türlü ulusal ve uluslararası kaçakçılık ihbarını alabilmek amacıyla oluşturulan **Alo 136 Gümrük Muhafaza İhbar Hattı**, oluşturulmuştur.

Varış Öncesi Yolcu Bildirimlerinin Alınması Ve Analizi Projesi: Proje kapsamında ülkemize dış hat yolcusu taşıyan havayolu firmalarının sektördeki paylarına ilişkin bir çalışma tamamlanmıştır. Ayrıca havayolu firmalarından alınacak bilgilerin listesi üzerinde çalışmalar devam etmektedir. Projenin 2013 yılı sonunda pilot uygulamaya geçmesi, 2014 yılı ortalarında tamamlanması planlanmıştır.

İstihbarat Kapasitesinin Artırılması (G2G) Projesi:Türk Gümrük Muhafaza Teşkilatının istihbarat kapasitesinin artırılması amacıyla 29 Kasım 2011 tarihinde Hollanda Hükümeti ile G2G (Government to Government) kapsamında yürütülmeye başlanan proje kapsamında strateji belgesi ile istihbarat konulu "El Kitapları" hazırlanmış ve 2 hafta süresince "Eğiticilerin Eğitimi" programı düzenlenmiştir.

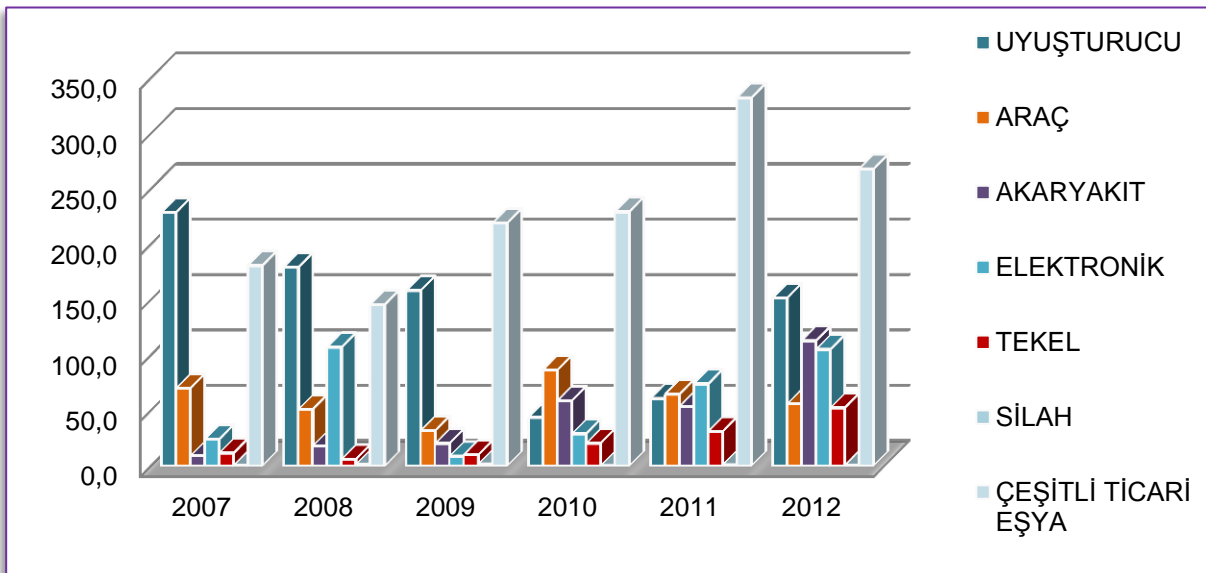
Kaçak Yakalamaları

Kaçakçılığa karşı yürütülen etkin mücadele sonucu;

2008 yılında,	1.637 olayda 508,5 milyon TL değerinde,
2009 yılında,	1.453 olayda 450,4 milyon TL değerinde,
2010 yılında,	3.322 olayda 468,3 milyon TL değerinde,
2011 yılında,	2.793 olayda 617,9 milyon TL değerinde,
2012 yılında,	2.695 olayda 743,7 milyon TL değerinde

kaçakçılık olayı ortaya çıkarılmıştır.

Grafik 14: Kaçak Eşya Yakalamaları (Milyon TL)

Uyuşturucu Madde Kaçakçılığıyla Mücadele

Ülkemiz bulunduğu coğrafi konumu itibari ile uyuşturucu kaçakçılığı güzergahı üzerinde eroin kaçakçılığında doğudan batıya; sentetik maddelerin kaçakçılığında ise batıdan doğuya transit bir konumda yer almaktadır. Son yıllarda ülke içerisinde genç nüfus arasında sentetik uyuşturucu tüketiminde de bir artış yaşanmaktadır.

Uyuşturucu kaçakçılığıyla mücadelede etkinliğin artırılması amacıyla, teknik donanım ve idari kapasitesinin geliştirilmesi, ileri düzey eğitimlerin yoğunlaştırılması ve kaçakçılıkla mücadeleci birimlerde nitelikli personel istihdamı, uluslararası ya da bölgesel kuruluşlar, AB ülkeleri ve ABD gibi gelişmiş uygulamalara sahip ülkelerle yürütülen faaliyetler olmak üzere çok yönlü yaklaşımla çalışmalar yürütülmektedir.

Uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede, başta Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC), Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT), Dünya Gümrük Örgütü (WCO) ve Güneydoğu Avrupa Kolluk Merkezi (SELEC) olmak üzere uluslararası, bölgesel ve ikili işbirliği çalışmaları sürdürülmektedir. Bu kapsamda, güncel yakalama trendlerinin ve kaçakçılıkla mücadele yöntemlerinin paylaşılması, ortak çalıştay ve seminerlere katılım, çalışma ziyaretleri ve operasyonel işbirliği faaliyetleri sürdürülmektedir.

Bakanlığımızca yürütülen kapsamlı faaliyetler neticesinde olay sayısı, yakalama miktarı ve yakalanan madde çeşitliliğinde önemli artışlar sağlanmıştır. Son yıllarda sadece gümrük muhafaza ekipleri tarafından ele geçirilen afyon türevi miktarı, Balkan Rotası üzerinde ülkemizden sonra yer alan Yunanistan ve Bulgaristan'ın gümrük ve polis birimlerince ele geçirilen toplam yakalama miktarının üzerindedir.

Metamfetamin ve sentetik esrar gibi maddelerdeki kaçakçılık trendleri Bakanlığımız birimlerince birçok ülkeden önce fark edilerek Güneydoğu Avrupa Kolluk Merkezi (SELEC) gibi platformlarda dile getirilmekte, uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede güncel eğilimlerin paylaşılması ve bu çerçevede gerekli tedbirlerin alınması bakımından özellikle bölge ülkelerine öncülük edilmektedir. Diğer yandan, sınır kapılarımızda gerçekleştirilen son derece başarılı uyuşturucu madde yakalamaları Avrupa Birliği ülkeleri ve Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC) gibi uluslararası kuruluşlarca da büyük bir takdirle karşılanmaktadır.

Yasadışı Göç

Yasadışı göçle mücadelenin ilk adımı hudut kapılarında alınan önlemlerdir. Göçmen kaçakçılığı ile mücadele kapsamında, canlıya ve karbondioksit gazına duyarlı GAS-DATA cihazları ile limanlar, hava limanları ve kara kapılarında TIR dorseleri ve konteynerler de sürekli kontroller yapılmaktadır. Ayrıca, yasal düzenleme ile göçmen kaçakçılığında kullanılan araçlara el konulmakta ve araç sahiplerine ağır para cezaları uygulanmaktadır. Göçmen kaçakçılığında sorumluluğu olduğu tespit edilen firmaların da taşıma yetki belgeleri iptal edilmektedir. Yasadışı göçmenlerin yakalandığı gümrük muhafaza idareleri bazında dağılım aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 22: Yasadışı Göçmenlerin Yakalandığı Gümrük Muhafaza İdareleri

	2008	2009	2010	2011	2012
ALSANCAK	26				
AMBARLI		6	7	17	3

ÇEŞME	10		3	12	1
DİLUCU			2	16	70
GÜRBULAK				4	
HALKALI	-	26	6	-	
HAYDARPAŞA	4	25			
İPSALA	222	219	109	34	16
KAPIKULE	37	76	37	44	102
MERSİN LİMANI	11	63	8	5	
PAZARKULE	1	1		1	1
PENDİK	9	14	4		
TAŞUCU LİMANI	1		2		
SARP	8	2	39	66	38
DİĞER	13	53	29	7	7
TOPLAM	342	485	246	206	238

Tablo 23: Yakalanan Yasadışı Göçmenlerin Uyrukları

YILLAR	UYRUĞU					
	TÜRKİYE	IRAK	PAKİSTAN	FİLİSTİN	SURİYE	DİĞER
2008	77	111	3	48	10	93
2009	123	51	69	66	25	151
2010	28	12	-	36	4	166
2011	19	16		32	11	128
2012	10	18	-	58	24	128

Uluslararası Operasyonlar

Bakanlığımız, diğer ülkelerin gümrük idareleri ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği halinde müştereken yapılan operasyonlarda;

2008 yılında; 375 kg eroin maddesi, 1.616 adet Bulgar marka sahte kol saati, 3.647 parça sahte otomobil parçası, 5.000 adet sahte gözlük, muhtelif markalarda olmak üzere 500.626 paket sigara, 150 parça dikiş makinesi ve uzak doğu menşeli elektronik eşya,

2009 yılında; 11.489.825 paket sigara, 27,050 kg eroin,

2010 yılında; 60.995 paket sigara, 500.000 paket sigara filtresi ve yolcu beraberinde 170 adet cep telefonu,

2011 yılında; 31 kg. eroin, 2.919.5000 paket sahte sigara, 10.000 paket sigara kağıdı(makaron), 31 litre alkollü içki, 56.200 adet sigara, 13.193 adet lüks cep telefonu ile 5913 parça batarya ve kulaklık, 63.070 € değerinde iki adet kol saati ile 46 adet bayan kaçak deri kaban ele geçirilmiştir.

2012 yılında; uluslararası işbirliği temelinde; Rusya, KKTC, Almanya, Bulgaristan, İsviçre, İspanya, Güneydoğu Avrupa Kolluk Merkezi (SELEC), INTERPOL ve Dünya Gümrük Örgütü ile gerçekleştirilen 17 operasyonda 32,492 kg. eroin, 6,668 kg kokain, 3,110 kg metamfetamin, 11.221.040 adet sahte sigara, 21.555.400 adet sigara kağıdı(makaron), 916 adet lüks cep telefonu ile 345 parça batarya ve kulaklık, 575 adet kol saati, 3134 sahte gözlük, 916 adet tekstil malzemesi ile 16 kg bijuteri olmak üzere toplam 3 milyon 52 bin TL değerinde uyuşturucu madde ve kaçak eşya, yakalaması gerçekleştirilmiştir. 2012 yılında

gerçekleştirilen yakalama sayısı ve değeri son on yılın en iyi performansıdır.

İÇ TİCARET HİZMETLERİ

TOBB, ODA VE BORSALARA YÖNELİK HİZMETLER

Ülkemizde; 181 adet ticaret ve sanayi odası, 57 adet ticaret odası, 12 adet sanayi odası, 2 adet deniz ticaret odası ve 113 adet ticaret borsası olmak üzere toplam 365 adet oda ve borsa faaliyet göstermektedir.

Ticaret ve/veya sanayi odaları, deniz ticaret odaları ile ticaret borsaları ve bunların üst birliği olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin mevzuat ve uygulamalarına dair iş ve işlemler yürütülmekte ve bunlarla ilgili düzenlemeler yapılmaktadır.

12 Temmuz 2012 tarih ve 28351 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6353 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 30'uncu maddesi ile 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nun 81'inci maddesinin beşinci fıkrası değiştirilmiştir.

"Odalarda Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik", "Ticaret Borsalarında Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik", "Oda Muamelat Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile "Borsa Muamelat Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 101' inci maddesi uyarınca Bakanlığımızca onaylanarak Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

MERSİS (Merkezi Sicil Kayıt Sistemi)

Tüzel kişiliklerle ilgili bilgilerin tek bir numara ile bir sistemde birleştirilmesini sağlamak suretiyle ticaret sicili işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesi, şirket kuruluşlarının online yapılabilmesi ile tüzel kişilere ait kayıtların güncel halde elektronik ortamda merkezi bir sistemde tutulması, kamu kurum ve kuruluşları ile üçüncü kişiler tarafından tüzel kişilere ait istenilecek her türlü bilgi ve belge taleplerinin zamanında, eksiksiz ve tam olarak güncel bir şekilde ilgililere ulaştırılması amacıyla yürütülmekte olan **Merkezi Sicil Kayıt Sistemi** (MERSİS) ile çevrimiçi şirket işlemleri ve bütün ticaret sicil işlemlerinin mersis.gumrukticaret.gov.tr portalı üzerinden gerçekleştirilmesine imkan sağlanmıştır.

16.4.2010 tarih 27554 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Merkezi Tüzel Kişilik Bilgi Sisteminin Ticaret Sicili Memurluklarında Uygulanması Hakkında Tebliğ (İç Ticaret 2010/ 1) ile uygulamanın 19.04.2010 tarihinde Mersin TSM'de başlatılması, diğer ticaret sicili memurluklarının da kademeli olarak sisteme dahil edilmesi hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda, Mersin TSM'de elektronik ortamda yer alan aktif ve pasif tüm işletmelerin ticaret sicil esas defteri kayıtlarında yer alan tüm bilgileri MERSİS'e aktarılmıştır.

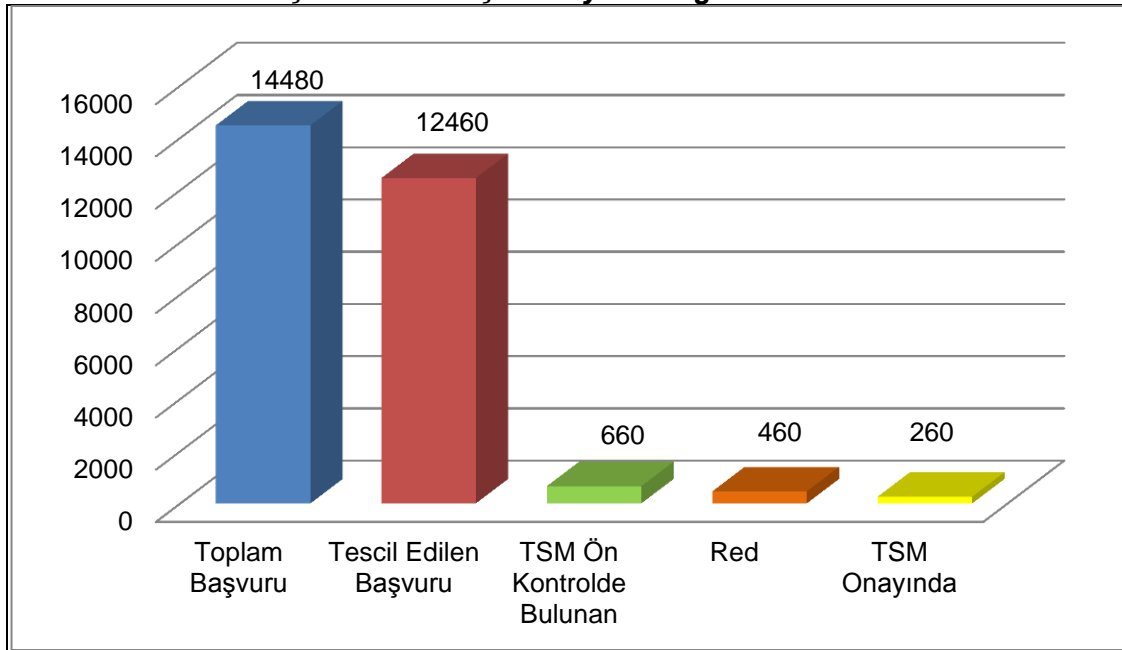
Ülkemiz ve işletmelerimiz açısından çok önemli projelerden biri olan ve Bakanlığımızca oluşturulan Merkezi Sicil Kayıt Sistemi MERSİS ile gerçek ve tüzel kişilerle ilgili ticaret sicili kayıtları ile tescil ve ilan edilmesi gereken içeriklerin düzenli olarak depolanması, elektronik ortamda sunulması ve erişime açılması hedeflenmektedir.

Sistem, Nisan 2010 tarihinde Mersin ilinde pilot olarak uygulanmaya alınmıştır. Mersin

(Merkez, Tarsus, Silifke, Erdemli, Mut, Anamur), Denizli, Samsun, Sakarya (Merkez, Akyazı), Gaziantep, Konya, Aksaray, Malatya, İzmir (Merkez, Bergama, Torbalı, Tire, Ödemiş), Hatay, Aksaray, Antalya, Diyarbakır, Manisa, Ankara, Kahramanmaraş Ticaret Sicili verileri sisteme aktarılmış ve uygulama üzerinden hizmet vermeye başlanmıştır. Toplam işletme verilerinin % 60'ı olan 1.737.344 işletmenin 8.198.478 tescil kaydı sisteme aktarılmıştır.

2013 yılında ticaret sicili müdürlükleri veri aktarım ve yaygınlaştırma çalışmaları tamamlanacaktır. Önümüzdeki dönemde esnaf, serbest meslek erbabı, meslek örgütleri (sendikalar, odalar, birlikler ve bunların üst kuruluşları), kamu kurum ve kuruluşları ve diğerleri (apartman yöneticiliği vb) gerçek ve tüzel kişileri de kapsayacak şekilde ülke düzeyindeki tüm ekonomik birimlerin sisteme dahil edilmesi amaçlanmaktadır.

Grafik 15:Tescil Başvurularına İlişkin Sayısal Bilgiler

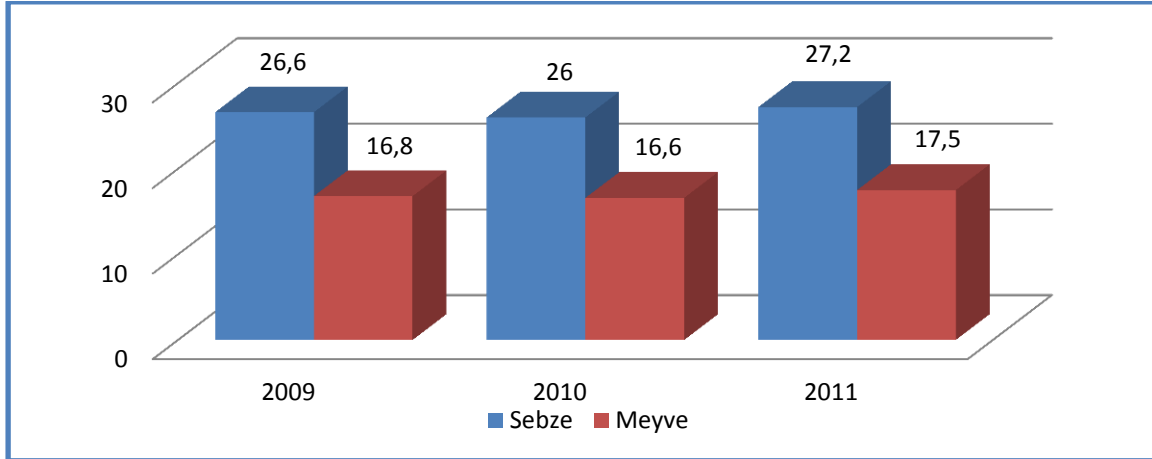

Sebze ve Meyve Ticaretine Yönelik Hizmetler

Ülkemiz, coğrafi konumu, üretime uygun verimli ve geniş Tarım alanları, değişik bölgelerin ekolojik farklılıkları sayesinde meyve ve sebzelerin iyi koşullarda ve kaliteli olarak yetişebildiği nadir ülkelerden biridir. Yurdumuzda yılda yaklaşık 45 milyon ton meyve-sebze üretilmektedir.

Grafik16:Sebze Ve Meyve Üretim Miktarı (Milyon Ton)

Yaşanan sorunlar ve 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve değişikliklerinin sebze ve meyve ticaretini düzenlemekteki yetersizliği, sebze ve meyve ticaret hacminin büyüklüğü, Avrupa Birliği mevzuatına uyumun sağlanması ve toptancı halleri ile pazar yerlerinin yeniden yapılandırılması gerekliliği yeni bir düzenleme yapılmasını zorunlu kılmıştır. Bu nedenle 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun 26/03/2010 tarihli ve 27533 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

1/1/2012 tarihinde yürürlüğe giren bu Kanunla, genel olarak;

- Bu alanda rekabetçi yapının sağlanması,
- Üreticinin, emeğinin karşılığını alabilmesi,
- Tüketicinin, yeterli, kaliteli, güvenilir, sağlıklı ve uygun fiyatlı mal talebinin karşılanabilmesi,
- Maliyetlerin düşürülmesi,
- Gıda güvenilirliğinin temin edilmesi,
- Kayıt dışılığın önlenmesi,
- Tedarik, dağıtım ve satışta etkinliğin sağlanması,
- Toptancı halleri ile pazar yerlerinin çağdaş bir altyapıya kavuşturulması,
- Üretici ve tüketicilerin hak ve menfaatlerinin korunması,
- Meslek mensuplarının faaliyetlerinin düzenlenmesi amaçlanmıştır.

Hal Kayıt Sistemi

5957 sayılı Kanuna istinaden Bakanlığımız bünyesinde elektronik ortamda web tabanlı çalışan Hal Kayıt Sistemi kurulmuştur. Sistem 15 Aralık 2012 tarihinde faaliyete başlamış. Ancak resmi olarak 15 Şubat 2012 tarihinde faaliyete geçirilmiştir. Sistem üzerinden bildirim işlemleri yapılmaktadır. Sistemin iyileştirme ve güncelleme çalışmaları devam etmektedir.

Tablo 24: Hal Kayıt Sistemi 2012 Yılı İstatistik Verileri

Mevcut Toptancı Hal Sayısı	194
Özel Toptancı Hal Sayısı (Bunlardan 2 Adeti İstanbul’da 1 Adeti Aydın Çine’de Faaliyet Göstermektedir.)	3
İşletim Yetkisi Devredilen Toptancı Hal Sayısı (Ordu Belediyesi Toptancı Hali, Denizli Belediyesi Toptancı Hali)	2
Toptancı Hallerindeki Toplam İşyeri Sayısı	11313

Faaliyetteki İşyeri Adedi	9452
Boş Bulunan İşyeri Adedi	1939
Komisyoncu Sayısı	7752
Tüccar Sayısı	1828
Bakanlığımızca Verilen Üretici Örgütü Belgesi	584

Hal Kayıt Sistemi Çağrı Merkezi Hizmeti

Hal Kayıt Sistemi Çağrı Merkezi 444 0 425 (HAL) numarası üzerinden 15 operatörle yedi gün 24 saat hizmet vermeye başlamıştır.

Çağrı Merkezi üzerinden; bildirim işlemlerinin yapılması, ürün künyesinin sorgulanması, bilgi alınması/şikayet kaydının yapılması, teknik destek hizmeti alınmaktadır.

Hal Kanununun Kamuoyuna Tanıtım ve Eğitim Çalışmaları

Belediye ve toptancı hal personeli ile meslek mensuplarına yönelik olarak 7 ilde (Ankara, İstanbul, Antalya, İzmir, Samsun, Mersin ve Malatya) bölgesel bilgilendirme toplantıları düzenlenmiş ve 2102 kişi katılım sağlamıştır.

Toptancı hallerinde faaliyet gösteren komisyoncu ve tüccarlara, mevzuat ve Hal Kayıt Sistemi üzerinden yapacakları iş ve işlemlere ilişkin olarak uygulamalı eğitim verilmiştir. Bu eğitimler, 20 Eğitimci Personel tarafından 189 toptancı halinde (7 adet toptancı haline mevsimsel nedenlerden dolayı kapalı olduğundan eğitim verilmesi mümkün olamamıştır) 9642 meslek mensubunun katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

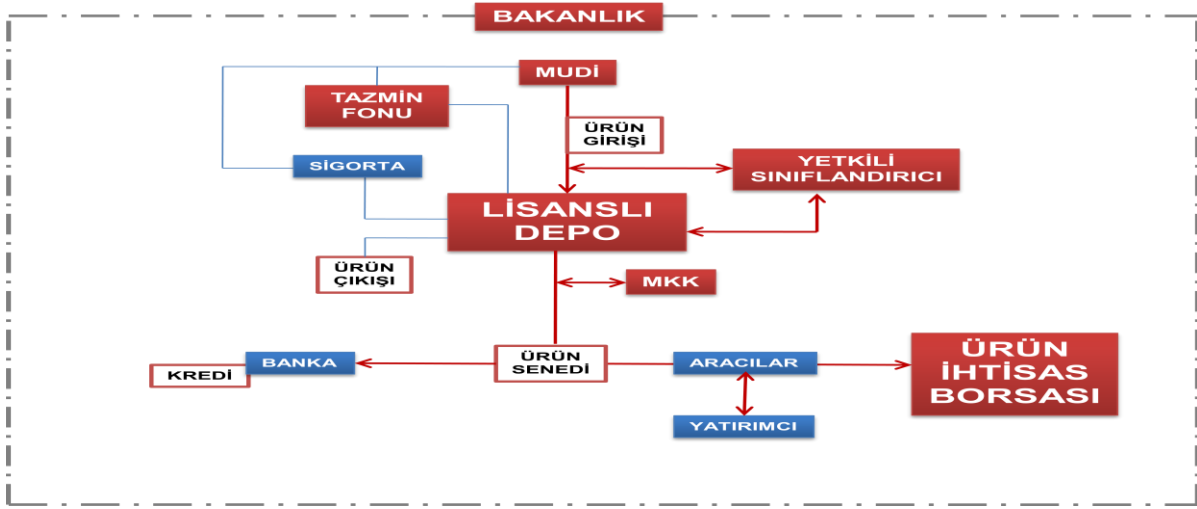
23-28 Eylül 2012 tarihlerinde tüm toptancı hal yöneticilerinin katılımı ile 5957 sayılı Kanun ve bu Kanuna istinaden çıkarılan Yönetmelikler ve Hal Kayıt Sistemi uygulamalarına yönelik olarak geniş kapsamlı ve beş gün süreli konaklamalı bir eğitim toplantısı düzenlenmiştir. Bu toplantıya 200 toptancı hal yöneticisi katılım sağlamıştır.

Çalışmalar kapsamında tanıtım filmi ve 2 adet TV reklam filmi hazırlanmış olup, basın toplantısı, gazete eki insert yayın,pazar yeri standları ve billboard reklamları ile tanıtıma devam edilecektir.

Lisanslı Depoculuk ve Ürün İhtisas Borsacılığına Yönelik Hizmetler

Lisanslı depoculuk ve ürün ihtisas borsacılığı; depolamaya uygun nitelikte olan ve yürürlükteki ürün standartlarına göre tasnif edilmiş ürünlerin (hububat, baklagiller, yağlı tohumlar, pamuk, fındık, zeytin, zeytinyağı gibi) sınıf, kalite ve standartlarının yetkili sınıflandırıcılar tarafından belirlenmesinin ardından, modern altyapıya sahip sağlıklı ortamlarda depolanması ve bu ürünlerin ticaretinin ürünün mülkiyetini temsil eden ürün senetleri vasıtasıyla; konusunda uzmanlaşmış, uluslararası alanda da faaliyet gösterebilecek nitelikteki Ürün İhtisas Borsasında yapılmasını öngören bir sistemdir.

Grafik 17: Lisanslı Depoculuk Sisteminin Genel İşleyişi

Tarım ürünleri ticareti konusunda Dünya'nın önde gelen ülkelerinde uygulanmakta olan ve tarım ürünlerinin ticaretini kolaylaştırmayı, depolanması için yaygın bir sistem oluşturmayı, ürün sahiplerinin mallarının emniyetini sağlamayı ve kalitesini korumayı, ürünlerin sınıf ve derecelerini saptayarak ürün ticaretinin bu ürünlerin mülkiyetini temsil eden ürün senetleri vasıtasıyla yapılmasını temin etmeyi amaçlayan sisteme ilişkin yapılan düzenlemelerle mevzuat alt yapısı tamamlanmış olup, faaliyete geçmesine yönelik çalışmalar 2011-2012 yılları içerisinde artan bir yoğunlukla devam etmiştir. 2013 yılında da çalışmalara devam edilecektir.

Kurulması planlanan Ürün İhtisas Borsasında işlem göreceği olan elektronik ürün senetlerine ilişkin hususları günümüz ihtiyaçlarına cevap verecek biçimde düzenlemeyi amaçlayan ve bu konuda yeni düzenlemeler getiren Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliği 12/11/2011 tarihli ve 28110 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Yönetmelik bahse konu eyleme ilişkin hukuki alt yapıyı oluşturmuştur. İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören hisse senetlerini kayden izlemekle görevli olan Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.'ye 04 Aralık 2012 tarihinde Bakanlığımızca lisans verilerek yetkilendirilmiştir.

Sistemin faaliyete başlamasına yönelik çalışmalar kapsamında;

Ankara, İzmir, Mersin, Edirne, Kırklareli, Bursa, Balıkesir, Hatay, Konya, Adana, Gaziantep, Ordu (Ünye) ve Düzce illerinde hububat, baklagiller, pamuk, zeytin ve zeytinyağı ve fındık konusunda faaliyet göstermek üzere 14 adet şirkete kuruluş izni verilmiştir. Bunlardan 2 adedi yasal süre içerisinde lisans başvurusu yapmadığından kuruluşları iptal edilmiştir. Halen kuruluş izni verilen lisanslı depo işletmesi sayısı 12 adettir. Kuruluşu gerçekleştirmiş olan şirketlerden 2 adedi de faaliyet izni başvurusunda bulunarak lisans almışlardır.

İtiraz üzerine ürünleri analiz etmek, görev alanındaki yetkili sınıflandırıcıların kalibrasyon, uygunluk kontrol ve denetimini yürütmek üzere hububat konusunda Toprak Mahsulleri Ofisine 18 Mayıs 2011 tarihinde fındık konusunda Türk Standartları Enstitüsüne 20 Eylül 2012 tarihinde, pamuk konusunda ise Pamuk Araştırma İstasyonu Müdürlüğüne 7 Kasım 2012 tarihinde referans yetkili sınıflandırıcı lisansı verilmiştir.

Ürünleri analiz etmek, ürünün nitelik ve özelliklerini belirlemek, standartlara uygun olarak sınıflandırmak ve bu hususları belgelendirmek üzere Polatlı Ticaret Borsası bünyesinde bulunan Hububat Teknolojileri Laboratuvarına 13 Haziran 2011 tarihinde yetkili sınıflandırıcı lisansı verilmiştir.

02/07/2012 tarihinde Bandırma Ticaret Borsası bünyesinde bulunan Hububat Laboratuvarı Edincik şubesine, 05/07/2012 tarihinde Lüleburgaz Ticaret Borsası bünyesinde bulunan Hububat Laboratuvarına,05/07/2012 tarihinde Ankara Ticaret Borsası bünyesinde bulunan Ahiboz Hububat Teknolojileri Laboratuvarına, 31/07/2012 tarihinde Çorum Ticaret Borsası bünyesinde bulunan Hububat Laboratuvarına, 29/09/2012 tarihinde Mersin' de bulunan AFC Hububat Laboratuvarına, 08/10/2012 tarihinde Ünye Ticaret borsası bünyesinde bulunan Fındık Laboratuvarına, 07/11/2012 tarihinde Gaziantep Ticaret Borsası bünyesinde bulunan Hububat Laboratuvarına, 09/11/2012 tarihinde Düzce Ticaret borsası bünyesinde bulunan Fındık Laboratuvarına, 04/01/2012 tarihinde Elidaş bünyesinde bulunan Pamuk Laboratuvarına yetkili sınıflandırıcı lisansı verilmiştir.

Ayrıca 2011-2012 yıllarında lisanslı depolarda çalışmak üzere muhtelif illerde ve şirketlerde 22 kişiye Tartıcı Lisansı verilmiştir.

Polatlı Ticaret Borsası, Ürün İhtisas Borsası kuruluncaya kadar lisanslı depo işletmelerince çıkarılacak ürün senetlerinin alım satımı konusunda 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 53 üncü maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca 11 Temmuz 2011 tarihinde yetkilendirilmiştir.

- 26/07/2012 tarihinde Ankara Ticaret Borsası,
  - 26/07/2012 tarihinde Bandırma Ticaret Borsası,
  - 17/08/2012 tarihinde Lüleburgaz Ticaret Borsası,
  - 28/09/2012 tarihinde Ünye Ticaret Borsası,
  - 28/09/2012 tarihinde Çorum Ticaret Borsası,
  - 15/11/2012 tarihinde Düzce Ticaret Borsası,
- yetkilendirilmiştir.

Bakanlığımızdan kuruluş izni alan 12 şirketten bir tanesi olan ve Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO)-Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ortaklığı ile kurulan TMO-TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk A.Ş., anılan mevzuat doğrultusunda faaliyet izni almak için gerekli çalışmalarını tamamlamıştır. Bu çalışmalar, Bakanlığımız tarafından kurulan komisyon tarafından incelenmek suretiyle, Türkiye'de bir ilk olmak üzere;

TMO-TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 40.000 Ton kapasiteli Polatlı/Ankara şubesine 13/07/2011 tarihinde lisanslı depo işletmesi faaliyet izni verilmiş olup, söz konusu şirketin lisans kapsamına Lüleburgaz'da bulunan 20.000 Ton kapasiteli depoları 06/07/2012 tarihinde, Ahiboz'da bulunan 30.000 Ton kapasiteli depoları Fındık ürünü alanında Ünye de bulunan ise 25.000 ton kapasiteli depoları 13/07/2012 tarihinde dahil edilmiştir.

Tiryaki Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin Bandırma'da bulunan 30.000 tonluk depolarına 12/07/2012 tarihinde, Çorum'da bulunan 40.000 tonluk depolarına ise 10/08/2012 tarihinde faaliyet izni verilmiştir. Mersin de bulunan 38.000 tonluk depolarının lisans Alma işlemleri devam etmektedir.

Bu çalışmalarla birlikte; Bakanlığımızca faaliyet izni verilen işletme sayısı 2'ye, Ülkemizdeki toplam lisanslı depo kapasitesi ise tamamı hububat, baklagiller ve yağlı tohumlar konusunda olmak üzere 160.000 tona , Fındıkta ise 30.000 tona ulaşmıştır.

Tablo 25:2012 Yılı İtibariyle Lisanslı Depo İşletmeleri

Kuruluş izni alan lisanslı depo işletmesi sayısı	12
Lisans alan lisanslı depo işletmesi sayısı	2

Lisans kapsamındaki depo kapasitesi	565.500 ton
Lisans Kapsamındaki depo kapasitesi	190.000 ton
Lisans alan referans yetkili sınıflandırıcı sayısı	3
Lisans alan yetkili sınıflandırıcı sayısı	10
Yetkilendirilmiş ticaret borsası sayısı	7

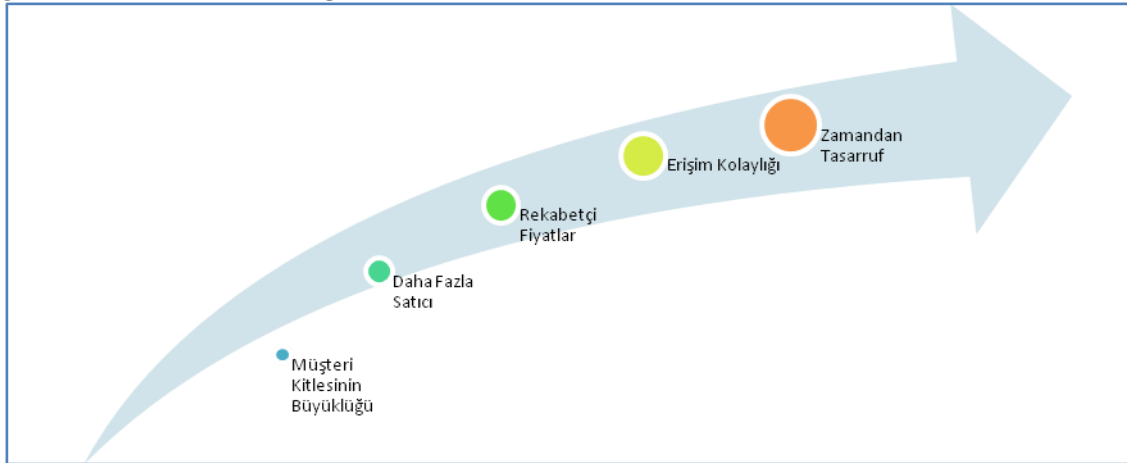
Elektronik Ticarete Yönelik Hizmetler

Fiziki olarak karşı karşıya gelmeksizin, elektronik ortamda gerçekleştirilen çevrim içi iktisadi ve ticari her türlü faaliyetler olarak tanımlanan elektronik ticaret, internet kullanımının yaygınlaşmasıyla dünya genelinde ve Ülkemizde hızlı bir ivme kazanmıştır.

TÜİK tarafından yayımlanan **2012 Yılı Nisan Ayı Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırmasına** göre Ülkemizde 16-74 yaş grubu bireylerde internet kullanım oranı **%47,4** olarak gerçekleşmiştir.

Büyüyen elektronik ticaret hacmi, işletmeler için çok daha büyük müşteri kitlelerine hızlı ve kolay erişim imkanı sunarken, tüketiciler açısından ise çok sayıda satıcının yer aldığı bir ortamda rekabetçi fiyatlar ve geniş bir ürün yelpazesine erişim kolaylığı ve çabukluğu sunmaktadır.

grafik 18:e-Ticarete Sağlanan Pozitif Dışsallık

Bankalararası Kart Merkezi (BKM) verilerine göre, Ülkemizde elektronik ticaret hacmi 2005 yılında yaklaşık 1,4 milyar TL iken, 2012 yılının Kasım ayı itibariyle yerli ve yabancı kredi kartı ile yapılan harcamaların cirosu 27,8 milyar TL'ye ulaşmıştır. Hızla gelişen bu yeni alanda karşılaşılan sorunlar ve eski Mevzuatın yetersiz kaldığı durumlar itibariyle gerekli düzenlemelerin hayata geçirilmesi ihtiyacı doğmuştur.

Bu kapsamda, 08/06/2011 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesinin (f) bendinde; İç Ticaret Genel Müdürlüğüne, elektronik ticarete yönelik düzenlemeler yapmak ve bu alanın gelişmesine ve yaygınlaşmasına yönelik mevzuatla verilen görevleri yerine getirme yetki ve sorumluluğu verilmiştir.

Düzenleme ve denetleme yetkisine sahip ilgili Bakanlık olarak Bakanlığımızın belirlendiği, "Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı"na ilişkin olarak TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu çalışmaları 02.05.2012 tarihinde tamamlanmıştır.

Bu çalışmalar neticesinde, Esas Komisyon olan TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu, raporunu 10.05.2012 tarihinde Meclis Başkanlığına sunmuştur. Böylece 240 sıra sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı, TBMM Genel Kurul Gündeminde yerini almış olup Tasarının 2013 yılının ilk çeyreğinde yasalaşması beklenmektedir.

Söz konusu Tasarı ile; elektronik ticaret alanında faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişilerin (hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcıların) istenmeyen ticari iletişime ilişkin uymaları gereken kurallar, elektronik iletişim araçlarıyla yapılan sözleşme öncesi bilgi verme yükümlülükleri ve sipariş aşamasındaki yükümlülükler ile bu düzenlemelere uyulmaması halinde uygulanacak yaptırımların düzenlenmesi amaçlanmıştır. Bununla birlikte, elektronik ticaretin yaygınlaştırılması, tüketiciler ile elektronik ortamda işlem yapanların korunması ve özellikle de internet üzerinden yapılan ticari faaliyetlerin daha güvenli ve şeffaf bir şekilde yapılması hedeflenmiştir.

Tüm bu çalışmaların yanı sıra Genel Müdürlüğümüzce, e-ticarete ilişkin ulusal ve uluslararası bazda yürütülen çalışmalara da katılım sağlanmaktadır. Bu çerçevede, 2012 yılı içerisinde:

- İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD) Bilgi, Bilgisayar ve İletişim Politikaları Komitesi (ICCP) 63. Dönem Toplantısına,
- İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD) ICCP-Bilgi Ekonomisi Çalışma Grubu Toplantısına,
- Avrupa Komisyonu Bilgi Toplumu ve Medya Faslı Çalışma Grubu Toplantısına,
- İstanbul Ticaret Odası bünyesinde oluşturulan e-Ticaret İhtisas Komitesi 1. Dönem Toplantısına,
- Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL) E-Ticaret Çalışma Grubu Toplantısına,
- Maliye Bakanlığında, Gelir İdaresi Başkanlığınca yürütülen Elektronik Ticaretin İzlenmesi ve Mükellef Uyumunun Arttırılması (e-ticaret ile ilgili web sitesi kurulması) projesindeki gelişmelerle ilgili Toplantıya,
- İstanbul Ticaret Odasının "E-Ticarete Oluşturulacak Kurumsal İşbirliği" konulu Toplantısına,
- Onuncu Kalkınma Planı Hazırlık Çalışmaları kapsamında "Ticaret Hizmetlerinin Geliştirilmesi Özel İhtisas Komisyonu" toplantılarına,
- İstanbul Ticaret Odasınınca düzenlenen "E-Ticaret Hukuk Seminerine"
- Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen "**Bilgi Toplumu Stratejisinin Yenilenmesi**" çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen ve çalışmanın 8 temel alanlarından biri olan "**İnternet Girişimciliği ve e-Ticaret**" konulu odak çalışma grubu toplantısına,

katılımlar gerçekleştirilmiştir.

Organize Perakende Ticarete Yönelik Hizmetler

Ülkemizde yaşam standardının yükselmesi, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının yaygınlaşması ve gelir düzeyindeki artış; ihtiyaçları ve eğilimleri değiştirmiş, insanların ihtiyaç duydukları ürünlerin de değişmesi ve çeşitlenmesine yol açmıştır. Perakende ticaret alanında da benzer nedenlerle yaşanan dönüşüm özellikle nüfusu yoğun olan illerde alışveriş merkezi, büyük mağaza ve zincir mağaza gibi konseptlerin hızla yaygınlaşmasıyla sonuçlanmıştır.

Ancak, Türkiye'de meri mevzuat kapsamında alışveriş merkezi, büyük mağaza ve zincir

mağaza gibi sayıları hızla artan aktörlerin tanımları henüz yapılmadığından, bu alana ilişkin doğrudan veri üretilmesi de mümkün olmamaktadır. Dolayısıyla Türkiye’de perakende ticaret hizmetlerinin ölçülebilmesi, izlenebilmesi ve karar alıcıların doğru tespit ve politikalar üretebilmesi için bu alandaki eksikliklerin giderilmesi oldukça önemli görülmektedir. Perakende ticaretin düzenlenmesi düşüncesi tam da birbirini besleyen aşamalardan oluşan bu süreç sonunda ortaya çıkmış ve bu ihtiyaç kamuya ait çeşitli politika dokümanlarında da ortaya konmuştur.

640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlığımıza verilen görev çerçevesinde toptan ve perakende ticaret hizmetleri sektöründe; rekabeti ve tüketiciyi koruyan, kayıt dışılığı önleyen, verimlilik ve kaliteyi artıran ve sektör içi kesimler arasında dengeli sürdürülebilir bir büyüme ortamı tesis edilmesine yönelik olarak sektörün sorunlarının tespiti ve çözümü amacıyla İç Ticaret Genel Müdürlüğümüzce “Organize Perakende Ticaret Sektörünün Yasal Alt Yapısının Oluşturulması” başlıklı toplam 9 adımdan oluşan bir Eylem Planı hayata geçirilmiştir.

Bu bağlamda, ilk etapta Rekabet Kurumunun sektöre yönelik “Türkiye Hızlı Tüketim Ürünleri Perakendeciliği Sektör İncelemesi Nihai Raporu”nun incelenmesi tamamlanmış ve elde edilen bulgular Rekabet Kurumu yetkilileri ile birlikte tekrar değerlendirilmiştir.

Diğer taraftan Bakanlığımızca perakende ticarete ilişkin diğer ülke mevzuat ve uygulamalarının incelenmesi ve belirlenen ülkelerdeki yasal alt yapı ve uygulamaların gözden geçirilerek eldeki verilerin güncellenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu kapsamda, yine 2012 yılı içerisinde, belirlenen ülkelerin konuya ilişkin düzenlemeleri hakkında bilgi edinmek amacıyla ilgili yabancı temsilciliklerden bilgi talep edilmiş olup gelen veriler doğrultusunda inceleme çalışmaları bulunulmuştur.

2012 yılı içerisinde Genel Müdürlüğümüz ile Bakanlığımız ilgili birimleri Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü ile Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğünün, perakende ticaret sektörüne yönelik önümüzdeki süreçte yapılacak çalışmalarda işbirliği ve koordinasyonunun sağlanması amacıyla toplantılar gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, 2012 yılı içerisinde sektör temsilcileri ve ilgili kişi, kurum ve kuruluşların da katılımıyla Bakanlığımız koordinatörlüğünde farklı platformlarda toplantılar gerçekleştirilerek ilgili taraflardan sektörün sorunları, çözüm önerileri dinlenmiş ve düzenlemeye ilişkin görüşleri alınmıştır.

Ekim ayı içerisinde, TOBB’da Perakendecilik Meclisi Toplantısına, İzmir’de gerçekleşen “Ege Perakende Konferansı”na ve son olarak 10 uncu Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu ve Çalışma Grubu “Yarı Hızlı Mallar (moda perakendesi, gıda dışı perakende) Alt Komisyonu toplantısına Bakanlığımızca katılım sağlanmış ve Alışveriş Merkezleri ve Perakendeciler Derneği yetkilileri tarafından sektöre ilişkin konuları görüşmek üzere Bakanlığımıza bir ziyaret gerçekleştirilmiştir.

Konuyla ilgili yurt dışı mevzuata ilişkin inceleme çalışmaları devam etmekte olup İngiltere İstanbul Başkonsolosluğunda ticaret ve yatırım danışmanlarıyla da görüşülerek İngiliz Mevzuatını değerlendirmek üzere iletişim kurulmuştur. Yurtdışı mevzuata dair daha detaylı bilgi edinebilmek amacıyla İtalya ve İngiltere’deki perakende ticaret hizmetlerine yönelik bir soru formu hazırlanmış ve bu form İtalya Büyükelçiliği ve İngiltere İstanbul Başkonsolosluğu ile paylaşılmıştır. Onuncu Kalkınma Planı Hazırlık Çalışmaları kapsamında Ticaret Hizmetlerinin Geliştirilmesi Özel İhtisas Komisyonunun ikinci toplantısına katılım sağlanmıştır.

Franchising, bayilik, distribütörlük, perakende kooperatifleri gibi farklı adlar altında perakende ticaret hizmeti sunan yapıların söz konusu çalışmada ne şekilde değerlendirilebileceğini tartışmak üzere akademisyenler ile toplantılar gerçekleştirilmiştir.

Onuncu Kalkınma Planı Hazırlık Çalışmaları kapsamında Ticaret Hizmetlerinin Geliştirilmesi Özel İhtisas Komisyonu raporörleri ile iki kez değerlendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir.

Öte yandan Akdeniz Üniversitesi ve Antalya Ticaret Sanayi Odası işbirliği ile Antalya'da "Perakendecilikte Yeniden Yapılanma; Tarım-Gıda Ticaret Sektörlerine Etkileri" konulu bir panele katılım sağlanmıştır.

Büyüyen Anadolu'ya Kredi Kolaylıkları Projesi (BAKK)

Ülkemizin küresel entegrasyonunun sağlanması ve AB normlarıyla uyumlu, rekabetçi, etkin ve güvenli bir piyasanın oluşması amacıyla AB katılım sürecindeki mevzuat uyumuna, AB tarafından müzakere gündemine alınan fasıllardaki görüşmelere katkıda bulunulması ve gerektiğinde diğer birimlerle koordineli olarak yürütülmesi sağlanmaktadır.

Avrupa Birliği ve Avrupa Yatırım Bankası Grubu ile yapılan işbirliği sonucunda, Ülkemizin çoğunlukla az gelişmiş bölgelerinde faaliyet gösteren mikro işletmeler ve KOBİ'lerin finansmana erişimini kolaylaştırmak amacıyla **Büyüyen Anadolu'ya Kredi Kolaylıkları Projesi (BAKK)** başlatılmıştır.

Proje ile ekonominin lokomotifi konumundaki KOBİ'lerin finansmana erişimine ve finansmanın kalitesine ilişkin sorunların hafifletilmesi yanında ekonomik büyüme, istihdam ve gelişimin artırılması, bölgesel farklılıkların azaltılması ve mali sektörün derinleşmesi ve genişlemesi hedeflenmektedir.

Proje kapsamında üç bileşen bulunmaktadır:

Birinci bileşen içerisinde Kredi Garanti Fonu A.Ş.'ye (KGF) sağlanacak 5 milyon avroluk kontra-garanti desteği ile teminat talebinde bulunan toplam 1500 mikro-işletmenin (10'dan az çalışanı ve 2 milyon avrodan az yıllık cirosu/geliri olan işletmeler), işletme başına maksimum 25.000 avroya kadar teminatlandırılmış krediye erişimi mümkün kılınmıştır. Bu şekilde mikro işletmeler için toplam 37,5 milyon avro kredi hacmi yaratılması hedeflenmiştir. Proje'nin bu bileşeni, AYB'nin sağladığı 250 milyon avroluk kredi desteği ile bağlantısı olmayan bir bileşendir. Aynı zamanda, KGF de sadece ikinci bileşen kapsamındaki bankalarla değil, ortaklığı bulunan diğer bankalar ile de çalışmaktadır.

Söz konusu bileşende 31/12/2012 itibarıyla 266 mikro işletmeye 5.298.468 avro kredi sağlanmıştır. Öte yandan kullanılan kredi teminatı miktarı ise 635.816 avrodur.

İkinci bileşen ise hem AYF hem de AYB'nin katkılarının yer aldığı bileşendir. Bu bileşen kapsamı Avrupa Yatırım Bankası'ndan sağlanan ve anlaşılan beş muhabir bankaya iki parça halinde ödenen 250 milyon avro kredi desteğini içermektedir. Söz konusu beş banka bu kredi desteğinden faydalanabilmek için aynı miktarda kredi desteğini sağlamak zorundadır. Başka bir ifadeyle, iki taksit halinde beş bankanın her birine temin edilecek 50 milyon avro krediyi, bankaların kullanabilmesi için 50 milyon avro kredi de kendileri KOBİ'lere (250'den az çalışanı ve 50 milyon avrodan az yıllık cirosu/geliri olan işletmeler) sağlamalıdır.

Öte yandan, bu krediye başvurup krediyi teminatlandırma sorunu yaşayan mikro işletmeler ve KOBİ'ler için Avrupa Yatırım Fonu aracılığı ile sağlanacak toplam 25 milyon avroluk kredi garantisi desteği kullanılmaktadır. Projenin bu bileşeni kapsamında, teminat sorunu çeken toplam 2500 KOBİ, işletme başına maksimum 200.000 avroya kadar teminatlandırılmış krediye erişim imkanı bulacaktır. Sonuç olarak 250 milyon avro AYB'den, 250 milyon avro muhabir bankalardan olmak üzere toplamda 500 milyon avro kredi hacmi yaratılması öngörülmüştür.

2012 yılsonu itibarıyla ikinci bileşen kapsamında 4.182 KOBİ'ye 331.298.468 avro kredi

olanağı oluşturulmuştur. Söz konusu hacim sağlanırken 14.690.382 avro kredi teminatı kullanılmıştır. Ayrıca belirtmek gerekirse, bu bileşen çerçevesinde hedeflenen maksimum işletme sayısı 4.000 iken görüldüğü üzere kat edilen süre zarfında bu hedefin üzerine çıkılmıştır.

Üçüncü ve son bileşen ise, Avrupa Yatırım Fonu katkısının 2 milyon avro tutarındaki kısmı paydaş kurumların kapasite artırımları ve Projenin tanıtım faaliyetleri için ayrılmıştır. Bu kapsamda 500 kişiyi aşkın katılımcının bulunduğu üç Proje tanıtım toplantısı Gaziantep, Samsun ve Van illerinde gerçekleştirilmiştir.

Proje, krediden faydalanmak isteyen KOBİ'leri değil, kredi temin edecek bankaları rekabet ortamında bırakması dolayısıyla büyük rağbet görmüş ve yukarıda bahsedildiği üzere 300 milyon avronun üzerinde bir hacim yaratmıştır. Bu sayede, 2012 yılı bitmeden Proje'nin genişletilmesi gündeme gelmiş ve paydaşlarca kabul görüp imzalar atılmıştır. BAKK Projesi genişletilmesi ile AYB'den sağlanan 250 milyon avro kredi desteği 450 milyon avroya; AYF'den temin edilen ikinci bileşen kapsamındaki 25 milyon avro olan kredi teminatı yaklaşık 40 milyon avroya çıkarılmıştır. Böylelikle, toplamda hedeflenen yaklaşık 537 milyon avro olan kredi hacmi yaklaşık 937 milyon avroya ulaşmıştır.

Proje'nin genişletilen kısmı için bir diğer farklılık artık dört banka ile çalışılacak olmasıdır. Dolayısıyla genişletilen kısımda AYB'den sağlanacak ilave 200 milyon avro kredi desteği dört bankaya yine 50 milyon avro olarak verilecektir.

Uluslararası Kuruluşlar ve Alt Komitelerince Yapılan Çalışmalar

İç ticaretin rekabet gücünün artırılması, yenilikçilik ve Ar-Ge kapasitesinin geliştirilmesi ve girişimciler, şirketler, tacir ve KOBİ'ler için uluslararası ve bölgeler arası gelişmişlik farklarının giderilmesine katkı sağlamak üzere uluslar arası/bölgesel kuruluşların çalışmalarının yakından takip edilmesi ve uluslararası kuruluşlar ve/veya alt komitelerince alınmış kararların duyurulması, söz konusu kararlara ilişkin görüşlerimiz ve ülkemizdeki mevcut durum ve alınan kararların ülkemizde uygulanabilirliği konularında gerekli çalışmaların yapılması, teknik işbirliğine yönelik çalışmalara ilişkin proje oluşturulması ve değerlendirilmesi çalışmaları yürütülmüştür.

İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) Proje Çalışması

Sayın Cumhurbaşkanımızın Başkanlığını yaptıkları İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK)'nin 2012 yılı Ekim ayında gerçekleştirilen 28. Toplantısı'nda "KOBİ'lerin Rekabet Gücünün Geliştirilmesi"ne yönelik olarak Bakanlığımız, üye ülkelerin ticaret sicilleri arasında işbirliğini artıracak ve yatırım ile ticaret hacmine olumlu etki edecek olan ticaret sicillerine yönelik bir proje teklifinde bulunmuş ve öneri olumlu karşılanarak Sonuç Bildirgesi'ndeki yerini almıştır.

Öncelikle üye ülkelerin kendi sicil otoritelerini tanıtacağı ve sonrasında ihtiyaç duyulan konularda özellikle elektronik sicil kayıtlarının tutulması yolunda kazanılan ülkemiz tecrübeleri hakkında Bakanlığımız tarafından teknik destek sağlanacağı proje doğrultusundaki çalışmalara başlanılmış olup, Çalıştayın 2013 ikinci yarısında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

İşletme Sicilleri Forumuna Üyelik

Ticaret hayatının temel dinamiklerinden olan ticaret sicil teşkilatlarının etkinliği, şeffaflığı ve

ulaşılabilirliği arttıka daha iyi işleyen bir piyasanın ortaya çıkacağından hareketle, Bakanlığımız uluslararası ticaret sicil organizasyonlarından olan İşletme Sicilleri Forumu (Corporate Registers Forum-CRF)'nin çalışmalarını yakından takip etmektedir. Bu doğrultuda, 2012 yılında gerçekleştirilen toplantıya katılım sağlanmış ve toplantı sonrasında CRF'ye üye olma doğrultusunda çalışmalar başlatılmıştır.

2012 yılı sonu itibariyle CRF tarafından üyelik başvurumuz kabul edilmiş olup sürecin tamamlanmasına yönelik çalışmalar ise sürdürölmektedir.

RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL HİZMETLERİ

Kontrol, Tahakkuk, Tahsilat ve Takip İşlemleri

2008 Haziran'ından itibaren Gümrük Veri Ambarı Sistemi (GÜVAS) ikincil kontrol işlemlerinde kullanılmaya başlanmış ve bu sayede gerek tenkit edilen beyanname adedinde, gerekse ortaya çıkarılan gelir eksiği miktarında artış sağlanmıştir.Manuel olarak yapılan inceleme faaliyetleri ile Gümrük Veri Ambarı Sistemi (GÜVAS) üzerinden yapılan inceleme faaliyetleri karşılaştırıldığında GÜVAS üzerinden yapılan incelemelerin daha etkili olduğu görölmüştür.

02.11.2011 tarihinden itibaren Merkezde beyanname asılları ve ekleri üzerinden yapılan ikincil kontrol işlemleri terk edilerek analize dayalı ve tamamen elektronik ortam üzerinden (GÜVAS, BİLGE, Ek Tahakkuk ve Ceza Kararları Programı, KBB, v.b) gerçekleştirilen ve öle genelini kapsayan bir analiz ve kontrol mekanizması oluşturulmuştur.

Diğer yandan, 2012 yılı içerisinde 16 Bölge Müdürlüğu bünyesinde Kontrol şubeleri kurularak, ikincil kontrol uygulamalarının sadece Merkezden değil, bizatihi işlemlerin gerçekleştiği yerel gümrük idarelerinden de yürütölmesine imkan sağlanmıştir. Böylece lokal bazlı verilerin de etkin olarak değerlendirilebildiği hızlı ve daha etkili bir kontrol mekanizması oluşturulmuştur.

Serbest Dolaşıma Giriş Beyannamelerinin ikincil kontrolü kapsamında 2012 yılı içerisinde 3.903 adet beyanname tenkit edilerek **8.893.000-TL** gelir eksiği ve **29.448.884 –TL** ceza olmak üzere toplam **38.341.884-TL** ek tahakkuk ıkarılmıştir.

Tablo 26: 2012 Yılı İkincil Kontrol Sonuçları

VERGİLER	EK TAHAKKUK TUTARI (TL)
Gümrük Vergisi	2.843.999
KDV	2.548.014
ÖTV	1.702.201
Dampinge Karşı Vergi	178.651
Diğer Vergi	1.620.135
TOPLAM EK TAHAKKUK	8.893.000
TOPLAM CEZA	29.448.884
EK TAHAKKUK VE CEZA TOPLAMI	38.341.884

Müfettiş Raporları, ikincil kontroller ve Gümrük idarelerince yapılan ek tahakkuk ve bunlara istinaden düzenlenen ceza tutarlarının tahsilat süreçleri, Genel Müdürlüğümüzce izlenmektedir. Son 2 yılda yapılan ek tahakkuk ve ceza tutarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 27: Takibi Yapılan Ek Tahakkuk ve Ceza Tutarları

YIL	EK TAHAKKUK	CEZA KARARI
2011	262.965.294	381.649.259
2012	395.268.375	781.692.873

13.02.2011 tarihli ve 6111 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında, 2012 yılında 22.642.306 TL tahsilat yapılmıştır.

Sonradan Kontrol İşlemleri

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun Eşyanın Tesliminden Sonra Beyanın Kontrolü başlıklı 73 üncü maddesinin (1) inci fıkrasında, gümrük idarelerinin eşyanın tesliminden sonra ve beyannamedeki bilgilerin doğruluğunu saptamak amacıyla eşyanın ithal veya ihraç işlemlerini veya sonraki ticari işlemlere ilişkin ticari belge ve verileri kontrol edebileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak 27.10.2008 tarihli ve 27037 sayılı Resmi Gazetede Sonradan Kontrol ve Riskli İşlemlerin Kontrolü Yönetmeliği yayımlanmıştır. Bu Yönetmelikle birlikte, Bakanlığımızda risk analizine dayalı, planlı ve sistematik sonradan kontrol uygulamasına başlanmıştır. 2012 yılı itibariyle 4. Sonradan Kontrol Programı gerçekleştirilmiştir.

Bu doğrultuda 2009 yılı Sonradan Kontrol Programı kapsamında 370 ithalatçı firma, 2010 yılı Sonradan Kontrol Programı kapsamında 277 ithalatçı firma, 2011 yılı Sonradan Kontrol Programı kapsamında 350 ithalatçı firma ve 2012 yılı Sonradan Kontrol Programı kapsamında ise 400 firmanın sonradan kontrol yoluyla incelemesi yapılmıştır.

Ayrıca, yıl içerisinde yapılan analiz ve değerlendirme çalışmaları sonucunda, gümrük işlemlerinde şüphe tespit edilmesi nedeniyle 2009 ve 2010 yıllarında 27'şer ithalatçı şirket, 2011 yılı içerisinde ise 15 firma ve 2012 yılında 53 firma Makamdan alınan muhtelif tarih ve sayılı Onaylar kapsamında, "plan dışı" sonradan kontrole tabi tutulmak üzere Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına gönderilmiştir.

Tablo 28: Yıllar İtibariyle Sonradan Kontrole Alınan Firma Sayıları

YILI	SONRADAN KONTROL PROGRAMI KAPSAMI FİRMA SAYISI	PLAN DIŞI SONRADAN KONTROLE ALINAN FİRMA SAYISI	TOPLAM
2009	370	27	397
2010	277	27	304
2011	350	15	365
2012	400	53	453

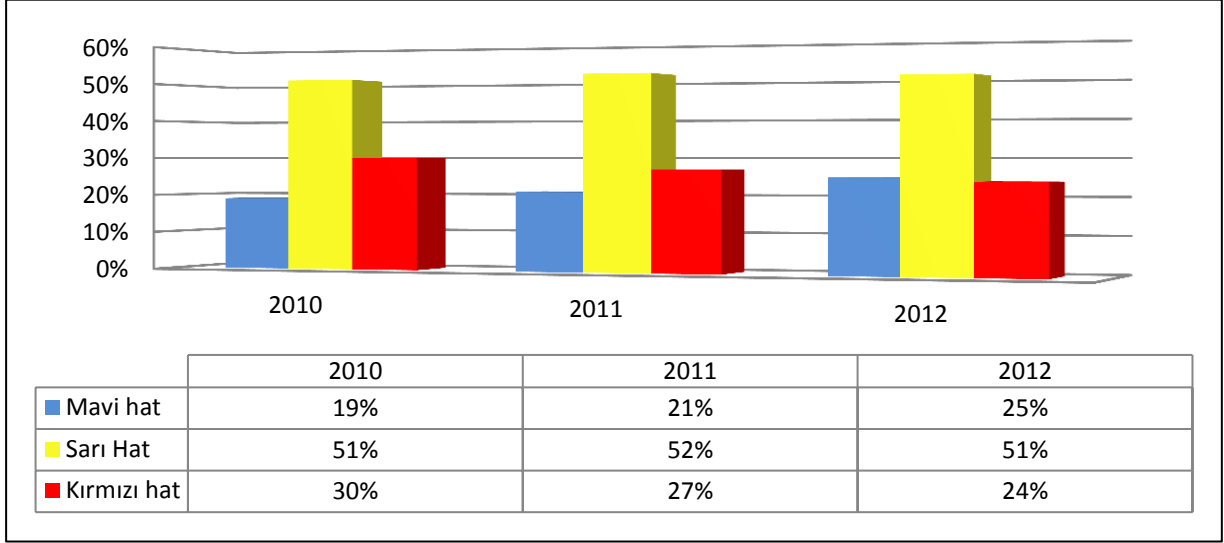
Risk Yönetimi ve Basitleştirilmiş Uygulamalar

Risk analizi, basitleştirilecek işlemlerin seçiminde önemli bir argümandır. Bu şekilde, seçilen işlemlerde fiziksel denetimler önemli ölçüde azaltılmıştır.

İthalat İşlemleri

- 2012 yılında ithalat işlemlerinin %25'i herhangi bir kontrole tabi tutulmamış, %51 'inde sadece belge kontrolü yapılmış, %24'ünde ise fiziki kontrol yapılmıştır.
- Gümrük işlem sürecinin başladığı andan itibaren işlem gören beyannamelerin % 56'sının işlemleri ilk sekiz saatte, %72'sinin işlemleri ise ilk 24 saat içinde tamamlanarak eşyası teslim edilebilir hale gelmiştir. İlk 24 saat itibariyle bu oran fiziki kontrole tabi tutulan beyannameler için %51, belge kontrolüne tabi tutulan beyannameler için %73, basitleştirilmiş usulde işlem gören beyannameler için ise %89 olarak gerçekleşmiştir.

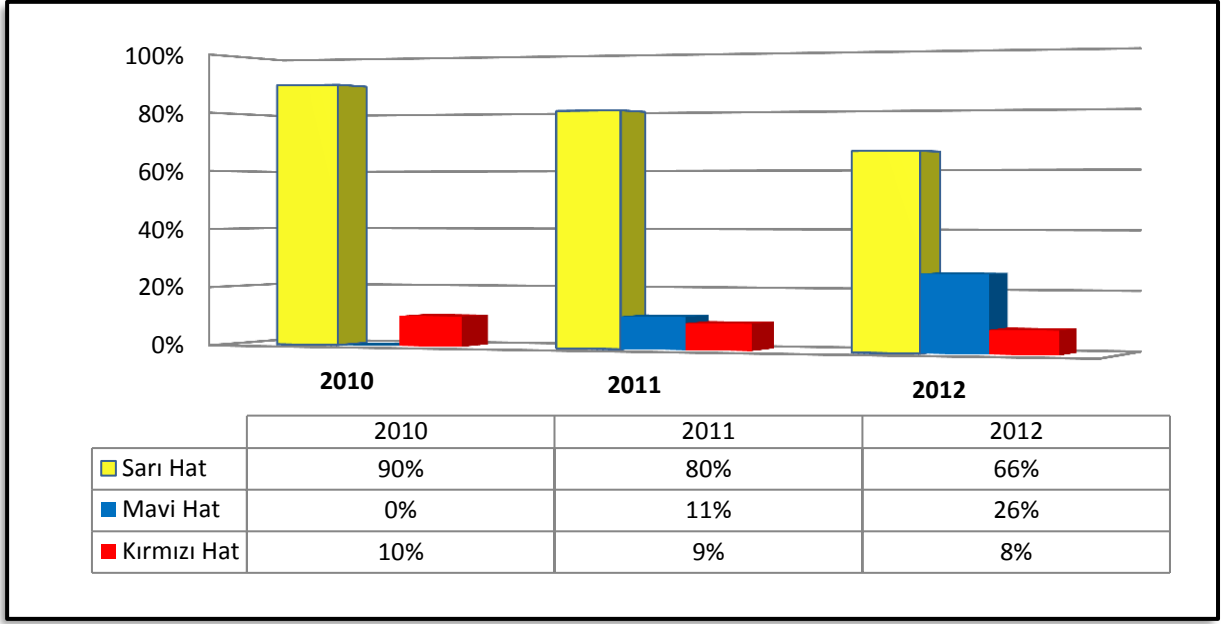
Grafik 19: İthalat Hat Oranları

İhracat İşlemleri

- 2012 yılında ihracat işlemlerine ilişkin beyannamelerin %26'sı herhangi bir kontrole tabi tutulmamış, %66'sı belge kontrolüne tabi tutulmuş, ve yalnız %8'i fiziki kontrol uygulanmıştır.
- İhracat işlemlerinin gümrük işlem sürecinin başladığı andn itibaren %77'sinin işlemleri ilk yarım saatte, %93'ünün işlemleri ise ilk dört saatte sonuçlandırılarak ülkeyi terk edebilir duruma gelmiştir.
- İhracat beyannamelerinin toplamda %96'sının işlemleri ilk 24 saat içinde tamamlanmıştır.

Grafik 20: İhracat Hat Oranları

Onaylanmış Kişi Statü Belgesi

Onaylanmış Kişi Statüsü için gereken koşulları, başvuruda aranacak belgeleri, onaylanmış kişi statü belgesinin süresi, yenilenmesi, değiştirilmesi, geri alınması ve iptali ile bu belge kapsamında kullanılacak basitleştirilmiş usul ve uygulamalardan eksik beyan, mavi hat, kısmi teminat, götürü teminat uygulamaları ve basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR düzenleme ve vize etme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar ile bu uygulamalardan faydalanma yetkilerinin askıya alınması ve geri alınmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi hususundaki hazırlanan Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği 30.12.2011 tarihli ve 28158 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi firmalar, toplam ithalatın ve ihracatın yaklaşık olarak %40’ını gerçekleştirmektedir. Diğer taraftan, Onaylanmış Kişi Statü Belgesine ilişkin başvuruların elektronik ortamda alınması ve söz konusu belgenin yine elektronik ortamda verilmesi için BİLGE ile entegre bir programın hazırlanmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Onaylanmış Kişi Statü Belgesi genel ve özel şartlara göre A sınıfı, B sınıfı ve C sınıfı olmak üzere üçe ayrılmakta olup, yıllar itibarıyla sayıları tablo 39’da verilmiştir.

Tablo 29 :Geçerliliği Devam Eden Onaylanmış Kişi Statü Belgesi Sayısı

SINIFI	2008	2009	2010	2011	2012
A SINIFI	147	163	188	249	343
B SINIFI	409	441	464	539	742
C SINIFI	140	123	117	160	332
TOPLAM	696	727	769	948	1417

Onaylanmış kişi statüsünün yaygınlaştırılması ve özellikle KOBİ’lerin basitleştirilmiş usullerden yararlanmak üzere yetkilendirilmesi yönündeki çalışmalar kapsamında;

- KOBİ'ler ve perakendecilerin C sınıfı onaylanmış kişi statüsünden yararlandırılması için onaylanmış kişi statüsünün genel ve özel koşullarında düzenleme yapılmıştır. A ve B sınıfı onaylanmış kişilere tanınan götürü teminat uygulamasından faydalanma yetkisi C sınıfı onaylanmış kişilere de tanınmıştır.
- Küçük ve orta ölçekli firmaların ihracat işlemlerinin hızlandırılmasını teminen belge kapsamı tanınan yetkilerde değişiklik yapılarak mavi hat uygulaması "1000" rejim kodlu kati ihracatta C sınıfı onaylanmış kişi statü belgesi sahiplerine de tanınmıştır.
- Onaylanmış ihracatçı yetkisi tanınması için gerekli olan A.TR dolaşım belgesi düzenleme koşulu C sınıfı onaylanmış kişiler için "en az elli adet A.TR dolaşım belgesi düzenleyip vize işlemlerini tamamlamış ve söz konusu A.TR dolaşım belgelerini kullanmış olma" olarak belirlenmiştir. Yatırım teşvik belgesi kapsamında ithal edilen eşyanın işlemlerinin hızlandırılması amacıyla, yatırım teşvik belgesi kapsamında ithal edilen eşyanın mavi hatta işlem görebilmesine de imkan sağlanmıştır.
- Doğabilecek güvenlik açığının kapatılması amacıyla, mavi hatta işlem gören beyannamelerin kapatıldıktan ve eşya teslim edildikten sonra gerek belge üzerinde ve gerekirse fiziki olarak gümrük idaresi tarafından kontrole tabi tutulması sağlanarak, bu haktan faydalanan kişilere herhangi bir vakit kaybı yaratmadan makul bir kontrol seviyesi oluşturulmuştur.

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü

Yetkilendirilmiş yükümlü, gümrük yükümlülüklerini yerine getiren, kayıt sistemi düzenli ve izlenebilir olan, mali yeterlilik, emniyet ve güvenlik standartlarına sahip bulunan, kendi oto kontrolünü yapabilen güvenilir firmalara gümrük işlemlerinde birtakım kolaylık ve imtiyazlar tanıyan uluslararası bir statüdür.

Serbest Bölgeler dahil Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik, en az üç yıldır faaliyette bulunan gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşları yetkilendirilmiş yükümlü olabilir. Üç yıldan az süredir faaliyette bulunan kişilerin durumu ise Bakanlıkça ayrıca değerlendirilir.

Yetkilendirilmiş yükümlü olmak isteyen başvuru sahiplerinde;

- Güvenilirlik Koşulu
- Ticari Kayıtların Güvenilir ve İzlenebilir Olması Koşulu
- Mali yeterlilik Koşulu
- Emniyet ve Güvenlik Koşulu

Olmak üzere 4 temel koşul aranmaktadır.

Sertifika düzenlendiği tarihten sonraki ilk iş günü geçerli hale gelir. Askıya alma, geri alma ve iptal yaptırımlarından herhangi biri uygulanmadığı sürece sertifikanın geçerlilik süresi sınırsızdır.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri diğer yükümlülere göre daha az belge kontrolüne ve muayeneye tabi tutulur.

Yetkilendirilmiş yükümlü tarafından verilen gümrük beyannamesi kapsamındaki sevkiyat risk analizi sonucunda belge kontrolü veya fiziki muayene için seçildiğinde, gümrük idaresi söz konusu kontrol ve muayeneyi öncelikli olarak yapar.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi ithalatçı ve ihracatçılar tarafından Gümrük Yönetmeliği'nin 10 no.lu ekinde belirtilen azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan özet beyan verilebilir.

Örneğin, taşıtın kimliği, yükleme/boşaltma yeri, brüt ağırlık, nakliye ücreti ödeme şekli, eşyanın bulunduğu yer vb. hususlara ilişkin kutuların doldurulması zorunlu değildir.

İhracatta yerinde gümrükleme ile izinli gönderici uygulamalarından sadece Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü sertifika sahipleri faydalanabilmektedir.

İhracatta Yerinde Gümrükleme

İhracatta yerinde gümrükleme eşyanın ihracata yönelik gümrük işlemlerinin; firmanın kendi tesislerinden yapılarak, ihracat eşyasının ihracat (iç) gümrük müdürlüğüne getirilmeden, aracın firmanın tesislerinde mühürlenerek doğrudan çıkış (sınır) gümrük idaresine sevk edilmesi esasına dayanır.

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü almaya hak kazanmış ve başvuru yılından bir önceki yıl ve bizzat kendisi asgari 5 Milyon Dolar tutarında fiili ihracat yapmış olan ihracatçı firmalar ihracatta yerinde gümrükleme iznine sahip olabilir. Başvuru sahibi şirketin dış ticaret sermaye şirketleri, grup ihracatçıları gibi aracı kuruluşlar üzerinden yaptığı ihracat tutarları bu koşulun sağlanmasında dikkate alınmaz. Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü almaya hak kazanamayan kişilerin bu kolaylıktan yararlanması mümkün değildir.

İzin kapsamında, sadece "kesin ihracat" (1000) ve "dahilde işleme rejimi" (3141-3151) dahilinde işlem gören ihracat beyannamesine ilişkin işlemler yapılabilir. Ancak, bu izin kapsamında ihracı yapılacak eşya ile birlikte gönderilecek olan kap, ambalaj, palet ve benzeri eşyanın ihracında rejim kodu sınırlaması yapılmamaktadır.

İhracatta yerinde gümrükleme izni sahibi eşyayı ihracat gümrük idaresine getirmeyeceğinden ihracat eşyasını taşıyacak aracı kendisi mühürleyebilecektir. Ancak, üzerinde, seri numarası ve ayırt edici özellikler bulunan "özel tipte mühür" kullanılması gerekir.

İzinli Gönderici Yetkisi

İzinli gönderici, eşyanın transitine yönelik gümrük işlemlerini kendi tesislerinde yapan, transit eşyasını hareket (iç) gümrük müdürlüğüne sunmaksızın, aracı kendi tesislerinde mühürleyerek doğrudan çıkış (sınır) gümrük idaresine sevk eden taşıyıcıdır.

Aşağıdaki koşulları karşılayan taşımacılar izinli gönderici olabilirler:

- Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü almaya hak kazanmış olan,
- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından alınmış uluslararası taşımacı yetki belgesine sahip,
- Başvuru yılından bir önceki takvim yılı içerisinde en az 500 transit beyannamesi (TIR Karnesi dahil) kapsamında eşya transit eden,
- Kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme iznine sahip taşımacılar.

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü almaya hak kazanmış olmayan kişilerin bu kolaylıktan yararlanması mümkün değildir.

Yetki kapsamında, sadece “kesin ihracat” (1000) ve “dahilde işleme rejimi” (3141-3151) dahilinde işlem gören ihracat beyannamesi kapsamı eşyanın transit işlemleri yapılmaktadır. Bu yetki kapsamında taşınacak eşya ile birlikte gönderilecek olan kap, ambalaj, palet ve benzeri eşyanın ihracında rejim kodu sınırlaması yapılmaz.

İzinli gönderici eşyayı hareket gümrük idaresine getirmeyeceğinden ihracat eşyasını taşıyacak aracı kendi mühürleyebilecektir. Ancak, üzerinde, seri numarası ve ayırt edici özellikler bulunan “özel tipte mühür” kullanılması gerekir. İzinli gönderici transit beyanına, kullanılan mührün kimliğini, tipini ve adedini kaydeder.

Tek Pencere Sistemi

Kamu kurumlarından izin ve onay alma zorunluluğu bulunan yükümlülerin, bu yükümlülüklerini bir noktadan başvuru yaparak, başvurularının yanıtlarını bir noktadan alarak yerine getirmelerini sağlayan bir sistemdir. Dış ticaret işlemlerinde işlem ve süreçlere bağlı olarak ortaya çıkan zaman kaybını ve maliyetleri azaltmak için planlanan bu entegre yönetim sisteminin hayata geçirilmesi, ülke ekonomisine de önemli katkılar sağlayacaktır.

20 Mart 2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Gümrük hizmetlerinde Tek Pencere Sistemi” konulu Başbakanlık Genelgesi ile “Tek Pencere” sisteminin kurulması ile ilgili çalışmaların koordinasyon görevi Bakanlığımıza verilmiştir.

Sistemin kurulması amacıyla, beyanname ekinde aranan izin, onay ve belgelerin elektronik hale getirilerek, gümrük işlemlerinde doğrudan kullanılabilmesi ve Bakanlığımızca saklanabilmesine yönelik analiz ve tasarım çalışmaları çerçevesinde kurumlarla görüşmeler devam etmekle birlikte Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Türkiye İhracatçılar Meclisi ile Bakanlığımız arasında veri değişim protokolleri imzalanmıştır.

Tarife Güncellemeleri

Tarife güncellemeleri yapılmak suretiyle Bakanlığımızca veya diğer idarelerce yapılan gümrük ve dış ticaret mevzuat değişikliklerini BİLGE sistemine aktararak sistemin vergi oranları ve ilgili mevzuat açısından güncelliğini korumakta ve Sisteme gerek duyulan uyarı mesajları atanmaktadır. Bu kapsamda BİLGE Sisteminde Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği, İthalat Tebliği, Menşe, İhtisas Gümrüğü Uygulamaları ve vergi oranları konulu güncellemeler yapılmaktadır.

2012 yılında yukarıda bahsedilen işlemlerle ilgili olarak Tarife Programında 169 adedi mevzuat, 59 adedi revizyon olmak üzere toplam 228 adet Güncelleme Formu düzenlenerek güncel mevzuatın BİLGE Sisteme aktarımı sağlanmıştır.

GÜM-KART Uygulamasının Yaygınlaştırılması Projesi

GÜM-KART Projesinde Bakanlığımız, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü ve Vakıfbank arasında on-line bilgi alışverişi sağlanmaktadır. Gümrük beyannamelerinde tahakkuk eden vergilerin saymanlık veznelerinden GÜM-KART ile tahsil edilmesini müteakip, beyannameler on-line olarak kapatılmaktadır. Sistem halihazırda Vakıfbank, Bakanlığımız ve Maliye Bakanlığı arasında imzalanmış bir protokol kapsamında yürütülürken yaygınlaştırma

sonrası, koşulları sağlayan tüm bankaların sisteme dahil olarak gümrük gelirleri tahsilatına aracılık edebileceği yeni bir teknik yapı öngörülmektedir.

Bankaların şubeleri aracılığıyla yapılan tahsilat işlemleri saklı kalmak kaydıyla, kamu adına muhasebe birimi veznelerince tahsili veya emaneti gereken gümrük vergi ve gelirlerinin Maliye Bakanlığınca işletilen Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi üzerinden kart ile tahsil edilmesine ilişkin olarak Bakanlığımız, Maliye Bakanlığı ve projeye katılacak bankaların nam ve hesabına doğrudan temsilci sıfatıyla hareket eden Bankalar Arası Kart Merkezi A.Ş.'nin katılımıyla bir dizi çalışma toplantısı düzenlenmiştir. Bahsi geçen toplantılar sonucunda Bakanlığımız, Maliye Bakanlığı ve Bankalararası Kart Merkezi arasında protokol metni üzerinde mutabakata varılmış; teknik yapı dahil olmak üzere çalışmalarda son aşamaya gelinmiştir.

Yeni Gümrük Kodlarının Uygulamaya Alınması

Bakanlığımız taşra teşkilatının örgütlenmesine ilişkin olarak 22/12/2011 tarihli ve 28150 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2011/2474 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Taşra Teşkilatında Düzenleme Yapılması Hakkında Karara istinaden yeni gümrük idaresi kodları 28/11/2012 tarihi itibarıyla uygulamaya alınmıştır.

Veri Paylaşımı ve İstatistik Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik İşlemler

Bakanlığımız ile diğer kurumlar arasında kamu hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi amacıyla veri değişimine yönelik protokol çalışmaları 2012 yılı içerisinde de devam edilmiştir.

2012 yılı içerisinde;

- 14/06/2012 tarihinde Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)
- 20/09/2012 tarihinde Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (14/11/2012 tarihinde ise Ek Protokol)
- 25/12/2012 tarihinde İçişleri Bakanlığı-Emniyet Genel Müdürlüğü

ile veri paylaşım protokolü imzalanmıştır.

2012 yılında İstatistik Kapasitesinin Artırımı ve Resmi İstatistik Programı Eylem Planı doğrultusunda,

- İstatistik taleplerinin karşılanması için "Yönerge Taslağı" imzaya sunulmuştur.
- İstatistik ihtiyaçları göz önünde bulundurularak hazır sorguların parametreleri belirlenmiştir.
- GÜVAS'ta yer alan dış ticarete ilişkin veri alanları incelenmiştir. Bakanlıkta kullanılan diğer programların ilgili birimlere gidilerek yerinde incelenmesi çalışmaları devam etmektedir.
- Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamında analiz çalışmaları Bakanlığımız ve TÜİK arasında ortak yürütülmektedir. Analiz çalışmalarının tamamen Bakanlığımızca yürütülmesine ilişkin TÜİK ile görüşmeler devam etmektedir.

TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ HİZMETLERİ

91

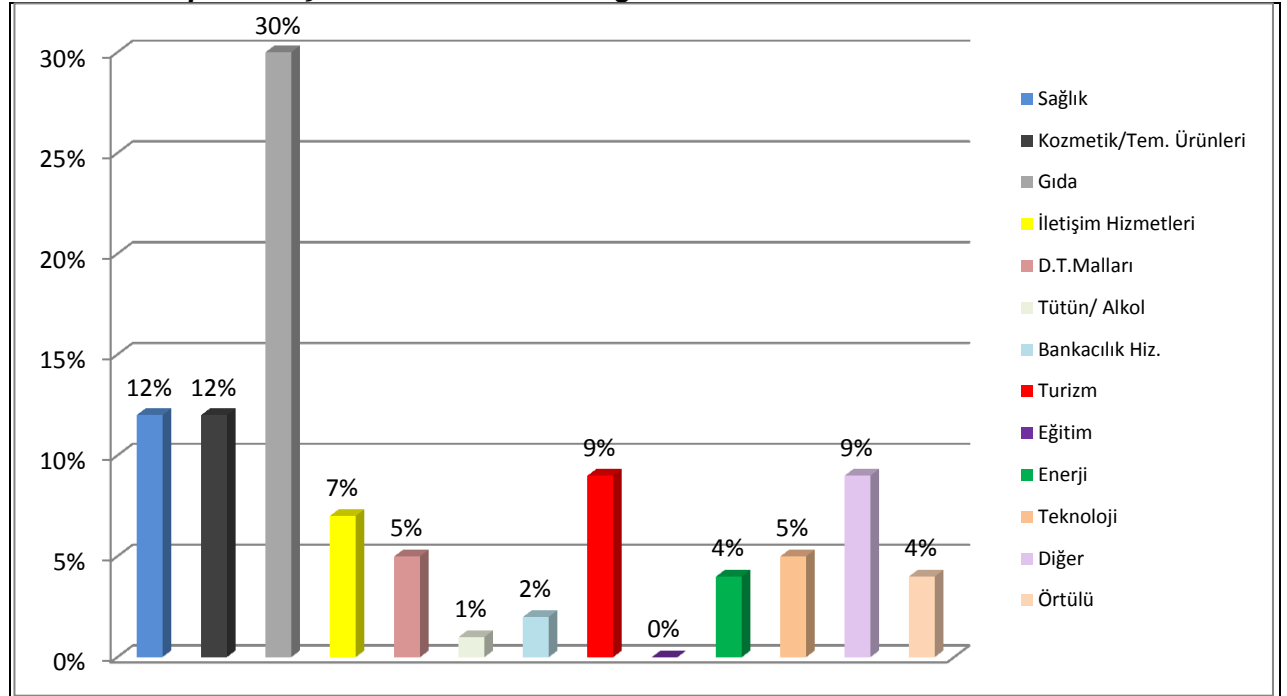
Tüketicinin Korunmasına Yönelik Faaliyetler

Reklam Kurulu Faaliyetleri

Reklam Kurulu 4077 sayılı Kanununun 16 ncı maddesi hükümlerine aykırı olduğu tespit edilen reklam ve ilanlar hakkında, 3 aya kadar tedbiren durdurma ve/veya durdurma ve/veya aynı yöntemle düzeltme ve/veya para cezası uygulamaktadır. Reklam Kurulu, başkan dahil 29 üyeden oluşmaktadır. Kurul, ayda en az bir defa olmak üzere, ihtiyaç duyulduğunda her zaman toplanmakta ve toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar vermektedir.

2012 yılında Reklam Kurulu'na toplam 2.041 adet başvuru yapılmıştır. Söz konusu başvuruların sektörel dağılımını gösteren grafiğe aşağıda yer verilmiştir

Grafik 21: Yapılan Başvuruların Sektörel Dağılımı

Reklam Kurulu tarafından 2012 yılında toplam 2.137 adet dosya karara bağlanmıştır. Bu dosyalardan 1.094 tanesinin incelemeye alınmamasına karar verilmiştir. Kurul gündeminde görüşülen 1.035 dosyadan ise, 41 tanesi Reklam Mevzuatına aykırı bulunmamıştır. Reklam Mevzuatına aykırı bulunan 994 dosyanın 776 tanesine sadece durdurma cezası uygulanmasına 218 tanesine ise idari para ve durdurma cezasının birlikte uygulanmasına karar verilmiştir.

2012 yılında Reklam Kurulu tarafından karara bağlanan dosyalara ilişkin istatistiki bilginin yer aldığı tabloya aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 30: Reklam Kurulunca Uygulanan İdari Para Cezalarının Sektörel Dağılımı

SEKTÖR	TUTAR
Sağlık	1.388.267-TL
Kozmetik Temizlik ürünleri	1.761.849-TL
Gıda	2.661.672-TL
İletişim Hizmetleri	4.591.152-TL
Dayanıklı Tüketim Malları	192.160-TL
Turizm	971.060-TL
Bankacılık ve Sigorta Hizmetleri	734.804-TL

Tütün ve Alkol	73.966-TL
Teknoloji	348.451-TL
Eğitim	-
Enerji	709.119-TL
Örtülü Reklam	1.708.825-TL
Diğer	103.742-TL
TOPLAM	15.245.067- TL

Reklam Kurulu kararları, tüketicilerin bilgilendirilmesi, aydınlatılması ve ekonomik çıkarlarının korunması amacıyla www.tuketici.gov.tr adresli internet sitesinde duyurulmaktadır.

Reklam Kurulu tarafından tesis edilen idari işlemlerin iptali ve yürürlüğünün durdurulması istemiyle 203 dava açılmış olup, bunların 30'u davanın reddi, 2'si ise işlemin iptali ile sonuçlanmıştır. Diğer davalara ilişkin Mahkeme süreci devam etmektedir.

Reklam veren firmaları reklam mevzuatı konusunda bilgilendirmek ve bu konudaki bilinç düzeyini artırmak için sektörel bazda eğitim seminerlerinin düzenlenmesine 2012 yılında da devam edilmiştir.

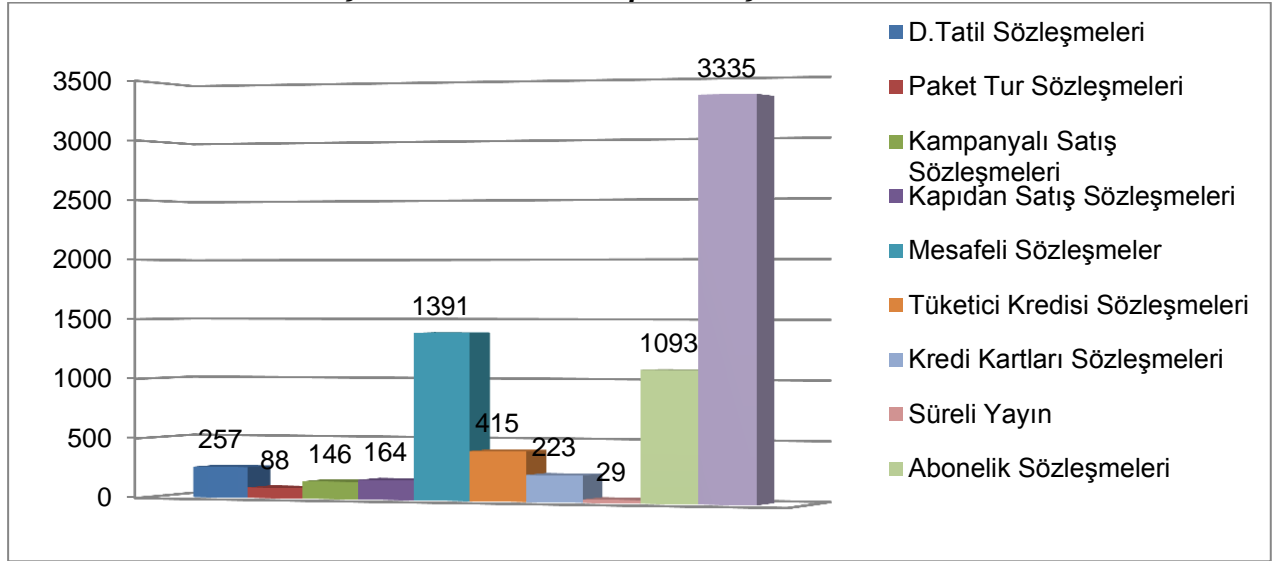
Tüketicinin Taraf Olduğu Sözleşmelerle İlgili Olarak Yürütülen Faaliyetler

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun tüketicinin taraf olduğu sözleşmelere ilişkin sözleşmenin zayıf tarafını oluşturan tüketicilerin korunmasına yönelik bazı düzenlemeler getirmektedir. Bu düzenlemeler çerçevesinde, firmaların tüketicileri mağdur eden uygulamaları neticesinde Bakanlığımıza yapılan başvurularda başvuru sahibine yasal hakları konusunda bilgiler verilmekte ve bu başvurulara istinaden gerektiğinde ilgili firmalar nezdinde denetim yapılmakta ve Kanunda öngörülen cezai yaptırımlar uygulanmaktadır.

Tüketiciler, yoğun olarak "Ayıplı Mal ve Hizmetler"e ilişkin hemen her konuda ilk başvuru yeri olarak Bakanlığımıza hem bilgi alma hem de sorunlarına çözüm arama amacıyla başvuruda bulunmaktadır. Bu başvurularla ilgili olarak gerek tüketicilerle bilgilendirmeye yönelik gerekse de şikayet edilen satıcı, sağlayıcı vb. firmalarla sorunların çözümüne katkı sağlamak üzere yazışmalar yapılmaktadır. Tüketiciler, yaşadıkları uyuşmazlıkların yasal yollardan en kısa zamanda çözümlenebilmesi amacıyla "Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri"ne ve "Tüketici Mahkemeleri"ne başvuru konusunda bilgilendirilmekte ve yönlendirilmektedirler.

Bu çerçevede, 2012 yılında Tüketici Sözleşmeleriyle ilgili olarak Bakanlığımıza toplam 7.141 adet başvuru yapılmış olup, sözleşme türlerine ilişkin bilgiler aşağıdaki Grafikte verilmiştir.

Grafik 22: Tüketici Sözleşmeleri Hakkında Yapılan Başvurular

Ayıplı Mal ve Hizmetler Konusundaki Tüketici Şikayetlerine Yönelik Yürütülen Faaliyetler

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da tarifi yapılan ayıplı mal ve ayıplı hizmet, süreli yayınlar, abonelik sözleşmeleri, fiyat etiketi, garanti belgesi, satış sonrası hizmetleri, Türkçe tanıtma ve kullanma kılavuzu şikayetleri, satıştan kaçınma ve turist şikayetleri ile ilgili olarak İnternet üzerinden On-line alınan, posta veya faks yoluyla, AKİM aracılığıyla, Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER) aracılığıyla Bakanlığımıza yapılan şikayet başvuruları tüketicileri bilgilendirici bir yazıyla Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri veya Tüketici Mahkemelerine yönlendirilmektedir.

Ayrıca, gerekli görüldüğünde söz konusu tüketici şikayeti başvuruları;

- 4077 sayılı Kanunun 25 inci maddesinde idari para cezası öngörülen hususlarda inceleme ve denetim yapılması için Ticaret İl Müdürlüklerine veya Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına,
- Uyuşmazlığın çözümüne katkı sağlamak üzere tüketici memnuniyetinin sağlanması ve tüketicinin yasal haklarının hatırlatılması amacıyla şikayet edilen firmaya,
- Genel Müdürlüğümüzün görev ve yetki alanının dışında kalan hususlarda ise gerektirdiği mevzuat çerçevesinde değerlendirilmek üzere ilgili kurum ve kuruluşlara ilgisi nedeniyle iletilmekte ve şikayetin takibi yönünden tüketiciye bilgi verilmektedir.

Bu bağlamda; 2012 yılında Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğüne "Ayıplı Mal ve Hizmetler" konusunda toplam 3.335 adet tüketici şikayeti başvurusu yapılmıştır.

Ticaret İl Müdürlüklerine yapılan şikayetler ise Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri'nde görüldüğünden Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri istatistikleri kısmında işlenmektedir.

Tüketicinin Korunmasında Uluslararası Çalışmalar

AB müktesebatınının 28 inci faslı, 'Tüketicinin ve Sağlığın Korunması'dır. Anılan başlık iki farklı

alanı içermektedir. Bunlardan birincisi ürün güvenliği diğeri ise tüketicinin ekonomik çıkarlarının korunmasıdır. Ürün güvenliği konusunda Genel Ürün Güvenliği Direktifi Ekonomi Bakanlığı'nın sorumluluğu altındadır. Kusurlu Ürün Sorumluluğuna ilişkin Direktif ise Genel Müdürlüğümüz sorumluluğundadır. İkinci konu olan AB müktesebatının tüketicinin ekonomik çıkarlarını korumaya yönelik düzenlemeleri Bakanlığımızın sorumluluk alanına girmektedir. Bu kapsamda 1 tanesi Tüzük 13'ü Direktif olmak üzere 16 adet düzenleme bulunmaktadır.

Faslin kapanışına ilişkin ise, 6 adet kapanış kriteri öngörülmüştür. Bunlardan birisi, Türk tüketicinin korunması mevzuatının AB mevzuatı ile tam uyumunun sağlanmasıdır. Avrupa Birliği-Türkiye Katılım Müzakereleri kapsamında, müzakerelere açılan 'Tüketicinin ve Sağlığın Korunması' faslinin kapanabilmesi için öngörülen kriterlerden biri olan mevzuat uyumunu tamamlamak amacıyla, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda değişiklik çalışmaları halen devam etmektedir. Mevzuat değişikliği çalışmalarında, AB tüketicinin korunması mevzuatına uyuma azami ölçüde dikkat gösterilmiştir.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD) Bilim, Teknoloji ve Sanayi Direktörlüğü altında oluşturulan Tüketici Politikaları Komitesi nezdinde Ulusal Eşgüdüm Birimi görevi Genel Müdürlüğümüzce yürütülmektedir. Bu çerçevede, anılan komite nezdinde yılda iki kez düzenlenen toplantılara iştirak sağlanarak, bu toplantılar neticesinde oluşturulan belgelere gerektiğinde ilgili kurumların görüşü de alınarak katkı sağlanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından tüketicinin korunması alanında çeşitli ülkelerle işbirliğine yönelik çalışmalar da yapılmaktadır. Bu bağlamda, 17 Kasım 2012 tarihinde Kahire'de Bakanlığımız ile Mısır Arap Cumhuriyeti Ticaret ve Sanayi Bakanlığı arasında "Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Alanlarında İşbirliği Anlaşması" yapılmıştır.

Anlaşma ile; Tüketicinin sağlığını, güvenliğini ve ekonomik çıkarlarını korumak ve iki ülke arasında ikili ticareti teşvik etmek amacıyla, iki taraf arasında tüketiciyi koruma ve mal ve hizmet kontrolü alanlarında karşılıklı ve devamlı bir işbirliği çerçevesinin ortaya koyulmasının şart ve koşullarını belirlenmesi amaçlanmıştır.

Cezayir Ticaret Bakanlığı Ekonomik Kontrol ve Kaçakçılıkla Mücadele Genel Müdürlüğü'nden gelen teklifle Bakanlığımız ve söz konusu kurum ile tüketiciyi koruma, mal ve hizmetlerde kalite kontrolü alanlarına ilişkin bir işbirliği anlaşması yapılması amacıyla çalışmalarımız halen devam etmektedir.

Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) 1. Bileşeninin 2012 yılı programlaması sürecinde Bakanlığımızca sunulan "Further Alignment in Consumer Protection" isimli proje teklifinin programlama paketine dahil edilmesi öngörülmüştür. 2013 yılının son çeyreğinden itibaren başlaması planlanan projenin amacı; tüketicinin korunması mevzuatında AB ile teknik, kurumsal ve yasal açıdan tam uyum sağlanması, Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri, tüketici mahkemeleri ve tüketici örgütlerinin kapasitesinin artırılması ve halkın bilinçlendirilmesidir.

Bu doğrultuda Adalet Bakanlığı, Türkiye Adalet Akademisi ve Yargıtay Başkanlığının projenin ortak faydalanıcıları olması planlanmaktadır.

Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri Koordinasyon Faaliyetleri

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında bulunan uyuşmazlıklarda tüketici sorunları hakem heyetleri ile tüketici mahkemeleri, çözüm yerleri olarak tespit edilmiştir.

2012 yılı için değeri 1.161,67 TL'nin altında bulunan uyuşmazlıklarda tüketici sorunları hakem heyetlerine başvuru zorunlu olup, bu değer ve üzerindeki uyuşmazlıklarda ise hakem heyetinin vereceği karar bağlayıcı olmayacağından doğrudan tüketici mahkemelerine başvuruda bulunulabilmektedir.

Her il ve ilçede en az bir adet olmak üzere toplam 975 adet Hakem Heyeti kurulmuş olup, bu heyetlerin başkanlığı illerde il müdürü, ilçelerde ise kaymakam tarafından yürütülmektedir. Hakem Heyetlerinin iş ve işlemlerine Bakanlığımızın herhangi bir müdahalesi söz konusu olmayıp, bu heyetler, kararını mevzuat çerçevesinde bağımsızca verebilmektedir.

Bakanlığımız bu heyetlerin koordinasyon faaliyetlerini yürütmektedir. Bu kapsamda eğitim faaliyetleri, tereddüde düşülen konularda görüş bildirme, posta, kırtasiye ve diğer masraflar ile üyelerin huzur haklarının ödenmesi, teknik alt yapı desteğinin verilmesi vb. faaliyetlerde söz konusu heyetlere Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü destek olmaktadır.

Kanun kapsamına giren uyuşmazlıklar ile ilgili olarak Bakanlığımıza intikal eden tüketici şikayetlerinin çok önemli bir kısmı yetkili çözüm mercilerince karara bağlanmasını gerektirir niteliktedir. Bu itibarla, sözü edilen nitelikte olan şikayetlerin hakem heyetleri ile tüketici mahkemelerine yönlendirilmesine çalışılmaktadır.

2012 yılında 81 il merkezi ve 892 ilçede faaliyetlerine devam eden 975 Tüketici Sorunları Hakem Heyetlerine yılın ilk 8 ayını kapsayan dönemde toplam 251.691 tüketici başvuruda bulunmuş ve bunlardan 195.638'i tüketicinin lehine, 33.559'u aleyhine sonuçlanmış, 19.329'u bilirkişi incelemesine gönderilmiş ve 3.165'i başka kurumlara sevk edilmiştir.

Piyasa Gözetimi Faaliyetleri

Piyasanın yaklaşık %50'sine tekabül eden (giysiler, mobilyalar, çocukların kullanımına ve bakımına yönelik malzemeler, çakmaklar, kırtasiye malzemeleri, hobi ve spor ekipmanları, yiyecek taklidi ürünler gibi), teknik mevzuatı olmayan ve doğrudan tüketiciye sunulan ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri yürütülmektedir.

Tüketicilerin sağlık ve güvenliğine olumsuz etki edecek ürünlerin piyasada yer almasını önlemek, standardına uygun ve güvenli ürün üreten üreticileri haksız rekabete karşı korumak için piyasa gözetimi ve denetimi yapılmaktadır.

2012 yılı içinde Tüketicilerin sağlığının daha iyi korunabilmesi amacıyla 20 Nisan 2012'de Tüketici Ürünlerinin Güvenlik Risklerinin Belirlenmesine İlişkin Tebliğ yayınlanmıştır.

Bu tebliğ ile;

- Çocuk bakım ürünlerinin
- Kırtasiye malzemelerinin
- Çocuk giysilerinin
- Yiyecek taklidi ürünlerin piyasada güvenli dolaşımını sağlamak amaçlanmıştır.

19 Temmuz 2012 tarihinde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği tüketici ürünlerinin piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin usul ve esaslarını belirlemek amacıyla yayınlanmıştır.

Piyasa gözetimi faaliyetlerinin daha etkin gerçekleştirilmesi amacıyla; 14 Temmuz 2012

tarihinde Gümrük ve Ticaret Denetmenliği Yönetmeliği ve 30 Ekim 2012 tarihinde 2012/4 sayılı Bazı Tüketici Ürünlerinin Gümrük Kontrolü Genelgesi yayımlanmıştır. Genelge ile ithal edilen ürünlerin ülkeye girmeden güvensiz olup olmadıkları tespit edilerek, insan sağlığını tehdit etmeleri engellenmiş olacaktır.

Bakanlığımız tarafından düzenlenmemiş alanda yer alan ve nihai tüketiciye sunulan ürünler (çocuk giysileri, kırtasiye, yiyecek taklidi ürünler, çocuk bakım ürünleri, çakmak vb. gibi) ile ilgili piyasa gözetimi ve denetimi faaliyeti yürütülmektedir. Söz konusu denetimler yıllık (planlı) ve şikayet (Rapex bildirim) üzerine yapılmaktadır. 2012 yılı denetim sonuçlarını gösterir tablo aşağıdadır.

Tablo 31: Bakanlığımız Tarafından Düzenlenmemiş Alanlarda Yapılan Denetim Sonuçları

ÜRÜN GRUPLARI	DENETLENEN FİRMA SAYISI	DENETLENEN ÜRÜN SAYISI	AYKIRI FİRMA SAYISI	AYKIRI ÜRÜN SAYISI	ALINAN ÖNLEM	UYGULANAN İDARİ PARA CEZASI
Çocuk Giysileri	185	15.141	14	221	Aykırlık giderilmiştir.	0
Çocuk Bakım Ürünleri	51	1.186	16	593	Aykırlık giderilmiştir.	0
Çakmak	1	1	0	0	0	0
Tekstil	104	98	0	0	0	0
Kırtasiye	47	9.049	11	2.200	Toplatma kararı alınmıştır.	148.237
Store Perde	55	270	0	0	0	0
Bisiklet	42	42	0	0	0	0
Plaj Havlusu	7	7	0	0	0	0
Yüzme Yardımcı Ekipman	2	5	2	2	Toplatma kararı alınmıştır.	27.182
Çocuk Ayakkabısı	19	1.412	0	0	0	0
Merdiven	2	9	1	1	İdari işlem devam etmektedir	0
TOPLAM	515	27.220	44	3017	0	175.419

Tablo 32: Bakanlığımız Tarafından Düzenlenen Alanlarda Ticaret İl Müdürlüklerince Yapılan Piyasa Gözetimi Ve Denetimi Sonuçları

DENETLEME KONUSU	DENETLENE N FİRMA SAYISI (ADET)	DENETLENE N ÜRÜN SAYISI (ADET)	AYKIRI FİRMA SAYISI (ADET)	AYKIRI ÜRÜN SAYISI (ADET)	UYGULANA N İDARİ PARA CEZASI MİKTARI (TL)
Kapıdan Satış	159	411	65	213	330.964,00
Fiyat Etiketi	59.263	134.732	46	134	36.451,85
Garanti Belgesi	1.166	28.447	73	177	48.600,00
Tanıtma Ve Kullanma Kılavuzu	1.111	26.325	24	21	5.670,00
Diğer Denetimler	328	2.660	26	842	547.457,00
GENEL TOPLAM	62.027	192.575	234	1.387	969.142,85

Belgelendirme İşlemleri

2012 yılında belgelendirme faaliyetlerine yönelik işlem adetleri aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir.

Tablo 33: Belgelendirme Faaliyetleri

BELGE TÜRÜ	BELGE SAYISI
Garanti Belgesi Onayı	11.323
Garanti Belgesi Yenileme	2.527
Model İlavesi Onayı	15.129
Eksiklik İşlemleri	11.173
GARANTİ BELGESİ İŞLEMLERİ TOPLAMI	40.152
SSHYB Onayı	4.588
Servis Değişikliği Onayı	580
SSHYB Eksiklik İşlemleri	4.221
SATIŞ SONRASI HİZMET YETERLİLİK BELGESİ İŞLEMLERİ TOPLAMI	9.389

Geleneksel Tüketici Ödülleri

Bakanlığımızca; tüketici bilincinin geliştirilmesi, tüketicilerin yasal haklarını kullanmaları konusunda özendirilmesi, tüketici talep ve tercihlerini dikkate alan firmaların teşvik edilmesi, tüketici hukuku veya tüketicinin korunması ile ilgili bilimsel çalışmaların özendirilmesi amacıyla 12 Mart 2012 tarihinde düzenlenen törenle, 7 ayrı dalda olmak üzere 15 inci Tüketici Ödülleri 33 kişi, kurum ve kuruluşa verilmiştir.

Tüketici Konseyi

Tüketicilerin sorunlarının, ihtiyaçlarının ve çıkarlarının korunmasına yönelik tedbirleri araştırmak, sorunların evrensel tüketici hakları doğrultusunda çözümlenmesi için alınacak tedbirler ile bu Kanunun uygulanması sırasında ortaya çıkan sorunlara yönelik tedbirleri ele almak üzere kurulan ve Bakanlığımız koordinatörlüğünde ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütü temsilcilerinden oluşan Tüketici Konseyinin 16 ncı toplantısı 24 Mayıs 2012 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Tüketici Bilgi Sistemi

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelerin eğitim, sağlık, tarım, savunma ve sanayi başta olmak üzere bütün toplumsal alanları etkilediği aşikar olmakla birlikte, kamunun örgütlenme, iş yapma biçimini de büyük oranda etkilemiştir. Özellikle bilişim teknolojilerinin bilgiye erişimi hızlandırması, vatandaşların devletten olan beklentilerinin değişimine yol açmıştır. Vatandaşlar devletten daha şeffaf, daha hızlı ve daha güvenli hizmet talep eder hale gelmiştir.

Bu çerçevede kamu kurumları tarafından hazırlanan, önceleri sadece bilgi aktarımına yönelik olan, durağan, etkileşimsiz internet siteleri yerlerini vatandaş ve hizmet odaklı sadece bilgi vermeyen hizmet de veren internet sitelerine bırakmaya başlamıştır.

Bu nedenlerle, hazırlanan “Tüketici Bilgi Sistemi - TÜBİS” kapsamında öncelikle; tüketicilerin bilgilendirilmesine ve bilinçlendirilmesine hizmet eden başta Sivil Toplum Kuruluşları (STK) olmak üzere, tüketicinin korunmasına yönelik faaliyette bulunan tüm tarafların faaliyetlerini duyurabileceği bir internet sayfası hizmete sunulmaktadır.

Sadece kurumsal bilgilerin yer aldığı statik bir internet sitesi yerine, tüketicilerimizin internet üzerinden kendileriyle ilgili hizmet süreçlerimizin tümüne rahatlıkla ulaşabildikleri katılımcı bir bilgi sisteminin hazırlanması ve kimi zaman çok yavaş olabilen bürokrasinin azaltılması ve hızlandırılması hedeflenmiştir.

TÜBİS kapsamında, tüketici şikayetlerinin tek bir noktadan alınmasına imkan sağlayacak, her il ve ilçede mahkeme öncesi çözüm organı olarak faaliyet gösteren 975 adet Tüketici Sorunları Hakem Heyetinin iş ve işlemlerini elektronik ortama taşıyacak, gerek birbirleri ile gerekse Bakanlığımız ile entegre olmalarını sağlayacak bir uygulama yazılımı da geliştirilmiştir. TÜBİS kapsamındaki bu uygulama yazılımı ile Hakem Heyetlerinde alınan kararlara karşı Tüketici Mahkemelerinde açılan davalara ait dosyaların tek bir numara ile takip edilmesi, kararlara esas olan dosyaların tek bir tıklama ile UYAP’a (Ulusal Yargı Ağı Projesi) aktarılması ve dolayısıyla Tüketici Mahkemeleriyle Hakem Heyetlerinin tam entegrasyonu sağlanmıştır.

TÜSİAD ve TBV tarafından geleneksel olarak düzenlenen “Etr Bilişim Ödüllerinde” finale kalan Tüketici Bilgi Sistemi üzerinden 2012 yılında toplamda 161.202 şikayet kayıt altına alınmıştır.

Tüketici Bilgi Sistemi ile Tüketici Sorunları Hakem Heyetlerine gelen başvuruların önemli oranda elektronik ortamda kayıt altına alınması sağlanmıştır. Sisteme www.tuketici.gov.tr adresinden erişim sağlanabilmektedir.

ESNAF VE SANATKAR HİZMETLERİ

ESNAF VE SANATKAR HİZMETLERİ

Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşlarının Genel Kurul Toplantıları

Esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının olağan genel kurul toplantıları 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun “Genel kurul toplantıları ve çağrı” başlıklı 42 nci maddesi gereğince dört yılda bir yapılmaktadır.

2012 yılında Türkiye genelinde 27 esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşunun olağanüstü genel kurul toplantıları ve organ seçimleri yapılmıştır.

Esnaf ve Sanatkarlara İlişkin Sayısal Bilgiler

Ülke genelinde 31.12.2011 tarihi itibarıyla toplam 1.975.239 adet esnaf ve sanatkar meslek

mensubu bulunmaktadır. Esnaf ve sanatkarların meslek kuruluşları ve tescil/terkin sayılarına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 34: Esnaf Ve Sanatkar Meslek Kuruluşları Türkiye Geneli Sayısal Bilgiler

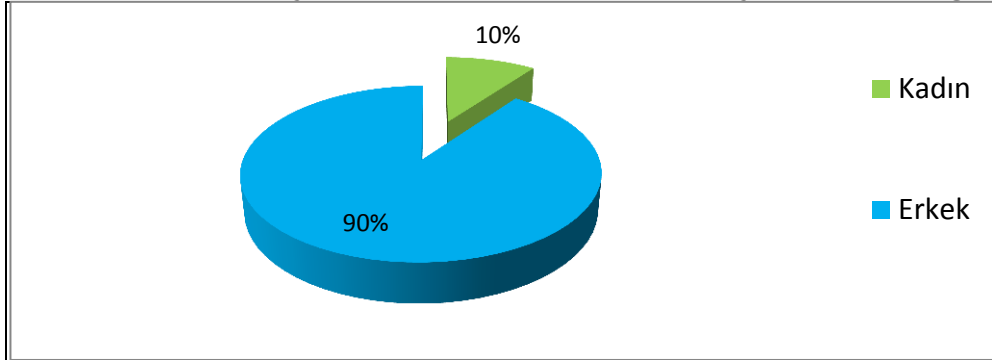
MESLEK KURULUŞU	ADET
Esnaf ve Sanatkar Odası	3.100
Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği	82
Esnaf ve Sanatkarlar Federasyonu	13
Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK)	1

Tablo 35: Yıllar İtibariyle Türkiye Geneli Açılan Ve Kapanan Esnaf Ve Sanatkar İşletme Sayıları

YILLAR	AÇILAN	KAPANAN
2008	166.815	117.808
2009	162.912	91.165
2010	177.022	93.733
2011	190.902	131.119
2012	188.435	101.998
Toplam	886.096	535.823

Not: 2011 yılındaki kapanan işletme sayısındaki artış, Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması Hakkındaki 6111 sayılı Kanun çerçevesinde sicil terkin işlemlerinden kaynaklanmıştır.

Grafik 23:2012 İtibariyle Esnaf Ve Sanatkarların Cinsiyet Bazında Dağılımı

Tablo 36: 2012 Yılı En Fazla Tescil Yapılan İlk 20 Meslek

MESLEK	TESCİL SAYISI
Bakkallık, Bayilik, Büfecilik	19.682
Kahvecilik, Kiraathanecilik ve İnternet Kafe İşletmeciliği	10.649
Minibüsçülük	9.469
Pazarcılık	9.275
Kadın ve Erkek Kuaförlüğü	8.261
Nakliyecilik ve Nakliyat Komisyonculuğu	8.026
Servis Aracı İşletmeciliği	7.226
Taksicilik	6.752
Lokantacılık (Kebab, Köfte, Döner ve her türlü yemek)	6.459
Kamyonculuk, Kamyonetçilik	5.634
Kır Kahvesi, Çay Bahçesi, Çay Ocağı, Piknik ve Dinlenme Yeri İşletmeciliği	3.585
Aperatif Yiyecek Maddeleri İmal ve Satıcılığı	2.759
Konfeksiyon İmal ve Satıcılığı	2.683

Kafe, Kafeterya, Kahvaltı Salonu İşletmeciliği	2.542
Emlak Komisyonculuğu ve Danışmanlığı	2.532
Otobüsçülük	2.523
Tuhafiyecilik	2.423
Haberleşme Cihazları ve Aksesuarları Satış, Tesisat Kuruculuğu, Bakım ve Tamirciliği	2.128
Kantincilik	1.964
Fırıncılık	1.506

Tablo 37: 2012 Yılı En Fazla Terkin Yapılan İlk 20 Meslek

MESLEK	TERKİN SAYISI
Bakkallık, Bayilik, Büfecilik	14.820
Kahvecilik, Kiraathanecilik ve İnternet Kafe İşletmeciliği	7.937
Minibüsçülük	5.409
Kadın ve Erkek Kuaförlüğü	4.686
Nakliyecilik ve Nakliyat Komisyonculuğu	3.312
Taksicilik	3.255
Lokantacılık (Kebap, Köfte, Döner ve her türlü yemek)	3.082
Pazarcılık	2.706
Şoförlük	2.456
Kamyonculuk, Kamyonetçilik	2.433
Tuhafiyecilik	2.018
Kır Kahvesi, Çay Bahçesi, Çay Ocağı, Piknik ve Dinlenme Yeri İşletmeciliği	1.905
Servis Aracı İşletmeciliği	1.851
Konfeksiyon İmal ve Satıcılığı	1.534
Otobüsçülük	1.331
Terzilik	1.157
Kafe, Kafeterya, Kahvaltı Salonu İşletmeciliği	945
Emlak Komisyonculuğu ve Danışmanlığı	881
Aperatif Yiyecek Maddeleri İmal ve Satıcılığı	852
Fırıncılık	807

Tablo 38: En Fazla Esnaf ve Sanatkar Olan 10 İl

İL	ESNAF SAYISI
İSTANBUL	250.050
İZMİR	141.811
ANKARA	89.149
BURSA	77.259
ANTALYA	75.929
ADANA	59.883
MERSİN	56.947
KONYA	52.930
MANİSA	47.407
HATAY	47.145

Esnaf ve Sanatkar Destek Sistemi Kurulması Çalışmaları

2012 yılı içerisinde teşvik ve destek konuları ile ilgili olarak esnaf ve sanatkarların ihtiyaçlarını

belirlemeye yönelik anketler düzenlenmiştir. Ayrıca esnaf ve sanatkarların ihtiyaçları doğrultusunda bir teşvik ve destek sistemi oluşturulması amacıyla hizmet etmek üzere bir proje hazırlanmış olup, bütçemize 550.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Bu çalışmalarla beraber kamu kurumlarınca verilen teşvik ve desteklere yönelik mevzuat incelemeleri de yapılmıştır.

Meslek Kollarının Yeniden Düzenlenerek Uluslararası Standartlara Kavuşturulması

Esnaf ve Sanatkar niteliği taşıyan NACE kodlarının tespiti için yapılan çalışmada ülke genelinde pilot olarak seçilen illerdeki tüm odalara görüş sorulmuş olup, alınan geri dönüşler neticesinde tekrar değerlendirilerek NACE kodları revize edilmiştir. Bu kapsamda NACE kodlarından 1.297 tanesinin esnaf ve sanatkar niteliği taşıdığı tespit edilmiştir. Öte yandan TÜİK tarafından yürütülen NACE Revizyon çalışmaları ise devam etmekte olup, NACE kodlarının doğru bir yapı ile düzenlenmesi için çalışmalar devam etmekte ve kanun değişikliği çalışması ile eş zamanlı olarak NACE'ye geçiş düşünülmektedir.

Esnaf ve Sanatkar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planı Faaliyetleri

Kamu kurum ve kuruluşları ile birlikte esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının da katılımıyla hazırlanan Esnaf ve Sanatkarlar Değişim, Dönüşüm, Destek Strateji Belgesi (3D) ve Eylem Planı (ESDEP) Yüksek Planlama Kurulu'nun 9 Nisan 2010 tarihli kararı ile kabul edilmesini müteakip yürürlüğe konulmuştur.

Esnaf ve Sanatkarlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planında (ESDEP), esnaf ve sanatkarların değişim ve dönüşüm yönünün belirlenmesi amacıyla; "büyümeyi, sürekli gelişmeyi ve kalıcı olmayı hedefleyen, ahlaki değerlerden ödün vermeyen, ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip eden, teknolojiyi kullanmak ve müşteri ile birebir ilişki kurmak suretiyle müşteriye özel mal ve hizmet üretebilen, işbirliği ve ortak çalışmaya açık olan bir esnaf ve sanatkar" vizyonu ortaya konmuştur. Buradaki temel hedefimiz; esnaf ve sanatkarların rekabet gücünün artırılması ile değişim ve dönüşümün desteklenmesidir.

Bu amaçla Eylem Planında '7 Öncelik' ve '30 Tedbir' geliştirilmiştir. ESDEP kapsamında; kredi ve finansman desteği önemlidir ancak, sadece kredi desteği sağlamak tek başına bu vizyonu ve temel hedefi gerçekleştirmeye yeterli değildir. Bu nedenle, ESDEP sadece kredi ve finansman üzerine değil, vergi, eğitim, yenilikçilik, alt yapı ve kümelenme, mevzuat ve AB kaynaklarını da içerecek tedbirlerle önceliklendirilmiştir.

Öncelikler;

1. Kredi ve Finansman Şartlarının İyileştirilmesi.
2. Vergi, İstihdam ve Diğer Yükümlülüklerin Azaltılması.
3. Eğitim ve Danışmanlık Hizmetlerinin Geliştirilmesi.
4. Yenilikçilik ve Girişimciliğin Geliştirilmesi.
5. Altyapı, Kümelenme ve Ortaklık Faaliyetlerinin Desteklenmesi.
6. Hukuki Düzenlemelerin Yapılması.
7. Esnaf ve Sanatkarların AB Programlarından Faydalanmasının Sağlanması.

Bu öncelik ve tedbirleri içeren Esnaf ve Sanatkarlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planı (ESDEP)'in yürütülmesine ilişkin esasların belirlenmesine yönelik olarak Yönlendirme Komitesi ESDEP'in uygulama sürecine ilişkin çalışma esaslarını

belirlemiştir.

2012 yılında 3 kez Yönlendirme Komitesi Toplantısı yapılmıştır. 15.05.2012 tarihinde yapılan Yönlendirme Komitesi Toplantısında eylemlerde revizyona gidilerek 7 olan öncelik sayısı 4'e, 30 olan tedbir sayısı ise 10'a indirilmiştir.

ESDEP kapsamında yer alan ve Maliye Bakanlığı'nın sorumluluğunda bulunan 3 tedbir 2012 yılında tamamlanmıştır (6111 Sayılı Kanun).

Bunlar;

- 1) Basit usulden gerçek usule geçen esnaf ve sanatkarların şartlar oluştuğunda basit usulde vergilendirilmelerine imkan sağlanmıştır.
- 2) Geleneksel, kültürel ve sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüztutan mesleklerle ilişkin esnaf muafılığı kapsamı genişletilmiştir.
- 3) Vergiden muaf olan esnaflara, Maliye Bakanlığı'nca muaf belgesi verilebilmesine imkan tanınmıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın sorumluluğunda yer alan "Elektrikle İlgili Fen Adamlarının Görev, Yetki ve Sorumluluk Sınırları Yeniden Değerlendirilecektir" tedbiri de 2012 yılı içerisinde sonuca ulaştırılmıştır. 9 Şubat 2012 tarihli ve 28199 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Elektrik ile İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasında Dair yönetmelik kapsamında yapılan değişiklikler sonrasında elektrikle ilgili fen adamlarının elektrik yapım işlerinde 1. ve 2. Grup da bulunanların yetki sınırları 10 kat, 3. Grup için ise yetki sınırı yaklaşık 7 kat artmıştır.

Ahilik Haftası Kutlamaları

"Ahilik Haftası Kutlamaları Yönetmeliği" gereğince "25 inci Ahilik Haftası Kutlamaları" Kırşehir merkez olmak üzere 81 ilde, 17-22 Eylül 2012 tarihleri arasında Bakanlığımız koordinasyonunda hazırlanan programlar çerçevesinde yapılmıştır.

"Yılın Ahisi" olarak, Artvin ilinde fırıncılık mesleğinde faaliyet gösteren Yüksel SÖNMEZ seçilmiştir. "Ahilik Hizmet Ödülü" kutlamalara yaptığı katkılardan dolayı Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Ahilik Kültürünü Araştırma ve Uygulama Merkezi'ne verilmiştir.

Kırşehir ilinde yapılan 25 inci Ahilik Haftası Kutlamaları Programında;

- Uluslararası Sempozyum,
- Ahilikle ilgili bir el kitabının hazırlanması,
- Esnaf El Sanatları Sergisi (kaybolmaya yüz tutmuş meslekler),
- Reklam ve tanıtımla ilgili spot filmlerin gösterimi,
- Yesevi Sanat Topluluğu Gösterisi,
- Şed Kuşatma Töreni,
- Türk Cumhuriyetlerini temsil eden çadır müze alanının kurulması,
- Makale ve kompozisyon yarışmaları,
- Halk oyunları, yağlı güreş, bisiklet yarışı, satranç turnuvası, tiyatro, cirit gösterisi
- Sergiler düzenlenmesi,
- Yöresel yemekler şenliği,
- Ahilik pilavı ve helvası dağıtılması,

gibi etkinlikler yapılmıştır.

KOOPERATİFÇİLİK FAALİYETLERİ

Temelinde dayanışma ve topluma hizmet anlayışı olan kooperatif ortaklık modeli, bireylerin ve toplumun ekonomik ve sosyal kalkınması açısından büyük önem taşımaktadır.

Sosyal sermayenin artırılması, gelirin adil dağıtılması ve yoksulluğun azaltılmasında kooperatiflerin önemli bir katkısı olduğu bilinmektedir. Bunun için üretimden tüketime, eğitimden finansmana kadar ekonominin her sektörüne faaliyet gösteren kooperatifler kurulmuştur.

Bakanlığımız; hukuk sistemimiz içinde özel önem verilen ve düzenleme yapılan bir ortaklık modeli olan kooperatifler aracılığıyla toplumun geniş kesimlere yönelik önemli hizmetler sunmaktadır.

Bu kapsamda, görev ve yetki alanındaki kooperatif ve üst kuruluşlarının kuruluş, ana sözleşme değişiklikleri, işleyiş, eğitim ve denetim, bilgi işlem, destekleme hizmetlerinin yanında kooperatifçiliğe yönelik genel politika ve stratejinin belirlenmesine yönelik çalışmalar Bakanlığımızca yürütülmektedir.

Kooperatifçilik mevzuatının uygulanmasında tereddüde düşülen konularda ortaklara, yönetim kurulu üyelerine, denetçilere ve ilgililere sözlü ve yazılı olarak görüş bildirmek suretiyle yardımcı hukuk hizmeti verilmekte ve uygulamada karşılaşılan hukuki sorunlar önemli ölçüde giderilmektedir.

2012 yılı içerisinde kooperatiflerden, üst kuruluşlarından, vatandaşlardan ve muhtelif kuruluşlardan gelen 1124 adet bilgi, belge ve şikayet içerikli taleplerden; 568 adedi ilgisine cevap olarak verilmiş, 14 adedi ön inceleme amacıyla gerekli birimlere, 92 adedi Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına, 121 adedi ilgili kurumlara gönderilmiş, 329 adedi ise dosyasına konulmuştur.

Tablo 39: 2012 Yılı İtibariyle Faaliyet Gösterilen Kooperatif ve Ortak Sayısı

KOOPERATİF TÜRÜ	KOOP. SAYISI	ORTAK SAYISI
TÜKETİM KOOP.	2.958	258.183
MOTOR. TAŞ. KOOP.	6.745	197.864
KREDİ KEF. KOOP.	996	672.456
KÜÇ. SANAT. KOOP.	332	9.733
TEMİN TEVZİ KOOP.	338	25.264
TURİZM GEL. KOOP.	390	17.403
ÜRETİM PAZ. KOOP.	460	20.058
TEDARİK KEF. KOOP.	7	599
YAYINCILIK KOOP.	28	631
HAMAL TAŞIMA KOOP.	10	547
İŞLETME KOOP.	631	107.449
SİGORTA KOOP.	3	80.108
TARIM SATIŞ KOOP.	347	564.364
YARDIMLAŞMA KOOP.	23	15.033
EĞİTİM KOOP.	35	2.545

BAĞIMSIZ TAR. SAT. KOOP.	20	2.150
TÜTÜN TAR. SAT. KOOP.	63	20.926
YAŞ SEBZE MEYVE KOOP.	39	3.343
BASIN YAYIM ve İLETİŞİM KOOP.	1	7
TOPLAM	13.426	1.998.663

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın hizmet alanı içinde 117 Birlik ve bu birliklere bağlı 2.145 kooperatif ve 1.301.836 ortağıyla faaliyet göstermektedir. Birliğe ortak kooperatif ve ortaklarının sayısal verileri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 40: Yıllar İtibariyle Birlik ve Ortak Sayısı

BİRLİKLER	2010		2011			2012		
	BİRLİK SAYISI	KOOP. SAYISI	BİRLİK SAYISI	KOOP. SAYISI	ORTAK SAYISI	BİRLİK SAYISI	KOOP. SAYISI	ORTAK SAYISI
TÜKET. KOOP. BİRL.	13	135	16	139	52.630	16	135	50.616
MOT. TAŞ. KOOP. BİRL.	38	632	41	741	32.167	39	639	31.146
ESN. SAN. KREDİ KEF. KOOP. BİRL.	32	964	32	936	664.569	32	964	658,417
TURZM. GEL. KOOP. BİRL.	3	33	3	33	2.965	3	33	2.959
TAR. SAT. KOOP. BİRL.	17	340	17	322	540.505	17	325	540,791
ÜR. TEDA. KOOP. BİRL.	4	28	5	429	14.463	4	28	17.804
İŞL. KOOP. BİRL.	1	7	1	7	103	1	7	103
KÜÇ. SAN. KO. BİRL.	3	14	-----	-----	-----	5	14	-----
TOPLAM	111	2.153	115	2.607	1.307.402	117	2.145	1.301.836

Kooperatif üst kuruluşu olan merkez birliklerinin ve bunlara ortak olan kooperatiflerin 2012 yılı sayısal verileri aşağıda verilmiştir.

Tablo 41: Merkez Birliklerinin Yıllar İtibariyle Sayısal Görünümü

MERKEZ BİRLİKLERİ	2010		2011		2012	
	MERKEZ BİRLİĞİ SAYISI	BİRLİK SAYISI	MERKEZ BİRLİĞİ SAYISI	BİRLİK SAYISI	MERKEZ BİRLİĞİ SAYISI	BİRLİK SAYISI
ES. SAN. KREDİ KEF. KOOP. MER. BİRL.	1	32	1	32	1	32

TÜKETİM KOOP. MER. BİRL.	1	7	1	7	1	7
MOT. TAŞ. KOOP. MER. BİRL.	1	15	1	15	1	15
TOPLAM	3	54	3	54	3	54

Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Aracılığıyla Verilen Kredi Hizmeti

Ülkemizde esnaf ve sanatkarları desteklemek amacıyla Türkiye Halk Bankası'nca düşük faizli kredi kullanılmaktadır. Düşük faizli kredi kullandırma nedeniyle oluşan Halk Bankası gelir kayıpları ise Bakanlar Kurulu Kararı ile Hazinece Bankaya ödenmektedir.

Genel Müdürlüğümüz görev alanında yer alan Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri, kooperatife ortak olan esnaf ve sanatkara mesleki faaliyetleri için gerekli krediyi Halk Bankasından kullanırken kefalet vermektedir.

ESKK Kooperatiflerinin ve üst birliklerinin 2012 yılı sayısal verileri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 42: Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri

Faal Olan Esnaf ve Kefalet Koop.Sayısı	996
Faal Olmayan Esnaf ve Kefalet Koop.Sayısı	55
Üst Birliğe Ortak Kredi Kefalet Kooperatifi Sayısı	964
Bağımsız Kredi Kefalet Kooperatif Sayısı	45
Toplam Kredi Kefalet Kooperatif Sayısı	1.009
Bölge Birliği Sayısı	32
Merkez Birliği Sayısı (TESKOMB)	1

2012 Mali Yılı Bütçesine ESKKK'nin, Halkbankası kaynaklarından kredi kullanabilmesi amacıyla başlangıçta 282 milyon 393 bin TL. ödenek tahsis edilmiş iken, artan kredi ve destek talebine üzerine ilave 110 milyon TL ödenekle birlikte tahsis edilen toplam 392 milyon 393 bin TL ödenek 368,2 milyon TL'si kullanılmıştır.

Tablo 43: Kredi ve Kefalet Kooperatiflerine Yıllar İtibariyle Bütçeden Ayrılan Ödenek

YILLAR	BÜTÇEDEN AYRILAN ÖDENEK (TL)
2008	211.000.000
2009	275.000.000
2010	392.000.000
2011	327.000.000
2012	392.393.000

ESKK Kooperatifleri aracılığıyla kullanılan kredilerin faiz oranı yıllar itibariyle azalırken kredi kullanan kooperatif ve ortak sayısı düzenli olarak artmıştır. Kooperatif ortaklarına uygulanan gösterge faiz oranı 2008 yıl sonunda %14,3 iken, 2012 itibariyle %5 - 6 seviyesine indirilmiştir. 2008 yılında kredinin şahıs üst limiti 50.000 TL iken, 2012 itibariyle 40.000 ve 125.000 TL' ye yükseltilmiştir. 3,1 Milyar TL olan kredi riski ise son beş yıl içinde yaklaşık 7milyar TL seviyelerine yükselmiştir.

Tablo 44: Yıllar İtibariyle Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi (ESKKK) Kredileri Sayısal Verileri

YILLAR	TOPLAM KOOP. SAYISI	KREDİ KULLANABI LEN KOOP.	KREDİ RİSK BAKİYESİ OLAN ORTAK SAYISI	CARİ FAİZ ORANI %	KOOP. UYGULANAN FAİZ ORANI (GÖSTERGE FAİZ ORANI)	HAZİNE PAYI	KOOP. KREDİLE Rİ ŞAHİS LİMİTİ TL	RİSK BAKİYESİ (TL)
2008	921	779	255.221	22	14,3%	7,7%	35.000 - 50.000	3.114.135.015
2009	922	848	248.070	16	8%	8%	35.000 - 50.000	3.290.952.080
2010	925	751	236.742	10-12	5 % (1 yıldan kısa vade) 6 % (1 yıldan uzun vade)	5 % (1 yıldan kısa vade) 6 % (1 yıldan uzun vade)	35.000 - 100.000	3.669.123.551
2011	938	798	244.700	10-12	5 % (1 yıldan kısa vade) 6 % (1 yıldan uzun vade)	5 % (1 yıldan kısa vade) 6 % (1 yıldan uzun vade)	35.000 - 100.000	5.541.322.896
2012	953	824	258.057	10-12	5 % (1 yıldan kısa vade) 6 % (1 yıldan uzun vade)	5 % (1 yıldan kısa vade) 6 % (1 yıldan uzun vade)	40.000 - 125.000	6.925.756.228

Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri ile Ürünleri Hakkındaki Çalışmalar

Tarım Satış Kooperatif ve Birlikler üreticilerin güçlerini birleştirerek bir araya gelip ürün arz zincirinde birbirlerini desteklediği ve bu sayede rekabet ve pazarlık gücü kazandığı kuruluşlar olup anahtar rolü oynamaktadır TSKB'nin sürdürülebilir idari ve mali yapıya kavuşturulacağı ve bu kapsamda yeni bir finansman modelinin geliştirileceği ve 4572 sayılı Kanunda değişiklik yapılacağı, 2012 Yılı Programı (114 nolu tedbir) ve 2013 Yılı Programı (116 nolu tedbir) ile Kooperatifçilik Strateji Belgesi ve Eylem Planı'nda (4.6 ve 7.2 nolu eylemler) yer almıştır.

Tarım Satış Kooperatif Birliklerinin (TSKB) alım, stok ve fiyat bilgileri düzenli olarak haftalık veya 15 günlük izlenmektedir. Bakanlığımızca "Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu" çalışmalarında TSKB' nin alım konusuna giren ürünlerde aktif katkı sağlanmaktadır. Yine TSKB' nin alım konusuna giren ürünlerde sınır ticareti kapsamında yapılan kota belirleme toplantılarına katılarak, bu kuruluşların talepleri de gözetilerek görüş bildirilmektedir. Ayrıca, Tarım Satış Kooperatifler Birliklerinin (TSKB) faaliyet alanına giren ürünlere ilişkin Ürün Raporları düzenlenmektedir.

Her yıl üretici ortaklara yaklaşık 170 milyon TL ayni ve nakdi kredi dağıtarak üretimde sürdürülebilirliğe ve maliyetlerin düşürülmesine katkıda bulunan Birlikler, aynı zamanda, özellikle kırsal alanda, birer istihdam kapısı olup, yaklaşık 6 bin kişiyi istihdam etmektedirler. 2012 yılı itibariyle daimi olarak 3.516 ve geçici olarak 1.391 kişi olmak üzere toplam 5.907 kişi istihdam edilmiştir.

Tablo 45: 2012 Yılı İtibariyle Tarım Satış Kooperatif Birliklerinin Sayısal Görünümü

Birlik Sayısı	17
Birlik Ortağı TSK Sayısı	322
Bağımsız TSK Sayısı	23
Toplam TSK Sayısı	345

Kooperatiflerin Ortak Sayısı	540.505
Faaliyet Konusu Ürün	23

Birlikler, birçok üründe ciddi alım payına sahiptirler. Bu yönüyle önemli piyasa yapıcısı ve tedarikçi kuruluşlardır. Ülkemizde tarımsal sanayinin kurulmasına öncülük eden birliklerden; Trakya Birlik, Marmara Birlik ve Tariş Pamuk Birliği Türkiye'nin ilk 500 Büyük Kuruluş Listesine girmektedir.

Ülkemizde faaliyet gösteren Tarım Satış Kooperatif Birliklerinin ortak ve kooperatif sayıları aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 46: 2012 Yılı Birliklerin Faaliyet Merkezleri ve Ortak Sayıları

BİRLİKLER	ORTAK SAY.	KOOP. SAY.
FİSKOBİRLİK	218.880	50
TRAKYABİRLİK	47.111	48
TARIŞ PAMUK BİRLİĞİ	35.972	44
ÇUKOBİRLİK	35.843	34
KARADENİZBİRLİK	35.154	21
MARMARABİRLİK	29.615	8
ANTBİRLİK	22.017	6
TARIŞ Z.YAĞI BİRLİĞİ	23.980	33
TİFTİKBİRLİK	19.765	12
GÜNEYDOĞUBİRLİK	17.517	9
TARIŞ ÜZÜM BİRLİĞİ	14.786	14
GÜLBİRLİK	8.937	6
TARIŞ İNCİR BİRLİĞİ	4.863	15
KOZABİRLİK	3.202	5
TOPLAM	517.642	305

Tablo 47: Birliklerin Ürün Alım Miktarı(Ton)

BİRLİK ADI	ÜRÜN	2010	2011	2012
TRAKYABİRLİK	Yağlık Ayçiçeği	321.928	232.388	205.896
KARADENİZBİRLİK		28.055	37.322	36.591
ÇUKOBİRLİK		----	190	123
TARIŞ PAMUK BİRLİĞİ	Kütlü Pamuk	51.565	43.867	11.556
ÇUKOBİRLİK		2,220	35.941	17.700
ANTBİRLİK		21.785	28.307	25.580
TARIŞ ÜZÜM BİRLİĞİ	Çekirdeksiz Kuru Üzüm	29.3	21.210	41.016
MARMARABİRLİK	Zeytin	29.357	45.241	38.897
TARIŞ ZEYTİN VE Z.YAĞI BİRLİĞİ		-----	920	1.833
FİSKOBİRLİK	Kabuklu Fındık	36	37	-----
TARIŞ ZEYTİN VE Z.YAĞI BİRLİĞİ	Zeytinyağı	5.929	7.576	5.125
ÇUKOBİRLİK	Soya	788	255	234
KARADENİZBİRLİK		547	938	539
TARIŞ İNCİR BİRLİĞİ	Kuru İncir	----	2.192	2.225
GÜNEYDOĞUBİRLİK	Antepfıstığı	2.000	217	-----

GÜLBİRLİK	Gül çiçeği	1.257	1.144	1.067
TİFTİKBİRLİK	Tiftik	126	140	150,2
KOZABİRLİK	Yaş Koza	128	150	133.71

Türkiye Kooperatifçilik Strateji Belgesi Çalışması

Ekonomik ve ticari hayatımızın önemli aktörlerinden biri de kuşkusuz kooperatiflerdir. Bugün itibariyle ülkemizde farklı türlerde 84 binden fazla kooperatif ve bu kooperatiflerin sekiz milyondan fazla ortağı bulunmaktadır. Bu kooperatifler, tarımdan sanayiye, ulaşımdan eğitime, krediden sigortaya, üretimden tüketime kadar birçok alanda faaliyet göstermektedirler. Ülkemizde kooperatifçiliğin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması hedefi çerçevesinde, Bakanlığımız sorumluluğunda olmak üzere ilk kez, dünya kooperatifçiliğinde meydana gelen yapısal değişimleri ve ülke kooperatifçiliğinin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak ve sektörle ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüş ve önerileri alınarak “Türkiye Kooperatifçilik Strateji ve Eylem Planı Belgesi” hazırlanmıştır.

Yüksek Planlama Kurulunca imzalanması sonrasında ve 17.10.2012 tarihli 28444 sayılı Mükerrer Resmi Gazete’ de yayınlanarak yürürlüğe giren Belge, aynı tarihte ülkemizdeki tüm kooperatif ve üst kuruluşları ile kamu kurum ve kuruluşlarının katıldığı büyük bir törenle Sayın Başbakanımız tarafından kamuoyuna açıklanmıştır.

Stratejide yer alan hedef ve eylemler kooperatifçilik sektörü için heyecan yaratmış ve ileriye yönelik bir umut oluşturmuştur. Bakanlığımızın bundan sonraki kooperatifçilik politika ve uygulamaları, Strateji Belgesinde öngörülen hedefler doğrultusunda yürütülecektir

Kooperatifçiliğe yönelik bu Belge; işbirliği anlayışı içerisinde kooperatifçiliğe daha uygun bir iklimin oluşturulmasında, devlete, kooperatif üst örgütlerine, sendikalara, sivil toplum örgütlerine bir dizi görev yüklemekte olup, aşağıda yer alan temel hedefleri kapsamaktadır:

- Kooperatiflere Yönelik Kamusal Hizmet Sunumunun Etkinleştirilmesi Amacıyla İlgili Kamu Teşkilatlanmasının Yeniden Yapılandırılması,
- Kooperatifçilik Eğitimi, Bilgilendirme ve Ar-Ge Faaliyetlerinin Geliştirilmesi,
- Örgütlenme Kapasitesi ve Kooperatifler Arası İşbirliği Olanaklarının Arttırılması,
- Kooperatiflerin Sermaye Yapısı ile Kredi ve Finansmana Erişim İmkânlarının Güçlendirilmesi,
- Kooperatif İç ve Dış Denetim Sistemlerinin Tümüyle Revize Edilmesi,
- Kooperatiflerin Kurumsal ve Profesyonel Yönetim Kapasitelerinin Arttırılması,
- Kooperatifçilik Mevzuat Altyapısının Uluslararası Esaslara ve İhtiyaçlara Göre Geliştirilmesi.

Çalışmalar çerçevesinde;

- Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planının uygulama, izleme ve değerlendirme sistemine ilişkin sekretarya ve her bir faaliyet için çalışma birimleri oluşturulmuştur.
- İlgili Bakanlıklara kendi bünyelerinde “Kooperatifçilik Stratejisi İzleme Birimi” kurulması; eylemlerde işbirliği yapılacak sorumlu ve ilgili kuruluşlara da çalışma birimleri oluşturulması hususunda gerekli bildirimler yapılmıştır.
- Eylemlerin uygulamaya konulması ve izlenmesi faaliyetlerini koordine etmek için “Değerlendirme ve Yönlendirme Komitesi Toplantısı” yapılacak ve uygulamaya ilişkin bir genelge çıkarılacaktır.

Kooperatif Bilgi ve Denetim Sistemi Projesi

Daha önce mevcut bir bilgi sisteminin olmaması, bilgi ve hizmet üretimdeki gecikme ve aksamalar nedeniyle kooperatif işlemlerinin on-line sürdürülebilmesini, diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla karşılıklı bilgi paylaşımını, kooperatiflerin yürüttükleri faaliyetler ile sonuçlarına ilişkin istatistiki veri elde edilmesini ve kooperatifçilik sektörüne ilişkin görev ve hizmetlerin daha hızlı, verimli ve etkin yürütülmesini sağlayan bir bilgi ve denetim sisteminin oluşturulmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Kooperatif Bilgi ve Denetim Sistemi Projesi ile kooperatif ve üst kuruluşları ile ilgili olarak politika üretilmesinde yararlanılacak olan ekonomik, mali ve hukuki bilgilerin uygun bir veri tabanında ayrıntılı olarak takibi, denetimi yapılacak, kooperatiflerle ilgili bazı hizmetlerin elektronik ortamda online olarak verilmesi sağlanacak, burada toplanan veriler diğer kamu kuruluşlarıyla karşılıklı olarak paylaşılacaktır.

Bu projeye, kooperatiflere yönelik kuruluş, işleyiş, denetim, yasal altyapı, bilgilendirme faaliyetlerinde etkinlik ve verimlilik sağlanacaktır. Sistemin tam olarak işlemesi ile birlikte;

- Kooperatiflerin genel kurul ortaklar listesinin elektronik ortamda hazırlanabilmesi,
- Genel kurul başvurularının elektronik ortamda yapılabilmesi,
- Kooperatif ve üst kuruluşlarının ortaklarının kimlerden oluştuğu,
- Her vatandaşın ülke düzeyinde hangi kooperatiflerde ortak olduğu, kişilerin ortalık durumları (faal, ortaklıktan ayrılmış, çıkarılmış, kesinleşmiş, ölmüş, devretmiş gibi),
- Proje kapsamındaki kooperatifler aracılığıyla ne tür işlemler yapıldığının takip edilebilmesi,
- Türleri itibarıyla ülke çapındaki kooperatiflerin sektör büyüklüğünün ne olduğunun tespit edilebilmesi,

hususlarında bilgiler yer alacaktır.

Analiz ve tasarım çalışmaları yapılarak taslak analiz raporu hazırlanmıştır. Projenin yazılım ve kodlama işlemlerinin 2013 yılında tamamlanarak, kesin kabulünün gerçekleştirilmesi hedeflenmekte olup, sektörün ve kullanıcılarının eğitiminin tamamlanması sonrasında sistem sektörün hizmetine sunulacaktır.

Kooperatifleri Destekleme Projesi Çalışması (KOOP-DES)

Bakanlığımız faaliyet alanındaki kooperatiflerin mali imkansızlıklar ile gerçekleştiremedikleri üretim ve istihdama katkısı bulunacak projelerinin desteklenmesine yönelik olarak **“Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı (KOOP-DES)”** hazırlıkları bir Etüt Projesi çerçevesinde yürütülmüştür.

Etüt Projesi kapsamında;

- Kooperatiflerin hangi alanlarda kamusal desteğe ihtiyaç duyduklarına ilişkin anket çalışması yapılmış ve sonuçları analiz edilmiştir.
- Bu sonuçlar sektörle birlikte yapılan Sektör Çalıştayında değerlendirilmiştir.
- Kamusal desteklerden yararlanma durumları, yararlanamıyorlarsa nedenleri araştırılmış, bu konuda kamu kurumlarının görüşleri alınmıştır.
- Bu görüşler kamusal destek veren kuruluşlarla ayrı bir Kamu Çalıştay'ın da değerlendirilmiştir.
- Yurtdışında kooperatiflere verilen kamusal destekler araştırılmış ve örnek ülke uygulaması olarak İtalya'daki kooperatifler ve üst birlikleri yerinde incelenmiştir.

Bahsi geçen çalışmalar sonucunda oluşturulan analiz raporundaki sonuçlar dikkate alınarak "Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı Hibe Yönetmeliği Taslağı" hazırlanmış olup, ilgili kamu kuruluşlarının görüşüne sunulmuştur.

Ayrıca, uygulamanın detaylarını içeren bir Uygulama Değerlendirme Kılavuzu da hazırlanacaktır. 2013 yılı bütçemizde projemizin uygulanması amacıyla 1.500.000 TL ödenek ayrılmıştır. Bu meblağ etüt projesinin tamamlanması ve kooperatiflerin uygun bulunan projelerinin desteklenmesinde kullanılacaktır.

2012 Uluslararası Kooperatifler Yılı Çalışmaları

Birleşmiş Milletler (BM) tarafından 18 Aralık 2009 tarih ve 64/136 sayılı Genel Kurul Kararı ile 2012 yılı "**Uluslararası Kooperatifler Yılı (UKY)**" olarak ilan edilmiştir. BM'nin 2012 yılını "**Uluslararası Kooperatifler Yılı**" ilan etmesinin amacı, kooperatifler hakkında farkındalık oluşturmak, kooperatiflerin kurulması ve güçlendirilmesini desteklemek ve hükümetleri bu yönde teşvik etmektir. BM'nin bu kararı kooperatif işletme modelinin ekonomik ve sosyal kalkınmada oynadığı temel rolün tanınması; hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde yaşayan insanların ekonomik ve sosyal kalkınmalarında kooperatiflere tam katılım sağlamlarının desteklenmesi ve özellikle kooperatiflerin yoksullukla mücadelede aktif rol alması anlamına gelmektedir.

Bu çerçevede, ülkemizde söz konusu yıl kutlamalarının organize edilmesi ve yürütülmesi için "**2012 Uluslararası Kooperatifler Yılı Kutlama Komitesi**" oluşturulmuştur. 2012 yılının BM tarafından UKY ilan edilmesi nedeniyle, bu yılın amacına uygun etkinlikler düzenlenmesi öncelikli hedeflerimiz arasında yer almış olup, çalışmalarımız "Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmüştür.

Bu kapsamda;

- 2 Şubat 2012 tarihinde ilgili Kamu Kurumları ve tüm Kooperatif Sektörünün katılımıyla Uluslararası Kooperatifler Yılı Açılış Toplantısı yapılmıştır.
- Yıla özgü internet sitesi <http://www.turkiye2012koop.org> hazırlanarak hizmete sunulmuş ve tüm gelişmeler ve haberler bu site aracılığıyla duyurulmuştur.
- Kooperatifler yılı ve kooperatifçiliğin tanıtımına ilişkin broşür, el ilanı, afiş, kitapçık, sinevizyon gibi doküman ve görsel medya araçlarının hazırlanmasına, basılmasına ve dağıtılmasına ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.
- Valiliklere, Belediyelere, kooperatif merkez birliklerine yıla ve yıl kapsamında düzenlenebilecek etkinliklere ilişkin bilgi verilmiş ve yerel düzeyde etkinlik yapılması için duyuru yapılmıştır.
- "Dünyada Başarılı Kooperatifçilik Uygulamaları" isimli kitap hazırlanarak bastırılmış ve İl Müdürlükleri, kooperatif üst kuruluşları ve üniversitelere gönderilmiştir.
- Bakanlığımız ile Tarıh Üzüm Birliği'nin katkılarıyla 23/03/2012 tarihinde İzmir'de "Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri Değerlendirme Toplantısı" düzenlenmiştir.
- 30.11.2012-02.12.2012 tarihleri arasında Antalya Kemer Grand Haber Otel'de 2012 Uluslararası Kooperatifler Yılı'nda motorlu taşıyıcılar kooperatiflerinin ülkemizdeki etkinliğinin genel değerlendirmesinin yapılacağı bir toplantı düzenlenmiştir.

- Kooperatif Genel Kurullarına katılan Bakanlık Temsilcileri vasıtasıyla, kooperatif ortaklarının 2012 Uluslararası Kooperatifler Yılı hakkında bilgilendirilmesi sağlanmıştır.
- 103 Devlet Üniversitesine eğitim kooperatifleri ve UKY ile ilgili bilgilendirme yapılmıştır.
- Yıl kapsamında Kooperatifçilik Melek Yüksek Okulu bulunan üniversitelerle işbirliği yapılarak çeşitli etkinlikler düzenlenmiştir.
- 06 Haziran 2012 tarihinde PTT Genel Müdürlüğü tarafından “hatıra pulu” ve “zarf” bastırılmıştır.
- TRT’de “Bu Toprağın Sesi”, “Bereketli Topraklar”, “Özel Gündem” gibi programlara katılım sağlanarak yıla ilişkin bilgilendirme yapılmıştır.
- TV dizilerinde kooperatifçiliğe vurgu yapılması eylemi kapsamında ATV kanalında yayımlanan “Çocuklar Duymasını” dizisinin iki bölümünde kooperatifçiliğe vurgu yapılması sağlanmıştır.
- Ülkemiz kooperatifçiliğini tarihi bir süreç içerisinde anlatan 6 ve 8 dakikalık iki “tanıtım filmi” hazırlanmıştır.
- Kooperatifler Yılına özgü iki “kamu spotu” filmi hazırlanmış ve yayınlanmak üzere TV kanallarına gönderilmiştir.
- 11-13 Eylül 2012 tarihleri arasında Norveç Oslo’ da Uluslararası Kooperatifler Birliğinin (ICA) sektör örgütü olan Uluslararası Tarım Kooperatifleri Örgütünün (ICAO) yıllık yönetim kurulu toplantısına ve toplantı programı kapsamında Gıda Üretiminde Kooperatiflerin Rolü Panel’ine TÜRKİYE KOOP ve OR-KOOP tarafından katılım sağlanmıştır. Söz konusu panelde katılımcılara ve ICAO üyelerine 2012 Uluslararası Kooperatifler Yılı kutlama programı içinde Türkiye’de yapılan çalışmalar ve Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı hakkında bilgi verilmiştir.
- Yüksek planlama Kurulu’nca 31.07.2012 tarih ve 2012/14 sayılı Kararı ile kabul edilen, 17.10.2012 tarihli ve 28444 sayılı Resmi Gazete’de Türk Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı (2012-2016) yayınlanmış olup, aynı tarihte ülkemizdeki tüm kooperatif ve üst kuruluşları ile kamu kurum ve kuruluşlarının katıldığı büyük bir törenle **Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN** tarafından kamuoyuna açıklanmıştır.
- 31 Ekim-2Kasım 2012 tarihleri arasında Manchester’de (İngiltere) Uluslararası Kooperatifler Yılı münasebeti ile ICA ’nın düzenlediği ICA-EXPO Fuar’ına TÜRKİYE KOOP ’un koordinasyonunda “Türkiye Kooperatifleri” adı altında katılım sağlanmıştır.
- Ülkemiz kooperatifçiliğini tarihi bir süreç içerisinde anlatan 6 ve 8 dakikalık iki “tanıtım filmi” hazırlanmıştır.
- Kooperatifler Yılına özgü iki “kamu spotu” filmi hazırlanmış ve yayınlanmak üzere TV kanallarına gönderilmiştir.
- 11-13 Eylül 2012 tarihleri arasında Norveç Oslo’ da Uluslararası Kooperatifler Birliğinin (ICA) sektör örgütü olan Uluslararası Tarım Kooperatifleri Örgütünün (ICAO) yıllık yönetim kurulu toplantısına ve toplantı programı kapsamında Gıda Üretiminde Kooperatiflerin Rolü Panel’ine TÜRKİYE KOOP ve OR-KOOP tarafından katılım sağlanmıştır. Söz konusu

panelde katılımcılara ve ICAO üyelerine 2012 Uluslararası Kooperatifler Yılı kutlama programı içinde Türkiye’de yapılan çalışmalar ve Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı hakkında bilgi verilmiştir.

- 31 Ekim-2Kasım 2012 tarihleri arasında Manchester’ de (İngiltere) Uluslararası Kooperatifler Yılı Münasebeti ile ICA ’nın düzenlediği **ICA-EXPO Fuar’**ına TÜRKİYE KOOP ’un koordinasyonunda “Türkiye Kooperatifleri” adı altında katılım sağlanmıştır.

İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Pamuk Eylem Planı Çalışmaları

İİT, nüfusunun çoğunluğu müslüman olan ülkelerin oluşturduğu; üye ülkeler arasında politik, ekonomik, kültürel, bilimsel, sosyal dayanışma ve işbirliğini amaçlayan uluslararası bir kuruluş olup, kuruluşun adı “İslam Konferansı Teşkilatı” iken, 2011 yılında “İslam İşbirliği Teşkilatı” olarak değiştirilmiştir.

Türkiye, ilk zirve’den itibaren Teşkilat’ın toplantılarına katılmaktadır. Türkiye’nin öncülük ettiği ve güçlü destek verdiği çok taraflı uluslararası çalışmalardan biri de İslam İşbirliği Teşkilatı’na (İİT) üye pamuk üreticisi ülkeler arasında işbirliğinin ve ticaretin geliştirilmesidir. Ülkemizde 14-16 Haziran 2004 tarihlerinde gerçekleştirilen 31. İslam İşbirliği Teşkilatı Dışişleri Bakanları Toplantısında, İİT üyesi pamuk üreticisi ülke uzmanları bir araya gelerek, pamuk konusunda bir “Eylem Planı” hazırlanması kararı almışlardır.

Pamuk Eylem Planı kapsamında kabul edilen projelerin çok azının uygulamaya geçmesi ve bazı projenin uygulanmasına 2011 yılında başlanılacak olması ayrıca bekleyen 20’ye yakın projenin finansman desteği bulabileceği göz önüne alınarak Ekim 2010 tarihinde yapılan 26. İSEDAK oturumunda Eylem Planının 2016 yılına kadar uzatılması kararlaştırılmıştır.

23. İSEDAK Genel Kurulunda kabul edilen nihai Forum Raporuna göre İİT Pamuk İşbirliği Programı Yürütme Komitesi Başkanlık görevi ülkemize verilmiştir. Kurumlar arasında (Kalkınma Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı) varılan mutabakat sonucunda Başkanlık görevi Bakanlığımıza verilmiştir. Üye ülkeler arasından pamuk alanında seçilmiş 6 adet Uzmanlık Merkezinin koordinasyon görevi ise Nazilli Pamuk Araştırma İstasyonu’na verilmiştir.

2012 yılında İSEDAK İzleme Komitesi’nin 9-10 Mayıs 2012 tarihlerinde yapılan 28. Toplantısına iştirak edilerek Pamuk Eylem Planı Yürütme Komitesi Başkanlığı olarak program hakkında sunum yapılmış ve Ekim ayında yapılan İSEDAK Genel Kuruluna Yürütme Komitesi Başkanlığı olarak katılım sağlanmıştır.

Uluslararası Zeytin Konseyi Çalışmaları

Ülkemizin üye olduğu ancak 1998 yılında ayrıldığı Uluslararası Zeytin Konseyi’ ne 11.02.2010 tarih ve 2010/113 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yeniden üye olunmuş ve 21 Şubat 2010 tarihinden itibaren üyeliğimiz geçerli olmuştur. Bu kapsamda, Delegasyon Başkanlığı ile kamu ve özel sektörün koordinasyonu Bakanlığımızca yürütülmektedir.

Bu doğrultuda Bakanlığımız;

- Ülkemiz sorumluluklarının yerine getirilmesinin takibi,
- Ülkemizdeki kurum ve kuruluşların Bakanlığımızca koordine edilmesi,

- Konseyle ilgili yazışmaların yapılması,
- UZK ile ilgili olabilecek diğer konulardaki çalışmaların yürütülerek sekreteryaya hizmetlerinin verilmesi,
- Konsey tarafından her yıl yeniden hesaplanılarak gönderilecek olan yıllık katkı payının ödenmesi,

hususlarında yetkilendirilmiştir.

Uluslararası Zeytin Konseyi ile yürüttüğümüz çalışmalarda;

- Türk zeytin ve zeytinyağı sektörünün, genetik haritalama ve ıslah çalışmalarının yetersizliği, işleme teknolojisi ile ilgili kalifiye eleman sıkıntısı, gübreleme, ilaçlama, sulama, makineli hasat, prina yağlarının değerlendirilememesi ve karasu gibi mevcut sorunlarının UZK ile yapılacak ortak çalışmalar sonucunda değerlendirilerek çözüm yollarının aranması,
- Özellikle gümrük sorunlarının ortaklaşa çözümle aşılacak katma değeri yüksek ambalajlı ürünlerin Avrupa pazarına girişinin artmasının sağlanması,
- Türkiye’de kayıtlı bulunan Gemlik Zeytinleri, Güney Ege, Edremit Körfezi ve Ayvalık Zeytinyağları gibi coğrafi işaretlerin UZK tarafından tanınmasının sağlanması,
- UZK’nın bünyesinde yer alan fuar, medya turları gibi tanıtım faaliyetleri ile Türk zeytin ve zeytinyağının tüm dünyaya tanıtılmasının sağlanması,
- Konsey’in sağladığı teknik gezi ve eğitim faaliyetlerinden azami düzeyde faydalanarak zeytin yetiştiriciliğinde üreticimizin bilinçlenmesi ve daha kaliteli ürünler yetiştirilmesi için uygun ortamlar yaratılmasının sağlanması,
- Sektörün paydaşlarının üretimden tüketimine kadar zeytin ile ilgili projeler oluşturmasının sağlanması ve bu projelerin Konsey’e kabul ettirilmesi başlıca amaçlarımızdandır.
- Konuya ilişkin olarak 2012 yılında aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir;
- 2012-2014 yılları arasında ülkemiz adına görev yapacak Danışma Komitesi üyelerimiz belirlenmiştir.
- UZK teknik yardım faaliyetleri çerçevesinde üç projenin başvurusu yapılmış ve hibe almıştır.
- UZK tanıtım faaliyetleri hibeleri kapsamında ülkemizden dört projenin başvurusu yapılmış ve hibe almıştır.
- UZK tarafından yapılan “Dünya Zeytinyağı Tanıtımında Kim Kimdir” çalışmasına ülkemiz temsilcileri katılım sağlamıştır.
- Ülkemizin zeytinyağı ve sofralık zeytinyağı altyapısına ilişkin istatistik veriler hazırlanarak Konsey’e iletilmiştir.
- Uluslararası Zeytin Konseyi Moleküler İşaretleyiciler Toplantısına katılım sağlanmıştır.
- UZK Personel düzenlemelerine ilişkin Madrid Büyükelçiliğimiz Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla bilgilendirilmiş ve diplomatik girişimlerde bulunulması talep edilmiştir.
- Çeşitli tarihlerde düzenlenen UZK Üyeler Konseyi, İstatistik ve Ekonomi İzleme Çalışma Grupları ve Komite toplantılarına ülkemiz adına katılım sağlanmıştır.
- 2013 yılı için UZK tarafından tanınması amacıyla duyusal analiz laboratuvarlarının başvuruları yapılmış ve bu doğrultuda 5 laboratuvar ile 2 tadım panelisti UZK tarafından tanınmıştır.

Kooperatif Modeli ile Kadın Girişimciliğinin Geliştirilmesine Yönelik Yürütülen Çalışmalar

Kadın ortakların kurduğu kooperatifler kadın girişimcileri artırarak, üretim ve istihdamı teşvik eden fonksiyonları ile önemli bir ekonomik enstrüman olmuşturlardır.

Bu kapsamda 2012 yılında;

- Kadın Çevre Kültür ve İşletme Kooperatifleri ana sözleşmesi güncellenmiş,
- Bu kooperatiflerin sürdürülebilir bir yapıya kavuşması için Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile birlikte bazı mevzuat düzenlemeleri yapılması konusunda fikir çalışmalar yapılmış,
- KOOP-DES Programı Hibe Yönetmeliği Taslağında bu kooperatiflerin faaliyet konuları gözetilerek destekler öngörülmüş,
- Kadın ortakların kurduğu kooperatiflerin tanıtımı amacıyla "Kooperatifçilik ve Kadın Kooperatifleri" adlı bir kitapçık hazırlanmış olup, basılı ortamda ve Bakanlığımız internet sitesinde sektörün hizmetine sunulmuştur.

AB ve Dış İlişkiler

Uluslararası gümrük camiasında yaratıcılığı, ilericiliği, profesyonel çalışma ilkeleri ve yaklaşımı ile bir model olma bilincinde olan Bakanlığımız; gümrük birliği sürecinde karşılaşılan sorunları çözerek düzgün işleyişini sağlamak, Türkiye'nin AB'ye tam üyelik sürecini hızlandırmak, ikili düzeyde gümrük alanında karşılaşılan sorunlara çözüm üretmek ve işbirliğini geliştirmek, yasal ticareti kolaylaştırmak ve hızlandırmak için modern yöntem ve uygulamalar geliştirmek, çok taraflı ilişkiler kapsamında uluslararası kuruluşlarda gümrük alanında yürütülen çalışmalara katkı vermek için çalışmalarda bulunmaktadır.

AB ile İlişkiler

AB ile kurumsal toplantılardan en önemlisi AB-Türkiye Gümrük İşbirliği Komitesi (GİK) toplantısıdır. Ankara Anlaşması'nın 6'ncı maddesi uyarınca ortaklık rejiminin uygulanmasını ve gelişmesini sağlamak üzere Ortaklık Konseyi'nin 2/69 sayılı kararı ile teknik komite mahiyetinde kurulmuş olan Komite, Belçika ve Türkiye'de olmak üzere yılda iki kez toplanmaktadır. Söz konusu Komite'nin ülkemiz koordinatörlüğü Bakanlığımızca yapılmaktadır. Gümrük İşbirliği Komitesi'nin görevi, 1/95 sayılı OKK'nın gümrükle ilgili hükümlerinin doğru ve yeknesak bir şekilde uygulanması amacıyla akit taraflar arasında idari işbirliğini sağlamak ve Ortaklık Komitesi'nin gümrük alanında kendisine tevdi edeceği her türlü işi yürütmektir.

Avrupa Birliği-Türkiye arasında Ortaklık Anlaşmasının gümrükle ilgili hükümlerinin doğru ve yeknesak bir şekilde uygulanması amacıyla, taraflar arasında işbirliği imkanlarının ele alındığı AB-Türkiye 44. Gümrük İşbirliği Komitesi (GİK) toplantısı 29 Şubat 2012 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, Topluluk Gümrük Koduna ilişkin son gelişmeler, Türkiye'nin Ortak Transit Konvansiyonu'na katılımı, Fikri Mülkiyet Haklarının gümrüklerde uygulanmasına ilişkin AB mevzuatı, Gümrük Birliği kapsamında bulunmakla beraber serbest dolaşımda bulunmayan eşya için EUR-1 ve EUR-MED Dolaşım Belgelerinin Değiştirilmesi,

A.TR Dolaşım Belgelerinin elektronik olarak sunulması, gümrük modernizasyon projeleri, tarife kotalarının idaresi gibi karşılıklı problemler ele alınmıştır. Verimli geçen toplantıda, Türkiye-AB ticaretinde karşılaşılan kimi sorunların çözümünde önemli aşamalar kaydedilmiştir.

1/95 sayılı AB Türkiye Ortaklık Konseyi Kararının 59 ve 60. maddeleri, Gümrük Birliğinin işleyişi ile doğrudan ilgili, AB Komisyonuna karar alma ve uygulama sürecinde yardımcı olan komitelere Türk uzmanlarının katılımını hükme bağlamaktadır. AB'nin mevzuat hazırlıkları ile uygulamalarının ve mevcut mevzuatın yorumuna ilişkin görüşmelerin yakından takibi, Gümrük Birliği ve tam üyelik hazırlıkları bağlamındaki ihtiyaçlarımızın önceden tespiti ve Türkiye'nin ticari ve ekonomik çıkarlarının korunması açısından önem arz etmektedir. Bu nedenle, anılan Komitenin Bakanlığımız görev alanı ile ilgili konulardaki toplantılarına Bakanlığımız temsilcileri tarafından katılım sağlanmaktadır. Bakanlığımız tarafından katılım sağlanabilen Komite Bölümleri; Genel Gümrük Mevzuatı (eski Genel Gümrük Kuralları), İthalat ve İhracat Formaliteleri (eski Genel Gümrük Kuralları), Özel Rejimler (eski Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri), Gümrük Vergisinden Muafiyet, Gümrük Borcu ve Teminatları (eski Geri Ödemeler), Tarife ve İstatistik Nomanklatürü, Menşe, Kıymet, Veri Bütünlüğü ve Uyum (eski Tek İdari Belge) ile Gümrük Statüsü ve Transit'tir. 2012 yılı boyunca söz konusu Komitelerin muhtelif toplantılarına katılım sağlanmıştır.

AB- Türkiye Alt Komite Toplantıları; 3/64 sayılı OKK ile kurulan Ortaklık Komitesi'nin amacı, Ortaklık Konseyi'nin gündemini hazırlamak ve Ortaklık Konseyi'nin vereceği talimatlara uygun olarak, teknik sorunlara ilişkin incelemeler yapmaktır. Komite, üye devletler, Konsey ve Komisyon ile Türkiye'den gelen teknik uzmanlardan oluşmaktadır. Komitenin hazırladığı raporlar oylama yapılmaksızın doğrudan Ortaklık Konseyi'ne sunulmaktadır.

Katılım Ortaklığının öncelikleri ve mevzuatın yaklaştırılması konularındaki gelişmeleri izlemek ve Ortaklık Komitesi'ne yardımcı olmak amacıyla, 3/2000 sayılı OKK ile 8 adet alt komite kurulmuştur. Ortaklık Komitesi'ne bağlı çalışan ve her toplantıları hakkında Ortaklık Komitesi'ne rapor sunmakla yükümlü olan ve Bakanlığımızın çalışmalarına iştirak ettiği alt komiteler ;

- 1 No'lu Tarım ve Balıkçılık Alt Komitesi,
- 2 No'lu İç Pazar ve Rekabet Alt Komitesi,
- 3 No'lu Ticaret, Sanayi ve AKÇT Ürünleri Alt Komitesi,
- 4 No'lu Ekonomik ve Parasal Konular, Sermaye Hareketleri ve İstatistik Alt Komitesi,
- 6 No'lu Ulaştırma, Çevre ve Enerji (trans-Avrupa şebekeleri dahil) Alt Komitesi,
- 8 No'lu Gümrük, Vergilendirme, Uyuşturucu Trafığı ve Kara Para Aklama Alt Komitesidir.

Müzakere süreciyle beraber söz konusu alt komitelerin önemi de artmış olup, toplantılar yılda iki kez yapılmaktadır. Söz konusu toplantıların biri Ankara'da, diğeri ise Brüksel'de gerçekleştirilmektedir.

2012 yılında da zikredilen toplantılara gündem maddelerine göre Bakanlığımız tarafından aktif bir biçimde katılım sağlanmıştır.

Bakanlığımızın yeniden yapılanmasının ardından AB katılım müzakereleri çalışmalarının sürdürülmesine yönelik olarak Müzakere Çalışma Grupları (MÇG) oluşturulmuş olup,

Bakanlığımız AB Daimi Temas Noktası başkanlığında, Grup Koordinatörleri ve ilgili personelin katılımı ile üç ayda bir "AB Müzakere Süreci İzleme ve Değerlendirme Toplantısı" gerçekleştirilerek Bakanlığımızın müzakere sürecindeki konumu ve stratejilerine ışık tutulmuştur. AB Komisyonu tarafından hazırlanan 2012 yılı Türkiye İlerleme Raporu ve ülkemizce hazırlanan 2012 yılı İlerleme Raporu Bakanlığımızın ilgili olduğu fasıllar itibariyle yaptığı katkılarla hazırlanmıştır.

2913/92 sayılı Konsey Tüzüğü ile tesis edilen Topluluk Gümrük Kodu'nu yeniden düzenleyen ve Topluluğun aday ülkelere kısa süreli teknik destek sağlamak amacıyla oluşturmuş olduğu TAİEX (Teknik Destek ve Bilgi Değişim Ofisi) Ofisinin düzenlediği seminerler ve çalışma ziyaretlerine Bakanlığımız adına katılım sağlanmakta ve diğer aday ülkelerle birlikte üye ülkelerin tecrübeleri paylaşılmaktadır. Bu kapsamda, ülkemizde de seminer ve çalışma toplantıları gerçekleştirilebilmektedir. Bu alandaki çalışmalara 2012 yılında da katılım sağlanmıştır.

AB üyesi ülkelerin Gümrük İdareleri arasında görevli değişimini ve eğitimi öngören Customs 2013 Programından 2012 yılında da faydalanılmaya devam edilmiştir. Customs 2013 Programı kapsamında düzenlenen benchmarking faaliyetlerine ve çalışma ziyaretlerine katılım Birlik düzeyinde en iyi gümrük uygulamalarının yerinde görülmesi ve uygulama farklılıklarının giderilmesi amacıyla katılım sağlanmıştır.

"Club" olarak adlandırılan ve "AB Üyesi Ülkeler ve Türkiye Gümrük İdaresi Başkanları Toplantısı" adlı platform her yıl AB üyesi ülkeler ile Türkiye Gümrük İdaresinin üst düzey görevlilerinin bir araya gelerek ortak konularda ve sorunlarda görüş alışverişinde buldukları, ikili ve çok taraflı ilişkileri geliştirme imkanı buldukları bir platform niteliğindedir. Türkiye açısından büyük önem taşıyan bu toplantıya AB üyesi ülkeler de özel ilgi göstermekte ve geniş delegasyonlar ile katılım sağlamaktadırlar.

Menşe Alanındaki Uluslararası Faaliyetler

---

15 Haziran 2012 tarihli ve 28324 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemi Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ve "İki Taraflı Menşe Kümülyasyon Sistemi Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"ler ile Bosna-Hersek ve Hırvatistan ülkemiz açısından Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemine dahil edilmiştir.

Ekvador, Moldova, Gana, Kongo, Malezya, Kolombiya, G.Kore, Ukrayna, Kosova, Japonya, ABD, İran ve D-8 ülkeleriyle yürütülen STA (Serbest Ticaret Anlaşması) ve TTA (Tercihli Ticaret Anlaşması) müzakerelerinin menşe protokollerine dair görüşmeleri Bakanlığımızca yürütülmüş olup G. Kore ve Moldova'yla sonuçlandırılmış; Japonya ve ABD haricindeki ülkelerle ise büyük ilerleme sağlanmıştır.

G.Kore ile imzalanan STA'nın iç onay sürecine yönelik olarak Menşe Protokolünün Türkçe çevirisi hazırlanarak TBMM'ye sevk edilmek üzere Ekonomi Bakanlığına iletilmiştir.

Türkiye-G.Kore Serbest Ticaret Anlaşması çerçevesinde gümrük idareleri arasındaki işbirliğinin geliştirilmesine yönelik olarak, özellikle ülkemizdeki gümrük ve menşe uygulamalarının gözlemlenebilmesi amacıyla G.Kore Gümrük İdaresi'nden bir heyet 5 Aralık 2012 tarihinde Bakanlığımızda ağırlanmıştır. Ziyaret çerçevesinde karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmuş, Gümrük Birliği ve işleyişi hakkında bilgi verilerek, Gümrük İdarelerimizin teknik altyapısı ve işleyişi Ankara TIR Gümrük Müdürlüğünde uygulamalı

olarak G.Kore heyetine tanıtılmıştır.

Ülkemizin taraf olduğu Pan-Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyonu ve Batı Balkan Menşe Kümülyasyonu Sistemlerini tek çatı altında toplayan ve mükellefler ile gümrük idareleri açısından büyük kolaylık sağlayacak olan çok taraflı Bölgesel Konvansiyon metninin çevirisi yapılarak TBMM'ye sevk edilmek üzere iç onay sürecinin başlatılmasını teminen Dışişleri Bakanlığı'na iletilmiştir.

AB'nin Yeni Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi menşe kurallarının mevzuatımıza aktarılması için gerekli değerlendirmenin yapılması amacıyla, Ekonomi Bakanlığı ile istişarelerde bulunmuş olup, anılan mevzuatın üstlenilmesine dair taslak mevzuata yönelik hazırlık çalışmaları başlatılmıştır.

Başta Bakanlığımız ev sahipliğinde 29 Mayıs 2012 tarihinde gerçekleştirilen Türkiye-EFTA STA Gümrük ve Menşe Kuralları Alt Komitesi 15. Toplantısı olmak üzere, mevcut STA'lar çerçevesinde gerçekleştirilen Ortak Komite ve Alt Komite toplantılarına katılım sağlanmış olup, bu kapsamdaki menşe kuralları mevzuat değişiklikleri ve sorunları hususlarında görüşmeler yürütülmüş ve gerekli katkı yapılmıştır.

Bakanlığımız ile özel sektör ve meslek odaları işbirliği çerçevesinde İstanbul Ticaret Odası, Antalya Sanayi ve Ticaret Odası ile Isparta Ticaret Odası'nda tercihli menşe kurallarına dair mevzuat ve uygulamalar hakkında bilgilendirme seminerleri verilmiştir.

İkili İlişkiler

Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmaları

Gümrük suçlarının çeşitliliğinin ve sayısının artmasının sonucu olarak gümrük idarelerinin ulusal ölçekte bu suçları önleme imkanı güçleşmiş olup, ihlallerin önlenmesi için diğer ülke gümrük idareleri ile karşılıklı işbirliği ve yardımlaşmaya ilişkin yasal altyapıların kurulması daha da önemli hale gelmiştir.

Bu konudaki ilk girişim, Dünya Gümrük Örgütü tarafından 1953 yılında yayımlanan "Gümrük İdarelerinin Karşılıklı Yardımlaşmasına İlişkin Tavsiye Kararı" olmuş ve bu karar ile üye ülke gümrük idarelerinin kaçakçılığa konu olan veya olmasından şüphe duyulan şahıs ve araçlara ilişkin birbirlerini bilgilendirecek mekanizmalar kurmaları tavsiye edilmiştir.

Gümrük suçlarının önlenmesinde ülkeler arasında daha sıkı kurallara bağlı bir işbirliğinin gerekliliği sonucunda DGÖ tarafından hazırlanan ve Nairobi Sözleşmesi olarak adlandırılan "Gümrük Mevzuatına Aykırılıkların Men'i, Takibi ve Tahkiki için Karşılıklı İdari Yardım Uluslararası Sözleşmesi" 1977 yılında DGÖ bünyesinde onaylanmıştır. Söz konusu Sözleşme Gümrük idareleri arasında imzalanacak ikili anlaşmalara model teşkil etmekte olup, Türkiye tarafından da 1982 yılında imzalanarak ülkemiz de anılan Sözleşmeye taraf olmuştur.

Gümrük vergilerinin ödenmemesi nedeniyle devlet gelirlerinde meydana gelen kayıpların yanı sıra, uyuşturucu ve psikoaktif madde kaçakçılığı yoluyla da toplumun huzurunu ve gelişimini tehdit eden gümrük suçlarının önlenmesi, diğer ülke gümrük idareleri ile işbirliğinin geliştirilmesi ve olabilecek gümrük sorunlarının aşılabilmesi amacıyla gümrük idareleri arasında işbirliğinin yasal altyapısının tesisi adına ülkemiz ile Ocak 2013 itibarıyla, biri D – 8 ülkeleri ile çok taraflı olmak üzere 57 Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması (KİYA) imzalanmış ve 46'sı yürürlüğe girmiştir.

Bu kapsamda 2012 yılında;

- Ülkemiz ile Bangladeş arasında “Gümrük Alanında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması” 12.04.2012 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.
- Ülkemiz ile Suudi Arabistan arasında “Gümrük Alanında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması” 15.05.2012 tarihinde İstanbul’da imzalanmıştır.
- Ülkemiz ile Güney Kore arasında 15.06.2010 tarihinde Seul’de imzalanan “Gümrük Alanında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması” 28.06.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- Ülkemiz ile Şili arasında “Gümrük Alanında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması” 19.11.2012 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.
- Filistin, Hindistan, Karadağ, Kolombiya, Yemen, Arjantin ile “Gümrük Alanında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması” müzakereleri tamamlanmış olup imza aşamasındadır.
- Birleşik Arap Emirlikleri, Endonezya, Filipinler, Ekvator, Katar, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Libya, Malezya, Meksika, Tayland ile “Gümrük Alanında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması” müzakereleri devam etmektedir.
- Ürdün ve Brezilya ile imzalanmış bulunan “Gümrük Alanında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmaları”nın iç onay süreçleri 2012 yılı içerisinde tamamlanmıştır.

Diğer Anlaşma ve Protokoller

KİYA’ların yanı sıra muhatap ülke Gümrük İdareleri ile Bakanlığımız yetki ve sorumluluk alanlarına giren konularda anlaşma, mutabakat zaptı, protokol, niyet mektubu ve eylem planları müzakere edilmekte ve imzalanarak hayata geçirilmekte ve hem merkezi hem de yerel işbirliği hedeflenmektedir. Bu kapsamda 2012 yılında;

- Türkiye ile Hollanda arasında işbirliği hususlarına yönelik “Niyet Mektubu” 26.01.2012 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.
- Türkiye ile Hollanda arasında “KİYA Uygulama Mutabakat Zaptı” 26.01.2012 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.
- 11.06.2010 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Gürcistan Ortak Kullanım Mutabakat Zaptı” 04.04.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- Gürcistan ile Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımı Projesi kapsamında ‘Veri Paylaşımı Sistemine İlişkin Teknik Hükümler Belgesi’ 11.05.2012 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.
- Türkiye ile Rusya arasında “2012-2014 Döneminde Kaçakçılıkla Mücadele Edilmesine İlişkin Ortak Eylem Planı” 08.06.2012 tarihinde İstanbul’da imzalanmıştır.
- Türkiye ile Güney Kore arasında ‘Orta Anadolu GTB – Seul Ana Gümrüğü Kardeşlik Protokolü’ 26.06.2012 tarihinde İstanbul’da imzalanmıştır.
- ‘Bakü-Tiflis-Kars Yeni Demiryolu Hattının Kars – Akhalkalaki Kısmı Üzerinde Gürcistan’da Yapılması Planlanan Demiryolu Tüneli İnşaatı’nın Kolaylaştırılmasına İlişkin Anlaşma’ 03.09.2012 tarihinde İstanbul’da imzalanmıştır.
- İtalya ile Çeşme ve Trieste Gümrük İdareleri arasında Kardeş Gümrük Protokolü 19.09.2012 tarihinde Çeşme’de imzalanmıştır.
- Türkiye ile Ukrayna arasında kaçakçılıkla mücadele alanında işbirliği kapsamında “Guard Operation Plan” 25.09.2012 tarihinde İstanbul’da imzalanmıştır.

- ‘Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti arasında 4 Nisan 1996 Tarihli Gümrük Geçiş Noktaları Konusunda Anlaşma’da Değişikli Yapan Anlaşma’ 28.09.2012 tarihinde Tiflis’te imzalanmıştır.
- Türkiye ile Sudan arasında “Teknik İşbirliği Protokolü” 08.10.2012 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.
- Türkiye-Mısır Gümrük İdareleri arasında “Gümrük İşbirliği Protokolü”, 17.11.2012 tarihinde Kahire’de imzalanmıştır.
- “İskenderun-Port Said Gümrük İdareleri Arasında Kardeşlik Protokolü” 17.11.2012 tarihinde Kahire’de imzalanmıştır.
- “Mersin-İskenderiye Gümrük İdareleri Arasında Kardeşlik Protokolü” 17.11.2012 tarihinde Kahire’de imzalanmıştır.
- İran ile “Esendere – Sero Ortak Kullanım Anlaşması” ve “Kapıköy – Razi Ortak Kullanım Mutabakat Zaptı”,
- Gürcistan ile “Ortak Kullanım Anlaşması”, “Ortak Kullanım Veri Değişimi Protokolü” ve eki “Veri Paylaşım Sistemine İlişkin Teknik Hükümler Belgesi”, “4 Nisan 1996 Tarihli Gümrük Geçiş Noktaları Konusunda Anlaşma’da Değişiklik Yapan Anlaşma” ile “Bakü – Tiflis – Kars” Yeni Demiryolu Hattının “Kars – Akhalkalaki” Kısmı Üzerinde Gürcistan’da Yapılması Planlanan Demiryolu Tüneli İnşaatının Kolaylaştırılmasına İlişkin Anlaşma”;

çerçevesinde iç onay süreçleri tamamlanmıştır.

İkili Görüşmeler

Muhatap ülke Gümrük İdareleri ile Bakanlığımız yetki ve sorumluluk alanlarına giren konularda gerek siyasi gerek üst düzey bürokratik gerekse teknik düzeyde toplantılar yapılarak iki ülke arasındaki işbirliği alanları, projeler, ortak çalışma alanları, sorunlar ve çözüm önerileri görüşülmekte, karara bağlanmakta, takip edilmekte ve sonuçlandırılmaktadır. Bu kapsamda 2012 yılında;

- 12.04.2012 tarihinde Ankara’da Bangladeş Başbakanının ülkemize resmi ziyareti kapsamında gerçekleştirilen heyetler arası toplantıya katılım sağlanmış ve Türkiye – Bangladeş KIYA imzalanmıştır.
- 18-19 Nisan 2012 tarihlerinde, Kişinev’de Türkiye-Moldova Karma Ekonomik Komisyonu (KEK) Toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- ABD İç Güvenlik Bakanı Janet NAPOLITANO ile 11 Ekim 2012 tarihinde ikili görüşmeler yapılmıştır.
- İKBY Ticaret Bakanı Sinan ÇELEBİ ile 12 Ekim 2012 tarihinde ikili görüşmeler yapılmıştır.
- 19.11.2012 tarihinde Ankara’da Şili Cumhurbaşkanı’nın ülkemize resmi ziyareti kapsamında gerçekleştirilen heyetler arası toplantıya katılım sağlanmış ve Türkiye-Şili KIYA imzalanmıştır.
- Türkiye-Slovenya Karma Ekonomik Komisyonu (KEK) VI. Dönem Toplantısı, 15-16 Kasım 2012 tarihlerinde, Brdo’da gerçekleştirilmiştir.
- 17 – 18 Kasım 2012 tarihlerinde Kahire’de düzenlenen ve Sayın Başbakanımız tarafından eş başkanlığı yapılan Türkiye- Mısır Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi Toplantısı’na (YDSK) katılım sağlanmıştır.
- 19-20 Ekim 2012 tarihlerinde düzenlenen Moğolistan Gümrük İdaresi’nin 100. Yıl Kutlamalarına katılım sağlanmıştır.
- İtalya’da 12-13 Kasım 2012 tarihlerinde düzenlenen 3. Akdeniz Ekonomik ve Mali Forumuna katılım sağlanarak Sayın METİN tarafından açılış konuşması yapılmıştır.

Ayrıca ABD, Almanya, Avusturya, Azerbaycan, Bangladeş, Güney Kore, Gürcistan, Hollanda, İran, İtalya, Japonya, Kazakistan, Mısır, Polonya, Rusya, Sudan ve Ukrayna ile

2012 yılı içerisinde çeşitli düzeylerde görüşmeler gerçekleştirilmiş olup, Bakanlığımız heyetince aşağıdaki toplantılara katılım sağlanmıştır:

- 26 Ocak 2012, Ankara, Türkiye-Hollanda Üst Düzey İkili Görüşmeler
- 05-07 Mart 2012, Rotterdam, Türkiye-Hollanda Üst Düzey İkili Görüşmeler
- 19 Mart 2012, Bükreş, Türkiye-Romanya GİB Toplantısı
- 11-12 Nisan 2012, Bakü, Türkiye-Azerbaycan Üst Düzey İkili Görüşmeler
- 24-27 Nisan 2012, Priştine, Türkiye-Kosova GİB 1. Toplantısı
- 15 Mayıs 2012, İstanbul, Türkiye-Suudi Arabistan KİYA İmza Töreni
- 21 Mayıs 2012, Konya, Türkiye-İran Gümrük İdaresi Başkanları (GİB) 2. Toplantısı
- 26 Haziran 2012, İstanbul, Türkiye-Güney Kore GİB 3. Toplantısı
- 27-28 Ağustos 2012, Berlin, Türkiye-Almanya GİB Toplantısı
- 03 Eylül 2012, İstanbul, Türkiye-Gürcistan GİB 1. Toplantısı
- 10-11 Eylül 2012, Bişkek, Türkiye-Kırgızistan GİB 1. Toplantısı
- 25-26 Eylül 2012, İstanbul, Türkiye-Ukrayna GİB 2. Toplantısı
- 14 Ekim 2012, İsfahan, Türkiye-İran GİB 3. Toplantısı
- 22- 23 Ekim 2012, Moskova, Türkiye-Rusya GİB Toplantısı, Rusya Gümrük İdaresi tarafından düzenlenen Gümrük 2012 Fuarı
- 03 Aralık 2012, İstanbul, Sayın Başbakanımız ve Rusya Devlet Başkanı eş başkanlığında gerçekleştirilen Üst Düzey İşbirliği Konseyi (ÜDİK) 3. Toplantısı

Proje ve Faaliyetlerdeki Gelişmeler

✓ Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımı

Bakanlığımızca gümrük işlemlerini ve yasal ticareti kolaylaştırmak, hızlandırmak ve kaçakçılıkla mücadele alanında işbirliğini güçlendirmek suretiyle komşularımızla olan ticaret hacmindeki artışa destek olunması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda kara hudut kapılarının ortak kullanımı bir gereklilik haline gelmiştir. Gerçekleştirilen ikili görüşmelerde konu ve önemi komşu ülke makamlarının değerlendirmelerine sunulmuştur.

Ülkemizin de taraf olduğu 1999 tarihli Dünya Gümrük Örgütü Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve Ahenkleştirilmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme (Revize Kyoto Sözleşmesi) ve 1982 tarihli Birleşmiş Milletler Eşyanın Sınırdaki Kontrollerinin Ahenkleştirilmesi Sözleşmesinde, ortak sınır geçişlerinde, ilgili gümrük idarelerinin, mümkün olduğu ölçüde, ortak kontroller gerçekleştirilmesi ve ortak gümrük idareleri kurması önerilmektedir.

Bu çerçevede, ortak gümrük kontrolleri ve kara hudut kapılarının ortak kullanımı, sınır geçişlerinin ve ticaretin kolaylaştırılması ile altyapı ve işletme maliyetlerinin azaltılması açısından faydalı bir uygulama olarak görülmektedir.

İki ülke sınır kapılarının ortak kullanımıyla gümrük işlemlerinde mükerrerliğin önlenmesi, işlemlerin ve veri girişinin bir kere yapılmasının sağlanması hedeflenmekte olup, söz konusu proje iki devlet hudut hattı bakımından herhangi bir değişiklik meydana getirmemektedir.

Bu kapsamda, Gürcistan ve İran ile çalışmalar yapılmaktadır.

Gürcistan'la Ortak Kullanım Anlaşması ve Veri Değişimi Protokolü'ne ilişkin iç onay süreçleri tamamlanmıştır. Gümrük İşlemleri Protokolü Başbakanlığa sevk edilmiş olup BKK'sının yayınlanması beklenmektedir. Teknik çalışmalar devam ettirilmektedir. 2012 Eylül ayında yapılan ortak inceleme çalışması ile her iki taraftaki iş akışları incelenmiş ve yazılım konusundaki çalışmalara geçilmiştir.

İran ile yapılan çalışmalarda; Esas Anlaşma (Esendere) ve Mutabakat Zaptı (Kapıköy) imzalanmış ve iç onay süreçleri tamamlanmıştır. Ancak İran tarafınca Esendere Anlaşması ve Kapıköy Mutabakat Zaptı'nda değişiklik talep edilmiş, talebin diplomatik yollardan tarafımıza iletilmesi gerektiği bildirilmiştir. Yapılan ortak inceleme ziyaretinde her iki taraftaki iş akışları incelenmiştir. Protokoller üzerinde teknik çalışmalar devam etmektedir.

✓ **Yeni Hudut Kapılarının Açılması**

Türkiye'nin komşuları ile son dönemde siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkileri, komşu ülke halklarının ortak çıkarlarının yanı sıra bölgemizin istikrar ve güvenliğine katkıda bulunmak ana hedefi doğrultusunda gelişmeye devam etmektedir.

Taraflara, uluslararası ticarete en büyük faydayı sağlayacak şekilde, komşu ülkeler arasında yeni kara ve demiryolu hudut kapılarının açılmasının, bölgenin Avrupa ile Asya arasında transit koridoru oluşu şeklindeki mevcut rolünü daha da geliştireceği; ülkelerin refahını artıracığı, bölge dahilinde ekonomi, ticaret ve kültürün geliştirilmesine yardımcı olacağı değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda, Gürcistan, Irak ve İran ile çalışmalar yapılmaktadır.

28 Eylül 2012 tarihinde Tiflis'te "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında 4 Nisan 1996 Tarihli Gümrük Geçiş Noktaları Konusunda Anlaşma'da Değişikli Yapan Anlaşma" imzalanmış olup, söz konusu anlaşmaya Muratlı-Maradidi Bölgesinde yeni bir Kara Hudut Kapısı açılması üzerinde mutabakata varılmıştır. Anılan anlaşma 30.12.2012 tarihinde 28513 sayılı Resmi Gazete yayınlanmıştır. Yapılan ortak çalışma ziyaretinde yeni kapının yeri konusunda uzlaşma sağlanmıştır.

2. Türkiye – İran GİB Toplantısı'nda Esendere ve Kapıköy'e öncelik verilmesi kararlaştırılmıştır. 25 – 26 Haziran tarihlerinde Dışişleri Bakanlığı koordinasyonunda anılan bölgede İran tarafı ile ortaklaşa yapılan hudut çalışmalarında her iki taraf yeni kapı için düşündükleri araziyi göstermiş ancak bir uzlaşma sağlanamamıştır.

Ayrıca, yeni kapılara ilişkin Mutabakat Zaptı Irak tarafına sunulmuş olup cevap beklenmektedir.

✓ **Basitleştirilmiş Gümrük Hattı**

İhracatçılarımızın Rusya Gümrüklerinde yaşadığı sorunların çözümü amacıyla 18 Eylül 2008 tarihli "Gümrük İşlemlerinin Basitleştirilmesine İlişkin Protokol" ile Türkiye-Rusya Basitleştirilmiş Gümrük Hattı (BGH) oluşturulmuş ve pilot proje Atatürk Havalimanı ve Sabiha Gökçen Havalimanlarıyla Moskova Vnukovo Havalimanı arasında başlatılmıştır.

BGH, Türkiye ile Rusya arasında oluşturulan, iki ülke arasındaki ticarete sevk edilen mallara ilişkin bilgilerin iki ülkenin gümrük idareleri arasında elektronik yolla önceden değişimine dayanan bir sistemdir. Sistemden yararlanmak tamamen gönüllülük esasına dayanmakta olup, sistem çerçevesinde, sevk edilen mallara ilişkin bilgileri gümrük idaresine önceden sunan firmalara dış ticaret işlemlerinde çeşitli kolaylıklar sağlanmaktadır.

BGH'nin diğer kara ve deniz kapılarına da yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılmakta olup bu çerçevede, Moskova Gümrük Müşavirimiz tarafından bir inceleme raporu hazırlanmıştır. 22 Ekim 2012 tarihinde Moskova'da Türkiye-Rusya Gümrük İdaresi Başkanları toplantısı gerçekleştirilmiş ve BGH'nin kara ve deniz kapılarına yaygınlaştırılması için ortak teknik çalışmaların başlatılması kararlaştırılmıştır.

✓ **İtalya Gümrük İdaresi İle Akdeniz İşbirliği**

Fas, Tunus, Cezayir, Libya, Mısır, Lübnan ve Ürdün'e yönelik olarak yürütülecek olan ve Bakanlığımızın İtalyan Gümrük İdaresi ile birlikte "kurucu ortak" olarak dahil olmayı beyan ettiği "Akdeniz İşbirliği" adındaki bölgesel işbirliği projesinin açılış konferansı 3 Ekim 2012 tarihinde Sicilya'da gerçekleştirilmiştir. Söz konusu proje kapsamında; Uyuşturucu Kaçakçılığı ile Mücadele, Koordine Sınır Kontrolleri ve Gümrük İşlemlerinin Basitleştirilmesi ve Ticaretin Kolaylaştırılması konularında eğitim ve ortak çalışmalar yapılması planlanmaktadır.

✓ **İtalya Gümrük İdaresi İle Libya Gümrük İdaresinin Modernizasyonu Konulu Proje**

2011'de Türkiye ve İtalya Gümrük İdaresi heyetleri arasında gerçekleştirilen toplantı neticesinde Libya Gümrük İdaresi'nin idari kapasitesinin artırılmasına yönelik İtalyan Gümrük İdaresince halihazırda yürütülmekte olan projeye Türk Gümrük İdaresi olarak katkı sağlanması kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda eğitim konularının belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmalar neticesinde Libya Gümrük İdaresi'nin Türkiye'de düzenlenmesini istediği eğitimler; Gümrük Laboratuvarları, Liman Kontrolleri, Köpeklerle Gerçekleştirilen Kontrol, Uyuşturucu Kontrolleri ve Tarife ve Kıymet olarak belirlenmiştir. Ayrıca; Libya Gümrük İdaresi'nin Türk eğitimciler tarafından Libya'da verilmesini istediği eğitimler ise; Köpeklerle Gerçekleştirilen Kontrol, Tarife ve Kıymet ve SAD (Tek İdari Belge) Kullanımı olarak önerilmiştir.

✓ **Ukrayna Gümrük İdaresi İle Yürütülen Proje**

Ülkemiz ve Ukrayna Gümrük İdaresince yürütülen ortak proje ile Karadeniz Bölgesinde taşınan eşyaya ilişkin ön bilgi paylaşımıyla iki ülke arasında ticaretin kolaylaştırılması ve hızlandırılması hedeflenmektedir.

Ülkemiz ile Ukrayna Gümrük İdaresi arasında gerçekleştirilen görüşmeler çerçevesinde ülkemiz tarafından Zonguldak; Ukrayna tarafından Evpotaria ve Sivastopol limanları ve değişime konu veriler belirlenmiştir. Konuya ilişkin çalışmalar iki ülke uzmanlarından oluşan "Türkiye-Ukrayna Çalışma Grubu" faaliyetleri çerçevesinde sürdürülmektedir.

24-26 Eylül 2012 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilen Türkiye-Ukrayna GİB 2. Toplantısı ve Ortak Çalışma Grubu 2. Toplantısı neticesinde Karadeniz'de veri değişimine konu limanlar belirlenerek, bilgilerin paylaşımına ilişkin olarak gerekli çalışmaların yapılması hususunda mutabık kalınmıştır. Konuya ilişkin Ukrayna tarafının değişime konu verilere ilave veri önerisi ile "Türkiye-Ukrayna Sınırlarından Geçen Araç ve Eşya Hakkında Veri Değişiminin Organizasyonuna İlişkin Teknik Özellikler Belgesi" önerisi Bakanlığımız ilgili birimlerince değerlendirilmektedir.

✓ **Bulgaristan Hududundaki Gümrük Kapıları İçin Anlık Saha Yoğunluk Durumunun Paylaşılması Projesi**

Kendi araçları ile Türkiye'ye gelen vatandaşlarımızın Hamzabeyli, Kapıkule ve İpsala Kara Hudut Kapıları'ndaki yoğunluğu görebilmeleri amacıyla Bakanlığımız web sitesinde E-İşlemler bölümünün Uygulamalar (<https://uygulamalar.gumruk.gov.tr/websahaozet/>) alt başlığında, "Gümrük Kapıları İçin Anlık Saha Yoğunluk Durumu"na ilişkin bilgiler eklenmiş ve proje tamamlanmıştır. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın bilgilendirilmesini teminen konunun Büyükelçiliklerimizin internet sitelerinden halka duyurulması için Dışişleri Bakanlığınca 27.08.2012 tarihli 7958 sayılı yazımız iletilmiştir.

Çok Taraflı Uluslararası Anlaşma ve Sözleşmeler

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Gümrük İşleri Çalışma Grubu 2010-2012 Ülke Koordinatörlüğü görevi Türkiye tarafından üstlenilmiştir.

15-16 Mart 2012 tarihlerinde İstanbul'da toplanan Gümrük İşleri Çalışma Grubu'nda Bakanlığımız tarafından hazırlanan Çalışma Yönergesi kabul edilerek Çalışma Grubu'na daimi bir nitelik kazandırılmıştır.

"Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Üyesi Ülkeler Arasında Ürün Analizi ve Sınıflandırılması Metotlarının Birleştirilmesine Dair Gümrük Laboratuvarları İşbirliği Çalıştayı" 27-28 Şubat 2012 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Söz konusu Çalıştaya, KEİ üyesi ülkelerden Arnavutluk, Bulgaristan, Gürcistan, Moldova, Romanya ve Sırbistan temsilcilerince katılım sağlanmıştır.

KEİ Gümrük İşleri Çalışma Grubu'nun 2012-2014 Ülke Koordinatörlüğü görevi 2012 yılı Temmuz ayı itibarıyla tekrar ülkemiz tarafından üstlenilmiş, 15 Kasım 2012 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen toplantısında 2012-2014 Ülke Koordinatörlüğü Eylem Planı kabul edilmiştir.

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT)

17-20 Nisan 2012 tarihlerinde Pakistan'da yapılan Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Transit Taşımacılık Koordinasyon Konseyi (TTCC) 5. Toplantısı ve Alt Komite Toplantıları ile 16 Nisan 2012 tarihinde Islamabad'da yapılan Islamabad-Tahran-İstanbul (ITI) Koridoru'nun ilk toplantısına katılım sağlanmıştır.

Anılan toplantılarda EİT ülkeleri arasında transit ticaretin geliştirilmesi ve Orta Asya'dan ülkemize uzanan yeni uluslararası karayolu ticaret koridorları oluşturmak için fiili adımlar atılmış, ITI Koridoru Eylem Planı kabul edilmiş ve Pakistan'ın TIR Sözleşmesi'ne taraf olmasına kadar geçecek süre içerisinde ticari faaliyetlerin aksamamasını teminen geçici bir yöntem benimsenmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımızın İpek Yolu'nun tekrar canlandırılması yönündeki hedefleri doğrultusunda, Çin'in karayolu ile Avrupa'ya bağlanması noktasında nakliye sektörümüzün de çıkarları göz önüne alınarak Afganistan ve Pakistan'ın TIR Sistemini uygulayabilir hale gelmeleri açısından gerekli katkılar sağlanmıştır.

Sahtecilikle ve Korsanla Mücadele Global Kongresi

Sahte ve korsan ürünlerin yasadışı ticaretinin önlenmesinde giderek artan sorunların tartışılması ve politika önerileri üretilmesi amacıyla, gerçekleştirilmekte olan ve Yönetim Kurulu'nda; Dünya Gümrük Örgütü (DGÖ), Interpol, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO), Uluslararası Markalar Birliği (INTA), Sahtecilik ve Korsancılığın Durdurulması İçin İş Dünyası Eylemi (BASCAP) temsilcileri yer almakta olan, Sahtecilikle ve Korsanla Mücadele Global Kongresi'nin 7. Toplantısı'nın ülkemizin ev sahipliğinde 24-26 Nisan 2013 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmesine karar verilmiş ve 2012 yılında Bakanlığımızca gerekli çalışmalar başlatılmıştır.

Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezi (SELEC)

SELEC Konseyi 4. Toplantısı 11-12 Temmuz 2012 tarihlerinde gerçekleştirilmiş, yapılan

seçimler sonrasında SELEC Genel Müdürlüğü pozisyonunun 2012-2016 yılları arasında ülkemiz tarafından sürdürülmesi kararlaştırılmıştır.

İslam İşbirliği Teşkilatı

8-11 Ekim 2012 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilen İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi'nin (İSEDAK) 28. Toplantısı'na katılım sağlanmış, Bakanlığımız görev alanına giren Pamuk Programına ilişkin olarak; İİT Pamuk İşbirliği Programı Yürütme Komitesi'nin 6. Toplantısı'nın 2013 yılının ilk yarısında ülkemizde gerçekleştirilmesi ve yine aynı zaman diliminde, Ankara'da düzenlenmesi öngörülen "İİT Üyesi Ülkelerde Ticaret Sicil Teşkilatları Arasındaki İşbirliğinin Geliştirilmesi Çalıştayı'nın uygun bulunması sağlanmıştır.

BM Sözleşmesi

"Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumulaştırılmasına İlişkin 1982 tarihli Uluslararası Sözleşme"ye ait "Uluslararası Karayolu Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması" başlıklı 8 No'lu Ek'in onaylanmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı, 8 Ağustos 2012 tarih ve 28378 sayılı (Mükerrer) Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumulaştırılmasına İlişkin 1982 tarihli Uluslararası Sözleşme"ye ait "Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması" başlıklı 9 Numaralı Ek'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı, TBMM Dışişleri Komisyonunda görüşülmek üzere 3.09.2012 tarihinde TBMM Başkanlığına iletilmiştir. 1975 tarihli TIR Sözleşmesi'nin revizyonunu öngören ve 1 Ocak 2012 ile 13 Eylül 2012 tarihlerinde yürürlüğe giren BM-AEK'ne ait iki değişikliğinin iç hukuka aktarılmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Karar taslakları hazırlanmıştır

16-20 Nisan 2012 tarihleri arasında Pakistan'da düzenlenen "Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Transit Taşımacılık Koordinasyon Konseyi (TTCC) 5. Toplantısı ve Alt Komite Toplantıları"nda alınan kararlar çerçevesinde, TIR Sistemi konusunda eğitim ve gerekli teknik desteği sağlamak üzere 12 kişilik Afgan kamu ve özel sektör temsilcilerine 20-23 Kasım 2012 tarihleri arasında ülkemizde 'TIR Eğitim Programı' sunulmuştur.

Ortak Transit

AB ile EFTA ülkeleri arasında eşyanın taşınması maksadıyla oluşturulan: 'Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme (Ortak Transit Sözleşmesi)' ile 'Eşya Ticaretindeki İşlemlerin Basitleştirilmesine İlişkin Sözleşme (Tek İdari Belge Sözleşmesi)'ye taraf olunmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararları 4 Ekim 2012 tarihli (Mükerrer) Resmi Gazete'de yayımlanarak 1 Aralık 2012 tarihinde yürürlüğe konulmuştur.

e-TIR

Türk ve İtalyan Gümrük İdareleri arasında çalışmalarını halen yürütülmekte olan ve 1 Aralık 2012 tarihinde uygulamaya konulan Ortak Transit Rejimi'nin veri sistemi olan NCTS-TIR modülü üzerinden işleyecek olan 'TIR İşlemlerinin Kavramsal ve Teknik Yönden Bilgisayarlaştırılması' amacına yönelik e-TIR Pilot Projesi'yle ilgili olarak Rehber İlkelerin hazırlanmasına ve İtalya'nın da kullanmakta olduğu NCTS-TIR Sistemi ile koordineli biçimde çalışılarak BİLGE-TIR ve İtalya Gümrük İdaresinin AIDA (NCTS-TIR) Kod Listelerinin karşılaştırılmasına yönelik çalışmalara başlanmıştır.

IRU (International Road Union)

Bakanlığımız, TOBB ve IRU arasında TIR EPD ve gerçek zamanlı SafeTIR teknolojilerin uygulamaya geçirilmesi ve kullanımı konusunda üçlü işbirliğine ilişkin mutabakat metni 3-5 Haziran 2012 tarihlerinde Cenevre / İSVİÇRE'de imzalanmıştır.

Küresel Bağlantılı Gümrükler (Globally Networked Customs)

Ülkemizin Küresel Bağlantılı Gümrükler (GNC) Sistemine dahil olabilmesi maksadıyla Bakanlık bünyesinde 2012 yılı Nisan ayında oluşturulan çalışma grubu ile veri değişimine ilişkin 'durum tespit' raporu hazırlanmış ve sonrasında ise uluslararası veri değişimine ilişkin 'politika önerileri' belirlenmiştir.

Dünya Gümrük Örgütü

12-14 Nisan 2012 tarihinde Bakü'de yapılan DGÖ Avrupa Bölgesi Gümrük İdaresi Başkanları Konferansı/Türkiye Azerbaycan Gümrük İdareleri Başkanları Görüşmelerine katılım sağlanmış, A.E.O konularında ve muhafaza alanında (uyuşturucu, silah ve diğer kaçakçılıkla mücadele konularında) ortak eğitim programlarının yürütülmesi ile Türkiye ve Azerbaycan tarafından uluslararası gümrük uygulamaları modellerini gerçekleştirmek üzere ortak projelerin yapılması ve söz konusu projelerin tamamlanmasını müteakip Türk Cumhuriyetleri Gümrük İdareleri personeline ortak eğitim verilmesi kararlaştırılmıştır.

DGÖ Revize Kyoto Sözleşmesi (RKS) 11. İdari Komite toplantısının 14-15 Kasım 2012 tarihleri arasında Cenevre'de gerçekleşen toplantısına katılım sağlanmış ve DGÖ Politika Komisyonuna danışma sürecinin ardından ülkelerin RKS ve Özel Eklerine taraf olması maksadıyla bir mektup gönderilmesi kararlaştırılmıştır.

Türk Konseyi- Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi

Türk Dili Konuşan Ülkeler Gümrük Başkanları Toplantısı 5 Ekim 2012 tarihinde Nahçıvan'da gerçekleştirilmiş olup, anılan katılım sağlamıştır.

Söz konusu toplantıda, "İpekyolu" ve "İpek Rüzgarı" girişimleri ile ilgili aktif çaba ve desteğin devamı, Türk Konseyi Sekretaryası bünyesinde Gümrük Çalışma Grubu kurulmasına, irtibat noktaları tayini, Gümrük İdareleri Başkanları toplantısı ve Gümrük Çalışma Grubu'nun sekretarya işlerinin Türk Konseyi tarafından yerine getirilmesi yönünde kararlar alınmıştır.

DTÖ Ticaretin Kolaylaştırılması

DTÖ Ticaretin Kolaylaştırılması müzakereleri kapsamında Bakanlığımız bünyesinde müzakereleri aktif bir şekilde takip etmek ve ülke pozisyonu oluşturmak amacıyla bir Çalışma Grubu oluşturulmuş, 2012 yılı içerisinde Nisan, Temmuz, Ekim ve Aralık aylarında gerçekleştirilen Ticaretin Kolaylaştırılması Müzakere Grubu Toplantılarına katılım sağlanarak bilhassa ülke görüşlerimizin bulunduğu Bağlayıcı Bilgi, Gümrük İşbirliği, Yetkilendirilmiş Yükümlülük, Eşyanın Geçici İthalatı/Dahilde-Hariçte İşleme, Hızlı Kargo ve Uluslararası Standartlar konularında taslak Anlaşma metninde ilerleme sağlanmıştır.

İpek Yolu Girişimi

İpek Yolu Ülkeleri Arasındaki Ticaretin Kolaylaştırılması ve Geliştirilmesinde Gümrük İdarelerinin Rolü" konulu Uluslararası Forumun 5. si, 29-30 Kasım 2012 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenmiştir. Forum çerçevesinde ülkemiz ile Azerbaycan, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan Gümrük İdareleri arasında bir "İyi Niyet Mektubu" imzalanmış, imzalanan bu belge ile Kazakistan ve Kırgızistan'ın da projeye katılım sağlamasıyla Projenin 2. Aşamasına geçilmiş bulunmaktadır. Forumda ayrıca Pakistan-İran-Türkiye arasında Ekonomik İşbirliği İslamabat-Tahran-İstanbul Karayolu Taşımacılığı konusuna ilişkin bir Ortak

Bildiri imzalanmıştır.

İpek Yolu Girişimi hedefinin uygulamada hayata geçirilmesine yönelik olarak ortaya konulan Kervansaray Projesi kapsamında spesifik bir İpek Yolu rotasının ve bu rota üzerindeki sınır kapılarının belirlenmesi, sınır kapılarında olması gerekli minimum standartların belirlenmesi, pilot rota üzerindeki sınır kapılarındaki mevcut durumun belirlenmesi ve sınır geçişlerini zorlaştıran unsurların belirlenmesi amacıyla bir Uzmanlar Grubu oluşturulmuş ve anılan Grup 30-31 Ocak 2012 tarihinde Ankara'da gerçekleştirdiği toplantıda 2 aşamalı bir proje kabul edilmiş, sınır geçiş noktaları ve pilot rotalar belirlenmiştir.

2 Nisan 2012 tarihinde Bakü'de gerçekleştirilen Çalışma Grubu Toplantısı'nda ise; sınırlarda, incelemede bulunulması, kullanılacak olan ve uluslararası standartlar ve prosedürler, organizasyonel hususlar, ekipman-fiziki alt yapı durumu, insan kaynakları yönetimi, uluslararası sözleşmelere taraf olma hususlarını içeren kontrol listelerinin ülkelerce hazırlanması ve ortak liste oluşturulması kararlaştırılmıştır.

8-12 Temmuz 2012 tarihlerinde Sarp-Sarpi, Sınık-Kızıl ve Bakü-Bara Kara Hudut Kapıları'na "Sınır İnceleme Ziyaretleri" gerçekleştirilmiştir.

Tarife Konusundaki Uluslararası Faaliyetler

- Ülkemizin gümrük tarife yapısı ve mevzuatının AB'nin entegre tarifesi (TARIC) ile uyumunun sağlanması amacıyla, Entegre Tarife Yönetim Sistemi (ITMS) kurulmasına yönelik AB projesi kapsamında hazırlanan TARIC'e uyumlu Türkçe Tarife Cetveli (nomanklatür) ,bilgilendirme amaçlı olarak <http://172.23.10.101/TaricConsultation/Default.aspx> linkine (TGTC Modülü olarak) konulmuştur. Cetvelin vergilendirmeye ilişkin hususlarının tamamlanmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.
- Avrupa Kömür ve Çelik Anlaşması (AKÇT) kapsamındaki ürünleri gösteren listenin 2011 Tarife Cetvelimiz temel alınarak güncellenmesi çalışmaları tamamlanmıştır.
- Armonize Sistem 2012 değişikliklerinin Tarife Cetvelimize aktarılması çalışmalarına başlanmış olup, toplam 40 Fasıla ilişkin çalışmalar tamamlanmıştır.

AB Projeleri Uygulamaları

Bakanlığımız AB Katılım Öncesi Mali Yardım Mekanizması kapsamında çalışmalarını yoğun bir şekilde sürdürmektedir. Bu çerçevede, 2003 programlama döneminden itibaren geniş kapsamlı olarak projeler uygulanmaya başlanmıştır. Söz konusu projelerle ilgili yakın zamanda gerçekleştirdiğimiz faaliyetler aşağıda özetlenmiştir.

Tablo 48: AB Proje Dökümü

Gümrük İdaresinin Modernizasyonu I (2003)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
1.GÜMSIS – Gümrük Kapıları Güvenlik Sistemleri-(CCTV, POS)	5.875.000 Euro	1.039.854 Euro
2.İdari Kap. geliştirilmesi Twinning Projesi	1.000.000 Euro	1.000.000 Euro
TOPLAM	6.875.000 Euro	2.039.854 Euro
Gümrük İdaresinin Modernizasyonu II (2004)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
1.Araç ve Konteyner Tarama Sistemi Alımı ve Arama Hangarları İnşaatı, ve Ekipman Alımı	13.900.000Euro	9.250.000 Euro (X-Ray tarama Sistemleri)
istihbarat ve narkotik birimlerinin		1.543.504 Euro (Arama Hangarları)

güçlendirilmesi		
2.Risk Esaslı Kontrol Mekanizması Kurulması	200.000 Euro (mal alımı) 300.000 Euro (hizmet alımı)	113.600 Euro (mal alımı) 260.000 Euro (hizmet alımı)
3.Gümrük Arşiv ve Afet Merkezi İnşaatı	3.100.000 Euro (İnşaat) 800.000 Euro (Ekipman ve Araçlar) 200.000 Euro (Denetim)	2.438.299 Euro (İnşaat) 220.154 Euro (Ekipm. ve Araçlar) 200.000 Euro (Denetim)
4.AB Gümrük IT Sistemlerinin Kurulması, Ortak Transit Hizmet Sözleşmesi (NCTS)ve Entegre Tarife Yönetim Sistemi (ITMS) Twinning Light	1.600.000 Euro	1.600.000 Euro
TOPLAM	20.100.000 Euro	15.625.557 Euro
Gümrük İdaresinin Modernizasyonu III (2006)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
1. ITMS hizmet alımı	2.000.000 Euro	1.570.000 Euro
2. ITMS Twinning	1.000.000 Euro	1.000.000 Euro
3.NCTS hizmet alımı	2.400.000 Euro	1.550.000 Euro
4. NCTS Twinning	1.000.000 Euro	1.000.000 Euro
5. ITMS ve NCTS ekipman alımı	2.600.000 Euro	1.422.775 Euro
6.Muhafaza bileşeni	3.500.000 Euro	1.594.700 Euro
7. Sonradan Kontrol ve Eğitim Kapasitesinin Geliştirilmesi Twinning	2.000.000 Euro	2.000.000 Euro
TOPLAM	14.500.000 Euro	10.137.475 Euro
Gümrük İdaresinin Modernizasyonu IV (2007)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
1. İstanbul Bölgesel Gümrük Laboratuvarı Projesi	4.700.000 Euro	3.857.152 Euro
2. Twinning Light	250.000 Euro	250.000 Euro
TOPLAM	4.950.000 Euro	4.107.152 Euro
Gümrük İdaresinin Modernizasyonu V (2008)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
Van-Kapıköy Gümrük Kapısına Yerleştirilmek Üzere X-ray Alımı	3.877.139 Euro	2.883.000 Euro
TOPLAM	3.877.139 Euro	2.883.000 Euro
Gümrük İdaresinin Modernizasyonu VI (2009)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
1.Muhafaza Bileşeni	15.600.000 Euro	15.530.000 Euro
2.Risk Bileşeni	1.000.000 Euro	1.000.000 Euro
TOPLAM	16.600.000 Euro	16.530.000 Euro
Gümrük İdaresinin Modernizasyonu VII (2010)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
CCN/CSI Bağlantısının Kurulması	505.000 Euro	505.000 Euro
TOPLAM	505.000 Euro	505.000 Euro
Gümrük İdaresinin Modernizasyonu VIII (2012)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
Gümrük Vergilerinin Kaldırılması ve Geri Ödenmesi Kısa Dönemli Eşleştirme Projesi	198.800 Euro	Proje uygulaması başlamamıştır.
Muhafaza Ekipman Alımı (15 adet Mobil bagaj X-ray)	3.411.764 Euro	Proje uygulaması başlamamıştır.
Türk Gümrük Laboratuvarlarının Geliştirilmesi Eşleştirme Projesi	1.500.000 Euro	Proje uygulaması başlamamıştır.
Fikri Mülkiyet Hakları Ekipman Alımı, Teknik Destek ve TW Light Projesi	4.067.647Euro	Proje uygulaması başlamamıştır.
Kurumsal Yeniden Yapılanma ve İnsan Kaynakları Projesi	2.681.822 Euro	Proje uygulaması başlamamıştır.
TOPLAM	11.860.033 Euro*	
Gümrük İdaresinin Modernizasyonu IX (2013)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
Muhafaza Ekipman Alımı ve TW Light (8 adet gümrük botu, 10 adet RHIB (dayanıklı şişme bot) 15 adet küçük muhafaza aracı, 20	6.250.000 Euro	Proje uygulaması başlamamıştır.

adet pick-up)		
Ticaret Projeleri		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
Tüketicinin Korunması Teknik Destek Projesi	2.000.000 Euro	Proje uygulaması başlamamıştır.
Büyüyen Anadolu'ya Kredi Kolaylıkları Projesi (BAKK)		
	Öngörülen Bütçe	31/12/2012 tarihine kadar gerçekleşen değer
GENEL TOPLAM	87.517.172 Euro	51.828.038 Euro

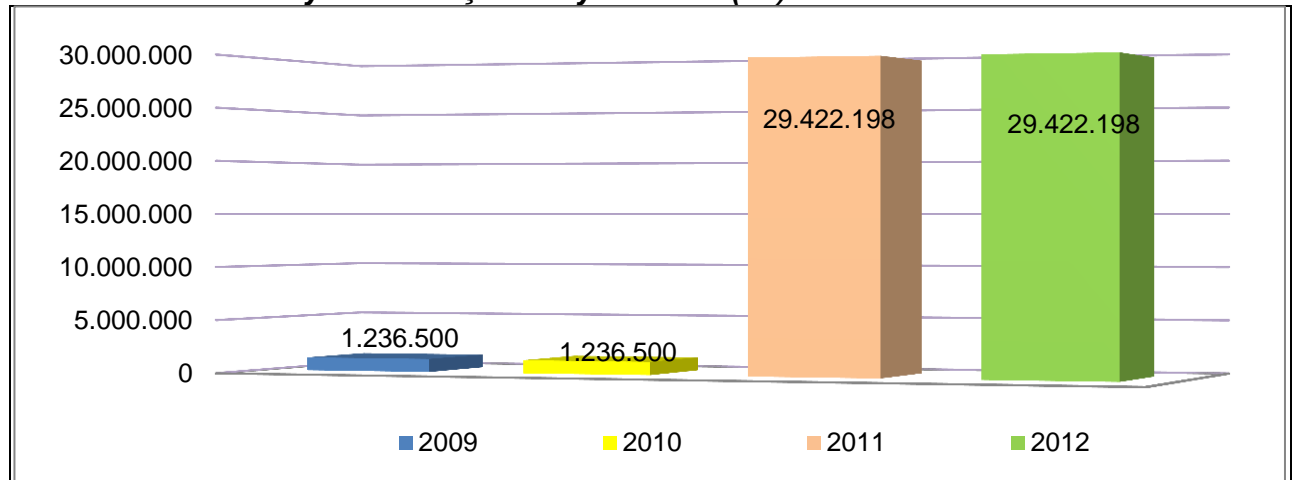
TASFIYE HİZMETLERİ

Eşyanın tasfiyesi, ihale yoluyla satış, yeniden ihraç amaçlı satış, perakende satış, kamu kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere tahsis, özel yolla tasfiye ve imha olmak üzere altı yöntemle yapılmaktadır. İnsan, bitki, hayvan ve çevre sağlığı yönünden yurda girişinde bir sakınca olmayan eşya ihale, perakende veya yeniden ihraç yoluyla satılmakla birlikte talep olması halinde kamu kurum veya kuruluşlarına gümrüklenmiş değeri üzerinden tahsis edilebilmektedir. Bunun yan sıra satılmayan eşya veya sadece belirli kurumlarca kullanılması gereken eşya bu kurumlara uyuşulacak bedelle veya bedelsiz olarak verilebilmektedir. İnsan, bitki, hayvan ve çevre yönünden sağlığa zararlı olduğu anlaşılan eşya ile piyasa şartları nedeniyle ekonomik değerini yitirmiş olan eşya ise imha edilmektedir.

Döner Sermaye İşletmelerinin Sermaye Durumu

Döner Sermaye İşletmeleri toplam 30.000.000 TL sermayeye sahiptir. Bu sermayenin 2012 yılı sonu itibariyle 29.422.198 TL'si ödenmiş durumda olup, 2012 yılı karından 577.802 TL eklenerek sermayesinin tamamı ödenecektir. Aşağıdaki Grafikte 2009-2012 yıllarında ödenmiş sermaye durumu gösterilmiştir.

Grafik 24: Yıllar İtibariyle Ödenmiş Sermaye Durumu(TL)

Döner Sermaye İşletmelerinin Gelirleri

Döner Sermaye İşletmelerinin gelirleri;

- Tasfiyelik hale gelen eşyanın satışından elde edilen satış gelirleri,
- Geçici depolama ve antrepo işletmeciliğinden elde edilen hizmet gelirleri,
- Tahlil ücretlerinin tahsilinden elde edilen gelirler,
- Basılı evrak satış gelirleri,
- Faiz gelirleri, kira gelirleri, güvence bedeli geliri gibi gelirlerden oluşan diğer gelirlerden oluşmaktadır.

Döner Sermaye İşletmelerinin Türlerine Göre Elde Ettikleri Gayrisafi Gelirler

Döner Sermaye İşletmelerinin 2012 yılı gayrisafi gelirleri toplam 102.100.375 TL olarak gerçekleşmiş olup, gelirlerin %50 sini ihaleli satış gelirleri oluşturmaktadır.

Aşağıdaki tablo ve grafikte Döner Sermaye İşletmelerinin elde ettikleri gayrisafi gelirler türlerine göre gösterilmiştir.

Tablo 49: Döner Sermaye İşletmelerinin Türlerine Göre Elde Ettikleri Gayrisafi Gelirler

GELİR TÜRÜ	TUTAR	GELİR YÜZDESİ
İhaleli Satış Gelirleri	51.950.284	50
Satıştan İadeler (-)	1.470.646	
Perakende Satış Gelirleri	7.109.716	7
Eşyanın CIF Bedelinin %1 Gelirleri	3.034.552	3
Terminal ve Diğer Ardiye Gelirleri	9.481.570	9
Emanetteki Kaçak Eşya Satış Bedellerinden Mahkemelerince Müsaderesine Karar Verilenlerin Bedeli	2.036.173	2
Laboratuvar Tahlil Gelirleri	14.120.136	14
Basılı Evrak Gelirleri	11.830.046	11
Faiz Gelirleri	2.120.941	2
Diğer Gelirler (İlan, Şartname, Güvence, Kira vb. Gelirler)	1.887.603	2
TOPLAM	102.100.375	100

Tablo 50: Döner Sermaye İşletmelerince Elde Edilen Kar Ve Hazineye Aktarılacak Tutarlar

Gayrisafi Gelir Tutarı	102.100.375
Emaneten Tahsil Edilen Vergi, Tellaliye, Bandrol (-)	22.160.057
Kaçak Eşya Satışından Hazine Emanetine Gönderilen Tutar (-)	9.988.291
Ardiye Ücretlerinden Özel Antrepolara Gönderilen (-)	1.605.853
Döner Sermaye Bütçe Gelirleri	68.346.174
Döner Sermaye Bütçe Giderleri (-)	43.785.767
Kurumlar Vergisi Matrahı	24.560.407
Kurumlar Vergisi	4.912.082
Net Kar	19.648.325
Sermayeye Eklenecek Tutar	577.802
Hazineye Aktarılacak Tutar	19.070.523

Döner Sermaye İşletmelerinin faaliyetleri sonucu 19.648.325.-TL kar elde edilmiş, bunun 577.802.-TL'si ödenmiş sermayeye eklenerek kalan 19.070.523.-TL Hazineye aktarılacaktır. Ayrıca, Döner Sermaye İşletmelerince tahsil edilerek Hazineye aktarılan vergi, tellaliye, SGK kesintisi ve diğer paylar dikkate alındığında, Hazineye sağlanan katkı payı toplam 75,1 Milyon TL'ye ulaşmaktadır.

Aşağıdaki tabloda Hazineye sağlanan katkının kalemlere göre dağılımı gösterilmektedir.

Tablo 51: Döner Sermaye İşletmelerinin Hazineye Sağladıkları Katkı Tutarları

Tahsil edilen KDV, ÖTV, Damga Vergisi	21.116.504
Tahsil edilen Gümrük Vergisi	668.345
Belediyelere Aktarılan Tutarlar (Tellaliye)	311.802
TRT'ye Ödenen Bandrol (3093 sayılı Kanununun 4/a Maddesi)	63.405
Kaçak Eşya Satışından Hazine Emanetine Gönderilen Tutar	9.988.290
Kaynağından Yapılan SGK Kesintisi+Alınan Gelir Vergisi+ Damga Vergisi+Diğer Yükümlülükler	8.239.195
Peşin Gelir+SHÇEK Payı (2828 s. Kanununun 18. Md. Brüt Hasılatın %1'i)	10.787.108
Kurumlar Vergisi	4.912.082
Kardan Hazineye Aktarılabacak Tutar	19.070.523
TOPLAM	75.157.254

Döner Sermaye İşletmelerinin Bütçe Gelirleri

2012 yılında Döner Sermaye İşletmelerinin faaliyetlerinden toplam 68.346.174,72 TL bütçe geliri elde edilmiştir. Döner Sermaye İşletmelerinin 2012 yılı bütçe gelirleri, 2011 yılına göre yaklaşık % 19 artmıştır.

Tablo 52: Türlerine Göre Gelirler

GELİR TÜRÜ	2011 YILI GELİRLERİ (TL)	2012 YILI GELİRLERİ (TL)
Satış Gelirleri	31.850.339,90	31.253.884,61
Hizmet Gelirleri	13.260.550,88	13.258.123,66
Tahsil Ücretleri	9.303.915,35	11.966.216,83
Basılı Evrak Satış Geliri	0	10.025.463,00
Faiz Gelirleri	1.167.774,84	2.120.941,70
Diğer Gelirler	2.035.615,46	1.192.191,55
Satıştan İadeler (-)	-564.686,69	-1.470.646,63
TOPLAM GEİRLER	57.053.509,74	68.346.174,72

Döner Sermaye İşletmelerinin Satış Gelirleri

Tasfiyelik hale gelen eşyadan perakende satış kabiliyeti olanlar Anlara, İstanbul (Sirkeci-Erenköy) ve Edirne'de bulunan 4 perakende satış mağazasında satışa sunulmaktadır. 2012 yılında perakende satışlardan 5,4 milyon TL , gümrüklü eşyanın ihale ile satışından 20.2 milyon TL, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre yapılan eşya satışlarından 2 milyon TL, eşyanın CIF bedelinden alınan %1 gelirlerinden 3 milyon TL, ve diğer işlemlerden 645 bin TL olmak üzere toplam 31.3 milyon TL gelir elde edilmiştir.

Aşağıdaki tabloda 2011 ve 2012 yılı safi satış gelirlerinin kalemlere göre dağılımı gösterilmiştir.

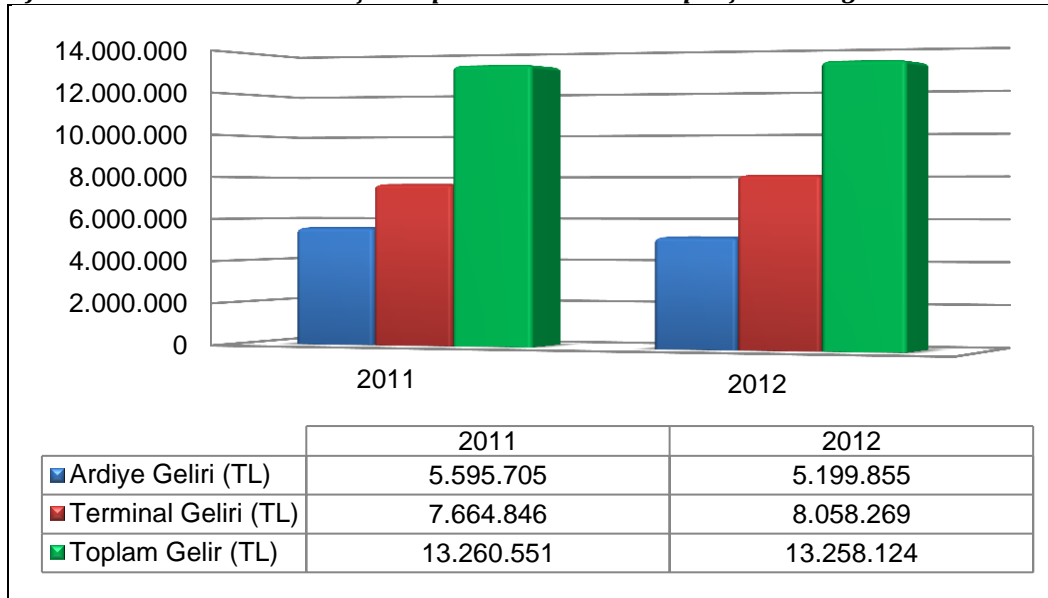
Tablo 53: 2011 ve 2012 Yılları Satış Gelirleri

Türlerine Göre Satış Gelirleri	2011	2012
Gümrüklü Eşyanın İhale İle Satışı	20.839.074,20	20.152.872,37
Eşya	11.044.137,89	11.368.940,03
Araç	9.794.936,31	8.783.932,34
5607 Sayılı Kanuna Göre Satış	942.896,89	2.036.173,92
Eşya	520.909,56	1.207.666,86
Araç	421.987,33	829.007,06
Perakende Satış Gelirleri	6.158.317,56	5.385.174,23
Perakende Satış Gelirleri	4.814.312,06	4.354.942,17
Satılmak Üzere Satın Alınan Mallar	1.344.005,50	1.030.232,06
Eşyanın CIF Bedelinin %1 Gelirleri	2.300.797,87	3.034.552,25
5015 sayılı Kanuna Göre Satış (Petrol Satışı)	395.560,17	132.386,34
Diğer Satış Gelirleri	1.213.693,21	512.725,50
TOPLAM	31.850.339,90	31.253.884,61

Hizmet Gelirleri (Geçici Depolama Yeri ve Antrepo İşletmeciliğinden Elde Edilen Safi Gelirler)

2012 yılında 5.199.855 TL ardiye geliri ve 8.058.269 TL terminal geliri olmak üzere toplam 13.258.124 TL hizmet geliri elde edilmiştir. Ardiye gelirlerine, satışlardan elde edilen %15'lik ardiye ücreti de dahildir.

Grafik 25: 2011-2012 Yılları Geçici Depolama Yeri ve Antrepo İşletmeciliğinden Elde Edilen Gelirler

Gümrük Laboratuvar Tahlil Ücreti Gelirleri

2012 yılında, laboratuvar tahlil ücretlerinden toplam 11.966.216,83 TL gelir elde edilmiştir. 2012 yılında elde edilen gelir, 2011 yılına göre yaklaşık %28 artış göstermiştir. 2012 yılında laboratuvar ihtiyaçları için 1.809.560 TL harcama yapılmıştır

Tablo 54: : 2012 Yılı Gümrük Laboratuvar Tahlil Ücreti Gelirleri

LABORATUVAR MÜDÜRLÜĞÜ	GELİR (TL)
Mersin	1.401.447,05
Ankara	392.337,17
Kocaeli	3.538.254,06
İstanbul	4.056.783,73
Bursa	955.434,83
İzmir	1.621.959,99
TOPLAM	11.966.216,83

Basılı Evrak Satış Gelirleri

2012 yılında 8.742.680 adet belge satılarak 10.025.463,00 TL safi gelir elde edilmiştir. Basılı evrak satış gelirleri, toplam satış gelirlerinin yaklaşık % 14'ünü oluşturmaktadır.

Faiz Gelirleri

2012 yılında 2.120.941,70 TL faiz geliri elde edilmiştir. Faiz gelirleri 2011 yılına göre yaklaşık %82 artmıştır.

Döner Sermaye İşletmelerinin Diğer Gelirleri

Döner Sermaye İşletmelerinin diğer gelirleri, kira geliri, güvence geliri ve bunların dışında kalan gelirlerden oluşmaktadır. 2012 yılında diğer gelirler kapsamında, 1.192.191,55 TL gelir elde edilmiştir.

Döner Sermaye İşletmelerinin Giderleri

Döner Sermaye İşletmelerinin giderleri;

- Personel Giderleri
- Yolluklar
- Hizmet Alımları
- Tüketim Malları ve Malzeme Alımları
- Demirbaş Alımları
- Makine Teçhizat, Taşıt Alım ve Bakım Giderleri
- Yapı Tesis Büyük Onarım Gider
- Diğer Ödemeler
- Transferler
- Birikmiş Amortismanlardan

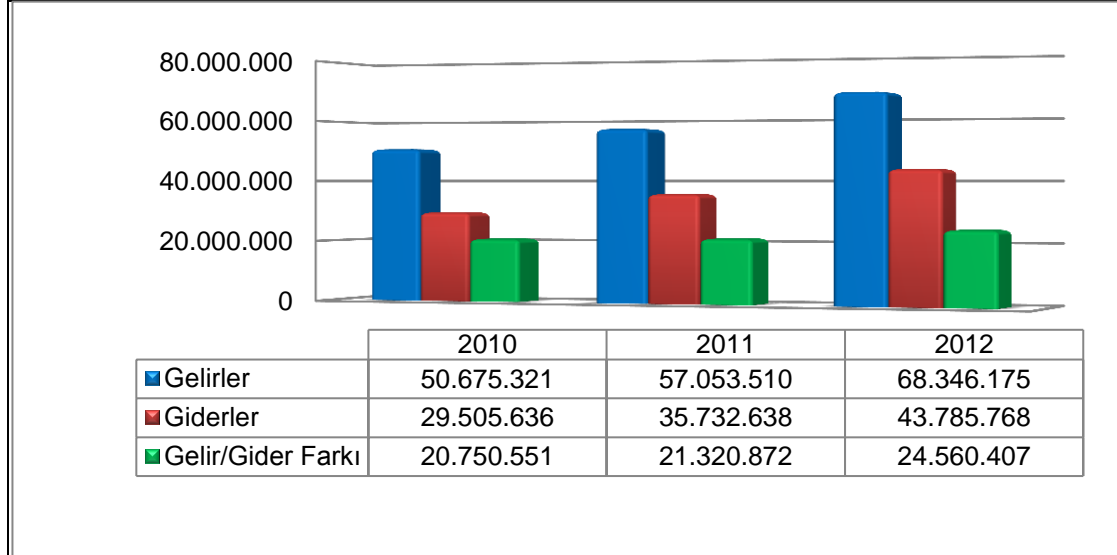
oluşmaktadır.

Döner Sermaye İşletmelerinin 2012 yılı giderleri 43.785.767,84 TL olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılı giderleri 2011 yılına göre yaklaşık % 22 artış göstermiştir. Aşağıdaki tabloda Döner Sermaye İşletmelerinin 2011 ve 2012 yılı giderleri gösterilmiştir.

Tablo 55: 2011-2012 Yılları Döner Sermaye İşletmelerinin Giderleri

GİDER TÜRÜ	2011	2012
Personel Giderleri	18.485.995,95	20.168.454,37
Yolluklar	263.597,61	335.756,13
Hizmet Alımları	3.378.804,68	2.489.135,15
Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	2.306.199,83	4.207.171,51
Demirbaş Alımları	35.030,40	62.506,51
Makine Teçhizat ve Taşıt Alım ve Bakım Giderleri	0	82.207,63
Yapı Tesis Büyük Onarım Giderleri	0	2.655.408,00
Diğer Ödemeler	9.497.780,95	11.304.394,75
Transferler	1.094.157,31	1.611.548,99
Birikmiş Amortismanlar	671.070,82	869.184,80
TOPLAM	35.732.637,55	43.785.767,84

Grafik 26: Döner Sermaye İşletmelerinin 2010-2012 Yılları Gelir Gider Karşılaştırması

Geçici Depolama Yeri ve Antrepo Açılmasına ve İşletilmesine İzin Verilmesi Faaliyetleri

Antrepolar Gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın veya izin verildiği durumlarda ihrac eşyasının konulduğu gerekiyorsa küçük tamamlayıcı işlemlerin yapıldığı depolar olup, genel ve özel antrepolar olmak üzere ikiye ayrılmaktadırlar.

Antrepo ve geçici depolama yerlerine yönelik faaliyetler kapsamında,

- Geçici depolama yeri ve antrepo açılmasına ve işletilmesine izin verilmesi, buraların denetlenmesi, gerekli hallerde verilen izinlerin geri alınması işlemleri ile bu yerlere ilişkin usul ve esasların belirlenmesi işlemlerinin yapılması ve takibi,
- Akaryakıt antrepolarının açılması, işletilmesi ve tank ilavesine ilişkin işlemlerin yürütülmesi,
- Bölge Müdürlüklerinden gelen antrepoların açılması, genişletilmesi, daraltılması, tadilatı, gümrük idaresi değişikliği, adres ve unvan değişikliği, antreponun devri ve kapatılması işlemlerine ilişkin Antrepo Ambar Programına veri giriş işlemleri,

- Antrepo rejimi kapsamında verilen götürü teminatların “Teminat Programı”na tanıtılması, gerekli durumlarda teminatlara bloke konulması işlemlerinin yapılması ve takibi,
- Genel Müdürlük yetkisinde olan antrepoların devrine ilişkin taleplerin değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması

işlemleri yapılmaktadır. Aşağıdaki tabloda, 2010-2012 yılları antrepo ve geçici depolama yeri sayıları verilmiştir.

Tablo 56: 2010-2012 Yılları Antrepo ve Geçici Depolama Yeri Sayıları (Adet)

ANTREPOLAR	2010	2011	2012
A Tipi Genel Antrepo	544	562	577
B Tipi Genel Antrepo	9	7	7
C Tipi Özel Antrepo	805	780	736*
D Tipi Özel Antrepo	1	1	1
E Tipi Özel Antrepo	10	10	10
F Tipi Genel Antrepo	6	6	3
TOPLAM	1.375	1.366	1.334
Geçici Depolama Yerleri	146	146	145
TOPLAM	1.521	1.512	1.479

*Bunlardan 165 adedi C tipi özel antrepo sayılan gümrüksüz satış mağazası ve deposudur.

Tasfiye Sürecinin Hızlandırılması Projesi

Tasfiye İşletme Müdürlüklerince sunulan hizmetlerin basitleştirilmesi ve kolaylaştırılmasını hedefleyen Tasfiye Sürecinin Hızlandırılması Projesi çerçevesinde hazırlanan yeni Tasfiye Yönetmeliği taslağında; Tasfiye ve Ambar Yönetmelikleri ile Hizmet Tarifesi tek bir düzenleme altında toplanmış, yetki devirleri yapılarak işlem süreleri, görev ve yetki tanımları, özel tasfiye usulleri yeniden belirlenmiştir.

İhale yoluyla yapılan satışlara ilişkin duyurular ve ayrıntılı bilgiler Bakanlığımız web sayfasından yayınlanmaktadır. Basın Müşavirliğimiz ile birlikte yapılan çalışmalar sonucunda Tasfiye İşletme Müdürlüklerince yapılan satışlara ilişkin bilgilerin Basın Bülteni şeklinde yayınlanarak ulusal ve yerel basında yer alması sağlanmıştır. Perakende satış mağazalarında satışa sunulacak olan gerek niteliği gerekse piyasa konjonktürü nedeniyle özellik arz eden ve stok miktarı yeterli olan eşyanın satışa sunulmadan 3 iş günü öncesinde <http://www.tasis.gov.tr> adresinde duyurulması sağlanmıştır.

Kocaeli’nde perakende satış mağazası açılarak vatandaşların perakende satış hizmetine erişiminin artırılması amacıyla çalışmalara başlanmış ve mağazanın tefrişi tamamlanmıştır. Mağaza, yazılım, donanım ve güvenlik sistemi ile ilgili çalışmalar tamamlandığında faaliyete geçecektir.

Tasfiyelik Hale Gelen Eşyanın İmhasına Yönelik Çalışmalar

2012 yılında yaklaşık 288 milyon TL değerinde 118.7 milyon paket sigara, 6.8 milyon değerinde 303 bin şişe alkollü içecek, 6.3 milyon değerinde 843 ton çay ve 19,3 milyon TL değerinde insan ve çevre sağlığına zararlı eşyanın imhası gerçekleştirilmiştir.

Tütün mamulleri ve alkollü içki imhası 2011 yılına göre yaklaşık 3 kat artmıştır. 2012 yılında toplam 320.5 milyon değerindeki eşyanın imhası yapılmıştır.

Diğer taraftan, tasfiyelik hale gelen sigaraların imhasında kullanılmak üzere, hibe yoluyla

temin edilen 5 adet makine Sarp, Habur, Gürbulak, Hopa ve Mersin Gümrük Müdürlüklerine teslim edilmiştir. İskenderun ve Gaziantep İşletme Müdürlüklerinde kullanılmak üzere 2 adet makine de döner sermaye bütçesinden alınmıştır.

Ayrıca, Ankara ve Antalya İşletme Müdürlüklerinde kullanılmak üzere imha makinesi alım çalışmaları devam etmektedir.

Tasfiyelik Hale Gelen Araç ve Eşyaların Tahsisine Yönelik Çalışmalar

Bakanlığımıza Yapılan Bedelsiz Araç Tahsisleri

2012 yılında toplam 41 adet araç tahsis edilmiştir. Tahsis edilen araçların Bölge Müdürlüklerine göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 57: Bakanlığımıza Yapılan Bedelsiz Araç Tahsisleri

TAHSİS EDİLEN BİRİM	ARAÇ SAYISI
İstanbul Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü	11
Orta Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü	3
Trakya Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü	2
Doğu Marmara Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü	2
Ege Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü	2
Orta Anadolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü	5
GAP Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü	3
Doğu Anadolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü	4
Doğu Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü	1
Doğu Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü	2
İpekyolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü	2
Batı Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü	2
Uludağ Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü	2
TOPLAM	41

Diğer Tahsisler

2012 yılında,

- 26.200 adet 385.037,00 TL değerinde oyuncak bedelsiz olarak Van Valiliğine,
- 59.000 TL değerinde TIR çekicisi, bedeli karşılığında Edirne Belediye Başkanlığına,
- 9.350 TL değerinde hurda araç bedelsiz olarak eğitim faaliyetlerinde kullanılmak üzere Güvercinlik Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi'ne,

tahsis edilmiştir.

Çay tasfiyesi için özel bir yöntem belirlenerek çayın yurt içine satışı engellenmiş, çayın sadece yurt dışına satılması ve belirli şartları taşıması halinde insani yardım faaliyetlerinde kullanılması sağlanmıştır. Bu çerçevede, 2012 yılında 171.796 TL değerinde 11.747 kg çay ülkemizde bulunan Suriye vatandaşlarına verilmek üzere Kilis Valiliğine tahsis edilmiştir.

Gümrük İşlemlerinde Kullanılan Belgeler ile Mühürlerin Basım ve Dağıtım

640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye istinaden; Devlet Malzeme Ofisi (DMO) ile yapılan protokoller çerçevesinde haziran ayından itibaren gümrük işlemlerinde kullanılan beyanname ve belgeler ile mühürlerin basım ve dağıtımını yaptırmıştır.

2012 yılında 1.492.492 TL maliyetle 8.742.680 adet belge satılarak 10.025.463 TL gelir elde edilmiş, 630.120,00 TL maliyetle 3.000.000 adet mühür yaptırılarak Bölge Müdürlüklerine dağıtılmıştır.

Lojistik Alanı İle İlgili Çalışmalar

Lojistik merkezler, Bakanlığımızda oluşturulan Lojistik Hizmet Envanteri Çalışma Gurubunun "Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın Lojistik Sektörüne Yönelik Uygulamaları" isimli çalışmasında akademik bir metot kullanılarak ele alınmış ve genel bir şekilde değerlendirilmiştir. Kitap haline getirilen çalışmanın basım ve dağıtımını yapılacaktır. Ayrıca, konunun paydaşı olan diğer kurumlarla ortak çalışmalar yürütülmekte ve Lojistik Master Planı hazırlanmasına ilişkin çalışmalara katkı sağlanmaktadır.

Trakya Bölgesi Lojistik Master Planı, Kütahya/Alayunt Lojistik İhtisas Sanayi Bölgesi Projesi, Gemlik Limanı Lojistik Merkezi Projesi ve Serhat Lojistik Vadisi Projesi'ne görüş verilmiş olup, Bakanlığımızı temsilen TİM Lojistik Konseyi Çalışmaları'na ve Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda yapılan "Lojistik Hizmetlerin Geliştirilmesi" konulu Özel İhtisas Komisyonu çalışmalarına katılım sağlanmaktadır.

Bakanlığımız hali hazırda faaliyette bulunan Ankara Lojistik Üssü'nün kurulmasına katkıda bulunmuştur. Halkalı Gümrük İdaresi Lojistik Merkez Projesi sürdürülmekte ve Havsa'da özel sektör tarafından yürütülen çalışmalara da destek olunmaktadır.

Konuyla ilgili olarak Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Bakanlığımız görev ve yetki sahibidir. Kalkınma Bakanlığı'nın lojistik sektörüne yönelik bir Lojistik Master Planı hazırlamasını müteakip, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından altyapı yatırımları gerçekleştirilmesinin ardından Bakanlığımız gümrük işlemleri açısından gerekli katkıyı sağlayacaktır.

DENETİM FAALİYETLERİ

*****

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

2012 yılı Teftiş Programı kapsamında gümrük, gümrük muhafaza ve tasfiyeye ait olmak üzere toplam 111 idare teftişe alınmıştır.

2007 yılından bu yana yapılmakta olan sonradan kontrol denetimlerinin 2012 yılı programı kapsamında toplam 400 firmanın işlemleri sonradan kontrol mevzuatı çerçevesinde denetime tabi tutulmuş ve bunun için 138 müfettiş görevlendirilmiştir.

2012 yılında; 752 İnceleme Raporu, 141 Sonradan Kontrol Raporu, 72 Teklif Raporu, 161 İdari Soruşturma Raporu, 127 Genel Durum Raporu, 587 Cevaplı Rapor, 428 Soruşturma Raporu, 39 Ön İnceleme Raporu ve 12 Aklama Suçu İnceleme Raporu, 1 Yükümlülük İhlali İnceleme Raporu, Denetim Raporu, 4 Yükümlülük Uyumu Denetleme Raporu olmak üzere toplam 2324 rapor düzenlenmiştir.

Tablo 58: Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca Yürütülen Denetim Faaliyetleri

	2008	2009	2010	2011	2012	
Başmüfettiş Sayısı	44	42	42	190	209	5 YILIN TOPLAMI
Müfettiş Sayısı	45	59	57	110	104	
Müfettiş Yrd. Sayısı	19	7	14	91	62	
TOPLAM	108	108	113	392	375	
Düzenlenen Rapor Sayısı	934	763	1287	1746	2324	7054
Önlenen Hazine Kaybı ve/veya Mali Boyutu (Bin TL)	9.032.915	784.794	1.058.285	619.273	643.542	12.138.809

Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Denetim Faaliyetleri

Dönem başlarında tüketicilerin en çok mağdur edildiği konular tespit edilerek, bu çerçevede resen ve şikayete bağlı olarak sektörel denetim programı hazırlanmaktadır. Bu kapsamda; firmalar tarafından düzenlenen otomobil ve konut kampanyaları, gazetelerin düzenledikleri cep telefonu vb. ürün promosyonları, devre tatil, paket tur konuları ile bilinçli tüketicinin satın alma sırasında en çok önem verdiği garanti ve satış sonrası hizmetler ile kapıdan satışlara ilişkin konularda yoğun denetim ve incelemeler neticesinde anılan sektörler disipline edilmiş ve tüketici mağduriyetlerinin en aza indirgenmesi sağlanmıştır.

Diğer taraftan, 2012 yılında Bakanlığımız görev alanı itibariyle 4077 sayılı Kanun'da düzenlenen tüketici sözleşmeleri konusunda Bakanlığımız Müfettişlerince yapılan denetimler sonucunda 83 adet firma denetlenmiş olup aykırılığı tespit edilen firmalara toplam 13.503.708 TL idari para cezası öngörülmüştür. Denetlenen firmaların konularına göre dağılımına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 59: 4077 Sayılı Kanuna Bilim, Sanayi Ve Teknoloji İl Müdürlüklerince Yapılan Piyasa Gözetimi ve Denetimi Sonuçları

4077 Sayılı Kanuna Göre Bakanlığımız Müfettişlerince Yapılan Denetimler		
Denetimin Konusu	Denetlenen Firma Sayısı (Adet)	Uygulanan İdari Para Cezası Miktarı (TL)
Mesafeli Satışlar	55	1.098.219,00
Abonelik Sözleşmeleri	1	0
Kampanyalı Satışlar	12	9.943.579,00
Kapıdan Satışlar	7	283.467,00
Devre Tatiller	5	345.642,00
Bankacılık Sektörü	1	1.808.147,00
Sürelili Yayınlar	2	24.654,00
Toplam	83	13.503.708,00 TL

STRATEJİK YÖNETİM FAALİYETLERİ

Stratejik Yönetim Hizmetleri

Bakanlığımız Stratejik Planı (2013-2017) Çalışmaları

03.05.2011 tarih ve 6223 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanarak bakanlıkların yeniden yapılandırılması çerçevesinde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı kurulmuş ve **640 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname** ile kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmiştir. Yeni kurulmuş bir Bakanlık olarak stratejik plan hazırlanması gereği ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda 2013-2017 dönemini kapsayan Stratejik Plan hazırlık çalışmalarına Mayıs/2012'de başlanmıştır.

Stratejik Planının Hazırlanması, salt bir doküman hazırlamaya yönelik algılanmayıp, köklü bir değişimi kapsayan stratejik yönetim anlayışının bir aracı olarak görülmüş ve çalışmalar Bakanlığımızın çeşitli yönetim kademelerinde görevli personelden katılımcı bir anlayışla oluşturulan ekip tarafından hazırlanmıştır.

Bu bağlamda Bakanlığımızın mevcut durumu ve geleceğine yönelik görüş ve değerlendirmeleri alınmak üzere **İç Paydaş ve Dış Paydaş Anketleri ile Dış Paydaş Çalıştayı** yapılmıştır. Yapılan Mevcut Durum ve Paydaş Analizleri sonuçları değerlendirilerek Bakanlığımızın Güçlü ve Zayıf Yönleri ile Fırsat ve Tehditlerini ortaya koyan **GZFT Analizi** gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımızın 2013-2017 dönemine ilişkin Stratejik Planı;

- Kurumsal Değer Sistemi,
- Dönemsel Çevresel Koşullar,
- 2013 – 2017 Dönemi Stratejik Planının oluşturulması

olmak üzere üç adımda geliştirilmiştir. Önceki adımlarda ortaya çıkan yeni perspektif ve değişim fikirleri, plan yaklaşımı ile stratejik eksen, amaç, hedef, prensip, proje, faaliyet ve performans göstergelerine dönüştürülerek, Bakanlığımızın 2013-2017 plan döneminde neleri, nasıl başaracağına ilişkin fikirler somutlaştırılarak proje ve faaliyetler oluşturulmuştur.

Son şekli verilen Bakanlığımız 2013-2017 dönemini kapsayan Stratejik Planı 13.12.2012 tarihinde görüş alınmak üzere Kalkınma Bakanlığına gönderilmiştir.

Stratejik Planın onaylanması ve uygulamaya konulması ile birlikte 2013 yılından itibaren Stratejik Planın izleme süreci başlayacaktır.

Bakanlığımızda izleme ve değerlendirme faaliyetlerini etkili olarak yapabilmek üzere, merkez birimlerin üst düzey temsilcilerinden oluşan İzleme Komisyonu ile merkez birim amirlerinden oluşan Değerlendirme Komisyonu oluşturulacaktır.

İzleme Raporları **3'er aylık dönemlerde**, Değerlendirme Raporları ise **6'şar** aylık dönemlerde hazırlanacaktır. Ayrıca bu izleme sonuçları birimlerin Faaliyet Raporlarında yer alacak ve **Bakanlığımız Faaliyet Raporu** ile kamuoyuna duyurulacaktır.

İdare Faaliyet Raporu, Birim Faaliyet Raporu ve Aylık Faaliyet Raporlarının Hazırlanması

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 41 inci maddesi uyarınca Maliye Bakanlığınca hazırlanan "Kamu İdarelerinde Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik" hükümleri doğrultusunda Bakanlığımız Yıllık İdare Faaliyet Raporu ve Birim Faaliyet Raporları hazırlanmakta, kamuoyuna duyurularak basım ve dağıtımı yapılmaktadır.

Harcama birimlerinin faaliyetlerine ilişkin birim faaliyet raporları ve saydamlık ilkesi esas alınarak Bakanlığımız 2011 yılı faaliyet sonuçlarını ve gerçekleştirmeyi hedeflediğimiz faaliyet ve projeleri gösterecek şekilde 2011 Yılı İdari Faaliyet Raporu hazırlanmış, Maliye Bakanlığı'na ve Sayıştay Başkanlığı'na gönderilmiş ve www.gtb.gov.tr adresinde yayımlanarak kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Ayrıca Bakanlığımızca yerine getirilen hizmetlerin her ay itibarıyla güncellenerek geliştirilen aylık faaliyet raporu, 2012 yılında da yapılmaya devam edilmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bülteni

Kurum imajını güçlendirmek amacıyla sadece istatistiki bilgilerin değil, Bakanlığımız taşra ve merkez birimleri hizmetlerinin ve yöneticilerinin tanıtımının yapıldığı, teşkilattan haberlerin yer aldığı, tüm personelin katkıları ile oluşan Gümrük ve Ticaret Bülteni üçer aylık dönemlerde hazırlanmış, iç ve dış paydaşlarımıza dağıtımı yapılmış ve www.gtb.gov.tr adresinde kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Mali Yönetim Hizmetleri

Bütçe Uygulamaları

2013-2015 dönemi Bütçe ve Yatırım Programı Hazırlama Rehberlerinde belirtilen ilke ve esaslara göre harcama birimlerinin bütçe tekliflerini hazırlamaları konusunda gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır.

Her bir harcama birimiyle toplantı yapılarak bütçe teklifi oluşturulmuştur. Konuya ilişkin diğer Bakanlıklar nezdinde yapılan görüşmeler sonucunda ilgili Bakanlıklar tarafından yapılan değişiklikler doğrultusunda Bakanlığımız 2013 Yılı Bütçe Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmeleri ve Genel Kurulda yapılan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bütçe görüşmelerine katılım sağlanmış olup, 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu yasalaşarak yürürlüğe girmiştir.

2012 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin, 1 Sıra Numaralı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği doğrultusunda aylar itibarıyla dağılımını düzenlemek üzere, Ayrıntılı Harcama Programı oluşturulmuştur.

2012 yılına ilişkin Toplu Projelerin ve Toplulaştırılmış Projelerin Dağılımı Raporu hazırlanarak Kurumumuzun internet sitesinde yayımlanmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 25 inci maddesi uyarınca 2011 yılı yatırım projelerinin gerçekleştirme ve uygulama sonuçlarına ilişkin rapor ilgili bakanlıklara gönderilmiştir. Ayrıca, 2012 yılı yatırım gerçekleştirmelerine ilişkin olarak her üç ayda bir yatırım gerçekleştirme raporu hazırlanarak Kalkınma Bakanlığına gönderilmiştir.

Bitçe uygulamaları kapsamında gerekli aktarma, izleme ve düzeltme işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Harcama birimlerinden gelen 1722 adet ödenek gönderme belgesi icmali ve 244 adet tenkis belgesi icmali incelenerek onaylanmıştır.

Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 30'uncu maddesi uyarınca bakanlığımızın ilk altı aylık bütçe uygulama sonuçlarını, ikinci altı aya ilişkin beklentileri ve hedefler ile faaliyetlerini kapsayan rapor hazırlanarak kamuoyuyla paylaşmıştır.

Taşınır Mal Kayıt ve Takibi

30.10.2011 tarihli ve 28100 sayılı (Mükerrer) Resmi Gazetede yayımlanan 2011/2303 sayılı 2012 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı Eki'nde yer alan "Öncelikli Politikalar ve Alınacak Tedbirler" başlığı altında düzenlenen 5 numaralı tedbir uyarınca, 01.01.2013 tarihinden itibaren Maliye Bakanlığı tarafından geliştirilen ve idarelerin hizmetine sunulan Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sisteminde (KBS) yer alan "Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi" kullanılarak tek bir sistem üzerinden yürütüleceğinden bahisle gerekli altyapı çalışmaları tamamlanmış olup, uygulamaya ilişkin eğitimler verilmiştir.

Bakanlığımız ile Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasında düzenlenen protokol gereği 81 ilde teşkilatlanan Ticaret İl Müdürlüklerine devredilen taşınırın devir giriş işlemleri sağlanmıştır.

Taşınmaz Mal İşlemleri

Bakanlığımızın kullanımında bulunan taşınmazların "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik" kapsamında envanter çalışmaları yapılmıştır.

İç Kontrol Çalışmaları

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun; mali hizmetler biriminin görevlerine ilişkin 60. maddesinin (k) bendi gereği, Mali kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgilerin sağlanması ve danışmanlık yapılması amacıyla mali görüş verilmiştir.

Yönetim Bilgi Sistemleri

Teknolojinin geliştiği ve her türlü verinin elektronik ortamda güvenle paylaşılabilirdiği günümüzde kamu idarelerinin yönetiminde yeni bir yönetim anlayışının oluşması zorunlu hale gelmiş, karar alma süreçlerinde bilginin önemi artmıştır. İdarelerin sunduğu hizmetlerin gözden geçirilerek iş süreçlerindeki verimliliğin artırılması ve bilgiye dayalı politika ve karar oluşturması çalışmaları hız kazanmıştır.

Koordinasyon Çalışmaları

Standart Dosya Planı

2012 yılında Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü ile Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün Saklama Süreli Dosya Planında revizeye ilişkin talepleri, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün uygun görüşü üzerine yeniden revize edilmiştir.

Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planı (2011-2013)

Kayıt dışı ekonomi, Devletten gizlenen, kayda geçirilmeyen ya da geçirilemeyen ve bu sebeple de denetlenemeyen faaliyetler olarak tanımlanabilir. Buna göre, bazı kayıt dışı

ekonomik faaliyetler yasadışı faaliyetler olduğu halde, bazıları ise yasaklanmamış bir faaliyetin bilinçli olarak kayıtlara geçirilmemesi, dolayısıyla vergilendirilmemesi şeklinde meydana gelmektedir.

Ekonomik faaliyetlerin kayıt altına alınarak vergi toplanması ve bu ekonomik büyüklüğün vergi, istihdam ve milli gelir boyutlarıyla da kavranmasına yönelik olarak hazırlanan Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planında Bakanlığımızın ilgili olduğu eylemlerin gerçekleşmeleri tetkik edilerek süresi içinde Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilmektedir.

Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Koordinasyon Kurulu (YOİKK) Dış Ticaret ve Gümrükler Teknik Komitesi

Türkiye’de yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik çalışmaların koordinasyonundan sorumlu bir platform olan YOİKK, Doing Business Raporlarını kapsamlı bir şekilde gündemine almaktadır.

Her bir Teknik Komite ilgili alt başlıkta yer alan verileri değerlendirmekte, Türkiye’nin endeks sıralamasındaki yerini iyileştirmek için uluslararası en iyi uygulamaları ve ülkenin kendi koşullarını da dikkate alarak gerekli çalışmaları yürütmektedir.

YOİKK Dış Ticaret ve Gümrükler Teknik Komitesi ile Şirket İşlemleri ve Kurumsal Yönetim Teknik Komitesi eş başkanlığı da Bakanlığımızca yürütülmektedir. Bakanlık bünyesinde Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün bağlı olduğu Müsteşar Yardımcısı her iki teknik komitenin eş başkanlığını yapmaktadır.

Teknik Komite eylem gelişmeleri aylık olarak ilgili Birimler irtibat noktalarından alınan bilgiler doğrultusunda güncellenmekte ve Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne e-posta yolu ile iletilmektedir.

Soru Önergeleri

2012 yılında Bakanlığımıza yöneltilen 319 adet soru önergesi cevaplandırılmıştır.

İÇ DENETİM FAALİYETLERİ

İç Denetim Birimi Başkanlığı tarafından risk çalışmaları sonucunda oluşturulan ve Müsteşarlık Makamınca onaylanan dönemsel İç Denetim Planı ve yıllık İç Denetim Programları çerçevesinde; 2012 yılı sonu itibariyle toplam 27 faaliyet alanında iç denetim yapılmış ayrıca 11 Adet Takip Denetim Raporu teslim edilmiştir. Planlama yapılırken, kurumsal faaliyetlere değer katacak ve geliştirecek alanlara öncelik verilmiş, İç Denetim Koordinasyon Kurulu’nun tavsiyeleri dikkate alınarak ağırlıklı olarak sistem denetimi yapılmıştır.

Tablo 60:İç Denetim İstatistikleri

	2008	2009	2010	2011	2012	5 YILIN T OPLAMI
İç Denetçi Sayısı	9	9	9	10	11	
Düzenlenen Rapor Sayısı	3	5	8	5	17	38

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ FAALİYETLERİ

Adalet Bakanlığınca verimli, etkin, kolay erişilebilen yargı hizmetini sunmak amacıyla uygulamaya konulan “Ulusal Yargı Ağı Projesi”nin Bakanlığımıza da açılmasını teminen, “Adalet Bakanlığı ile Başbakanlık Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Veri Erişim Paylaşım ve Kullanım Esaslarına Dair Protokol” imzalanmıştır.

Böylece Bakanlığımızın taraf olduğu davaların takibinin sanal ortamda, etkin biçimde, kağıt kullanmadan gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Bakanlığımızın taraf olduğu davalardan Adalet Bakanlığınca sisteme yüklenen davalara ilişkin kararlar ile davaların bulunduğu aşama görülebilmektedir.

Merkez ve taşra teşkilatında takip edilen davalarla ilgili bilgileri ortak bir programda toplayan Hukuk Bilgi Sisteminin tüm Gümrük Teşkilatında uygulamasına başlanmış olup, kullanıcılardan gelen talepler doğrultusunda değişiklikler ve eklemeler yapılarak sistemin etkin ve verimli hale getirilmesi çalışmaları sürdürülmektedir. Ayrıca, 640 sayılı KHK ile Bakanlığımıza yeni katılan 4 Genel Müdürlüğünde sisteme entegrasyonu çalışmaları yürütülmektedir.

BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ FAALİYETLERİ

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği'nin görevi ,Basın ve Halkla İlişkilerle ilgili faaliyetleri planlamak ve bu faaliyetlerin Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yürütülmesini sağlamaktır.

2012 Yılı İçerisinde Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği'nce

- 273 Adet Basın Duyurusu
- 195 Adet Basın Bilgilendirme Açıklaması
- 481 Adet Bölgelerden Gelen Haberlerin Duyurulması
- 14 Adet Sunum
- 247 Adet Konuşma metni
- 34 Adet Önsöz/Sunuş
- 6 Adet Makale
- 57 Adet Röportaj Hazırlanmıştır

Tablo 61: 2012 Yılı Gümrük Ve Ticaret Bakanlığı Haber Sayısı

KATEGORİ	İLGİLİ	HABER SAYISI
Yazılı Basın Haber Sayıları	HAYATİ YAZICI	8.845
	FATİH METİN	248
	ZİYA ALTUNYALDIZ	531
	GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI	7.521
	GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.854
	ESNAF VE SANATKARLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	9.638
	İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.125
	TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.105
	AB VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	146
	GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	11.090
	RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	144
	TASFİYE HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	540

	KOOPERATİFÇİLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1582
	TOPLAM	60.369
Görsel Basın	TV HABERİ	TV HABER SAYISI
	HAYATİ YAZICI	2.638
	GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI	3.047
	TOPLAM	5.685
İnternet	İNTERNET HABERLERİ	İNT. HABER SAYISI
	HAYATİ YAZICI	12.492
	GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI	25.099
	TOPLAM	37.591
	Genel Toplam	103.645

Basın Merkezi Tarafından Gerçekleştirilen Fotoğraf ve Video Çekimleri

2012 yılı içerisinde toplam 41 bin 100 adet fotoğraf çekilmiştir.
2012 yılı içerisinde toplam 4 bin 140 dakikalık video kaydı ve montajı yapılmıştır.

2012 Yılı Kurumsal Web Sayfası Bilgileri

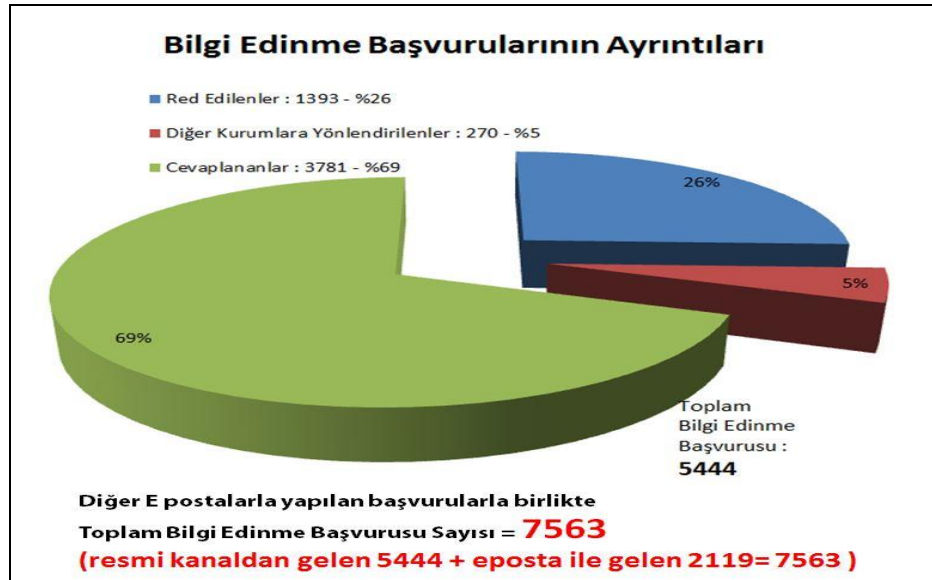
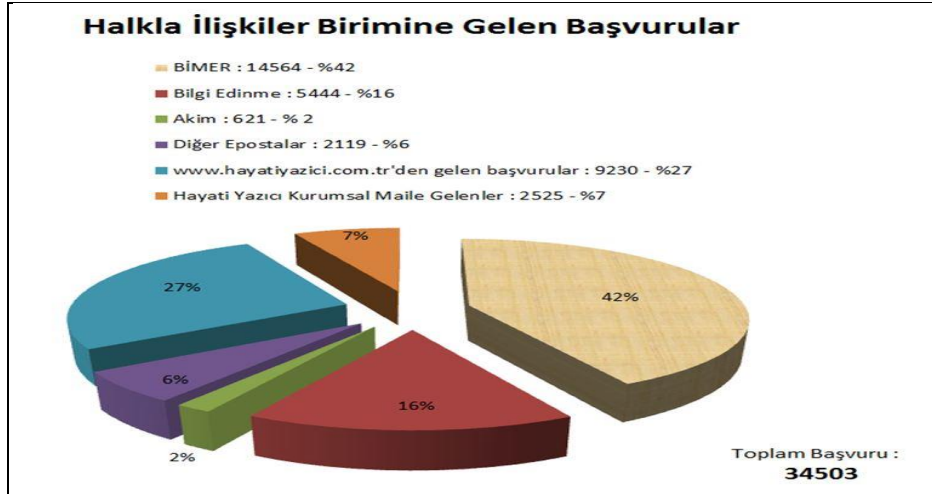
2012 yılı içerisinde kurumsal web sayfamız olan www.gtb.gov.tr adresinde 15 Mart 2012 – 31 Aralık 2012 tarihleri arasında 2 bin 483 adet Haber/Yazı girişi yapılmıştır.

2012 Yılında Bakanlık Web Sayfamız www.gumrukticaret.gov.tr tüm bakanlıklar içerisinde 5. sıraya yükselmiştir. Bu sıralamaya www.gtb.gov.tr ve www.gumruk.gov.tr adresleri dahil değildir.

Halkla İlişkiler Birimi

Bakanlık Halkla İlişkiler Birimize 34 bin 503 adet başvuru gelmiştir.

- Bilgi Edinme Başvuruları (5444)
- BİMER (14564)
- AKİM (621)
- h.yazici@gtb.gov.tr ve www.hayatiyazici.com.tr (11755)
- Diğer e-postalar (2119)

İNSAN KAYNAKLARI FAALİYETLERİ

Bakanlığımıza verilmiş görevlerin üstün kalite ile yapılmasını sağlayacak insan kaynağı politikasını yürütmekle görevli Başkanlığımız, üstlendiği bu misyon ve vizyona uygun bir kamu hizmeti sunumuna imkan sağlayacak etkin insan kaynağı yönetimi ve planlamasını;

- ✓ Değişim ve gelişime açık,
- ✓ Nitelikli ve donanımlı,
- ✓ Uzmanlık esasına dayalı,
- ✓ Etik değerleri özümsemiş,
- ✓ Bilgi teknolojilerinden yararlanan,

Personel istihdamı anlayışı ile uygulamaktadır.

Bu çerçevede;

2012 yılında (B) grubu unvanlarda KPSS alımları kapsamında açıktan atama usulüyle 2012/1 ile 932, 2012/2 ile 1.457 personelin, (A) grubu unvanlarda ise 96 personelin alımı

gerçekleştirilmiştir.

Tablo 62:2012 Yılı atamaları

ÜN VAN	AÇIKTAN ATAMA B GRUBU 2012/1	AÇIKTAN ATAMA B GRUBU 2012/2	AÇIKTAN ATAMA A GRUBU
ANBAR MEMURU	11	-	
AVUKAT	12	-	
İCRA MEMURU	24	-	
MEMUR	220	395	
MUAYENE MEMURU	200	299	
MUHAFAZA MEMURU	456	763	
MÜTERCİM	2	-	
VETERİNER HEKİM	2	-	
VEZNEDAR	5	-	
GÜMRÜK VE TİCARET MÜFETTİŞ YARDIMCISI			40
GÜMRÜK VE TİCARET UZMAN YARDIMCISI			55
GÜMRÜK VE TİCARET DENETMEN YARDIMCISI			1
TOPLAM	932	1457	96

Ayrıca, gelişen ve ilerleyen teknolojiye ayak uyduran Kurumumuzda, İstatistikçi ile Mühendis unvanlı personele duyulan ihtiyacın ivediliği çerçevesinde söz konusu kadrolarda görev yapacak personelin mevcut çalışan personel içinden karşılanması amacıyla (20 adet İstatistikçi ve 20 adet Mühendis) 28 Nisan 2012 tarihinde yapılan unvan değişikliği sınavında başarılı olan 5 adet İstatistikçi ve 12 adet Mühendisin atama işlemleri tamamlanmıştır.

Yurtdışındaki eğitim kurumlarında yüksek lisans eğitimi kapsamında 2012 yılı için Bakanlar Kurulu Kararıyla Bakanlığımıza 15 kadro tahsis edilmiş olup, bunlardan 13 personelin lisansüstü eğitim amacıyla yurtdışına gönderilmesine ilişkin işlemler tamamlanmıştır.

Bakanlıkların yeniden teşkilatlandırılması kapsamında Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak yapılandırılan Kurumumuzun, taşra idarelerinin de bu yeni yapılanmadaki birim, unvan vb. değişikliklerinin personele yansması olarak yer değiştirmelerindeki usul ve esasların da buna paralel düzenlenmesi ihtiyacı oluşmuştur. Bu kapsamda düzenlenerek 07/07/2012 tarihli ve 28346 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Yer Değiştirme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde 2012 yılında 1191 personelin yer değiştirme suretiyle atamaları gerçekleştirilmiştir.

Kadro yapısının Bakanlığımız hizmetlerine uygun hale getirilmesi amacıyla 2012 Yılı Kararnamesi ile dolu-boş kadro değişikliği yapılarak;

- Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı kadro sayısı 35 adet artırılarak 258 adete çıkarılmıştır.
- Merkez teşkilatında yer alan Şube Müdürlüğü sayısı 16 adet artırılmıştır.
- Taşra Teşkilatında Alt Düzey Yönetici unvan sayılarında artış yapılmıştır.
- Ayrıca, 20 adet Bilişim Uzmanı kadrosu alınmıştır.

Tablo 63: 2012 Yılı İtibariyle İnsan Kaynaklarına İlişkin Diğer Sayısal Veriler

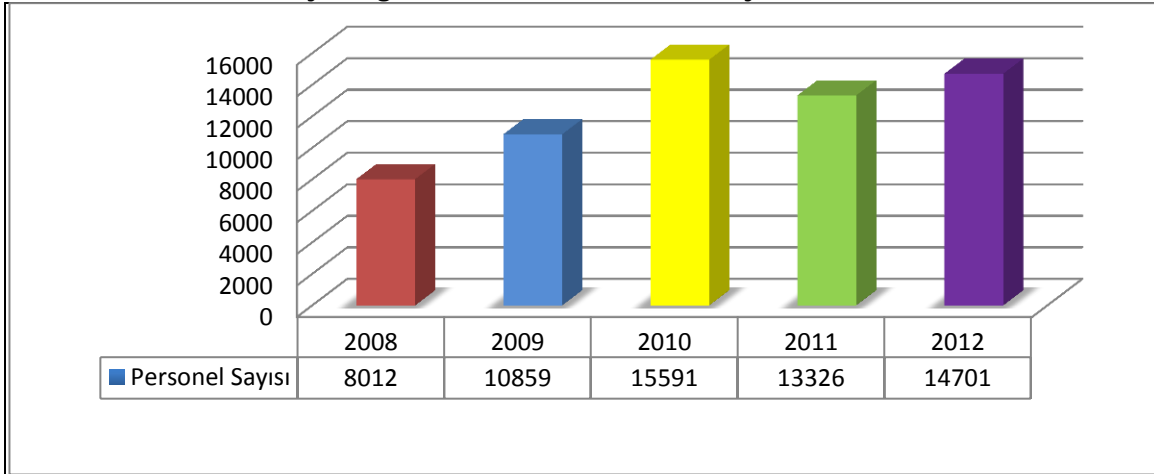

İncelenen Mal Bildirimi	6503
Mal Bildirimi Sebebiyle Soruşturmaya Sevk Edilen Personel	29
Bilgi Edinme Talebi	1498
Bimer Kanalıyla Yapılan ve Karşılana Başvurular	507
Halen Devam Eden İdari Dava Sayısı	2181
Merkez Disiplin Kurulunda İşlem gören Dosya / Kişi Sayısı	16/17
Yüksek Disiplin Kurulunda İşlem gören Dosya / Kişi Sayısı	17/58

EĞİTİM FAALİYETLERİ

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında bulunan personelin çağdaş standartlarda etkin ve verimli hizmet sunabilmelerini sağlamak üzere, ihtiyaç duydukları konularda gerekli bilgi, beceri ve davranışları kazandırmak amacıyla, **2012** yılında Eğitim Dairesi Başkanlığınca **5.574**, diğer Merkez Birimlerince **2.106**, Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerince ise **7.021** personel olmak üzere toplam **14.701** personelin eğitim faaliyetlerine katılımı sağlanmıştır.

Grafik 27: Yıllar İtibariyle Eğitime Katılan Personel Sayısı

Gümrük ve Kaçakçılık Mevzuatındaki değişikliklerin personele aktarılması, yeni göreve başlayan meslek personelinin yetiştirilmesi, meslek etiği, kurum kültürü, iletişim, insan ilişkileri, motivasyon, yönetim ile diğer konulardaki eğitimler 2012 yılı faaliyetlerinin temel politikaları olmuştur.

Belirlenen politikalar çerçevesinde;

- Gümrük ve Kaçakçılık Mevzuatı,
- İdari, Mali ve Hukuki Konular,
- Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı, Aday Gümrük Muayene Memuru, Aday Muhafaza Memuru ve Aday Memur Yetiştirme,
- Etik Davranış ve Meslek Etiği,
- Çağdaş Yönetim, İletişim, Halkla İlişkiler, Kurum Kültürü, Motivasyon ve Takım Ruhu,
- Yabancı Ülkeler Gümrük Personeli Semineri
- Acil Müdahale Timlerinin Eğitimi,
- Ulaştırma Mevzuatı,
- Protokol Kuralları,
- Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar

konularındaki eğitimlere öncelik verilmiştir.

Tablo 64: 2011 Yılı İçerisinde Eğitim Dairesi Başkanlığı Sorumluluğunda Açılan Programlar

PROGRAMIN ADI	PROGRAM SAYISI	KATILIMCI SAYISI
ADAY GÜMRÜK MUAYENE MEMURU YETİŞTİRME EĞİTİMİ	3	145
ADAY GÜMRÜK MUHAFAZA MEMURU YETİŞTİRME EĞİTİMİ	16	987
ADAY MEMUR YETİŞTİRME EĞİTİMİ	8	358
ADAY GÜMRÜK MUAYENE MEMURU YETİŞTİRME EĞİTİMİ YETERLİK-YETERLİK BÜTÜNLEME SINAVLARI	5	199
ACİL MÜDAHALE TİMLERİNİN EĞİTİMİ	4	54
AB - GÜMRÜK VE TİCARET UZMAN YARDIMCISI EĞİTİMİ	1	54
MEVZUAT ÇALIŞMA TOPLANTISI	2	48
ULAŞTIRMA MEVZUATI EĞİTİMİ	9	409
MISIR GÜMRÜK PERSONELİ EĞİTİM VE İNCELEME PROGRAMI	1	10
MOTİVASYON VE İŞ YAŞAMINDA İNSAN İLİŞKİLERİ	2	77
PROTOKOL KURALLARI VE USULLERİ SEMİNERİ	1	80
GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ ORGANİZMALAR	1	66
KAMU İHALE MEVZUATI SEMİNERİ	1	129
İHRACATÇI BİRLİKLERİN ÖRGÜTLENMESİ VE GÜMRÜK UYGULAMALARININ TANITIMI SEMİNERİ	1	38
İŞ YAŞAMINDA GÜÇLÜ OLMAK VE İNSAN İLİŞKİLERİ YÖNETİMİ	1	35
ETİK DEĞERLER VE MESLEKİ ETİK İLKELERİ	2	105
HUKUK İŞLERİ EĞİTİMİ	3	185
KIYMET EĞİTİMİ	1	51
İLETİŞİM, İNSAN İLİŞKİLERİ İLE SOSYAL DAVRANIŞ SEMİNERİ	5	1735
İŞ DÜNYASINDA KALİTELİ İLETİŞİM SEMİNERİ	1	625
DEĞİŞİM YÖNETİMİ VE KALİTELİ İLETİŞİM SEMİNERİ	1	135
TAŞRA BİRİMLERİNDE UYGULAMALI (STAJ) EĞİTİMİ	1	49
TOPLAM	70	5574

Tablo 65: Birimlerce Gerçekleştirilen Eğitim Faaliyetlerine Katılanların Yıllar İtibariyle Dağılımı

BİRİMLER	2008	2009	2010	2011	2012
REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	66	144	359	119	196
İÇ DENETİM BİRİM BAŞKANLIĞI		29	28	14	10
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	23	364	12	798	108
GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	106	464	268	776	647
İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ					293
RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	8	16	291	332	225
TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ					75
ESNAF VE SANATKARLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ					71

TASFİYE HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	28	31	82	287	12
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI		99	382	325	409
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ					25
PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI					20
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2458	2809	6253	2632	5574
BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	44	89	96		15
GÜMRÜK VE TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	5279	6814	7820	8043	7021
TOPLAM	8012	10859	15591	13326	14701

DESTEK HİZMETLERİ FAALİYETLERİ

Bakanlığımıza gelen evrakın merkez birimlerine göre tasnifi ve Doküman Yönetim Sistemine dahil edilerek dağıtımı yapılmaktadır. Bu kapsamda 2012 yılı itibariyle 100.187 adet evrak Genel Evrak Biriminde işlem görmüştür. Bakanlığımız Kurum Arşivi Yerleşme Planı doğrultusunda Başkanlığımız koordinasyonunda yerleştirme işlemleri gerçekleştirilmiştir.

3996 Sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun hükümlerine göre, kara sınır kapılarının ve bazı gümrük idarelerinin yeniden yapılandırılmasıyla ilgili işlemlerin sekretarya görevine ilişkin tüm hizmetler Başkanlığımız marifetiyle yürütülmektedir.

Başkanlığımız ile Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri ve Ticaret İl Müdürlüklerinin 2013-2015 yılı orta vadeli cari ve yatırım bütçe tasarıları hazırlanmıştır. Maliye Bakanlığınca serbest bırakılan oranlar dahilinde 2012 yılı ödenekleri gönderilmiş olup, tenkis, revize ve aktarma işlemleri yapılmıştır.

Bakanlığımız Merkez Teşkilatında bulunan personele, 5 ayrı yerde yemek hizmeti verilmektedir. Yemekhanesi bulunan Bölge Müdürlüklerine, "Memurların Öğle Yemeğine Yardım" harcama kaleminden 2012 yılında 932.000,00 TL ödenek gönderilmiştir.

Mülkiyeti hazineye ait olup, Bakanlığımız kullanımında Ankara merkezde bulunan lojmanların (264 adet-9 adedi kullanılmaz durumda) ihtiyaç sahibi personele puan sırasına göre tahsisi (2012 yılında 29 adet lojmanın tahsisi yapılmıştır), süresi dolanların tahliyesi işlemlerinin yapılması hizmetleri yürütülmektedir.

Bakanlığımız personelinin sağlık hizmetlerine ilişkin işlemleri 15.01.2010 tarihi itibariyle Sosyal Güvenlik Kurumuna devredildiğinden; Kurum Tabipliğimizce Bakanlığımız personeli ve bakmakla yükümlü olduğu aile bireylerine birinci basamak sağlık hizmeti verilmeye devam edilmektedir.

Bakanlığımız için gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetler, Merkez ve Taşra Teşkilatı için ihtiyaç duyulan bina ve arazilerin kiralama ve satınalma işlemleri ile Merkez Teşkilatı temizlik, yemek, akaryakıt ve özel güvenlik, personel taşıma (servis) ihaleleri ile Bakanlığımız taşra teşkilatında çalışan personel tarafından kullanılmak üzere yazlık ve kışlık giyecek alım ihalesi ve Bakanlığımız yıllık kargo ihtiyacının karşılanması amacıyla kargo hizmeti alımı ihaleleri gerçekleştirilmekte ve ilgililere ödeme işlemleri yürütülmektedir.

Bakanlığımız demirbaşına kayıtlı 14 adet binek, 2 adet minibüs ve 3 adet kamyonet olmak

üzere toplam 19 adet taşıt bulunmaktadır. Ayrıca S.S. Gümrük Çalışanları Tüketim ve Yardımlaşma Kooperatifi Başkanlığının Bakanlığımız Merkez Teşkilatında kullanılmak üzere tahsis edilen 2 adet binek 1 adet minibüs araçla hizmet verilmektedir. Ulaştırma hizmetleri kapsamında Bakanlığımız Merkez Teşkilatı personelinin ikametgah adreslerine gidiş ve gelişleri için S.S. Gümrük Çalışanları Tüketim ve Yardımlaşma Kooperatifince 01.01.2012-30.09.2012 tarihleri arası servis hizmetleri karşılanmış olup, 01.10.2012-31.12.2012 tarihleri arası servis hizmetleri 2012 Mali Yılı Bütçe ödeneğinden karşılanarak servis araçlarının sevk ve idaresi yürütülmektedir.

BİLGİ İŞLEM FAALİYETLERİ (OTOMASYON)

2012 yılında Bilgi-İşlem hizmetleri kapsamında aşağıda yer alan proje ve faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

- Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı elektronik sistemlerinin ve telsizlerin bakım onarım çalışmaları gerçekleştirilmiş, merkez ve taşra teşkilatı Karasal ve GSM Data Hat ve Telekom ödemeleri yapılmıştır.
- Yeni Eğitim Binası Veri Merkezi inşaatına başlanmış çalışmalar devam etmektedir.
- KARTUŞ sisteminden Disk Tabanlı Yedeklemeye geçilmiştir.
- Sunucu ve Veri Depolama Cihazlarının Reorganizasyonu Projesi tamamlanmıştır.
- Yeni Bakanlık binası için Wireless Sistemi, Network Donanımları temin edilmiştir.
- Mevcut 14 noktadaki Fiber/Optik altyapısına ek olarak 41 noktaya daha Fiber/Optik altyapı yapılması için çalışmalar başlatılmış, son aşamaya getirilmiştir.
- Kritik Data hatlarının uydu hatları ile yedeklenmesi çalışmaları devam etmektedir.
- Yurtdışı Bakanlık Müşavirlerinin intranet servislerimize erişimi için güvenli (kriptolu) VPN (sanal özel ağ) cihazlar alınmıştır.
- Yeni kurulan İnegöl, İnebolu, Elazığ, Gaziantep Havaalanı, Tekirdağ, K.Maraş, Zonguldak ve Gürbulak Gümrük idarelerinin taşınmaları nedeniyle yeni hizmet binalarının bilişim altyapıları için gerekli çalışmalar yapılmıştır.
- 550 Adet PC bütçe kaynaklarından temin edilmiş, 3900 adet PC alımı için ise gerekli çalışmalar başlatılmış olup, süreç devam etmektedir.
- 600 Adet Barkod Okuyucu satın alınmıştır. Bu cihazların NCTS sisteminde kullanılmak üzere kurulum çalışmaları devam etmektedir.
- Bakanlığımız DYS uygulamalarında kullanılmak üzere 219 adet tarayıcı alımı yapılmıştır.
- SAS İstatistik lisans yenilemesi yapılmıştır.
- NCTS Bakım Anlaşması yapılmış ve uygulama uluslararası platformda çalışmaya başlamıştır.
- Ulusal gazete, dergi ve İnternet Haber Portallarının izlenmesi hizmet alımı yapılmıştır.
- Çağrı Merkezi alımı yapılmıştır.
- Rusya BGH Sertifikasyonları yenilenmiştir.
- ALO 136'nın Çağrı Merkezinden hizmet vermesi ile ilgili teknik iş ve işlemler yapılmıştır.
- Yeni Özet Beyan uygulaması, Varış ve Çıkış ÖZBY uygulaması, özet beyan aşamasında emniyet ve güvenlik açısından risk analizi başlamıştır.
- Web tabanlı yeni Gemi Takip Uygulaması hazırlanarak ulusal ölçekte yaygınlaştırması yapılmıştır.
- Veri tabanı platform geçişi ve bu kapsamda UTF-8 karakter seti değişikliği yapılmıştır.
- İthalat işlemlerinde TIREPD uygulamasına geçilmiştir.
- Bakanlık teşekkülüne ve taşra idarelerinin yeniden yapılanmasına paralel olarak Gümrük Kodu değişikliği tamamlanmıştır.
- Gümrük laboratuvar yazılımı hazırlanarak teste verilmiştir.
- Merkezi BİLGE logon ekranında elektronik ve mobil imza ile logon olma imkanı

sağlanmıştır.

- Fikri Sınai Mülkiyet Hakları için AB gereksinimleri çerçevesinde hazırlanan yeni yazılım teste verilmiştir.
- Bakanlık taşra personelinin elbise işlemlerine yönelik Elbise Takip Yazılımı tamamlanmıştır.
- Personel Bilgileri Görüntüleme Programı yapılmıştır.
- Personel Anket Programı yapılmıştır.
- 3 adet Personel Alım ve Personel Atama Programı yapılmıştır.
- Bakanlık Personel Yazılımı çalışmalarına başlanmıştır.
- Uluslararası Sonradan Kontrol Belgeleri Takip Programı yazılmıştır.
- Bakanlık Web sayfası yenilenmiştir.
- KOOP-BİS ihalesi teknik şartnamesi hazırlanarak yazılım çalışmalarına başlanmıştır.
- Garanti ve satış sonrası programı için teknik şartname hazırlanmıştır.
- TIOP programı ve ayrıca TIOP Bütçe Yazılımı Teknik şartnameleri hazırlanmıştır.
- Yeni EBYS Alımı Teknik Şartnamesi hazırlanmış ve alım sürecine başlanmıştır.
- Firma Vekalet Programı hazırlanarak yazılım teste verilmiştir.
- Mevcut programlarda ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlemeler gerçekleştirilmiştir.
- Özel Fatura Yazılımı yeni teknoloji ile tekrar yazılmış ve uygulamaya alınmıştır.
- Veri değişim protokolleri kapsamında, uygulamalarda ve veri ambarı üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır.
- GÜMKART ve Banka tahsilatlarına ilişkin sektör ve Bakanlığımız birimlerinden gelen yeni talepler gerçekleştirilmiştir.
- Merkezi BİLGE Framework yapısının yeni versiyonu yazılmıştır.
- Mesai Takip Programı yenilenmiştir.
- Rusya ile BGH kapsamında XML tabanlı veri değişim protokolü yenilenmiştir.
- Ceza Kararları ve Sonradan Kontrol Yazılımı yeni teknoloji ile tekrar yazılmıştır.
- Gürcistan ile ortak kapı veri değişim protokolü imzalanmıştır.

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ÜSTÜNLÜKLER, GELİŞİME AÇIK YANLAR, FIRSATLAR VE DEĞERLENDİRME

A. Üstünlükler

Köklü deneyim ve geçmişiyle güçlü kurumsal geleneğe sahip olması, uyum sağlama potansiyeli. bilgi teknolojilerinin kullanımında ileri olması, toplumun geniş kesimlerini temsil eden sivil toplum kuruluşlarıyla güçlü ilişkilerin olması. uluslararası çalışma kültürünün yerleşmiş olması, yaygın bir teşkilat ağının olması. günümüz ekonomisinin en önemli alanı olan ticaret alanında faaliyet göstermesi gibi etkenler kurumumuzun güçlü yönlerine işaret etmektedir.

B. Gelişime Açık Yanlar

Birleşmeden kaynaklanan yeni kimlik, kurumsallaşma ve kurumsal kültür sorunlarının yaşanması, gümrük ve ticaret gibi iki farklı misyonun oluşturduğu yapının sağlıklı olup olmadığı ve sürdürülebilirliğine yönelik tartışmaların devam etmesi, teknolojik altyapının yeterli olmaması. taşra merkez arasındaki iletişimin yetersiz olması. gümrük hizmetlerinin sunulduğu alanlarda güvenli bir çalışma ortamının sağlanamaması, çalışanlara yönelik eğitimler verilmesi ile insan kaynakları kapasitesinin artırılması kurumumuzun gelişime açık yanlarını oluşturmaktadır.

C. Değerlendirmeler

Uluslararası işbirlikleri çerçevesinde yasal ticareti kolaylaştıran, yasal olmayan ticareti zorlaştıran tedbirlerin artma eğilimi göstermesi, Türkiye'nin ticaret potansiyeli bakımından büyük fırsatlar barındıran Ortadoğu, Orta Asya ve Afrika'ya yakınlığı ve son yıllarda artan iyi ilişkileri, AB'ye uyum süreci, Ülkemizdeki istikrar ortamı, Yeni yasaların ticari hayatın düzenlenmesinde bakanlığın rolünü artırması, BT kullanımının yaygınlaşması, Tüketici bilincinin gelişiyor olması önümüzdeki dönemler için ülkemiz ve Bakanlığımız için değerlendirilmesi gereken fırsatlar iken gümrük ve ticaret alanında dünyada yaşanan hızlı değişiminin doğurduğu uyum sorunu. bölgesel istikrarsızlıkların ticari faaliyetleri olumsuz etkilemesi, yasadışı ticareti körüklemesi, bilgi teknolojilerinin gelişmesinin yasadışı ticareti kolaylaştırıyor olması, bütçe ödeneklerinin yetersiz olması ise tehditler olarak karşımıza çıkmaktadır.

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

A- 2013 YILI EYLEM VE HEDEFLERİ

- “E-Dönüşüm Türkiye Projesi” kapsamında, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca koordine edilen “dış ticarete e-belge projesi” ile dış ticaret işlemlerinde kullanılan bilgi ve belgelerin kurumlar arasında elektronik ortamda paylaşılması ve tüm işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Söz konusu projenin diğer kurumlara da yaygınlaştırılması ile dış ticarete dahil olan tüm kurumlar tarafından düzenlenen kontrol ve uygunluk belgelerinin gümrük idaresine elektronik sunumu sağlanarak, dış ticarete “tek pencere ve tek durakta kontrol” uygulaması için çalışmalara devam edilecektir.
- Bakanlığın yerine getirdiği tüm hizmetlerin insansız ve kağıtsız yapılması nihai hedef olacaktır.
- Ulusal ve uluslararası düzeyde etkin işbirliği ve bilgi paylaşımı suretiyle gümrük işlemlerinin basitleştirilmesi ve hızlandırılması konusunda gerekli çalışmalar yapılacak ve Ortak Gümrük Kapısı, Basitleştirilmiş Gümrük Hattı gibi projelere öncelik verilecektir
- Bölgesel ve ikili işbirliğine ağırlık verilecek ve İpek Yolu rotası gümrük idarelerinin işbirliği geliştirilerek tarihi İpek Yolunun canlandırılmasında bölge ülkeleri gümrük idarelerine öncülük edilecektir.
- Gümrük denetim elemanlarının münferit olaylara ilişkin görevlendirilmeleri yerine, sonradan kontrol kapsamında risk kriterlerine dayalı olarak belirlenen yükümlüler ile kaçakçılık yapılması riski yüksek eşya grupları esas alınarak sektörel bazda incelemeler yapmaları; yeni teftiş yöntemlerinin belirlenmesi ile soruşturma ve incelemelerde etkinlikleri sağlanacaktır.
- Dünyadaki modern gümrük uygulamaları ve yöntemleri takip edilerek ülkemiz gümrük sistemine uyarlanacak, bölgesinde örnek bir gümrük idaresi oluşturulacaktır.
- Gümrük Müşavirliği mesleğinin yasal alt yapısı oluşturulacaktır. Mevzuat düzenlemeleri yapılarak Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği uygulamaları geliştirilecektir.
- Kurumun iç kontrol açısından risk alanları tespit edilip ölçme, izleme ve değerlendirme mekanizması oluşturulacak ve idarenin iç kontrol sistemine işlerlik kazandırılacaktır.
- Gümrük Laboratuvarlarının modernizasyonu ve akreditasyonu çalışmalarına devam edilecektir
- Ülkemizin gümrük tarife yapısı ve mevzuatının AB'nin entegre tarifesi (TARIC) ile uyumunun sağlanmasına yönelik çalışmalara devam edilecektir.
- Bağlayıcı Tarife Bilgisi Programı ile, gümrük personelinin programı daha kolay kullanması sağlanacak ve Avrupa Birliği ile tam entegrasyon sağlanması halinde, AB-BTB veritabanıyla doğrudan bağlantı kurulmasına olanak verilecektir. Ayrıca program, BTB başvurularının da elektronik ortamda tutulmasına olanak sağladığından başvuru sahiplerine de takip açısından kolaylık sağlayacaktır. Test aşamasında olan programın çalışmalar tamamlandıktan sonra uygulamaya başlaması amaçlanmaktadır.
- Kıymet konusunda taşrada da uzmanlaşmanın sağlanmasına yönelik çalışmalara devam edilecektir.

- TIR sistemini kullanan firmalara, internet üzerinden tamamen ücretsiz olarak ve taşıyıcılara araç henüz gümrük idaresine gelmeden eşya, alıcı/gönderici firma, taşıma aracı ve varış/çıkış gümrük idaresi gibi bilgileri Türkçe'yi de içerecek şekilde farklı dillerde beyan imkanı sağlayan TIR-EPD Sisteminin 5 Haziran 2012 tarihi itibariyle resmi uygulamasına başlanılmıştır. Transit ve ithalat taşımalarında nakliyecilere ve Gümrük Personeline büyük kolaylıklar ve işlem sürelerinde kısalma sağlayan sistem, 2013 yılı içerisinde ihracat taşımalarını da kapsayacak şekilde genişletilecektir.
- Hava yoluyla gelen yolcuların varış öncesi bildirimleri alınacak ve analizi gerçekleştirilecektir.
- Tren Tarama Sistemi ve Veri Yönetim Sistemi faaliyete geçirilecektir.
- Kaçakçılıkla mücadelede kullanılan teknik ekipman sayısı ve kapasitesi artırılabilecektir.
- Teknik Cihaz Takip Programı faaliyete geçirilecektir.
- Ticaret erbabı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı arasında ilişkileri, ticareti kolaylaştırma esasını temelinde; uluslararası düzeyde ticaretin kolaylaştırılmasına ilişkin düzenlemeler yapılacaktır.
- Serbest Dolaşıma Giriş Beyannamelerinin ertelenmiş kontrolünün GÜVAS aracılığıyla incelemeleri etkin bir şekilde yaparak vergiden kaçınma ve vergi kaçacağını önleme çalışmaları devam edecektir.
- Gerek Yap-İşlet-Devret modeliyle, gerekse bütçe kaynaklarıyla, Bakanlığımız hizmet binalarının yapılandırma ve modernizasyon çalışmalarına devam edilecek ve hizmet binalarının fiziki şartları iyileştirilecektir.
- Kaçakçılıkla mücadelede etkinliği artırmak amacıyla;
  - Bakanlığımız ile İçişleri Bakanlığı arasında "Kaçakçılıkla Mücadelede alanında Gümrük İşbirliği Protokolü" kapsamındaki faaliyetler artırılabilecektir.
  - ECO bünyesinde yer alan üye devletler için ortak kaçakçılık ve gümrük suçları veri bankası oluşturulacaktır.
  - Yolcu taşıyan firmaların varış öncesi bilgi verme yükümlülüğü için gerekli mevzuat değişikliği yapılacak, havayolu şirketleri, acenteler, Türk Telekom GSM operatörleri vb. kuruluşlar ile mutabakat sağlanacaktır.
  - Mobil müdahale ekipleri oluşturulacaktır.
  - Operasyon, irtibat ve kontrol merkezi kurulacaktır.
  - İstihbarat elemanı ve kapasitesi artırılabilecektir.
  - Kaçakçılıkla mücadelede kullanılan teknik ekipman sayısı ve kapasitesi artırılabilecektir.
  - Nezarethaneler, ifade alma ve görüşme odası, atış poligonu ve simülasyonlu atış eğitim merkezleri kurulacaktır.
- Güçlü, çağdaş ve dinamik bir organizasyon olmak amacıyla insan kaynakları kapasitesi güçlendirilmesi çalışmalarına devam edilecektir.
- Hukuk Bilgi Sisteminin merkez ve taşra teşkilatında kullanılmasında etkinlik artırılabilecektir.
- Kurum imajını güçlendirmek ve kurum kültürü oluşturmak amacıyla, hizmet içi eğitimlere ağırlık verilecektir.

- Tasfiye İşlemleri Otomasyon Projesinin (TİOP) güncellenip geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması sağlanacaktır.
- İhalelerdeki şeffaflık ve güvenliğin artırılması amacıyla elektronik ihale projesinin (e-ihale), internet üzerinden perakende satışların gerçekleştirilmesi amacıyla elektronik satış projesinin (e-satış) TİOP Projesinin bir alt bileşeni olarak uygulanmaya başlanması hedeflenmektedir.
- Tasfiyelik hale gelen eşyanın fikri ve sınai haklar mevzuatına göre korunması gereken hakları ihlal eder nitelikte olduğunun anlaşılması halinde yapılacak işlemleri düzenleyen mevzuatın yürürlüğe konulması sağlanacaktır.
- Yürürlükte bulunan Tasfiye Yönetmeliği ile Ambar Yönetmeliği'nin uygulamaların açık ve şeffaf olmasını sağlamak amacıyla yenilenecektir.
- "Lojistik Merkezler Çalışma Grubu" kurulması ve lojistik merkezlere yönelik çalışmalar yapılacaktır.
- Antrepoların denetimi kapsamında, kamera kayıt sisteminin standart getirilerek izlenebilirlik seviyesinin yükseltilmesi, akaryakıt antrepolarına manifold öncesi sayaç takılması işlemleri gerçekleştirilecektir.
- Bölgelerin depo ihtiyacının tespit edilmesi ve buna göre ihtiyaç duyulan depolarla ilgili planlama, projelendirme ve bu çerçevede inşa ve/veya kiralama çalışmalarının yapılması ve mevcut ambarların eksiklikleri giderilecektir.
- Kaçak eşya depolama ücretleri ile kaçak eşya yed-i emin ücretlerinin belirlenmesi amacıyla mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.
- Bakanlığımızın görev alanına giren konulara ilişkin bilgi ve belgelerin matbu veya elektronik ortamda alımı, satışı veya bedelsiz dağıtım faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.
- 5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda yapılan değişikliklere bağlı olarak ilgili yönetmeliklerde gerekli değişikliklerin gerçekleştirilmesi çalışmaları yürütülecektir.
- Ticaret sicil işlemleri ile ilgili verilerin bulunduğu MERSİS uygulamasının yaygınlaştırılması çalışmalarına devam edilecektir.
- Koop-Bis projesi tamamlanarak tüm kooperatifler için uygulamaya geçirilecektir.
- Tasfiyelik hale gelen eşyaların perakende satışı için Kocaeli ilinde perakende satış mağazası açılacaktır.
- Tüketicinin korunmasına yönelik gerekli mevzuat düzenlemeleri yapılarak AB mevzuatına tam uyum sağlanacaktır.
- Tüketicilerin sağlık, güvenlik ve ekonomik çıkarlarının zedelenmesinin önlenmesi için gerekli tedbirler alınacaktır.
- Mobil tüketici (m-tüketici) uygulaması kullanıma sunulacaktır.
- Tüketicilere yönelik ürünlerin muhtemel risklerine ve zararlarına karşı tüketici güvenliğini

esas olan piyasa denetim sistemini oluşturmaya y6nelik gerekli yasal ve idari tedbirlerin alınmasına devam edilecektir.

- İntermodal taşımacılık ile ilgili g6mr6k işlemlerine y6nelik mevzuat d6zenlemeleri yapılacaktır.
- Yetkilendirilmiş y6k6ml6, izinli g6nderici ve ihracatta yerinden g6mr6kleme uygulamalarına hızla devam edilecektir.

VI. EKLER

- 1- Mevzuat alışmaları
- 2- Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı
- 3- Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı

EK-1: Mevzuat Çalışmaları

- 6333 sayılı “Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun” ve 6334 sayılı “Eşya Ticaretindeki İşlemlerin Basitleştirilmesine İlişkin Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun” 30/06/2012 tarihli ve 28339 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Personelinin Yurt Dışı Sürekli Göreve Atanmasına İlişkin Yönetmelik” ve “Yurtdışında Sürekli Görevlendirilecek Personel Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”in yürürlüğe konulmasına dair 25/5/2012 tarihli 2012/3262 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 26.06.2012 tarihli ve 28335 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- 13.08.2012 tarih ve 2012/3681 sayılı BKK ile; KKTC/Lefkoşe, Romanya/Bükreş ve Güney Kore/Seul Büyükelçiliklerimiz nezdinde 1'er adet gümrük müşavirliği, İran/Urumiye, Irak/Erbil ve Gürcistan/Batum Başkonsolosluklarımız nezdinde 1'er adet gümrük ataşeliği olmak üzere toplam 6 yerde daha yurtdışı teşkilatımızın kurulması kararlaştırılmıştır.
- 2012/3685 sayılı “Eşya Ticaretindeki İşlemlerin Basitleştirilmesine İlişkin Sözleşme’ye Beyanda Bulunmak Suretiyle Katılmamız Hakkında Karar” ve 2012/3686 sayılı “Eşyanın Avrupa Ekonomi Topluluğu ile EFTA Ülkeleri ve EFTA Ülkelerinin Kendileri Arasında Taşınması Amacıyla Oluşturulan “Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme”ye Beyanda Bulunmak Suretiyle Katılmamız Hakkında Karar” 4/10/2012 tarihli ve 28431 sayılı Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- 11.01.2012 tarihli, 28170 tarihli, Resmi Gazete’de yayımlanan 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’nda değişiklik yapan 2011/2595 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve 08.03.2012 tarih ve 28227 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2012/2830 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile;
  - Standart depo muafiyetinin, AB ülkelerinden giriş yapanlar hariç olmak üzere, hususi ve ticari olarak kayıt ve tescil ettirilmiş yerli ve yabancı plakalı otomobil ile hususi olarak kayıt ve tescil ettirilmiş yerli ve yabancı plakalı minibüs ve kamyonetler tarafından ayda en fazla 4 defa kullanılabilmesi, bir ay içerisinde dört defadan fazla giriş yapan bu kapsamdaki araçlardan, her giriş için tüm depodan litre başına 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu uyarınca uygulanmakta olan Özel Tüketim Vergisi tutarının tek ve maktu vergi olarak tahsil edilmesi şeklinde düzenleme yapılmıştır.
  - Ticari taşımacılıkta uygulanan muafiyet hükümlerinde yeknesaklık sağlanması için otobüslerin standart depolarında mevcut bulunan ve gümrük vergilerinden muaf olarak ithal edilecek yakıt miktarına 300 litrelik bir sınırlama getirilmesi yönünde bir düzenleme yapılmıştır.
  - Kamu Kuruluşları, belediyeler ve sermayesinin tamamı devlete ait olan kamu iktisadi kuruluşları ile yapılan sözleşmeye istinaden ticari amaçla kullanılmak üzere getirilen ambulans hava taşıtları, yangın söndürme hava taşıtları, zirai ilaçlama hava taşıtları ve sıhhi ilaçlama hava taşıtlarına belirli şartlarla geçici ithalat izni verilebileceği ve bu sürenin uzatılabileceği hüküm altına alınmış 2012/2830 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile de test, deneme veya tanıtıma tabi tutulmak amacıyla gönderilen eşyaya ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.
- “Türkiye Gümrük Bölgesi Üzerinden Transit Edilecek Sigaralar Hakkında 27/2/2012 tarihli ve 2012/2924 sayılı Karar” 22/3/2012 tarihli ve 28241 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olup 30/4/2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- Ülke menfaati açısından gerekli olan hallerde, 18/7/2011 tarihli ve 2011/2033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında transitine izin verilen ham petrol ve jet yakıtının Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde karayolu veya demiryolu ile transitinde uyulacak usul ve esasları belirleyen 2 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Transit Rejimi) 05/06/2012 tarihli ve 28314 Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 18/7/2011 tarihli ve 2011/2033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında transitine izin verilen ham petrol, benzin, motorin ve jet yakıtının Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde karayolu veya demiryolu ile transitinde uyulacak usul ve esasları belirleyen 3 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği (Transit Rejimi) 24/07/2012 tarihli ve 28363 Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, 05/06/2012 tarihli ve 28314 Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Transit Rejimi Seri No:2) yürürlükten kaldırılmıştır.
- 2012/3261 sayılı "Ham Petrol ve Jet Yakıtının Türkiye Üzerinden Karayolu veya Demiryolu ile Taşınmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar" 13/06/2012 tarihli ve 28322 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- Ham Petrol ve Jet Yakıtının Türkiye Üzerinden Karayolu veya Demiryolu ile Taşınmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar" 4/11/2012 gün, 28457 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
- 29/05/2012 tarihli ve 28307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliğ ile 2012 Armonize Sisteme göre güncellenmiş Gümrük Tarife Cetveli İzahnamesi ile Armonize Sistem Nomanklatüründe yer verilen eşyanın sınıflandırılmasında yol gösterici nitelikte olan yardımcı bir mevzuat kalemi kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.
- 31/3/2012 tarihli, 28250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Gümrük Yönetmeliği'nin 171 inci maddesi yeniden düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme ile dahilde işleme izni kapsamında, ithalatını müteakip, ihraç ürünlerinin elde edilmesinde kullanılmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen elyaf, iplik, ham ve mamul mensucat (astar dahil) gibi temel tekstil hammaddeleri ile tekstil ve deri kimyasal maddeleri dışında kalan yardımcı maddelerin (tela, etiket, düğme, fermuar, çitçit, rivet, askı, kuşgözü, şerit, kordela, lastik gibi yardımcı maddeler) gümrük idarelerine sözlü olarak beyan edilebilmesine imkan sağlanmış olup, anılan maddenin beşinci fıkrası ile dahilde işleme izni kapsamında sözlü olarak beyan edilebilecek eşyaya ilişkin kıymet ve/veya miktarın Bakanlığımızca belirleneceği, altıncı fıkrası ile sözlü olarak beyan edilebilecek eşyanın sadece Türkiye Gümrük Bölgesine girişinde kullanılacağı düzenlenmiş bulunmaktadır.
- 20/11/2012 tarihli, 28473 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Gümrük Yönetmeliğinin 352 nci maddesi yeniden düzenlenmiştir. Söz konusu maddeye eklenen ikinci fıkra ile dahilde işleme rejimi eşdeğer eşya uygulamasında, tarım ürünlerinin eşdeğer eşya olarak kullanıldığı durumda, ithal eşyası ile eşdeğer eşyanın ticari kalite, teknik özellik ve nitelik itibariyle aynı olduğuna yönelik tespitin, gümrük tarife istatistik pozisyonuna göre yapılacağı hüküm altına alınmıştır.
- Hariçte İşleme - Geçici İhracat Tebliği'nde (1 Seri No.lu) Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Seri No: 2) 17/08/2012 tarihli ve 28387 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Gümrük Genel Tebliğinde yapılan yeni düzenleme ile özellikle Savunma Sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmaların, gümrük işlemlerinde kolaylık sağlanmıştır. Savunma Sanayi sektöründe üretim ve montaj gibi teknik alanda faaliyet gösteren şirketler, eşyalarını yurt dışına tamir açmalı olarak göndermeleri için Ticaret ve Sanayi Odalarınınca düzenlenen teknik

rapor, firmanın teknik personeli tarafından da düzenlenebilecektir. Söz konusu düzenleme ile 11/6/1997 tarihli ve 23016 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Hariçte İşleme-Geri Gelen Eşya) (Seri No: 1) yürürlükten kaldırılmıştır.

- İhtisas gümrüğü uygulamasına ilişkin olarak mevzuatın gözden geçirilerek güncellenmesi amacıyla yapılan çalışma sonucunda, 2012 yılı içerisinde aşağıda yer alan 10 ihtisas Tebliği hazırlanarak muhtelif tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
  - ✓ Mobilya ihtisas,
  - ✓ Hali ihtisas,
  - ✓ Çakmak ihtisas,
  - ✓ Otomotiv ihtisas,
  - ✓ Gübre ihtisas,
  - ✓ Deri ve deriden mamul eşya ile ayakkabı ihtisas,
  - ✓ Düz cam ihtisas,
  - ✓ LPG ihtisas,
  - ✓ Ham petrol ve akaryakıt ihtisas,
  - ✓ Solvent ve bazı petrol ürünleri ihtisas.
- Gümrük Genel Tebliğinde (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) (2 Seri No.lu) Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Seri No: 3) 01/09/2012 tarihli ve 28398 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Yapılan düzenleme ile;
  - ✓ Yetki belgelerinin 5 yıllık geçerlilik süresi ile sınırlandırılması uygulamasına ve yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin belgelerini bizzat teslim almaları gerekliliğine son verilmiş,
  - ✓ Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin antrepolarla ilgili sorumluluklarının sınırı netleştirilmiş,
  - ✓ Özellikle düşük kıymetli ihracatlara ilişkin düzenlenen raporların firmalara ciddi bir mali yük getirdiğine ilişkin firma talepleri dikkate alınarak bir takım tespit işlemlerine konu toplam fatura bedellerinin 10.000 TL'nin altında olması durumunda bu tespit işlemlerinin yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince yapılması zorunluluğu kaldırılmış,
  - ✓ Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin bağımsız çalışmaları ve böylelikle denetimlerin daha verimli olmasına yönelik sınırlamalar getirilmiş,
  - ✓ İş ilişkisi kavramı, uygulamada yaşanan sorunlar da dikkate alınarak yeniden ele alınmıştır.
- Sebze ve Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmelik, 07/07/2012 tarihli ve 28346 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu Yönetmelikle, toptancı hallerinin kurulması, işletilmesi, taşınması ve kapatılmasına, yönetim ve denetimine, sebze ve meyve ticareti ile iştigal edenlerde aranılacak niteliklere, bunların çalışmalarına, yapacakları satışlara, haklarına ve uymakla yükümlü buldukları kurallara, bildirim işlemleri ve bildirimcilere, hal rüsumu ve paylaşımına, hal kayıt sistemine, toptancı hal yönetim birimleri ile diğer idarelerin görev, yetki ve sorumlulukları ile toptancı hallerine ve sebze ve meyve ticaretine yönelik diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.
- Hal Hakem Heyeti ve Toptancı Hal Konseyi Hakkında Yönetmelik, 11/07/2012 Tarihli ve 28350 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu Yönetmelikle, hal hakem heyetinin kuruluşuna, görev ve yetkilerine, kararlarına, bu kararlara karşı yapılacak itirazların şekil ve süresine, üyelerinin belirlenmesi ile bunların niteliklerine ve görev süresine, üyeliğin sona ermesine, Toptancı Hal Konseyinin oluşumuna, görevlerine, toplantı ve çalışma esaslarına, üyelerinin sayı ve niteliklerine ve Hal Hakem Heyeti ile Toptancı Hal Konseyine yönelik diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.
- Pazar Yerleri Hakkında Yönetmelik, 12/07/2012 tarihli ve 28351 sayılı Resmi Gazete'de

yayımlanmıştır. Bu Yönetmelikle, semt ve üretici pazarlarının kurulması, işletilmesi, taşınması ve kapatılmasına, yönetim ve denetimine, bu yerlerde faaliyet gösteren üretici ve pazarcılarda aranılacak niteliklere, bunların çalışmalarına, yapacakları satışlara, haklarına ve uymakla yükümlü oldukları kurallara, belediye ve diğer idarelerin görev, yetki ve sorumlulukları ile pazar yerlerine yönelik diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

- Sebze ve Meyve Üretici Örgütleri Hakkında Yönetmelik, 04/08/2012 tarihli ve 28374 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu Yönetmelikle, üretici örgütlerinin asgari ortak veya üye sayıları ile bunların nitelikleri, taşınması gereken şartlar, ilgilendirilecekleri toptancı halleri, yapacakları satışlar, hak ve yükümlülükleri, üretici örgütü belgesinin verilmesi ve iptali ile üretici örgütlerine ilişkin diğer hususlar düzenlenmektedir.
- Kaçak zannı ile bir yılı aşan süredir ambarlarda bekleyen araçların tasfiyesinin çabuklaştırılmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.
- 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren sol bacak engeli olan gaziler tarafından kullanılmak üzere gümrük vergilerinden muaf olarak ithal edilecek araçlarda özel tertibat bulunma zorunluluğu kaldırılmıştır.
- 01.10.2011 tarih ve 28071 Sayılı Resmi Gazetede Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Taşra Teşkilatı Personeli Kılık ve Kıyafet Yönetmeliği yayımlanmıştır.
- 13.01.2011 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilen ve 14.02.2011 ve 27846 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan yürürlük tarihi 01.07.2012 olan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Bakanlığımız sorumluluğuna verilen ikincil mevzuat hazırlık çalışmalarına başlanılmış ve yıl içerisinde çalışmalar tamamlanma aşamasına gelmiştir. İkincil mevzuat düzenleme çalışmaları, Bilim Komisyonu üyelerinin, Bakanlığımız ve ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinin katılımıyla sürdürülmektedir.
- 4458 sayılı Gümrük Kanununun 221 inci maddesinin 666 Sayılı KHK'nin 5 inci maddesi ile değiştirilmesi üzerine, "4458 Sayılı Gümrük Kanununun 221 inci Maddesi Uyarınca Ödenecek Fazla Çalışma Ücretine İlişkin Usul ve Esaslar" hazırlanmış, Maliye Bakanlığının uygun görüşü sonrasında 27/02/2012 tarihli Bakan Onayı ile yürürlüğe girmiştir.
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği 13 Ocak 2012 tarihli 28172 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Taşra Teşkilatı Çalışma Yönetmeliği 21 Şubat 2012 tarihli Bakanlık Makamı Onayı ile yürürlüğü girmiştir.
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği 6 Mart 2012 tarihli 28225 sayılı Resmi Gazete de yayımlanmıştır.
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığına İlk Defa Yapılacak Atamalar Hakkında Yönetmelik 15 Mart 2012 tarihli 28234 sayılı Resmi Gazete de yayımlanmıştır.
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Yer Değiştirme Yönetmeliği 7 Temmuz 2012 tarihli 28346 sayılı Resmi Gazete de yayımlanmıştır.
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Yönetmeliği 8 Ağustos 2012 tarihli 28378 sayılı Resmi Gazete de yayımlanmıştır.

- 04/09/2012 tarihli 28401 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 97 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği ile Düz Camın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulacağı gümrük idareleri yeniden belirlenmiş olup, halihazırdaki yetkili idarelere ilaveten, Derince Gümrük Müdürlüğü ile, yalnızca deniz yolu ile gelen düz cam cinsi eşya ithalatı için Aliağa Gümrük Müdürlüğü'nün yanı sıra İzmir Gümrük Müdürlüğü ve İskenderun Gümrük Müdürlüğü düz cam ithalatına yetkilendirilmiştir.
- 31.01.2012 tarihli ve 28190 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 88 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği ile, akaryakıt ihtisas gümrüğü uygulaması yeniden düzenlenmiş ve Bartın Gümrük Müdürlüğü'nün akaryakıt ihtisas yetkisi kaldırılmıştır.
- 06/03/2012 tarihli ve 28225 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 90 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) ile mobilya ihtisas gümrüğü uygulaması yeniden düzenlenmiş olup bu kapsamda İnegöl Gümrük Müdürlüğü mobilya ihtisas gümrükleri arasına dahil edilmiştir.
- 25/07/2012 tarihli ve 28364 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 91 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) ile AB menşeli olmayan 8302.10.00.00.00, 8302.42.00.00.00, 8302.50.00.00.00 GTİP'lerinde yer alan ve mobilya sanayiinde kullanılacak olan eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemleri Kayseri Gümrük Müdürlüğünden yapılacaktır.
- 27/07/2012 tarihli ve 28366 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 93 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) ile Halı ihtisas gümrüğü uygulaması yeniden düzenlenmiş olup, AB menşeli olmayan belirli GTİP'lerdeki halıların serbest dolaşıma giriş işlemlerinin, Batı Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı Isparta Gümrük Müdürlüğünden yapılması gerekmektedir.
- 31/07/2012 tarihli ve 28370 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 92 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) ile Çakmak ihtisas gümrüğü uygulaması yeniden düzenlenmiş olup, AB menşeli olmayan, 96.13 tarife pozisyonunda yer alan "çakmaklar ve diğer ateşleyiciler ile bunların aksam ve parçaları" isimli eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemleri sadece Orta Anadolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı Ankara Gümrük Müdürlüğünden yapılması gerekmektedir.
- Otomotiv ihtisas tebliği, 04/08/2012 tarihli ve 28374 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- Nitrat (gübre) ihtisas uygulaması, 18/08/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir
- Solvent ve bazı petrol ürünlerinin serbest dolaşıma giriş işlemlerini gerçekleştirmeye yetkili gümrük müdürlüklerinin belirlendiği 100 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği 13/11/2012 tarihli 28466 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
- 07/03/2011 tarihli, A.TR Dolaşım Belgeleri ve menşe belgelerine ilişkin olarak yapılacak işlemleri düzenleyen 2011/13 sayılı Genelgede 06/08/2012 tarihli, 2012/28 sayılı Genelge ile değişiklik yapılmıştır.
- 13/08/2012 tarihinde, Gümrük Kıymetinin belirlenmesine ilişkin olarak 2012/29 sayılı Genelge çıkartılmış olup anılan Genelge ile AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nün 2012/1 sayılı Genelgesinin 1 nci ve 8 nci maddesi ile EK-3'ü yürürlükten kaldırılmıştır.
- 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre araçlara el konulması ve teminatla iade ile para cezalarının taksitlendirmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

- Gümrük Genel Tebliği (Transit İşlemleri) (Seri No:3)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Transit İşlemleri) (Seri No:4) 20/12/2012 tarihli ve 28503 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.
- Dahilde İşleme Rejimi kapsamında, Gümrük Yönetmeliği'nin 171 inci maddesinde yer alan eşyanın sözlü olarak beyan edilmesine ilişkin olarak düzenlenen 25/07/2012 tarihli ve 2012/27 sayılı Genelge; 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliğinin 14 üncü maddesinin 1/b fıkrası uyarınca, dahilde işleme izni kapsamında kıymetli maden ve taşların ithaline ilişkin olarak düzenlenen 03/07/2012 tarihli ve 2012/24 sayılı Genelge; 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği'nin 14 üncü maddesi kapsamında gümrük idaresince verilen dahilde işleme izni çerçevesinde geçici ithal edilen eşya için verilen izin süresi aşıldıktan sonra rejimin gerektirdiği işlemlerin bitirilmesi, yeniden ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin cezaları düzenleyen 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (h) bendi ile dördüncü fıkrasının (h) bendinde yer alan hükümlerin uygulanmasına ilişkin olarak düzenlenen 03/07/2012 tarihli ve 23 sayılı Genelge ve elektronik ortamda düzenlenen Dahilde İşleme İzin Belgeleri (DİİB) kapsamında BİLGE Sisteminde tescil edilen beyannameler üzerinde satır kodu ile dahilde işleme rejimi kapsamı muafiyet koduna ilişkin olarak yapılacak Kapanmış Beyannamede Düzeltme taleplerinin değerlendirilmesinde, ilgili DİİB'lerin ithalat listelerinde ortaya çıkan/çıkabilecek miktar aşımı hususunun da göz önünde bulundurulmasına ilişkin düzenlenen 27/9/2012 tarihli 2012/31 sayılı Genelge yürürlüğe konmuştur.
- Türkiye Gümrük Bölgesi üzerinden sigara transiti konulu 08/05/2012 tarihli, 2012/14 sayılı Genelge yürürlüğe girmiştir.
- Bakanlığımıza 85.28 tarife pozisyonunda yer alan televizyon alıcı cihazları ve monitörlerin sınıflandırılmasıyla ilgili tereddüt ve farklı uygulamalar olduğu yönünde bilgiler intikal ettiğinden, söz konusu eşyanın sınıflandırılmasıyla ilgili mevzuatta yer alan kriterlere dikkat çekilmesi amacıyla 23/02/2012 tarihli ve 2012/6 sayılı Genelge; göz solüsyonu, yumurta sarısı tozu, sürpriz yumurta gibi çeşitli eşyanın sınıflandırılmasında uygulamada birliğin sağlanması amacıyla 23/03/2012 tarihli ve 2012/7 sayılı Genelge; Gelir İdaresi Başkanlığı'nca düzenlenen 5/1/2012 günlü, ÖTV-1/2012-1 sayılı ÖTV Sirkülerinde ÖTV Kanununa ekli I sayılı listenin (B) cetvelinde yer alan mallardan imal edilen malların GTİP numaralarının tespitlerinin Bakanlığımız ilgili birimlerine yaptırılarak, bu birimlerden alınan yazıların Yeminli Mali Müşavir (YMM) üretim tasdik raporlarına tevsik edici belge olarak eklenmesinin uygun görüldüğünün duyurulması sonucu bahse konu Sirküler kapsamında GTİP tespiti için yapılan başvurularla ilgili olarak 28/03/2012 tarihli ve 2012/8 sayılı Genelge; Gümrük idarelerinde LCD/Plazma vb. televizyon alıcı cihazları ve monitörlerin üretiminde kullanılan modüllerin sınıflandırılmasıyla ilgili tereddüt ve farklı uygulamalar mevcut olduğundan TV Modüllerinin sınıflandırılmasına ilişkin 18/05/2012 tarihli ve 2012/16 sayılı Genelge; sentetik polimer veya tabii polimer çözeltileri, organik çözücü ve inceltici karışımlar gibi çeşitli eşyanın sınıflandırılmasına ilişkin 24/05/2012 tarihli ve 2012/17 sayılı Genelge; "Buharlı Temizleyiciler" olarak tanımlanan eşyaların sınıflandırılmasıyla ilgili tereddüt ve farklı uygulamalar olduğundan söz konusu eşyanın sınıflandırılmasına ilişkin 08/06/2012 tarihli ve 2012/19 sayılı Genelge yürürlüğe konulmuştur.
- Hariçte İşleme - Geçici İhracat Tebliği'nde (1 Seri No.lu) Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Seri No: 2) 17/08/2012 tarihli ve 28387 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Gümrük Genel Tebliğinde yapılan yeni düzenleme ile özellikle Savunma Sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmaların, gümrük işlemlerinde kolaylık sağlanmıştır. Savunma Sanayi sektöründe üretim ve montaj gibi teknik alanda faaliyet gösteren şirketler, eşyalarını yurt dışına tamir açmalı olarak göndermeleri için Ticaret ve Sanayi Odalarıca düzenlenen teknik rapor, firmanın teknik personeli tarafından da düzenlenebilecektir. Söz konusu düzenleme ile

11/6/1997 tarihli ve 23016 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Hariçte İşleme-Geri Gelen Eşya) (Seri No: 1) yürürlükten kaldırılmıştır.

- 2012/39 sayılı Bedelsiz İthalatta Gümrük Kıymetinin Tespitine İlişkin olarak 26/12/2012 tarihli Genelge ile düzenleme yapılmıştır.
- T.C. Gümrük Ve Ticaret Bakanlığı İle T.C. İçişleri Bakanlığı Arasında Veri Paylaşımına İlişkin Protokol 25/12/2012 tarihinde imzalanmıştır. Bu veri paylaşımının sonucu olarak; adli ve idari görevler yürüten emniyet ve gümrük birimleri arasındaki işbirliğinin artırılması, kurumlar arası yazışmaların ve kırtasiyeciliğin en aza indirilmesi sağlanacaktır.

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler ve benden önceki yöneticiden almış olduğum bilgiler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim. (ANKARA- 30/04/2013)

Ziya ALTUNYALDIZ
Müsteşar

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2011 yılı Faaliyet Raporunun "III/A- Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (ANKARA-30/04/2013)

Fatih İslam KARAOĞLU
Strateji Geliştirme Başkanı

STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI